

รายงานประจำปี 2559

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

Our Passion
for Your
PASSION

สารบัญ

002

วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์

040

เหตุการณ์สำคัญ

099

โครงสร้างการถือหุ้น

004

จุดเด่นทางการเงิน

045

ปัจจัยความเสี่ยง

100

นโยบายเงินปันผล

014

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

052

การจัดการ

103

บทวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

016

สารจากประธานกรรมการ
และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

061

การกำกับดูแลกิจการ

109

รายงานความรับผิดชอบต่อ
คณะกรรมการต่อรายงานทางการเงิน

018

คณะกรรมการบริษัท

084

รายงานของคณะกรรมการ
ตรวจสอบ

110

รายงานของผู้สอบบัญชี
รับอนุญาต

024

คณะผู้บริหารบริษัท

086

รายงานของคณะกรรมการสรรหา

115

งบการเงิน

028

โครงสร้างกลุ่มบริษัท

087

รายงานคณะกรรมการ
กำกับดูแลกิจการ

124

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

032

การประกอบธุรกิจและแนวโน้มธุรกิจ

088

รายงานของคณะกรรมการ
กำหนดคำตอบแทน

186

คำนิยาม

038

ความรับผิดชอบต่อสังคม

089

รายการระหว่างกันและเกี่ยวข้องกัน

วิสัยทัศน์, พันธกิจ และกลยุทธ์

วิสัยทัศน์:

Empower Societies

—
เราสร้างสังคมให้เข้มแข็งด้วยการพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมและ
การสื่อสารยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
และสร้างสรรค์สังคมสำหรับอนาคตที่ดีกว่า

กลยุทธ์:

Loved by customers

บริษัทจะสร้างประสบการณ์ที่เหนือกว่าเพื่อให้ลูกค้าอยากแนะนำ
บริการของเรา โดยเราจะนำเสนอโครงข่ายที่ดีที่สุด มอบบริการ
ที่ตรงตามความต้องการ และสร้างประสบการณ์เพื่อนำลูกค้าเข้าสู่
วิถีชีวิตในยุคดิจิทัล

engaging digital products and channels

บริษัทจะนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการดิจิทัลที่น่าสนใจตรงความ
ต้องการของลูกค้า รวมถึงให้บริการผ่านช่องทางในรูปแบบดิจิทัล
และจะมุ่งพัฒนาบริการที่สร้างมูลค่าเพิ่มและต่อยอดให้กับธุรกิจ
ของเราในปัจจุบัน

พันธกิจ:

We're here to help our customers

หน้าที่ของเราคือ การช่วยเหลือลูกค้าให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากการติดต่อสื่อสาร ความสำเร็จของเราจึงวัดได้จากความรู้สึกลูกค้าที่รักเราและอยากแนะนำบริการที่ดีของเรานั้นให้กับครอบครัวและคนที่เขารัก

winning team

การจะเปลี่ยนผ่านจากบริษัทสื่อสารแบบดั้งเดิมไปสู่บริษัทสื่อสารในยุคดิจิทัลนั้น บริษัทจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทั้งในด้านวัฒนธรรมองค์กรและความเชี่ยวชาญของพนักงานในองค์กร บริษัทจะต้องทำให้พนักงานรู้สึกรักและมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนองค์กร พร้อมทั้งพัฒนาความสามารถของบุคลากรไปพร้อมกัน บริษัทจะเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยองค์ความรู้และเป็นองค์กรที่ดึงดูดผู้ที่มีความสามารถและประสบการณ์ในสายงานด้านดิจิทัล

most efficient operator

เพื่อที่จะเปลี่ยนองค์กรให้พร้อมรับกับยุคดิจิทัลที่กำลังมาถึง บริษัทจะต้องดำเนินธุรกิจอย่างชาญฉลาดและมีประสิทธิภาพสูงขึ้นโดยใช้เทคโนโลยี เพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานและสรรหาโมเดลทางธุรกิจใหม่ๆ เพื่อควบคุมต้นทุนในการดำเนินงาน

จุดเด่นทางการเงิน

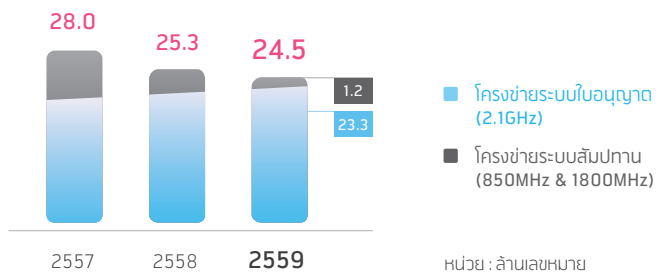
	2557	2558	2559
ผลการดำเนินงาน (หน่วย: ล้านบาท)			
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์	75,012	71,858	69,252
รายได้รวมจากการขายและการให้บริการ	90,493	87,753	82,478
กำไรก่อนหักดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย (EBITDA)	30,900	27,941	27,915
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท	10,729	5,893	2,086
งบดุล (หน่วย: ล้านบาท)			
สินทรัพย์รวม	106,426	111,044	115,369
หนี้สินรวม	73,828	83,821	88,224
ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม	32,598	27,224	27,145
อัตราส่วนทางการเงิน			
อัตรา EBITDA Margin	34.1%	31.8%	33.8%
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น	33%	20%	8%
อัตราหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA	0.9	1.4	1.1
หลักทรัพย์			
จำนวนหุ้น (ล้าน)	2,368	2,368	2,368
กำไรต่อหุ้น (บาท)	4.53	2.49	0.88
ราคาต่อหุ้น (บาท)*	96.50	30.25	37.75

*ณ วันทำการสุดท้ายของแต่ละปีปฏิทิน

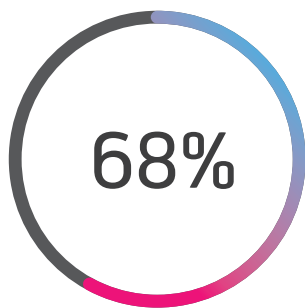

จำนวนผู้ใช้บริการ

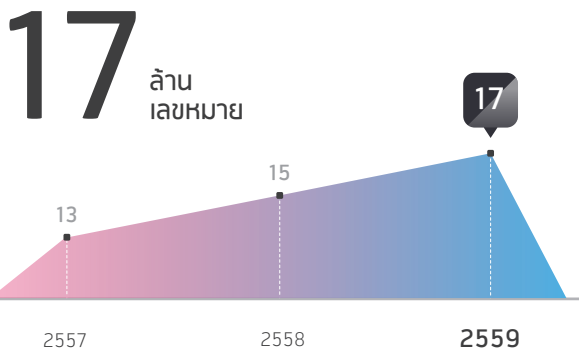
24.5 ล้าน
เลขหมาย

สัดส่วนผู้ใช้สมาร์ทโฟน
ในฐานะลูกค้า

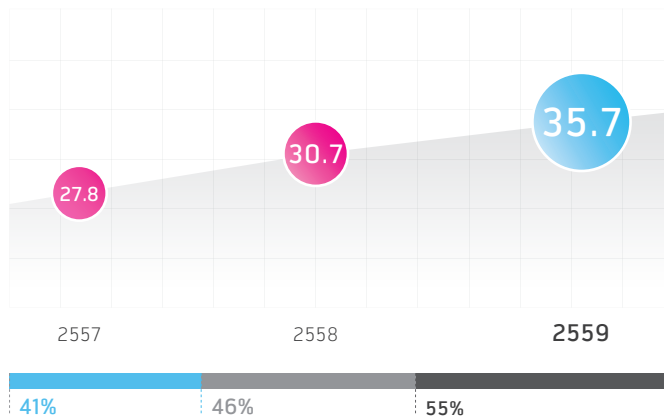

จำนวนผู้ใช้สมาร์ทโฟน

รายได้จากการให้บริการข้อมูล

35.7 พัน
ล้านบาท

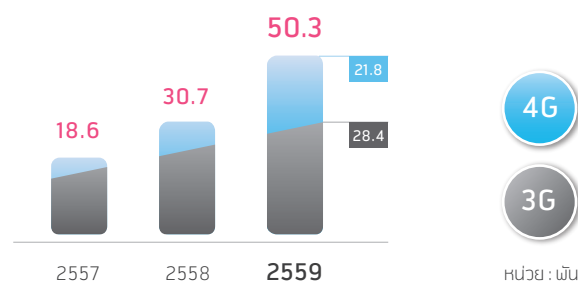

สัดส่วนรายได้จากการให้บริการข้อมูลต่อรายได้
จากการให้บริการโดยรวมค่าเชื่อมต่อเครือข่าย

รวมสถานีฐาน 4G และ 3G

50.3 พันสถานี

Timeline of event

Business plan

2017

	Q1 2017		Q2 2017	
Revenue	100	100	100	100
Expenses	80	80	80	80
Profit	20	20	20	20
Revenue	100	100	100	100
Expenses	80	80	80	80
Profit	20	20	20	20

HD VDO call conference

SUPER 4G

Our passion
to drive your
success

มุ่งมั่นพัฒนานวัตกรรม
หลายชีวิตทั่วโลกธุรกิจ
เพื่อโอกาสใหม่ๆ ไม่สิ้นสุด

New business
opportunity

Our passion
to inspire
your dreams

มุ่งมั่นจุดประกายฝันแห่ง
อนาคต ด้วยการเชื่อมต่อ
คุณเป็นหนึ่งเดียวกับโลก
แห่งความรู้

e-learning

Unlimited
knowledge

Harvest
in stock

Weather forecast

↑ 35° ↓ 22°

Mostly sunny

34°

Our passion
to bring you
a better life

อุทิศทุกความเชี่ยวชาญ
เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ที่ดีกว่าสำหรับทุกคน

Current
market value

Investment
analysis

HD

4G calling
HD video

Our passion
to fulfill your
happiness

สร้างเครือข่ายแห่งความ
ผูกพัน ลดช่องว่างระหว่าง
คุณและคนที่คุณรัก

 Happy moment

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

ข้อมูลบริษัท

ชื่อบริษัท	บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
ชื่อย่อ	DTAC
เลขทะเบียนบริษัท	0107538000037
ประกอบธุรกิจ	ดำเนินธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในย่านความถี่ 850 เมกะเฮิร์ตซ์ ย่านความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์และย่านความถี่ 2.1 กิกะเฮิร์ตซ์
ทุนจดทะเบียน	4,744,161,260 บาท (ประกอบด้วยหุ้นสามัญ 2,372,080,630 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 2 บาท)
ทุนที่ออกและชำระเต็มมูลค่า	4,735,622,000 บาท (ประกอบด้วยหุ้นสามัญ 2,367,811,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 2 บาท)
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ (66 2) 202 8000 โทรสาร (66 2) 657 6083 เว็บไซต์ www.dtac.co.th

บุคคลอ้างอิง

นายทะเบียนหลักทรัพย์

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ (66 2) 009 9000
โทรสาร (66 2) 009 9991
ลูกค้าสัมพันธ์ (66 2) 009 9999
เว็บไซต์ <http://www.set.or.th/tsd>

ผู้สอบบัญชี

นางกิงกาญจน์ อัครวงษ์สุทธิ
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4496
บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด
ชั้น 33 อาคารเลคซ์ดา 193/136-137 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110
โทรศัพท์ (66 2) 264 0777
โทรสาร (66 2) 264 0789-90
เว็บไซต์ www.ey.com

นายทะเบียนหุ้นกู้

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
333 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500
โทรศัพท์ (66 2) 230 1478
โทรสาร (66 2) 626 4545-6
เว็บไซต์ www.bangkokbank.com

สารจากประธานกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

เรียน ผู้ถือหุ้นทุกท่าน

เราต้องบอกเล่าปีนี้เป็นไปด้วยเหตุการณ์ที่ทำให้ประชาชนชาวไทยเศร้าเสียใจอย่างที่สุด นั่นคือ การสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร พระมหากษัตริย์ผู้เป็นที่รักยิ่งของประชาชนชาวไทย คณะกรรมการบริหารผู้บริหาร และพนักงานดีแทค ขอร่วมแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งต่อการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดครั้งหนึ่งของประวัติศาสตร์ชาติไทย และเพื่อแสดงถึงความจงรักภักดีและความระลึกถึงมหาราชันผู้เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวไทยทั่วประเทศ พวกเราชาวดีแทคได้ร่วมกันทำงานอาสาเพื่ออำนวยความสะดวกให้เพื่อนพี่น้องร่วมชาติที่หวั่นไหวกันมาแสดงความอาลัยอย่างเนืองแน่น ณ ท้องสนามหลวงและพระบรมมหาราชวังตลอดช่วงเวลาสามเดือนเต็ม

ปี พ.ศ. 2559 เป็นปีที่ยอดเยี่ยมสำหรับธุรกิจกลุ่มลูกค้ารายเดือนที่มีการเติบโตของรายได้เพิ่มขึ้น 10.5% จากปี 2558 ขณะที่ธุรกิจกลุ่มลูกค้าระบบเดิมเงินยังคงอยู่ในสถานการณ์ที่ท้าทายมากซึ่งท่านผู้ถือหุ้นจะได้เห็นแคมเปญและกลยุทธ์ทางการตลาดที่เข้มข้นมากขึ้นในปี 2560 โดยมีเป้าหมายในการรักษาสถานะและสร้างการเติบโตให้กับลูกค้ากลุ่มนี้

ส่วนประเด็นที่ท่านผู้ถือหุ้นอาจจะหวั่นกังวลคือ ความสามารถในการหาคลื่นความถี่มาให้บริการในอนาคตหลังคลื่นความถี่ที่ดีแตกใช้เพื่อให้บริการในปัจจุบันหมดอายุสัมปทานลง เราขอยืนยันอย่างหนักแน่นว่า ดีแทคจะทำทุกวิถีทางเพื่อจัดหาคลื่นความถี่มาใช้เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการให้บริการจริงได้ โดยปัจจุบัน ดีแทคได้แสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในการจัดหาและใช้คลื่นความถี่เพื่อขยายการบริการ 4G ให้ครอบคลุมทั่วประเทศและเพิ่มสัญญาณการให้บริการในพื้นที่ที่มีการใช้งานหนาแน่น นอกจากนี้ ดีแทคยังคงผลักดันให้มีการจัดประมูลคลื่นความถี่ของดีแทคล่วงหน้าก่อนหมดอายุสัมปทานอีกด้วย

ปีที่ผ่านมานับเป็นช่วงเวลาที่ทำลายสำหรับธุรกิจของดีแทค เพราะทั้งอุตสาหกรรมกำลังอยู่ในช่วงเวลาของการเปลี่ยนผ่านและแปรสภาพรูปแบบการดำเนินธุรกิจเดิมไปสู่การทำธุรกิจที่ใช้ศักยภาพการให้บริการด้านดิจิทัล จุดที่จะสร้างความแตกต่างในบรรดาผู้ให้บริการ คือ คุณค่าที่มอบให้กับผู้บริโภคและความสามารถเฉพาะของผู้ให้บริการแต่ละรายที่จะสามารถบริหารจัดการต้นทุน มองหาโอกาส สร้างโมเดลทางธุรกิจใหม่ๆ และความรวดเร็วในการเข้าตลาด

สำหรับดีแทคแล้ว เราเริ่มเปลี่ยนผ่านเข้าสู่การทำธุรกิจให้บริการดิจิทัลเป็นหลักในช่วง 1 - 2 ปีนี้ เราสร้างรายได้และกำไร และที่สำคัญ คือ เราเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการให้สะดวกรวดเร็ว และ

ตรงกับความต้องการของลูกค้ามากขึ้นผ่านสินค้าและบริการ รวมถึงช่องทางการให้บริการดิจิทัลใหม่ๆ ตัวเลขการเติบโตของบริการดิจิทัลเห็นได้จากรายได้จากการใช้งานดาต้าที่เติบโตขึ้น 16% จากปี 2558 และจำนวนลูกค้าของดีแทคที่ใช้สมาร์ตโฟนที่เพิ่มเป็น 68% ทั้งหมดนี้เป็นข้อสนับสนุนว่า พวกเราจะบรรลุเป้าหมายในการเป็นแบรนด์ดิจิทัลอันดับหนึ่งของประเทศไทยในปี 2563

ทั้งหมดนี้จะสำเร็จลุล่วงได้ต้องอาศัยพลังและศักยภาพของคนดีแทคที่กำลังปรับเปลี่ยนวิธีการคิดและรูปแบบการทำงานให้พร้อมและนำหน้าการแข่งขันในสภาพแวดล้อมที่ท้าทาย พวกเราเริ่มต้นวันทำงานด้วยความคิดริเริ่มใหม่ๆ ที่พร้อมจะถูกนำเสนอผ่านสินค้าและบริการดิจิทัลหลากหลายที่ต้องสามารถพิชิตใจลูกค้าในเวลาอันรวดเร็ว พนักงานทุกคนผ่านกระบวนการเปลี่ยนผ่านอันท้าทายนี้และร่วมกันสร้างวัฒนธรรมองค์กรแบบใหม่ที่เรียกร้องให้พวกเราต้อง “มองให้ต่าง ทำอย่างไร กล้าที่จะลอง และมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะต่อสู้เพื่อชัยชนะ”

ควบคู่ไปบนเส้นทางการเปลี่ยนผ่านเพื่อบรรลุเป้าหมายการเป็นผู้ให้บริการดิจิทัลที่ลูกค้าชื่นชอบ ดีแทคยังคงมุ่งมั่นนำบริการดิจิทัลไปเติมช่องว่างให้สังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของฐานประชากรขนาดใหญ่ในประเทศ ทั้งนี้ ดีแทคเป็นหนึ่งในองค์กรภาคีร่วมที่ให้การสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกของสหประชาชาติ หรือ United Nations Social Development Goals (UN SDGs) ซึ่งท่านจะสามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้รายงานความยั่งยืนประจำปี พ.ศ. 2559

สุดท้ายนี้ คณะผู้บริหาร พนักงานดีแทคทุกคนขอขอบพระคุณในความสนับสนุนที่ทุกท่านมีให้ต่อดีแทค เราเชื่อว่า การฝ่าฟันบนเส้นทางข้างหน้าไม่ใช่เรื่องง่าย แต่เรามีความปรารถนาอย่างแรงกล้าต่อสู้เพื่อชัยชนะ และยึดมั่นในแนวทางการทำธุรกิจที่โปร่งใส เพื่อให้ท่านผู้ถือหุ้น ลูกค้า คู่ค้า พนักงาน และคนในสังคม เชื่อได้อย่างสนิทใจว่า ดีแทคคือคนดี และเลือกทำในสิ่งที่ถูกต้องเสมอ

นายบุญชัย เบญจรงคกุล
ประธานกรรมการ

นายลาร์ส โอเค วิลเดอมาร์ นอร์ลิ่ง
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

คณะกรรมการบริษัท

01

นายบุญชัย เบญจรงคกุล

ประธานกรรมการ

อายุ 62 ปี

จำนวนปีที่เป็นการกรรมการ: 26 ปี 2 เดือน

จำนวนหุ้นที่ถือ*: 10 หุ้น (0.00%)

ประวัติการศึกษา ปริญญาเอก เศรษฐศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ปริญญาตรี B.Sc. in Management, Northern Illinois University, USA

ประวัติการอบรม หลักสูตร Role of the Chairman Program (11/2548) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2533 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2555 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท บีซีเอส โฮลดิ้ง จำกัด
2541 – ปัจจุบัน ประธานมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด
2533 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด
2532 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท ไพรวาท พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

ประสบการณ์ทำงาน
2545 – 2558 กรรมการ บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น ปีซีเอส จำกัด
2544 – 2549 ประธานมูลนิธิอนุรักษ์นกเงือก
2545 – 2548 ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ยูไนเต็ด คอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)
2544 – 2545 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2543 – 2544 กรรมการผู้จัดการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2527 – 2542 ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ยูไนเต็ด คอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

2558 มหาวชิรมงกุฏ (ม.ว.ม.)
2546 ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ (ต.จ.ว.)
2540 ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ (ป.ภ.)
2537 ประดมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)

หมายเหตุ * นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

02

นายมอร์เทน คาร์ลเซน ซอร์บี

รองประธานกรรมการ

อายุ 57 ปี

จำนวนปีที่เป็นการกรรมการ 1 ปี 4 เดือน

จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00%)

ประวัติการศึกษา Master of Science in Business Adm., University of Karlstad, Sweden
Program for Executive Development, IMD, Lausanne
State licenced Public Accountant (CPA) Norway, Norwegian School of Economics and Business Administration (NHH)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2558 – ปัจจุบัน รองประธานกรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2559 – ปัจจุบัน Executive Vice President and Chief Transformation Officer, Telenor Group
2558 – ปัจจุบัน Executive Vice President, Telenor Group
2558 – ปัจจุบัน Board Member, Telenor Norway
2558 – ปัจจุบัน Chairman, Telenor Broadcast
2558 – ปัจจุบัน Board Member, Posten Norge
2558 – ปัจจุบัน Chairman, DiGi.com Berhad
2556 – ปัจจุบัน Board Member, DiGi.com Berhad

ประสบการณ์ทำงาน

2557 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Uninor, India
2554 – 2556 Executive Vice President and Head of Strategy and Regulatory Affairs, Telenor Group
2552 – 2554 Executive Vice President and Head of Corporate Development, Telenor Group

03

นายจุลจิตต์ บุณยเกตุ

กรรมการอิสระ

ประธานกรรมการตรวจสอบ

กรรมการกำหนดค่าตอบแทน กรรมการสรรหา และกรรมการกำกับดูแลกิจการ
อายุ 73 ปี

จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 16 ปี 10 เดือน

จำนวนหุ้นที่ถือ*: 15,000 หุ้น (0.00%)

ประวัติการศึกษา ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต Kent State University, USA
ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประวัติการอบรม หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) (38/2548)
โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- 2558 - ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
- 2556 - ปัจจุบัน กรรมการกำกับดูแลกิจการ
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2549 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการตรวจสอบ กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
และกรรมการสรรหา
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2543 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

- 2555 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด
- 2547 - ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท คิง เพาเวอร์ ดิวตี้ฟรี จำกัด
บริษัท คิง เพาเวอร์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด
บริษัท คิง เพาเวอร์ มาเก็ตติ้ง แอนด์ เมนูเม้นท์ จำกัด
บริษัท คิง เพาเวอร์ โฮเทล เมนูเม้นท์ จำกัด
บริษัท คิง เพาเวอร์ เอ็นเตอร์เทนเม้นท์ จำกัด
บริษัท คิง เพาเวอร์ สุวรรณภูมิ จำกัด

ประสบการณ์ทำงาน

- 2541 - 2546 กรรมการอำนวยการ บริษัท ไทยออยล์ เพาเวอร์ จำกัด
- 2541 - 2546 กรรมการอำนวยการ บริษัท ไทยออยล์ จำกัด
- 2537 - 2541 รองกรรมการอำนวยการ บริษัท ไทยออยล์ จำกัด

หมายเหตุ * นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

04

นายสตีเฟ่น วูดรูล์ ฟอร์ดแฮม

กรรมการอิสระ

ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน กรรมการตรวจสอบ และประธาน
กรรมการสรรหา

อายุ 65 ปี

จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 10 ปี 2 เดือน

จำนวนหุ้นที่ถือ*: 10,000 หุ้นสามัญ และ 6,000 หุ้นเอนวีดีอาร์ (0.00 %)

ประวัติการศึกษา MA Jurisprudence, Oxford University, UK
ประวัติการอบรม หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (203/2558)
โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- 2555 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการสรรหา
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2550 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
และกรรมการตรวจสอบ
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

- 2554 - ปัจจุบัน กรรมการ Ceona Pte. Ltd.
- 2551 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ Gram Car Carriers Holdings Pte. Ltd.
- 2549 - ปัจจุบัน กรรมการ Klaveness Asia Pte. Ltd.
- 2541 - ปัจจุบัน กรรมการ Stockbridge Pte. Ltd.
- 2538 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ Masterbulk Private Limited

ประสบการณ์ทำงาน

- 2550 - 2555 กรรมการอิสระ ประธานกรรมการสรรหา
และกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
บริษัท ไทโรนไทย เอเยนซีส์ จำกัด (มหาชน)

05

นางกมลวรรณ วิปุลาก

กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
กรรมการสรรหา และกรรมการกำกับและดูแลกิจการ
อายุ 54 ปี
จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 2 ปี 1 เดือน
จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00%)

- ประวัติการศึกษา** ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การเงิน)
Western Illinois University, USA
ปริญญาตรี รัฐศาสตรบัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่าง
ประเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประกาศนียบัตร Harvard Executive Program,
Harvard Business School, Harvard University, USA
- ประวัติการอบรม** หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (122/2552)
โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
หลักสูตร Diploma Examination (Exam) (26/2552)
โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- 2557 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ, กรรมการตรวจสอบ,
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน, กรรมการสรรหา,
กรรมการกำกับและดูแลกิจการ
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2554 - ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการใหญ่
บริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

ประสบการณ์

- 2552 - 2553 ประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงิน
บริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

06

นางชนัญญารักษ์ ณิชรัตน์

กรรมการอิสระ
และประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ
อายุ 53 ปี
จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 5 ปี 4 เดือน
จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00%)

- ประวัติการศึกษา** ปริญญาโท สาขา Management Information System
มหาวิทยาลัยเวสท์เวอร์จิเนีย สหรัฐอเมริกา
ประกาศนียบัตร Berkeley Executive Coaching Leadership
ประกาศนียบัตร ด้านการจัดการ
(Special Management Program)
มหาวิทยาลัยมาร์แชลล์ สหรัฐอเมริกา
ปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ เอกการบัญชี
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ประวัติการอบรม** สถาบันวิทยากรตลาดทุน รุ่นที่ 14
หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (49/2547)
โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- 2556 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2554 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

- 2557 - ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด
- 2551 - ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการ บริษัท ดีเอสแอล เอ็กซ์เพรส
อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด

ประสบการณ์ทำงาน

- 2547 - 2551 ผู้จัดการประจำประเทศไทย กลุ่มอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่
บริษัท ไมโครโซล่า (ประเทศไทย) จำกัด

07

นางสาวธันวดี วงศ์ธีรฤกษ์

กรรมการ

อายุ 55 ปี

จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 3 ปี 11 เดือน

จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00%)

ประวัติการศึกษา ปริญญาโท Master of Science in Electrical Engineering, University of Miami, USA
ประกาศนียบัตร Advance Management Program (177/2552) จาก Harvard Business School, Harvard University, USA
ปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตร์ (สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประวัติการอบรม หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) (81/2552) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (180/2556) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
หลักสูตร Financial Statements for Directors (FSD) (20/2556) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2556 - ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2552 - ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2558 - ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ระดับ 13 (สายงานเทคโนโลยีสารสนเทศ) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

ประสบการณ์ทำงาน

2556 - 2558 รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ระดับ 13 (สายงานกลยุทธ์องค์กร) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
2552 - 2555 รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ระดับ 13 (สายงานธุรกิจโทรศัพท์) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ * นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

08

นายทอเร จอห์นเซน

กรรมการ

อายุ 69 ปี

จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 8 ปี 4 เดือน

จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00%)

ประวัติการศึกษา Master of Science, Norwegian Institute of Technology, University of Trondheim, Norway

ประวัติการอบรม หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (175/2556) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2556 - ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2559 - ปัจจุบัน Senior Advisor, Telenor ASA
2556 - ปัจจุบัน กรรมการ DiGi Telecommunications Sdn Bhd
2556 - ปัจจุบัน กรรมการและกรรมการตรวจสอบ DiGi.com Berhad
2556 - ปัจจุบัน กรรมการและกรรมการตรวจสอบ Grameenphone Ltd

ประสบการณ์ทำงาน

2558 - 2557 ประธานกรรมการ Telenor Myanmar Ltd
2557 - 2559 ประธานกรรมการ Telenor Pakistan Ltd
2556 - 2559 กรรมการกำหนดค่าตอบแทน กรรมการสรรหา กรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2554 - 2556 ประธานกรรมการ Grameenphone IT Ltd
2554 - 2556 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Grameenphone Ltd
2551 - 2554 กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

09

นายฮาคุน บรวิเอ็ก เซิร์ล

กรรมการ

กรรมการกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการสรรหา

อายุ 45 ปี

จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 5 ปี 4 เดือน

จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00%)

ประวัติการศึกษา Marketing and Communication, Norges Markeds Høyskole
(BI Norwegian Business School)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2557 – ปัจจุบัน กรรมการ กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและกรรมการสรรหา
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2559 – ปัจจุบัน Senior Vice President, Head of Group Public and Regulatory
Affairs, Telenor Group

2559 – ปัจจุบัน กรรมการ Telenor Myanmar Ltd

2559 – ปัจจุบัน กรรมการ Telenor Pakistan Ltd

2559 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เทเลนอร์ เอเชีย (ไอเอชคิว) จำกัด

2557 – ปัจจุบัน กรรมการ Telenor GO Pte Ltd

2555 – ปัจจุบัน กรรมการ Telenor South Asia Investment Pte Ltd

2555 – ปัจจุบัน กรรมการ Telenor South East Asia Investment Pte Ltd

2554 – ปัจจุบัน กรรมการ Grameenphone Ltd

2554 – ปัจจุบัน กรรมการ Telenor Asia Pte Ltd

ประสบการณ์ทำงาน

2556 – 2558 กรรมการ Telenor Myanmar Ltd

2555 – 2558 กรรมการ Telenor Pakistan Ltd

2554 – 2557 กรรมการ Telenor Global Services Singapore Pte Ltd

2554 – 2556 กรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

2554 – 2555 กรรมการ Telenor India Ltd

2553 – 2558 กรรมการ กรรมการสรรหาและกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
DiGi.com Berhad

2553 – 2558 กรรมการ DiGi Telecommunications Sdn Bhd

2551 – 2559 Senior Vice President, Corporate Affairs Asia, Telenor Group

2550 – 2554 กรรมการ Telenor Pakistan Ltd

2549 – 2555 กรรมการ Telenor Corporate Development Sdn

หมายเหตุ * นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

10

นายลาร์ส โอเค วอลดอมาร์ นอร์ลิ่ง

กรรมการ

อายุ 48 ปี

จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 1 ปี 11 เดือน

จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00%)

ประวัติการศึกษา Master of Business Administration,
Gothenburg School of Economics and Commercial Law
Master of Science in Systems Engineering,
Case Western Reserve University, USA
Master of Science in Engineering Physics, Uppsala University

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2558 – ปัจจุบัน กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2558 – ปัจจุบัน กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด

2558 – ปัจจุบัน Executive Vice President, Telenor Group

2558 – ปัจจุบัน กรรมการ DiGi Telecommunications Sdn Bhd

2558 – ปัจจุบัน กรรมการ DiGi.Com Berhad

ประสบการณ์ทำงาน

2557 – 2558 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร DiGi Telecommunications Sdn Bhd

2552 – 2557 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Telenor Sverige AB

2550 – 2552 รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มเทคโนโลยี
Telenor Sverige AB

11

นางกูเน่ รีเปเป

กรรมการ

อายุ 46 ปี

จำนวนปีที่เป็นการกรรมการ 9 เดือน

จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00%)

ประวัติการศึกษา Master of Law, University of Oslo, Norway

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2559 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2558 – ปัจจุบัน กรรมการ Telenor Networks Holding AS

2556 – ปัจจุบัน Attorney at Law, Telenor ASA

ประสบการณ์ทำงาน

2558 – 2559 กรรมการ Telenor Business Partner Invest AS

2542 – 2555 Associated attorney and senior attorney, Wiersholm Lawfirm

2539 – 2542 Higher executive officer, advisor and senior advisor,
Norwegian Competition Authority

12

นายคริสโตเฟอร์ อดัม ลาสกา

กรรมการ

อายุ 46 ปี

จำนวนปีที่เป็นการกรรมการ: 1 เดือน

จำนวนหุ้นที่ถือ*: ไม่มี (0.00%)

ประวัติการศึกษา Bachelor of Science with honours in Business Management,
Bradford University Management Center, Bradford, UK
Postgraduate Marketing at Chartered Institute of
Marketing, London

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2559 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2559 – ปัจจุบัน Senior Vice President of Board Governance and Partner
Relations Asia, Telenor ASA

2559 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการ Grameenphone Ltd, Bangladesh

2559 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการและกรรมการตรวจสอบ Telenor Pakistan Ltd

2559 – ปัจจุบัน ประธานกรรมการและกรรมการตรวจสอบ Telenor Myanmar Ltd

ประสบการณ์ทำงาน

2554 – 2559 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Telenor Hungary Ltd

2552 – 2554 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Telenor Montenegro

2549 – 2552 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ฝ่ายกิจการองค์กร Telenor Serbia

2548 – 2549 กรรมการโครงการ M&A Telenor International Mobile, Istanbul
Turkey

2547 – 2548 ผู้จัดการประจำประเทศ Telenor Pakistan Ltd

2546 – 2547 กรรมการ ฝ่ายพัฒนาธุรกิจและกลยุทธ์ – Pannon GSM,
Hungary

2543 – 2546 ผู้จัดการประจำประเทศ Telenor Hungary Ltd

2540 – 2543 กรรมการโครงการ Sales Central & Eastern Europe – Telenor
Satellite Broadcast, Norway

คณะผู้บริหารบริษัท

01

นายลาร์ส โอเค วัลเดมาร์ นอร์ลิ่ง *

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

จำนวนหุ้นที่ถือ**: ไม่มี (0.00 %)

Master of Business Administration,

Gothenburg School of Economics and Commercial Law

Master of Science in Systems Engineering, Case Western Reserve University, USA

Master of Science in Engineering Physics, Uppsala University

- 2558 – ปัจจุบัน กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2558 – ปัจจุบัน กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด
- 2558 – ปัจจุบัน Executive Vice President, Telenor Group
- 2558 – ปัจจุบัน กรรมการ DiGi Telecommunications Sdn Bhd
- 2558 – ปัจจุบัน กรรมการ DiGi.Com Berhad
- 2557 – 2558 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร DiGi Telecommunications Sdn Bhd
- 2552 – 2557 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Telenor Sverige AB
- 2550 – 2552 รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มเทคโนโลยี Telenor Sverige AB

* เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ด.

** นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

02

นายชเวร์ เพ็ดเดอร์เซิน *

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงิน

จำนวนหุ้นที่ถือ**: 3,000 NVDR (0.00 %)

M.Sc.E.E. Norwegian Institute of Technology (NTNU)

MBA Norwegian School of Management (BI)

2559	-	ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท เทเลแอสเทท จำกัด
2558	-	ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงิน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2558	-	ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด
2558	-	ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท เพย์สบาย จำกัด
2558			ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกลยุทธ์การเงิน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2554	-	2558	Director M&A, Telenor Group
2550	-	2554	Vice President, Telenor Group

* เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ด.

** นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

03

นายสิทธิโชค นพชินบุตร *

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการตลาด

จำนวนหุ้นที่ถือ**: 103,000 (0.00 %)

Master of Business Administration, Georgia University, USA

- 2559 – ปัจจุบัน รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการตลาด
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2552 – 2559 รองประธานธุรกิจโทรคมนาคม บริษัท ไทยซัมซุง อิเลคโทรนิคส์ จำกัด
- 2549 – 2552 Corporate Strategy Director, บริษัท ไมเนอร์ ฟู้ด กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
- 2539 – 2549 Regional Marketing – Marketing department
บริษัท พรอคเตอร์ แอนด์ แกมเบล แมนูแฟคเจอริ่ง (ประเทศไทย) จำกัด

04

นายปัญญา เวชบรรยงรัตน์ *

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการขาย

จำนวนหุ้นที่ถือ**: ไม่มี (0.00 %)

Master of Business Administration, University of Colorado at Boulder

Bachelor of Science in Computer Information Systems,

Graduating Honor Summa Cum Laude, Regis University, Denver, CO

- 2559 – ปัจจุบัน รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการขาย
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2554 – 2559 ผู้อำนวยการอาวุโส บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2551 – 2553 ผู้อำนวยการฝ่าย Program Management Department
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

05

นายประเศศ ต้นทุรานันท์ *

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มเทคโนโลยี

จำนวนหุ้นที่ถือ**: 19,700 หุ้น (0.00 %)

Master of Electrical Engineering, Massachusetts Institute of Technology

ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (หลักสูตรนักบริหาร) สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 2558 – ปัจจุบัน รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มเทคโนโลยี
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2558 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด
- 2556 – 2557 รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มเทคโนโลยี Telenor Myanmar Ltd
- 2554 – 2556 ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายปฏิบัติการโครงข่าย
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2553 – 2554 ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายวิศวกรรม
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2552 – 2553 ผู้อำนวยการ ฝ่ายออกแบบโครงข่ายและระบบพื้นฐาน
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2548 – 2552 ผู้อำนวยการ ฝ่ายโครงข่ายสื่อสารสัญญาณ
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2544 – 2548 Head of Engineering, Satellite Engineer, Pacific Century Matrix (Hong Kong)
- 2539 – 2543 Satellite Engineer, L-Star Program,
Asia Broadcasting and Communication Network/ Telesat Canada

* เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ด.

** นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

06

นายแอนดริว ทอร์ โอดวาร์ กวาลเซท *

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มดิจิทัล

จำนวนหุ้นที่ถือ**: ไม่มี (0.00 %)

Master of Business Administration, University of Oxford

Bachelor of Business Administration, University of Wisconsin-Madison

- 2559 – ปัจจุบัน รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มดิจิทัล บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2558 – 2559 รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มกลยุทธ์ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2558 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เพย์สบาย จำกัด
- 2557 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ดีแทค แอ็คเซเลอเรท จำกัด
- 2556 – 2558 ผู้อำนวยการอาวุโสฝ่ายกลยุทธ์และนวัตกรรม บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2555 – 2556 รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มกลยุทธ์ Telenor Digital
- 2554 – 2555 Director, Telenor Group Strategy, Telenor ASA
- 2551 – 2554 Management Consultant, Bain & Company

07

นางสาวนาฏฤดี อาจหาญวงศ์ *

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มบุคคล

จำนวนหุ้นที่ถือ**: ไม่มี (0.00 %)

Master's degree in Human Resources Development, Webster University, Missouri, USA

ปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์ ภาควิชาภาษาอังกฤษ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 2558 – ปัจจุบัน รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มบุคคล บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2552 – 2558 รองประธานกรรมการบริหารฝ่ายทรัพยากรบุคคล ประเทศไทย, พม่า, กัมพูชา และลาว บริษัท ยูนิลีเวอร์ ไทย โยลด์ดิ้งส์ จำกัด
- 2550 – 2552 Head of Human Resources, Sub-Region Asia North (Thailand, Bangladesh, Vietnam, Cambodia and Korea), บริษัท โนเกีย ซีเมนส์ เน็ตเวิร์คส์ (ประเทศไทย) จำกัด
- 2547 – 2550 Human Resources Manager for Indochina (Thailand, Vietnam, Cambodia & Laos), บริษัท โนเกีย (ประเทศไทย) จำกัด
- 2536 – 2547 Assistant Vice President, Human Resources, Retail Operations, บริษัท เอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด

08

นายภาณุ ไถย ธีระธาดา *

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มกิจการองค์กร

จำนวนหุ้นที่ถือ**: ไม่มี (0.00 %)

Bachelor of Political Science, University of North Carolina at Chapel Hill, USA

- 2559 – ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ยูไนเต็ลคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)
- 2559 – ปัจจุบัน รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มกิจการองค์กร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2551 – 2559 ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ หัวหน้าเจ้าหน้าที่บริหารสื่อสารและภาพลักษณ์องค์กร, ธนาคารทหารไทย

เลขานุการบริษัท

นายวิพันธ์ พิทักษ์ชาติวงศ์

จำนวนหุ้นที่ถือ**: 15,500 หุ้น (0.00 %)

ปริญญาเอก กฎหมายมหาชน (เกียรตินิยมสูงสุด) มหาวิทยาลัย Strasbourg III ประเทศฝรั่งเศส

ปริญญาโท กฎหมายมหาชนยุโรป มหาวิทยาลัย Strasbourg III ประเทศฝรั่งเศส

ประกาศนียบัตรปริญญาตรี (เกียรตินิยม) มหาวิทยาลัย Strasbourg III ประเทศฝรั่งเศส

ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง เหรียญทอง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

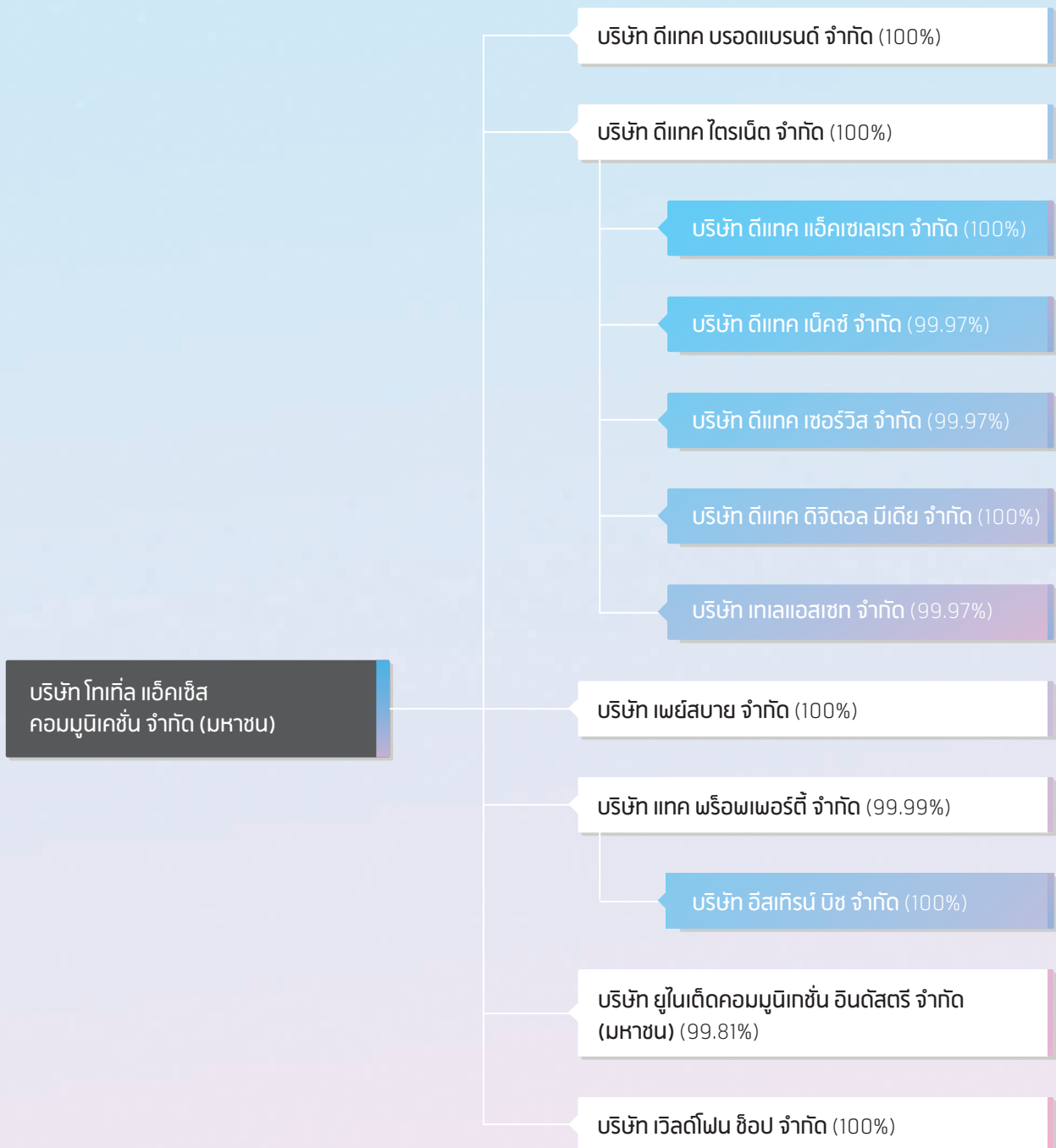
- 2556 – ปัจจุบัน เลขานุการบริษัทและผู้อำนวยการอาวุโสสายงานกฎหมาย บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2552 ผู้อำนวยการสายงานกฎหมายโทรคมนาคม บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2551 ผู้อำนวยการ สายงานกฎหมาย บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2550 ผู้อำนวยการฝ่าย Regulatory Division บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

* เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ด.

** นับรวมจำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

โครงสร้างกลุ่มบริษัท

บริษัทเป็นหนึ่งในผู้นำธุรกิจการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย ก่อตั้งในปี 2532 เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในคลื่นความถี่ย่าน 850 เมกะเฮิรตซ์ และ 1800 เมกะเฮิรตซ์ ภายใต้สัญญาสัมปทานซึ่งอยู่ในรูปแบบ สร้าง-โอน-ดำเนินงาน (BTO) เป็นเวลา 27 ปีจาก บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (เดิมคือ การสื่อสารแห่งประเทศไทย)

ในเดือนธันวาคม 2555 บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด (เดิมชื่อ บริษัท ดีแทค เนทเวิร์ค จำกัด) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ IMT ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ และใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามเป็นเวลา 15 ปี จาก กสทท. เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ณ สิ้นปี 2559 บริษัทฯมีบริษัทย่อยทั้งสิ้น 12 บริษัท และถือหุ้นในบริษัทร่วม (ตามนิยามที่กำหนดไว้ในประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์) จำนวน 2 บริษัท ได้แก่ (1) บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด (หรือ ยูดี) และ (2) บริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ จำกัด* บริษัทยังคงมุ่งมั่นในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และลงทุนในบริษัทย่อยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และการบริหารจัดการทรัพย์สินของบริษัทเป็นหลัก นอกจากนี้ บริษัทยังเน้นการลงทุนในกิจการที่สามารถสร้างมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทในระยะยาวได้

หมายเหตุ * บริษัท ไม่ได้มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญเหนือกิจการนี้ ดังนั้น กิจการนี้ไม่ได้มีคุณสมบัติเป็นบริษัทร่วมตามที่แสดงในงบการเงินของบริษัทฯ

ข้อมูลสรุปของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

บริษัท	ที่ตั้งสำนักงาน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	ประเภทหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ (ร้อยละ)	จำนวนหุ้น ทั้งหมด
บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105549034424	บริการโทรคมนาคม (Wi-Fi) โดยได้รับใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	175	หุ้นสามัญ	100	1,750,000
บริษัท ดีแทค ดิจิตอลมีเดีย จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105549034467	ให้บริการด้านโทรคมนาคมและดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับอุปกรณ์สื่อสาร	100	หุ้นสามัญ	100 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด)	1,000,000
บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105549034548	ให้บริการโทรคมนาคม	1,160	หุ้นสามัญ	100	11,600,000
บริษัท ดีแทค แอ็คเซ็สเลเวท จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 2 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105557065767	ลงทุนและให้การสนับสนุนแก่บริษัท Start-up ในการพัฒนาแอปพลิเคชันต่างๆ	15	หุ้นสามัญ	100 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด)	150,000
บริษัท ดีแทค เน็ทซ์ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105558145985	บริหารและจัดการทรัพย์สิน	1	หุ้นสามัญ	99.97 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด)	10,000

บริษัท	ที่ตั้งสำนักงาน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	ประเภทหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ (ร้อยละ)	จำนวนหุ้น ทั้งหมด
บริษัท ดีแทค เซอร์วิส จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105558146019	บริหารและจัดการ ทรัพยากรสิน	1	หุ้นสามัญ	99.97 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	10,000
บริษัท เพย์สบาย จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 36 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2160 5463-5 โทรสาร +66 2160 5462 เลขทะเบียนบริษัท 0125547001804	ให้บริการชำระเงิน ออนไลน์ บัตรเงินสด บริการชำระเงินทาง อิเล็กทรอนิกส์ และ บริการรับชำระเงิน	200	หุ้นสามัญ	100	2,000,000
บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105539049038	บริหารสินทรัพย์	1	หุ้นสามัญ	99.99	100,000
บริษัท อีสเทิร์น บิช จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105532038740	บริหารสินทรัพย์	80	หุ้นสามัญ	100 (ผ่านบริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด)	800,000
บริษัท ยูไนเต็ดยูนิเทค อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0107536000871	ตัวแทนจำหน่ายบัตร เติมเงินและการให้ บริการเติมเงินโดย ไม่ต้องใช้บัตรเติมเงิน (E-Refill)	313.55	หุ้นสามัญ	99.81	434,668,207
บริษัท เวิลด์โฟน ซ็อบ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105539069969	ระหว่างชำระบัญชี	450	หุ้นสามัญ	100	4,500,000
บริษัท เทเลแอสเซท จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 28 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105559061246	ให้เช่าเครื่องมือและ อุปกรณ์โทรคมนาคม	1	หุ้นสามัญ	99.97 (โดยดีแทคและ ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	10,000

บริษัท	ที่ตั้งสำนักงาน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	ประเภทหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ (ร้อยละ)	จำนวนหุ้น ทั้งหมด
บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด* (ยูดี)	เลขที่ 499 หมู่ที่ 3 อาคารเบญจจินดา ถนนกำแพงเพชร 6 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 โทรศัพท์ +66 2953 2222 โทรสาร +66 2953 1269 เลขทะเบียนบริษัท 0105545040951	จัดจำหน่ายโทรศัพท์ เคลื่อนที่ ซิมการ์ด บัตรเติมเงิน และ อุปกรณ์เสริมต่างๆ	200	หุ้นสามัญ	25	20,000,000
บริษัท ศูนย์ให้บริการ คงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ จำกัด	98 อาคารสาทร สแควร์ ออฟฟิศ ทาวเวอร์ ห้องเลขที่ 403 ชั้นที่ 4 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500 โทรศัพท์ +66 2108 1544 โทรสาร +66 2108 1544 เลขทะเบียนบริษัท 0115553001471	บริการระบบ สารสนเทศและ ฐานข้อมูลกลาง ประสานงานการ โอนย้ายผู้ให้บริการ โทรคมนาคมเพื่อการ คงสิทธิเลขหมาย โทรศัพท์	2	หุ้นสามัญ	20 (โดยดีแทคและ ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	20,000
หมายเหตุ*	ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 75 ถือหุ้นโดย บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด แม้ว่า บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งเป็นบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งกับบริษัทได้ถือหุ้น ในยูดีร้อยละ 75 นั้นอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อบริษัท แต่อย่างไรก็ดี บริษัทเห็นว่าโครงสร้างการถือหุ้นดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุด ของบริษัท เนื่องจากบริษัทไม่ได้มุ่งเน้นในการเป็นผู้จำหน่ายชุดเลขหมายและบัตรเติมเงินให้แก่ผู้ใช้บริการโดยตรง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มภาระให้กับบริษัทในการจัดการ บริหารสินค้าคงคลัง รวมถึงระบบการจัดส่งสินค้า (Logistics) และการจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ อนึ่ง บริษัทมีมาตรการป้องกันการค้าทางผลประโยชน์และขั้นตอน ในการควบคุมรายการระหว่างกันอย่างรัดกุม เป็นไปตามกฎเกณฑ์เรื่องการเข้าทำรายการระหว่างกันของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย					
	ทั้งนี้ ณ วันที่ 23 ธันวาคม 2558 บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นดังต่อไปนี้					
	นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ 40.0				
	นายวิชัย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ 30.0				
	นางวรรณณา จิริกิติ	ร้อยละ 15.0				
	นายสมชาย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ 15.0				

การประกอบธุรกิจและแนวโน้มธุรกิจ

2020

no. 1
digital brand

dtac best deal

realising digital thailand

dtac BLUE MEMBER

ภาพรวมการดำเนินงาน

ในปี 2559 บริษัทลงทุนอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในโครงข่ายเทคโนโลยี 4G เพื่อขยายพื้นที่ให้บริการไปทั่วประเทศและสร้างความเป็นผู้นำการให้บริการ 4G ทั้งนี้บริษัทใช้เงินลงทุน 20,310 ล้านบาท ทำให้จำนวนสถานีฐาน 4G เพิ่มขึ้นเป็นกว่า 21,800 สถานี จากเดิมซึ่งอยู่ที่กว่า 6,300 สถานีเมื่อสิ้นปี 2558 ทำให้บริษัทสามารถให้บริการ 4G ได้ทุกอำเภอในประเทศไทย ในขณะเดียวกัน บริษัทได้ดำเนินกิจกรรมในช่วงปีที่ผ่านมาเพื่อช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ของโครงข่ายและโน้มน้าวให้ลูกค้ามาใช้งานโครงข่ายภายใต้ระบบใบอนุญาต ทั้งนี้ บริษัทใช้คลื่นความถี่ปริมาณ 50MHz ซึ่งมีความเพียงพอในการให้บริการในปัจจุบัน โดยในพื้นที่ซึ่งมีผู้ใช้งานหนาแน่น บริษัทได้จัดสรรคลื่นความถี่ 1800MHz จำนวน 20 MHz มาให้บริการหรือที่เราเรียกว่า “Super 4G”

นอกจากพัฒนาการด้านโครงข่ายแล้ว บริษัทได้ดำเนินกิจกรรมการตลาด เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ของโครงข่ายและความคุ้มค่าของบริการรวมทั้งสร้างความเป็นแบรนด์ดิจิทัลของบริษัท เช่น การใช้แบรนด์ “ดีแทคเดิมเงิน” ในตลาดบริการระบบเติมเงิน และด้วยความมุ่งมั่นที่จะเป็นแบรนด์ดิจิทัลอันดับ 1 ในประเทศไทยภายในปี 2563 บริษัทจึงได้มอบประสบการณ์ดิจิทัลใหม่ๆ ให้กับลูกค้าในระหว่างปีที่ผ่านมา เช่น บริการ “dtac MUSIC INFINITE” และเทคโนโลยี “Voice-over-WiFi”

ณ สิ้นปี 2559 จำนวนผู้ให้บริการรวมของบริษัทอยู่ที่ 24.5 ล้านเลขหมาย ลดลงจากระดับ 25.3 ล้านเลขหมายเมื่อปีก่อน โดยเกิดจากจำนวนลูกค้าระบบเติมเงินที่ลดลงเนื่องจากบริษัทใช้ความระมัดระวังในการให้ส่วนลดค่าเครื่องในตลาดบริการระบบเติมเงินในขณะที่มีการให้ส่วนลดค่าเครื่องในตลาดอยู่ระดับสูง อย่างไรก็ตาม บริษัทสามารถเพิ่มจำนวน

ผู้ให้บริการระบบรายเดือนขึ้นมาจากอยู่ระดับ 5 ล้านเลขหมาย จากเดิมอยู่ที่ระดับ 4.3 ล้านเลขหมายในปีก่อน

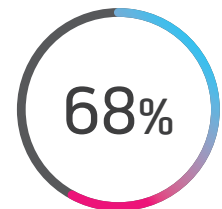
บริษัทมีความคืบหน้าในการเปลี่ยนผ่านจากระบบสัมปทานไปสู่ระบบใบอนุญาต โดยจำนวนลูกค้าที่ลงทะเบียนบนโครงข่าย 2.1GHz ซึ่งอยู่ภายใต้ระบบใบอนุญาตเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 95% ของฐานลูกค้ารวมจากระดับ 90% เมื่อปีก่อน ในขณะที่สัดส่วนผู้ใช้อุปกรณ์สมาร์ทโฟนเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 68% ของฐานลูกค้ารวม จากเดิมอยู่ที่ 61% ในปีก่อนอันเป็นผลจากการขยายโครงข่าย 4G การเติบโตของการใช้งานสตรีมมิ่งและราคาสมาร์ทโฟนที่ถูกลง

ในปี 2559 บริษัทได้ขยายร้านค้าของเรา เพื่อรองรับการให้บริการลูกค้าระบบรายเดือน รวมทั้งขยายช่องทางการขายและการให้บริการในรูปแบบดิจิทัลเพิ่มเติมจากช่องทางการให้บริการที่มีอยู่เดิม เช่น แอปพลิเคชัน “dtac app” ซึ่งช่วยลูกค้าในการตรวจสอบการใช้งาน เช็คโปรโมชั่นและชำระค่าบริการผ่านอุปกรณ์สมาร์ทโฟนได้ รวมทั้งยังเป็นช่องทางที่ให้บริการแนะนำบริการที่เหมาะสมกับลูกค้าแต่ละรายและขายบริการเสริมเพิ่มเติม นอกจากนี้ บริษัทยังได้ร่วมมือกับ Lazada ในการเปิดร้านค้าออนไลน์ และใช้ช่องทางดิจิทัลต่างๆ เช่น เว็บไซต์ www.dtac.co.th, Line และ Facebook ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัท

บริการระบบรายเดือน

บริการระบบรายเดือนของบริษัทสามารถเติบโตได้ทั้งในด้านรายได้และจำนวนผู้ใช้บริการท่ามกลางสภาพการแข่งขันในตลาดที่อยู่ระดับสูง โดยบริษัทนำเสนอความคุ้มค่าพร้อมแพ็คเกจบริการที่มีความหลากหลายเพื่อสามารถตอบสนองลักษณะการใช้งานของลูกค้าในรูปแบบต่างๆ เช่น บริษัทนำเสนอแพ็คเกจ “Super Non-Stop” ที่เหมาะกับ

จำนวนผู้ใช้
สมาร์ทโฟนของ
ฐานลูกค้า

ผู้ให้บริการ 4G อยู่ที่
5 ล้าน เลขหมาย

ลูกค้าที่ใช้งานทั้งอินเทอร์เน็ตและโทร แพคเกจ “More Voice” ซึ่งเหมาะสำหรับลูกค้าที่เน้นการโทรหรือแพคเกจ “Tablet Net Non-Stop” ซึ่งเหมาะกับการใช้งานแท็บเล็ต ทั้งนี้ ลูกค้าระบบรายเดือนยังสามารถเลือกซื้อแพคเกจเสริมเพิ่มเติมจากแพคเกจหลักที่ใช้งานอยู่ได้อีกด้วย เช่น แพคเกจเสริม Internet Speed Topping สำหรับปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มเติมหรือแพคเกจเสริม “dtac wifi” สำหรับการใช้งาน WiFi เป็นต้น นอกจากนี้ลูกค้าระบบรายเดือนในบางแพคเกจยังสามารถใช้บริการดิจิทัลเสริมเพิ่มเติมจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตและการโทรทั่วไป เช่น ลูกค้าจะได้รับพื้นที่เก็บไฟล์รูปภาพหรือวิดีโอบนแอปพลิเคชัน “Capture App” หรือแอปพลิเคชัน “dtac MUSIC INFINITE” เป็นต้น

ในปี 2559 บริษัทนำเสนอแพคเกจสำหรับบริการระบบรายเดือน “Super Non-Stop” รูปแบบใหม่ ที่ให้ความคล่องตัวกับลูกค้าในการเลือกปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตหรือปริมาณการโทรได้มากขึ้นในระดับราคาเดียวกัน รวมทั้งนำเสนอแพคเกจระบบรายเดือน “Share Package” ที่ช่วยให้ลูกค้าสามารถแชร์ทั้งปริมาณอินเทอร์เน็ตและปริมาณการโทรได้สูงสุด 4 เบอร์ เพิ่มความสะดวกในการจัดการใช้งานของลูกค้า

บริษัทเน้นสร้างฐานลูกค้าระบบรายเดือนซึ่งมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระดับที่สูงและมีระยะเวลาการใช้งานที่ยาวกว่าลูกค้าระบบเติมเงิน บริษัทจึงนำเสนอโปรโมชั่นให้ส่วนลดค่าอุปกรณ์โทรศัพท์เมื่อลูกค้าซื้ออุปกรณ์พร้อมสมัครใช้บริการรายเดือนหรือเมื่อลูกค้าเปลี่ยนการใช้งานจากระบบเติมเงินเป็นระบบรายเดือน ทั้งนี้ โปรโมชั่นดังกล่าวยังช่วยใน

การเปลี่ยนผ่านจากการใช้งานโครงข่ายเทคโนโลยี 2G มาสู่การใช้งานโครงข่ายเทคโนโลยี 4G หรือ 3G ซึ่งให้ประสบการณ์ใช้งานอินเทอร์เน็ตที่เหนือกว่า โดยในปี 2559 บริษัทได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์เครื่องโทรศัพท์เช่น “dtac Best Deal” หรือ “dtac 4G Mega Sale” เป็นต้น

บริษัทดำเนินกิจกรรมเพื่อรักษาความสัมพันธ์กับลูกค้าอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ลูกค้าใช้งานกับบริษัทในระยะยาว เช่น โครงการ “Blue Member” สำหรับลูกค้าระบบรายเดือนระดับพรีเมียมที่มียอดค่าใช้จ่ายค่าบริการรายเดือนในระดับสูงหรือใช้บริการของบริษัทมายาวนานอย่างต่อเนื่องตามที่กำหนด ในขณะที่บริษัทมีกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์อย่าง “dtac reward” สำหรับลูกค้าระบบรายเดือนอื่นๆ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวได้มอบสิทธิประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น ส่วนลดจากร้านค้าและร้านอาหาร เป็นต้น

บริการระบบเติมเงิน

ในปี 2559 บริษัทเปิดตัวแบรนด์ใหม่สำหรับบริการระบบเติมเงินคือ “ดีแทคเติมเงิน” เพื่อเสริมภาพลักษณ์ความเป็นดิจิทัลของแบรนด์ดีแทคพร้อมเปิดตัว “ซิม Super 4G” เพื่อเน้นเจาะกลุ่มลูกค้ายุคดิจิทัล โดยจุดเด่นที่บริการดิจิทัลอย่าง “dtac MUSIC INFINITE” และการใช้งาน YouTube โดยไม่หักอินเทอร์เน็ตในช่วงเวลาเที่ยงคืนถึง 8 โมงเช้า นอกจากนี้ บริษัทได้นำเสนอซิมดีแทคเติมเงินในรูปแบบต่างๆ เพื่อสนอง

ตอบความต้องการของลูกค้า อาทิเช่น “ซิมซีเลียลอีโร” ที่ช่วยให้ลูกค้าใช้แอปพลิเคชันสังคมออนไลน์ยอดนิยมได้ฟรี หรือ “ซิมโทรสนุกคุ้มทุกเครือข่าย” ที่เหมาะกับลูกค้าที่เน้นการโทร เป็นต้น บริษัทยังได้นำเสนอซิมที่ออกแบบสำหรับลูกค้าชาวต่างชาติ เช่น “ซิมดีแทคเติมเงินพม่า” ซึ่งมีจุดเด่นที่อัตราค่าโทรศัพท์ระหว่างประเทศกลับประเทศพม่าที่คุ้มค่า และซิม “Happy Tourist SIM” ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาประเทศไทย ทั้งนี้ นอกจากซิมดีแทคเติมเงินแล้ว บริษัทมีแพ็คเกจโปรโมชั่นหลักและโปรโมชั่นเสริมสำหรับลูกค้าระบบเติมเงินด้วย เช่น โปรเสริมเน็ตเติมสปีดซึ่งมีให้เลือกทั้งในรูปแบบรายวัน ราย 7 วัน หรือราย 30 วัน เป็นต้น ทั้งนี้ บริษัทจัดให้มีกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์อย่าง “Blue Member” และ “dtac reward” สำหรับลูกค้าระบบเติมเงินเหมือนในระบบรายเดือนเช่นกัน

เพื่อตอบสนองต่อสภาวะการแข่งขันในตลาด บริษัทได้จัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้ลูกค้าระบบเติมเงินซึ่งใช้อุปกรณ์โทรศัพท์เทคโนโลยี 2G เปลี่ยนมาใช้อุปกรณ์โทรศัพท์ที่รองรับเทคโนโลยี 3G ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวได้ช่วยเพิ่มจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์ 3G และเพิ่มฐานลูกค้าระบบเติมเงินซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจัดขึ้นในช่วงกลางปี 2559 และในช่วงปลายปี 2559 บริษัทได้กระตุ้นตลาดระบบเติมเงินด้วยการออกแคมเปญพิเศษมอบโบนัสโทรหรือเน็ตฟรีอีก 1 เท่าเพียงลูกค้าเติมเงิน 100 บาทขึ้นไป รวมทั้งนำเสนอโปรเสริมราคาพิเศษพร้อมทั้งให้ลูกค้าใช้บริการ dtac WiFi ฟรีในช่วงสงกรานต์ปีเก่าต้อนรับปีใหม่

อุปกรณ์โทรศัพท์และสมาร์ทโฟน

อุปกรณ์สมาร์ทโฟนเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ผู้ให้บริการต่างใช้เพื่อสร้างฐานลูกค้าใหม่และรักษารฐานลูกค้าเดิมท่ามกลางสภาวะการแข่งขันซึ่งอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ อุปกรณ์สมาร์ทโฟนยังเป็นปัจจัยหลักในการผลักดันการเปลี่ยนผ่านจากระบบสัมปทานไปสู่ระบบใบอนุญาตในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งจะเห็นได้จากต้นทุนการให้ส่วนลดค่าเครื่องจำนวนมากที่ผู้ให้บริการใช้ในปี 2559 โดยเฉพาะในตลาดบริการระบบเติมเงินเพื่อเปลี่ยนลูกค้าที่ยังใช้โทรศัพท์ 2G อยู่ อย่างไรก็ตาม บริษัทใช้ความระมัดระวังในการให้ส่วนลดโดยมุ่งทำกิจกรรมให้ส่วนลดค่าเครื่องในตลาดบริการระบบรายเดือน

ภาพรวมด้านการเงิน

ในปี 2559 บริษัทมีรายได้รวม 82,478 ล้านบาท ลดลง 6% จากปีก่อน อันเป็นผลจากการลดลงของรายได้จากการให้บริการและรายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์ ทั้งนี้บริการระบบรายเดือนของบริษัทสามารถเติบโต 10.5% จากปีก่อน ในขณะที่รายได้บริการระบบเติมเงินลดลง 9.5% จากปีก่อนจากสถานการณ์ที่ทำหายในตลาดบริการระบบเติมเงิน ซึ่งรวมถึงการให้ส่วนลดค่าเครื่องโทรศัพท์ โปรโมชั่นโน้มน้าวให้ลูกค้าย้ายค่ายและเปลี่ยนลูกค้าระบบเติมเงินให้มาใช้บริการระบบรายเดือน อย่างไรก็ตาม การเติบโตของรายได้บริการระบบรายเดือนไม่สามารถชดเชยการลดลงของรายได้บริการระบบเติมเงินจึงส่งผลให้รายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายลดลง 2.3% จากปีก่อนมาอยู่ที่ 64,693 ล้านบาท ทั้งนี้ รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมายอยู่ที่ 12,181 ล้านบาท ลดลง 21% จากปีก่อน โดยส่วนใหญ่เกิดจากจำนวนเครื่องไอโฟนที่ขายลดลงและให้ส่วนลดค่าเครื่องเพิ่มขึ้นเพื่อแข่งขันในตลาด

ในปี 2559 บริษัทมีกำไรสุทธิ 2,086 ล้านบาท ลดลง 65% จากปีก่อน ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายที่สูงขึ้นจากการขยายโครงข่าย ในขณะที่บริษัทมี EBITDA อยู่ที่ 27,915 ล้านบาทซึ่งอยู่ในระดับทรงตัวจากปีก่อน โดยค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้ที่ลดลงรวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพในด้านต่างๆ สามารถชดเชยผลกระทบจากรายได้จากการให้บริการที่ลดลงและการให้ส่วนลดค่าเครื่องที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ทั้งนี้ EBITDA margin อยู่ที่ 33.8% เพิ่มขึ้นจาก 31.8% เมื่อปีที่แล้วซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลจากการลดลงของค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้ รวมทั้งการลดลงของค่าใช้จ่ายอื่น

ภาวะอุตสาหกรรมและแนวโน้มการแข่งขัน

อุตสาหกรรมบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยยังคงมีแนวโน้มที่เติบโตจากรายได้บริการข้อมูลหรืออินเทอร์เน็ต โดยภายหลังจากการจัดสรรคลื่นความถี่ภายใต้ระบบใบอนุญาตจาก กสทช. ในช่วงที่ผ่านมา ได้ผลักดันให้ผู้ให้บริการลงทุนขยายโครงข่ายให้มีความครอบคลุมเพื่อสร้างประสบการณ์ใช้งานอินเทอร์เน็ตที่ดียิ่งขึ้น ทำให้ประเทศไทยมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมอินเทอร์เน็ตไร้สายเทคโนโลยี 4G และ 3G เพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ นอกจากนี้ การแข่งขันในอุตสาหกรรมระหว่างผู้ให้บริการทั้งในรูปแบบการให้ส่วนลดค่าเครื่องและโปรโมชั่นทางการตลาดที่จูงใจได้ช่วยผลักดันให้จำนวนผู้ใช้งานสมาร์ทโฟนในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ในขณะเดียวกัน วิถีชีวิตของผู้บริโภคได้เปลี่ยนแปลงไปหลังจากการมีใช้งานสังคมออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ ทำให้มีการติดต่อสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์อย่าง Line หรือ Facebook มีการบริโภคสื่อเช่น ข่าวสาร เพลง ภาพยนตร์ หรือวิดีโอต่างๆ ผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตอย่าง YouTube เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ในภาคธุรกิจต่างๆ เช่น

ธนาคาร ธุรกิจขนส่ง หรือการค้าต่างให้ความสำคัญกับช่องทางการขาย หรือการให้บริการในรูปแบบดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น การพัฒนาของ แอปพลิเคชันหรือเทคโนโลยีดังกล่าวได้ช่วยให้วิถีชีวิตของผู้บริโภค ในยุคดิจิทัลมีความสะดวกและมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งสนับสนุน ให้เกิดนวัตกรรมและก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศ ในภาพรวม สอดคล้องกับนโยบายของทางภาครัฐที่ต้องการพัฒนา ให้เกิดเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ในประเทศไทย ดังนั้น ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่จึงเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล ให้เกิดขึ้นและในขณะเดียวกันต้องปรับตัวและแสวงหาโอกาสเพื่อสร้าง มูลค่าจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

อย่างไรก็ดี การแข่งขันในอุตสาหกรรมบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของ ประเทศไทยในปัจจุบันยังคงมีแนวโน้มอยู่ในระดับสูง ส่งผลให้ผู้ให้บริการ ต้องแข่งขันกันในด้านต่างๆ ทั้งการลงทุนพัฒนาคุณภาพโครงข่าย 4G การนำเสนอกิจกรรมการตลาดและโปรโมชั่นในรูปแบบต่างๆ ซึ่งรวมถึง การให้ส่วนลดค่าเครื่องโทรศัพท์ในกลุ่มลูกค้าต่างๆ โดยเฉพาะในกลุ่ม ลูกค้าที่ยังใช้โทรศัพท์เทคโนโลยี 2G อยู่เพื่อให้เปลี่ยนมาใช้เทคโนโลยี 4G/3G นอกจากนี้ ผู้ให้บริการต่างพยายามสร้างภาพลักษณ์และความ เชื่อมั่นต่อแบรนด์ของตนในรูปแบบต่างๆ เพื่อสร้างความชัดเจนของ ตำแหน่งทางการตลาด ทั้งนี้ความท้าทายของอุตสาหกรรมอยู่ที่การ เปลี่ยนผ่านจากยุคการใช้บริการเสียงไปสู่ยุคแห่งการใช้งานอินเทอร์เน็ต เป็นหลักให้เป็นไปอย่างสมบูรณ์

บริษัทได้ตระหนักถึงแนวโน้มของอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปและให้ ความสำคัญกับการสร้างการเจริญเติบโตควบคู่ไปกับการสร้างมูลค่าของ องค์กร ทั้งจากการให้บริการโทรคมนาคมที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันและ บริการดิจิทัล ดังนั้น บริษัทจึงได้กำหนดเป้าหมายที่จะเป็นแบรนด์ดิจิทัล อันดับ 1 ในประเทศไทยภายในปี 2563 และเป็นผู้ให้บริการที่ลูกค้า ชื่นชอบในยุคดิจิทัล โดยนอกเหนือจากการลงทุนพัฒนาโครงข่ายโทรศัพท์ เคลื่อนที่ที่มีความครอบคลุมและให้บริการลูกค้าได้ดียิ่งขึ้นแล้ว บริษัท มีเป้าหมายที่จะนำเสนอบริการดิจิทัลที่หลากหลายและมีประโยชน์ ผ่าน การร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจต่างๆ เพื่อส่งมอบบริการดิจิทัลที่ ตอบสนองความต้องการของลูกค้า

ในปี 2559 บริษัทได้พัฒนาโครงข่ายโทรคมนาคมไร้สายอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในโครงข่าย 4G ที่บริษัทได้ทำการขยายโครงข่ายทั่วประเทศไทย รวมทั้งมีการจัดสรรปริมาณคลื่นความถี่ที่ใช้สำหรับการให้บริการ 4G ใน สัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อรองรับความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่ เติบโต นอกจากนี้ บริษัทได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาภาพลักษณ์และ ความน่าเชื่อถือของบริการหลังจากที่บริษัทได้มีการพัฒนาโครงข่ายอย่าง ต่อเนื่อง รวมทั้งบริษัทได้ใช้แบรนด์ดีแทคในการทำตลาดทั้งระบบ รายเดือนและระบบเติมเงิน

บริษัทได้นำเสนอบริการดิจิทัลให้ลูกค้าได้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบัน บริษัทได้นำเสนอบริการดิจิทัล อาทิเช่น แอปพลิเคชัน “dtac MUSIC INFINITE” ที่ช่วยในการฟังเพลงออนไลน์แบบสตรีมมิ่งโดยไม่หักปริมาณ อินเทอร์เน็ต หรือบริการ “Voice over WiFi” ที่ช่วยให้ลูกค้าใช้งานการ โทรได้ทุกแห่งที่มีสัญญาณ WiFi เป็นต้น บริษัทมีโครงการในการพัฒนา บริการดิจิทัลทั้งภายในองค์กรเองและภายนอกองค์กรผ่านการร่วมมือ กับคู่ค้าทางธุรกิจ ตัวอย่างเช่น บริษัทจัดโครงการ dtac Accelerate ซึ่ง ช่วยสนับสนุนเงินทุนและให้คำแนะนำสตาร์ทอัพที่มีนวัตกรรมด้านดิจิทัล

อย่างไรก็ดี การแข่งขันในอุตสาหกรรมที่อยู่ในระดับสูงและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปของผู้บริโภคที่ใช้บริการเสียงลดลงและใช้บริการอินเทอร์เน็ตหรือใช้แอปพลิเคชันแทนการสื่อสารในรูปแบบเดิมได้ส่งผลให้ส่วนแบ่งการตลาดในเชิงรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายของบริษัทในปี 2559 อยู่ที่ประมาณ 26% ในขณะที่จำนวนผู้ใช้บริการของบริษัทอยู่ที่ 24.5 ล้านเลขหมาย ทั้งนี้ จากสภาวะการ

แข่งขันในตลาดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งอยู่ในระดับสูงและการเติบโตที่จำกัด บริษัทจึงต้องดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และหาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพต่างๆ รวมทั้งรักษาวินัยทางการเงินเพื่อให้บริษัทมีความพร้อมต่อโอกาสทางธุรกิจซึ่งรวมถึงการจัดสรรคลื่นความถี่ในอนาคต

ความรับผิดชอบต่อสังคม

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ ดีแทค ตระหนักและให้ความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนและรับผิดชอบต่อสังคมมาโดยตลอด กลยุทธ์การพัฒนายั่งยืนของดีแทค ดำเนินการบนพื้นฐานที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร คือ “มุ่งมั่นสร้างสังคมคุณค่าแก่สังคม” หรือ Empower Societies ทั้งนี้เพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนไปพร้อมๆ กันของสังคมไทยและดีแทค

EMPOWER
SOCIETIES

SUSTAINABLE
GROWTH

SUSTAINABLE
GOVERNANCE

แนวทางการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนของดีแทค ประกอบด้วย

1. การกำกับดูแลและบริหารจัดการอย่างยั่งยืน ภายใต้แนวคิด ทำในสิ่งที่ถูกต้อง หรือ “Do the right thing” ผ่านการมีส่วนร่วมของพนักงานทุกระดับ โดย ดีแทค ประกาศใช้ธรรมาภิบาลในการดำเนินธุรกิจ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 ซึ่งถือเป็นรากฐานของวัฒนธรรมองค์กรที่จะต้องปฏิบัติตามกฎและแนวทางปฏิบัติ อันตั้งอยู่บนค่านิยมพื้นฐาน เพื่อให้ทุกคนช่วยกัน สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เหมาะสม โดยเนื้อหาได้ กำหนดหลักการสำคัญและมาตรฐานด้านจริยธรรม ซึ่งมีการปรับปรุงเนื้อหาให้เข้ากับบริบทปัจจุบัน ฉบับล่าสุดเป็นฉบับปี 2559 อนุมัติโดยคณะกรรมการ บริษัท เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559 อันเป็นรากฐาน ของการสร้างคุณค่าในบริษัท และถือเป็นหลักการ สำคัญในการดำเนินธุรกิจ บนรากฐานทางจริยธรรม ค่านิยมในพฤติกรรมที่ถูกต้อง และทัศนคติความเป็น ผู้นำ ครอบคลุมในแต่ละหมวดหมู่ เช่น สังคมของ บริษัท ความสัมพันธ์ต่อบริษัท และสินทรัพย์ของ บริษัท
2. “การสร้างเสริมสังคมให้เข้มแข็งด้วยเทคโนโลยี” ที่ดีแทคมีความเชี่ยวชาญ การมอบโอกาสให้ผู้คน สามารถเข้าถึงข้อมูลและเชื่อมต่อกันได้อย่างทั่วถึง โดย มุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมที่ใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิตและสร้างสรรค์ สังคมสำหรับอนาคตที่ดีกว่าของคนกลุ่มต่างๆ รวมถึง การประกอบธุรกิจด้วยความห่วงใย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

โดย ดีแทค มีการยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคม ผ่านกระบวนการรายงาน (Reporting Process) ตาม กรอบการรายงานสากล Global Reporting Initiative หรือ GRI ฉบับ G4 ซึ่งดำเนินการเปิดเผยผลการ ดำเนินงานตามประเด็นความยั่งยืนที่สำคัญ สำหรับ ปี 2559 ท่านผู้ถือหุ้น หรือนักลงทุนที่สนใจในผลการ ดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของดีแทค สามารถติดตามผลการดำเนินงานใน รายงานความ ยั่งยืน ประจำปี 2559

เหตุการณ์สำคัญ

เหตุการณ์สำคัญที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการและ
กิจกรรมของบริษัทในแต่ละปีดังนี้

2533

» พटकจิกายน

บริษัทได้เข้าทำสัญญาความร่วมมือการงานกับ กสท
เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ตามสัญญา
ร่วมการงานประเภท “สร้าง-โอน-ดำเนิน
งาน (Build-Transfer-Operate)”

2537

» กุมภภาพันธุ์

บริษัทได้เข้าทำสัญญาเชื่อมโยงโครงข่าย
กับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (เดิมคือ
องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย)

2538

» กุมภภาพันธุ์

บริษัทได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัท
มหาชนจำกัด

» ตุลาคม

บริษัทเสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไปคิด
เป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 13 ของทุนชำระ
แล้ว และนำหุ้นของบริษัทเข้าจดทะเบียนใน
ตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์

» พटकจิกายน

บริษัทออกหุ้นใหม่จำนวน 42.8 ล้านหุ้นให้
แก่ทีโอที และทีโอทีตกลงให้ส่วนลดค่า
เชื่อมโยงโครงข่ายแก่บริษัท

2539

» พटकจิกายน

กสท ตกลงขยายระยะเวลาการดำเนินการภายใต้สัญญาร่วมการงาน
ส่งผลให้สัญญาร่วมการงานสิ้นสุดในปี 2561

2542

» กรกฎาคม

บริษัทเปิดให้บริการในระบบเติมเงิน ภายใต้ชื่อบริการ “Prompt”

2543

» พฤษภาคม

บริษัท ยูไนเต็ด คอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) ขายหุ้นของ
บริษัทจำนวน 5.5 ล้านหุ้นให้แก่บริษัท เทเลนอร์ เอเชีย พีทีอี (เทเลนอร์)

» สิงหาคม

บริษัทขายหุ้นใหม่เพิ่มทุนจำนวน 48.5 ล้านหุ้นให้แก่เทเลนอร์ เป็น
ผลให้เทเลนอร์ถือหุ้นคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.94 ของทุนชำระแล้ว
ของบริษัท

2544

» มีนาคม

บริษัทเริ่มใช้ชื่อทางการค้า “ดีแทค” และนับเป็นการเปลี่ยนแปลง
ครั้งใหญ่ในวิธีการดำเนินธุรกิจของบริษัท

» เมษายน

ทีโอทีตกลงแก้ไขวิธีการคำนวณค่าเชื่อมโยงโครงข่ายสำหรับบริการใน
ระบบเติมเงินจาก 200 บาทต่อเลขหมายต่อเดือนเป็นร้อยละ 18 ของ
มูลค่าบัตรเติมเงินที่ขายได้

» พटकจิกายน

บริษัทเริ่มให้บริการข้อมูลผ่านโครงข่าย GPRS

2545

» เมษายน

บริษัทปลดล็อก IMEI Codes ซึ่งทำให้ลูกค้าสามารถนำเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกชนิดมาใช้บนโครงข่ายของบริษัทได้

2546

» มกราคม

ภาชีสรรพสามิตมีผลบังคับใช้

» ตุลาคม

บริษัทได้รับรางวัล “Disclosure Report Award 2003” จากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

2547

» ธันวาคม

บริษัทได้รับรางวัล “Technology Fast 500 Asia Pacific 2004 Award” จากการจัดอันดับของ Deloitte

2548

» มิถุนายน

ทีโอทีตกลงให้บริษัทดำเนินการลดทุนโดยลดจำนวนหุ้นที่ทีโอทีถืออยู่จำนวน 16.4 ล้านหุ้น

2549

» มิถุนายน

บริษัทได้รับรางวัล “Mobile Operator of the Year 2006” ของประเทศไทยจากนิตยสาร Asian MobileNews

» สิงหาคม

บริษัทเสร็จสิ้นกระบวนการลดทุนโดยลดจำนวนหุ้นที่ทีโอทีถืออยู่จำนวน 16.4 ล้านหุ้น

กทข. อนุมัติอัตราและหลักการเชื่อมต่อโครงข่ายเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเริ่มต้นเจรจาอัตราที่จะใช้ระหว่างกันได้

» กันยายน

บริษัทเริ่มใช้เลขหมาย 10 หลัก สำหรับเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยใช้ 08 แทน 0 นำหน้าเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่

» พฤศจิกายน

บริษัทเข้าทำสัญญาข้อตกลงค่าเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างกันกับทรูมูฟและเอไอเอส

» ธันวาคม

บริษัทเข้าทำสัญญาข้อตกลงค่าเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างกันกับทรูบิเลตตี บรอดแบนด์

2550

» มิถุนายน

บริษัทนำหุ้นเพิ่มทุนเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นครั้งแรก จำนวน 82 ล้านหุ้น ซึ่งดีแทคเป็นบริษัทแรกในประเทศไทยที่มีหุ้นซื้อขายอยู่ใน 2 ตลาด (dual listing) คือตลาดหุ้นไทยและสิงคโปร์

บริษัทได้รับรางวัล “Mobile Operator of the Year” ของประเทศไทยจากนิตยสาร Asian MobileNews

» สิงหาคม

บริษัทได้รับรางวัลพระราชทาน Thailand Corporate Excellence ประเภทความเป็นเลิศด้านการตลาด จัดโดยสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย และสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

» ตุลาคม

บริษัทปรับภาพลักษณ์แบรนด์ดีแทค โดยเน้นการสร้างความรู้สึที่ดีให้แก่ลูกค้า (feel goood)

2551

» มกราคม

บริษัทลงทุนในเพย์สกาย ซึ่งเป็นบริษัทให้บริการระบบชำระเงินออนไลน์

บริษัทร่วมกับ กสท ทดลองให้บริการ 3G บนคลื่นความถี่ 850 MHz ที่ จ.มหาสารคาม

2551

» มีนาคม

บริษัทร่วมกับธนาคารกสิกรไทย เปิดตัว “ATM SIM” เพื่อให้บริการธุรกรรมทางการเงินบนมือถือ

» พฤศจิกายน

ATM SIM ได้รับรางวัล the Best Mobile Service จากงาน Asia Mobile Award 2008 ซึ่งจัดขึ้นโดย GSMA's Mobile Congress

2552

» มกราคม

ATM SIM ได้รับรางวัล Project of the Year จากงาน Thailand ICT Excellence Awards 2008

โครงการ *1677 บริการทางด่วนข้อมูล การเกษตรได้รับรางวัลการขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดีเด่นแห่งปี (Business Enabler) จากงาน Thailand ICT Excellence Awards 2008

» กรกฎาคม

บริษัทย้ายสำนักงานใหญ่จากอาคารชัย ไปยังอาคารจัตุรัสจามจุรี

» สิงหาคม

บริษัทเปิดทดลองให้บริการ โมบายล์ อินเทอร์เน็ตโดยใช้เทคโนโลยี 3G HSPA บนย่านความถี่ 850 MHz มีพื้นที่ให้บริการครอบคลุมใจกลางกรุงเทพฯ

» พฤศจิกายน

โครงการทำดีทุกวันจากดีแทค ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม บริษัทจดทะเบียนดีเด่นด้าน CSR จากงาน SET Awards 2009

» ธันวาคม

บริษัทเปิดให้บริการ BlackBerry ในประเทศไทย พร้อมทั้งเปิดตัวโทรศัพท์ BlackBerry รุ่นต่างๆ รวมทั้งรุ่นพิเศษสีขาว

2553

» กรกฎาคม

บริษัทเข้าทำสัญญาข้อตกลงค่าเช่าข่ายระหว่างกันกับ กสท/ฮัทช์

» พฤศจิกายน

บริษัทประกาศจ่ายเงินปันผลพิเศษแก่ผู้ถือหุ้น

บริษัทได้รับรางวัล “สุดยอดแบรนด์แห่งปี” สาขา Mobile Operator ในพิธีมอบรางวัล Excellent Brand Survey Awards 2010 จากนิตยสาร HWM Thailand

» ธันวาคม

บริษัทร่วมกับผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่อีก 4 ราย เปิดทดลองให้บริการคงสิทธิเลขหมาย หรือบริการ MNP

พรบ.องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. 2553 มีผลบังคับใช้ ซึ่งจะนำไปสู่การจัดตั้ง กสทช.

2554

» สิงหาคม

บริษัทให้บริการ 3G HSPA บนคลื่น 850 MHz

» กันยายน

บริษัทเปิดตัวเป็นผู้จำหน่าย iPad ในประเทศไทยอย่างเป็นทางการ

» ตุลาคม

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอย่างเป็นทางการ

บริษัทได้รับรางวัล “Hall of Fame: A Decade of Excellence 2001–2010” ในฐานะหนึ่งในสิบองค์กรธุรกิจชั้นนำของประเทศที่มีการบริหารจัดการเป็นเลิศมาตลอดหนึ่งทศวรรษจากการเก็บข้อมูลโดยสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) ร่วมกับสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

» ธันวาคม

บริษัทประกาศจ่ายเงินปันผลพิเศษ เพื่อปรับโครงสร้างทางการเงิน

โครงการทำดีทุกวันจากดีแทค ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม บริษัทจดทะเบียนดีเด่นด้าน CSR จากงาน SET Awards 2011 เป็นปีที่ 3 ติดต่อกัน

2555

» มีนาคม

บริษัทเปิดให้บริการ WiFi ทั่วใต้แนวคิด “เดินเล่นสนุก ทั่วศูนย์การค้า” ในศูนย์การค้าและบนสถานีรถไฟฟ้า BTS

» กรกฎาคม

บริษัทประกาศนโยบายการจ่ายเงินปันผลใหม่ ซึ่งจะจ่ายในระดับที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของกำไรสุทธิของบริษัท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานะทางการเงินของบริษัทและโครงการประกอบธุรกิจของบริษัทในอนาคต ด้วยความตั้งใจที่จะจ่ายเงินปันผลทุกไตรมาส

2553

» มีนาคม

ดีแทค อินเทอร์เน็ต ได้รับรางวัล “สุดยอดนวัตกรรมทางเทคโนโลยี” (Commart Innovation Awards 2010)

บริษัทเปิดตัวเป็นผู้จำหน่ายโทรศัพท์ iPhone ในประเทศไทยอย่างเป็นทางการ

2555

» สิงหาคม

บริษัทได้รับรางวัลผู้ประกอบการพัฒนา ประจำปี 2554 ซึ่งจัดขึ้นโดยกรมสรรพากรเพื่อเชิดชูเกียรติผู้เสียภาษีคุณภาพ

» กันยายน

บริษัทได้รับรางวัลผู้บริหารระดับสูงที่ส่งเสริมการลงทุนสัมพันธ์ที่ดีที่สุด และนโยบายปันผลที่มีความต่อเนื่องมากที่สุด จาก อัลฟา เซาท์อีสต์ เอเชีย ซึ่งเป็นนิตยสารที่มีชื่อเสียงด้านการลงทุน

» ตุลาคม

บริษัท ดีแทค เนทเวอร์ค จำกัด (ปัจจุบันชื่อ ดีแทค ไตรเน็ต) เข้าร่วมการประมูลคลื่นความถี่ IMT ย่าน 2.1 GHz ซึ่งจัดโดย กสทช. และเป็นผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่ดังกล่าวจำนวน 2x15 MHz

» ธันวาคม

บริษัท ดีแทค เนทเวอร์ค จำกัด (ปัจจุบันชื่อ ดีแทค ไตรเน็ต) ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ IMT ย่าน 2.1 GHz ซึ่งมีอายุ 15 ปี และใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามจาก กสทช.

บริษัทดำเนินการยกเครื่องข่ายทั้งหมดทั่วประเทศแล้วเสร็จ รวมถึงการติดตั้งสถานีฐานของ 3G 850 MHz ครอบคลุมทุกจังหวัดหลักทั่วประเทศ

2556

» พฤษภาคม

บริษัทเปิดตัว “ดีแทคไตรเน็ต” ภายใต้แนวคิดการให้บริการผ่าน 3 เครือข่าย 1800 MHz 850 MHz และ 2.1 GHz

» มิถุนายน

บริษัทเปิดตัวโทรศัพท์ภายใต้แบรนด์ดีแทครุ่นแรก

» กรกฎาคม

บริษัทให้บริการ 3G HSPA บนคลื่น 2.1 GHz

» สิงหาคม

บริษัทได้รับรางวัลผู้บริหารระดับสูงที่ส่งเสริมการลงทุนสัมพันธ์ที่ดีที่สุด และนโยบายปันผลที่มีความต่อเนื่องมากที่สุด จาก อัลฟา เซาท์อีสต์ เอเชีย ซึ่งเป็นนิตยสารที่มีชื่อเสียงด้านการลงทุนเป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน

» กันยายน

บริษัทได้รับรางวัล Thailand's Corporate Brand Rising Star 2013 จากการวิจัยโดยสาขาวิชาการตลาด คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยงานนี้ได้จัดขึ้นเพื่อประกาศผลรางวัลและทำพิธีมอบรางวัลเกียรติยศให้กับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าแบรนด์องค์กรสูงสุด

2557

» พฤษภาคม

บริษัทเปิดให้บริการ 4G ในย่านใจกลางกรุงเทพมหานคร

» มิถุนายน

คณะกรรมการบริษัทมีมติอนุมัติเพิกถอนหุ้นของบริษัทจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์

» กรกฎาคม

บริษัทนำเสนอหนังสือโฆษณาชุดใหม่ “The Power of Love” ซึ่งได้รับการตอบรับอย่างดีเยี่ยมโดยมียอดผู้ชมบน YouTube มากกว่า 12 ล้านวิวในเวลาไม่ถึงหนึ่งเดือน โดยในหนังสือโฆษณานี้ ดีแทคได้สื่อถึงการใช้เทคโนโลยีอย่างพอดี

» กันยายน

บริษัทประกาศลงทุนเพิ่มสถานีฐานใหม่อีก 6,500 สถานีทั่วประเทศ ภายใน 31 มีนาคม 2558 เพื่อเป็นผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตชั้นนำในประเทศไทย

» ตุลาคม

บริษัทเปิดตัวแพ็คเกจ Love Buffet สำหรับลูกค้ารายเดือน ที่เน้นรูปแบบการใช้อินเทอร์เน็ตในลักษณะเต็มสปีด

» ธันวาคม

บริษัทลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MoU) กับบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) เพื่อการเป็นพันธมิตรทางธุรกิจในระยะยาว และส่งเสริมแนวความคิดการใช้โครงข่ายร่วมกันในประเทศไทย

2558

» มีนาคม

บริษัทเปิดบริการแพ็คเกจ Love & Roll สำหรับลูกค้ารายเดือน ซึ่งสามารถนำจำนวนอินเทอร์เน็ตที่ใช้งานไม่หมด ทบไปใช้งานเดือนถัดไปได้

» เมษายน

บริษัทขยายพื้นที่ให้บริการ 4G ทั่วกรุงเทพฯ และในอีก 40 เมืองใหญ่

» พฤษภาคม

บริษัทเปิดตัว “อีเกิ้ล เอ็กซ์” สมาร์ทโฟนรุ่นแรกจากดีแทคที่รองรับการใช้งาน 4G

» มิถุนายน

บริษัทเปิดตัว “ซิมแอปปี 4G” ซิมระบบเดิมเงินเพื่อกระตุ้นการใช้งาน 4G ในตลาดบริการระบบเดิมเงิน

2558

» สิงหาคม

บริษัทดีแทค ไตรเน็ต บรรลุข้อตกลงความร่วมมือกับบริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ในการใช้โครงสร้างเสาสัญญาร่วมกันจาก ทั้ง 2 ฝ่ายรวมทั้งสิ้น 2,000 เสาภายในปี 2558

» กันยายน

บริษัทเปิดตัวกิจกรรมลูกค้าสัมพันธ์ “Blue Member” สำหรับลูกค้า ระดับพรีเมียม

บริษัทนำเสนอแคมเปญใหม่ “เข้าถึงอย่างเข้าใจ” (Reach Everywhere Understand Every Heart) เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างความเชื่อมั่นในการส่งต่อประสบการณ์ที่ดีให้กับลูกค้า

» พฤศจิกายน

บริษัทดีแทค ไตรเน็ตเข้าร่วมการประชุมใบอนุญาตคลื่นความถี่ 1800MHz ซึ่งจัดโดย กสทช.

บริษัทให้บริการ 4G บนคลื่นความถี่ 1800MHz ภายใต้สัญญาความร่วมมืองานโดยครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล

ดีแทคได้รับรางวัล “Top 50 ASEAN Publicly Listed Companies” จากงาน ASEAN Corporate Governance Conference and Awards

» ธันวาคม

บริษัทดีแทค ไตรเน็ตเข้าร่วมการประชุมใบอนุญาตคลื่นความถี่ 900MHz ซึ่งจัดโดย กสทช.

ดีแทคเพิ่มแบนด์วิดท์ 4G คลื่น 1800MHz เป็น 15 MHz และเพิ่มสถานีขึ้นเป็น 2,200 สถานี ครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2559

» มิถุนายน

ดีแทคเปิดตัวแบรนด์ “ดีแทคเติมเงิน” เพื่อใช้กับตลาดระบบเติมเงิน

ดีแทคเปิดตัวซิมระบบเติมเงิน “ดีแทค ซูเปอร์ 4G” (dtac Super 4G) ที่เน้นลูกค้ากลุ่มดิจิทัล เจนเนอเรชั่น

» กรกฎาคม

ดีแทค ประกาศใช้มาตรฐาน ISO 26000 ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลที่ว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม

ดีแทคเพิ่มความกว้างแบนด์วิดท์สำหรับการให้บริการ 4G บนคลื่น 1800MHz เป็น 20MHz ในพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล รวมทั้งดีแทคยังได้ขยายบริการ 4G บนคลื่น 1800MHz ด้วยแบนด์วิดท์ 15 MHz ในทุกจังหวัดทั่วไทย

» สิงหาคม

ดีแทคเปิดตัวร้านค้าแฟลกชิพดีไซน์รูปแบบใหม่ “ดีอินฟินิท” (dInfinite) เพื่อสร้างประสบการณ์ดิจิทัลให้กับลูกค้าที่ใช้บริการที่ร้าน

ดีแทค ได้รับ ประกาศ นียบัตรผู้ผ่านกระบวนการรับรองและเป็นสมาชิกแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านทุจริตจากคณะกรรมการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทย

» กันยายน

ดีแทคร่วมกับ “ลาซาด้า” (Lazada) ผู้นำการช้อปปิ้งออนไลน์ เพื่อขยายช่องทางการขายทางออนไลน์

ดีแทคขยายบริการ 4G ครอบคลุมอำเภอทั่วไทย

» ตุลาคม

ดีแทคร่วมกับเอไอเอสเปิดให้บริการโทร VoLTE ข้ามโครงข่าย 4G ระหว่างกัน

2559

» กุมภาพันธ์

บริษัทเปลี่ยนนโยบายการจ่ายเงินปันผลเป็น “บริษัทมีนโยบายการจ่ายเงินปันผลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิของบริษัท ขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและแผนการประกอบธุรกิจของบริษัทในอนาคต โดยมีเป้าหมายจะพิจารณาจ่ายเงินปันผลทุกครึ่งปี”

» มีนาคม

ดีแทคเปิดให้บริการเทคโนโลยี WiFi Calling หรือ VoWiFi (Voice Over WiFi) ช่วยให้ลูกค้าสามารถรับสายหรือโทรออกผ่านสัญญาณ WiFi ได้

» เมษายน

ดีแทคนำเสนอรายงาน (White Paper) หัวข้อ “เส้นทางสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ อินเทอร์เน็ตเพื่อทุกคน” ซึ่งบรรจุวิสัยทัศน์และข้อเสนอแนะในการนำประเทศไทยไปสู่เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล โดยรายงานดังกล่าวได้ถูกนำเสนออย่างเป็นทางการในงาน Asia Pacific Digital Societies Policy Forum 2016 ที่จัดขึ้นโดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสมาคมจีเอสเอ็ม (GSMA)

» พฤษภาคม

ดีแทคเปิดให้บริการดิจิทัล “dtac MUSIC INFINITE” (ดีแทค มิวสิค อินฟินิท) ที่ช่วยให้ลูกค้าฟังเพลงสตรีมมิ่งผ่านแอปพลิเคชันชั้นนำแบบไม่หักค่าอินเทอร์เน็ตจากแพ็คเกจ

ปัจจัยความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงของบริษัทนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริษัทได้รับผลตอบแทนจากการดำเนินงานที่สามารถแข่งขันได้ โดยอยู่ในระดับความเสี่ยงที่บริษัทยอมรับได้และเป็นไปตามวัฒนธรรมของบริษัทการบริหารความเสี่ยงช่วยสนับสนุนให้บริษัทสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ โดยการค้นหาความเสี่ยง จัดการอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นและบริหารโอกาสในการดำเนินงานเพื่อหลีกเลี่ยงสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจทำให้บริษัทไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานได้

ปัจจัยความเสี่ยงซึ่งอาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย มีดังนี้

1. ความเสี่ยงจากสัญญาความร่วมมือ การเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย กฎ ระเบียบ และนโยบายของรัฐหรือหน่วยงานกำกับดูแล

1.1. ความเสี่ยงจากการที่สัญญาความร่วมมือสิ้นสุดลงก่อนครบกำหนดเวลา

บริษัทประกอบธุรกิจหลักเกี่ยวกับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยภายใต้สัญญาความร่วมมือการงานกับบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท”) โดยสัญญาความร่วมมือการงานดังกล่าวมีระยะเวลาทั้งสิ้น 27 ปี ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ 15 กันยายน 2561 นอกจากนี้ ปัจจุบันบริษัทมีข้อพิพาทจำนวนมากกับ กสท ซึ่งบริษัทไม่อาจคาดการณ์ได้ว่า กสท จะบอกเลิกสัญญาก่อนสัญญาความร่วมมือการงานสิ้นสุดลงหรือไม่ ดังนั้น หาก กสท บอกเลิกสัญญาก่อนวันที่ครบกำหนดตามสัญญาความร่วมมือการงานดังกล่าว ตามเงื่อนไขการเลิกสัญญาที่กำหนดไว้ในสัญญาความร่วมมือการงาน และบริษัทไม่ได้รับความคุ้มครองจากการดำเนินการดังกล่าวของ กสท เหตุดังกล่าวอาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทได้

อย่างไรก็ดี บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่บริษัทถือหุ้นร้อยละ 99.99 (“ดีแทค ไตรเนต”) ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunications – IMT) ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ และใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม จาก กสทช. เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2555 ซึ่งทำให้บริษัท ดีแทค ไตรเนต ยังสามารถให้บริการโทรคมนาคมได้อย่างต่อเนื่องภายหลังจากสัญญาความร่วมมือการงานสิ้นสุดลงในปี 2561 หรือหากมีการยกเลิกสัญญาความร่วมมือการงานก่อนครบกำหนดระยะเวลา

1.2. ความเสี่ยงที่จะไม่มีการประมูลคลื่นความถี่ก่อนสัญญาความร่วมมือการงานสิ้นสุดลง

เนื่องจากคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม (“กทค.”) จะหมดวาระการปฏิบัติหน้าที่ลงในปี 2560 และปัจจุบัน ยังไม่มีความชัดเจนว่าทาง กทค. จะจัดให้มีการประมูลคลื่นความถี่ล่วงหน้าก่อนที่สัญญาความร่วมมือการงานของบริษัทจะสิ้นสุดลงในวันที่ 15 กันยายน 2561 หรือไม่ หากปรากฏว่าไม่มีการประมูลคลื่นความถี่ล่วงหน้า อาจทำให้บริษัทมีคลื่นความถี่ที่ไม่เพียงพอต่อการใช้งานของผู้ใช้บริการ เหตุดังกล่าวอาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทได้

แม้ว่า บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunications – IMT) ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ และใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม จาก กสทช. จะยังสามารถให้บริการโทรคมนาคมได้อย่างต่อเนื่องภายหลังจากสัญญาความร่วมมือการงานสิ้นสุดลงในปี 2561 ก็ตาม แต่เนื่องจากจำนวนคลื่นความถี่ที่บริษัทถือครองจะมีจำนวนลดลงมาก อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสามารถในการให้บริการของ ดีแทค ไตรเนต ได้

1.3. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย กฎ ระเบียบ และนโยบายของรัฐ หรือหน่วยงานกำกับดูแล

ก. ความไม่ชัดเจนในการกำกับดูแลและการบังคับใช้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม

การประกอบกิจการโทรคมนาคมอยู่ภายใต้กฎหมายหลักสองฉบับ ได้แก่ พ.ร.บ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ และ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม

กสทช. มีอำนาจออกหลักเกณฑ์ต่างๆ เพื่อกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม เช่น การกำหนดโครงสร้างและอัตราค่าบริการ การกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค เป็นต้น ซึ่งหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ดังกล่าวอาจทำให้ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทและบริษัทย่อยลดลง และ/หรือต้นทุนในการให้บริการของบริษัทและบริษัทย่อยสูงขึ้น แล้วแต่กรณี ในทางตรงกันข้าม แม้ว่า

กสทช. จะได้ประกาศใช้กฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้มีการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกันหรือใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างผู้ประกอบการโทรคมนาคม แต่การบังคับใช้กฎเกณฑ์ดังกล่าวอาจยังไม่มีผลชัดเจนในทางปฏิบัติ เกิดความล่าช้า หรืออาจเกิดการปฏิเสธไม่ให้ใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมหรือโครงข่ายโทรคมนาคมร่วมกัน หรืออาจมีข้อโต้แย้งจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหากกรณีดังกล่าวเกิดขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถของ ดีแทค ไตรเน็ต ในการขยายโครงข่ายบนคลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์

ข. ผลจากกฎหมายของสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาร่วมการงาน

สัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาร่วมการงาน

พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 (“พ.ร.บ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน”) กำหนดให้หน่วยงานราชการที่ประสงค์จะให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในโครงการของรัฐที่มีวงเงินลงทุนตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไปปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ตามที่ พ.ร.บ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน กำหนด ซึ่งรวมถึงกระบวนการแก้ไขสัญญาระหว่างหน่วยงานราชการและเอกชน ซึ่งเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในโครงการของรัฐ

ภายหลังจากที่ พ.ร.บ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน มีผลใช้บังคับแล้ว บริษัทได้เข้าทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาร่วมการงานกับ กสทช. จำนวน 3 ครั้ง โดยมีการแก้ไขระยะเวลาการดำเนินการตามสัญญาและอัตราผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทจะพึงชำระให้แก่ กสทช. ด้วย

ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็น (เรื่องเสร็จที่ 292/2550) ว่าการแก้ไขสัญญาร่วมการงานทั้ง 3 ครั้ง ไม่ได้มีการเสนอเรื่องให้คณะกรรมการประสานงานตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวพิจารณาและมิได้มีการนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ จึงถือว่าเป็นการดำเนินการผิดขั้นตอนที่ พ.ร.บ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน กำหนดไว้ อย่างไรก็ดี คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นที่เห็นว่า สัญญาแก้ไขสัญญาร่วมการงานทั้ง 3 ฉบับยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ แต่คณะรัฐมนตรีมีสิทธิเพิกถอนสัญญาแก้ไขสัญญาร่วมการงานทั้ง 3 ฉบับได้ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของรัฐและประโยชน์สาธารณะ

อนึ่ง ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้น เป็นเพียงความเห็นทางกฎหมายที่ไม่มีผลผูกพันบริษัท

ต่อมา คณะกรรมการประสานงานตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้ให้ความเห็นเบื้องต้นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีความเห็นไม่รับรองการแก้ไขสัญญาร่วมการงานครั้งที่ 3 ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2554 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ส่งเรื่องให้ กสทช. ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาหลักเกณฑ์และมาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบัน พ.ร.บ. การให้เอกชนเข้าร่วมงานฉบับดังกล่าว ได้ถูกยกเลิกไปแล้ว โดยพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 (“พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุน”) ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 4 เมษายน

2556 โดย พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุน กำหนดว่าหากปรากฏต่อสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจว่า มีโครงการใดมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานแจ้งหน่วยงานเจ้าของโครงการเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ และหากคณะกรรมการดังกล่าวเห็นสมควรยกเลิกหรือแก้ไขสัญญาร่วมลงทุน ให้เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี

เนื่องจาก พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุน เพิ่งมีผลใช้บังคับ บริษัทจึงไม่อาจทราบถึงความชัดเจนของแนวทางการตีความและการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เพิกถอนสัญญาแก้ไขสัญญาร่วมการงาน หรือมีมติให้บริษัทต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติม แม้ว่าบริษัทจะได้ดำเนินการได้แล้วยังมีมติคณะรัฐมนตรีตามกระบวนการทางกฎหมายก็ตาม เหตุดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทได้

ก. ความไม่แน่นอนในเรื่องข้อพิพาทเกี่ยวกับการชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) เป็นคู่สัญญากับบริษัทตามข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายซึ่งทำขึ้นในปี 2537 และ 2544 ซึ่งกำหนดให้บริษัทต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในอัตราคงที่ต่อเลขหมายสำหรับลูกค้าระบบรายเดือน และอัตราร้อยละของราคาหน้าบัตรสำหรับลูกค้าระบบเติมเงิน

อย่างไรก็ดี ภายหลังจากการประกาศใช้ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม การเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างผู้ประกอบการต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ซึ่งกำหนดให้มีการกำหนดอัตราค่าตอบแทนหรือค่าบริการที่เป็นธรรม สะท้อนต้นทุนและไม่เลือกปฏิบัติ

ดังนั้น ในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2549 บริษัทจึงได้แจ้งให้ทีโอทีและ กสทช. ทราบว่าบริษัทจะชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายตามหลักเกณฑ์และในอัตราที่กฎหมายกำหนดแทนการชำระในอัตราที่กำหนดในข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่าย โดยบริษัทเห็นว่าค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตาม พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

ทีโอทีได้แจ้งว่าบริษัทมีหน้าที่ต้องชำระค่าตอบแทนการเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในอัตราเดิมที่กำหนดไว้ในข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่าย โดยเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 ทีโอทีได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลปกครอง เรียกร้องให้ กสทช. และบริษัทร่วมกันรับผิดชอบชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 113,319 ล้านบาท พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ย และให้ กสทช. และบริษัทปฏิบัติตามข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายต่อไป ต่อมาบริษัทฯ ได้รับแจ้งเมื่อวันที่

10 ตุลาคม 2557 ว่าทีโอทีได้แก้ไขเพิ่มเติมค่าฟ้องเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 โดยแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนค่าเสียหายพร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยจากจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 113,319 ล้านบาท เป็นจำนวน 245,638 ล้านบาท (คำนวณถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557) ส่วนประเด็นอื่นๆ ในคดีไม่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัท บริษัทมีความเชื่อว่า บริษัทไม่มีการที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามที่ทีโอทีเรียกร้อง เนื่องจากข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายดังกล่าวไม่เป็นไปตาม พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม และบริษัทได้แจ้งยกเลิกข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายแล้ว

อย่างไรก็ดี หากศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาถึงที่สุดให้บริษัทต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามที่ทีโอทีเรียกร้อง เหตุดังกล่าวก็อาจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัท

ง. ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชี ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการบันทึกบัญชีเรื่องวิธีการคิดคำนวณค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ของบริษัท

ภายหลังจากที่บริษัทได้แจ้งยกเลิกข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายกับทีโอทีเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 แล้ว บริษัทได้เปลี่ยนวิธีการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้องกับค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) โดยบริษัทได้หยุดบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในงบการเงินของบริษัทเนื่องจากบริษัทเห็นว่าภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายได้สิ้นสุดลงแล้ว และบริษัทได้บันทึกบัญชีรายรับและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge) ตามข้อเสนอการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (RIO) ของบริษัทและของทีโอทีตามที่ได้รับความเห็นชอบจาก กทช.

อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันยังไม่มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชีรายรับและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในลักษณะดังกล่าว และยังไม่มีคำพิพากษาของศาลเป็นที่สุดในเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ซึ่งต่อมาหากมีแนวปฏิบัติทางบัญชีในเรื่องนี้ หรือศาลมีคำพิพากษาเป็นที่สุดในเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) บริษัทอาจต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีในเรื่องดังกล่าว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีอาจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อกำไรและฐานะการเงินของบริษัท (โปรดพิจารณาประกอบกับความเสี่ยงในหัวข้อ “ความไม่แน่นอนในเรื่องข้อพิพาทเกี่ยวกับการชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม” ข้างต้น)

จ. ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติ

กฎหมายหลักๆ ซึ่งกำหนดข้อจำกัดเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวได้แก่

- ประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้คนต่างด้าว (ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายที่ดิน) ถือครองที่ดิน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตตามกฎหมาย สำหรับคนต่างด้าวที่ถือครองที่ดินโดยไม่ได้รับอนุญาตจะต้องจำหน่ายที่ดินดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งไม่น้อยกว่า 180 วันและไม่เกิน 1 ปี
- พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้ “คนต่างด้าว” (ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว) ประกอบธุรกิจบางประเภท ซึ่งรวมถึงการให้บริการสื่อสารโทรคมนาคม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
- พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้ “คนต่างด้าว” (ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว) ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สองและแบบที่สาม
- นอกจากนี้ สัณญาร่วมการทำงานยังได้กำหนดให้บริษัทดำรงคุณสมบัติตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวด้วย

การฝ่าฝืนสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวอาจส่งผลให้มีการยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม หรือบอกเลิกสัญญาร่วมการทำงานและส่งผลกระทบต่อบริษัท และ/หรือ บริษัทย่อยไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

บริษัทเชื่อว่าบริษัทมิได้เป็น “คนต่างด้าว” ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ประมวลกฎหมายที่ดิน และ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งได้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติต่างๆ ของประเทศไทยอย่างครบถ้วนและถูกต้อง

บริษัทเห็นว่ารัฐบาลไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติ ทำให้บริษัทต้องเผชิญกับความเสี่ยงดังกล่าวในการประกอบกิจการของบริษัท เนื่องจาก พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว แม้ว่าจะมีการใช้บังคับมากกว่า 10 ปี แต่ยังไม่มีความชัดเจนของศาลฎีกาหรือแนวปฏิบัติที่ชัดเจนของกระทรวงพาณิชย์ในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นแทน (Nominee) ตามมาตรา 36 แห่ง พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เพื่อให้บริษัทสามารถนำมาใช้ในการประเมินหรือคาดการณ์ผลกระทบจากการใช้บังคับ หรือการตีความบทบัญญัติดังกล่าวที่อาจมีต่อบริษัทและบริษัทย่อยได้

จากปัญหาความไม่ชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวดังกล่าว ทำให้ เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2554 ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมรายหนึ่ง ยื่นข้อกล่าวหาทักท้วงสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินคดีอาญากับบริษัท (รวมทั้งกรรมการ ผู้ถือหุ้น บางรายของบริษัท และกรรมการของผู้ถือหุ้นดังกล่าว) โดยกล่าวหาว่า บริษัทประกอบกิจการโทรคมนาคมฝ่าฝืน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และวันที่ 22 กันยายน 2554 ผู้ถือหุ้นรายย่อยรายหนึ่งของบริษัท (ซึ่งถือหุ้นจำนวน 100 หุ้น) ได้ยื่นฟ้องหน่วยงานของรัฐ ซึ่งรวมถึง กสทช. ต่อศาลปกครอง โดยกล่าวหาว่า บริษัทเป็น “คนต่างด้าว” ตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งทั้งสองกรณีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและศาลปกครองสูงสุด

บริษัทยังคงเชื่อว่าบริษัทมิได้เป็น “คนต่างด้าว” และได้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวอย่างถูกต้องครบถ้วน อย่างไรก็ดี หากท้ายที่สุด บริษัทถูกตัดสิน (โดยคำพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งถึงที่สุดแล้ว) ว่าไม่มีสถานะเป็นบริษัทไทยตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และเหตุดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไข อาจถือเป็นเหตุให้ กสทช. บอกลิขสัญญาร่วม การงานหรือสิทธิของบริษัทในการประกอบกิจการโทรคมนาคมภายใต้ สัญญาร่วมการงานถูกเพิกถอน หรือ กสทช. อาจยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามของ ดีแทค ไตรเน็ต ได้ ซึ่งจะส่งผลทำให้บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

จ. ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว

กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555 (“ประกาศ ครอบงำกิจการ”) ซึ่งผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2555 ซึ่ง ประกาศครอบงำกิจการได้กำหนดว่า “การครอบงำกิจการ” หมายถึง การที่คนต่างด้าวมียอำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลในการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการกิจการโทรคมนาคมของผู้ขอรับใบอนุญาต โดยการ ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมด เป็นต้น ในเรื่องนี้ บริษัทเห็นว่า ประกาศครอบงำกิจการไม่สามารถใช้ บังคับกับบริษัทที่เป็นผู้ได้รับสัมปทานอยู่ก่อน และได้รับการคุ้มครอง ตามมาตรา 305 (1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ประกอบกับมาตรา 80 ของ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคมได้ เนื่องจากบริษัทไม่ใช่ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กสทช. ซึ่งที่ปรึกษากฎหมายต่างมีความเห็นทางกฎหมายที่สอดคล้อง กับความเห็นของบริษัทดังกล่าว และสำหรับ ดีแทค ไตรเน็ต นั้น ดีแทค ไตรเน็ต ได้จัดทำหนังสือรับรองยื่นต่อ กสทช. ไปแล้วในคราวยื่นคำขอรับ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ และใบอนุญาตประกอบ กิจการโทรคมนาคมแบบที่สามเมื่อปี 2555 ที่ผ่านมาว่า ดีแทค ไตรเน็ต จะปฏิบัติตามประกาศครอบงำกิจการของ กสทช.

อนึ่ง กสทช. อาจไม่เห็นพ้องด้วยกับแนวทางการตีความของบริษัทตามที่ระบุข้างต้น และสำหรับกรณีของ ดีแทค ไตรเน็ต นั้น ยังมีความเสี่ยง จากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวกับการครอบงำ กิจการโดยคนต่างด้าว อย่างไรก็ดี ตามแนวทางคำอธิบายที่ กสทช. ชี้แจงต่อประชาชนในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเกี่ยวกับความ มุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของประกาศครอบงำกิจการ และโดยเฉพาะ อย่างยิ่งคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ในปี 2555 นั้น บริษัทเชื่อว่า บริษัทและ ดีแทค ไตรเน็ต ไม่เข้าข่ายเป็นบริษัทที่ถูกครอบงำกิจการโดย คนต่างด้าวตามแนวทางคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ของ กสทช. อย่างไรก็ดี ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่ เกี่ยวกับการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว อาจส่งผลกระทบต่ออย่างมี นัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทและ ดีแทค ไตรเน็ต

ข. การกำหนดอัตราค่าบริการขึ้นสูงโดย กสทช.

เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2555 กสทช. ได้ออกประกาศเรื่องอัตราขึ้นสูงของ ค่าบริการโทรคมนาคมสำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภท เสี่ยงภายในประเทศ พ.ศ. 2555 โดยได้กำหนดให้ผู้มีอำนาจเหนือ ตลาดอย่างมีนัยสำคัญในตลาดค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใน ประเทศ (กล่าวคือ เฉพาะเอไอเอส และบริษัท) มีสิทธิเรียกเก็บค่าบริการ ได้ไม่เกิน 99 สตางค์ต่อนาที อนึ่ง บริษัทไม่เห็นชอบด้วยกับการที่ กสทช. ออกประกาศใช้บังคับกับผู้ให้บริการเพียงบางราย จึงได้ยื่นฟ้อง เรื่องดังกล่าวต่อศาล ขณะนี้ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

อนึ่ง เมื่อเดือนกันยายน 2557 กสทช. ได้ออกประกาศเกี่ยวกับ ความหมายของผู้มีอำนาจเหนือตลาดอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งยังไม่ได้มี การระบุไว้ชัดเจนว่าผู้ประกอบการรายใดจะถือเป็นผู้มีอำนาจเหนือ ตลาดอย่างมีนัยสำคัญและมีความเป็นไปได้ว่าอาจไม่มีการระบุว่า ผู้ประกอบการรายใดเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดอย่างมีนัยสำคัญ หาก กสทช. พิจารณาว่าธุรกิจโทรคมนาคมมีการแข่งขันกันอย่างเสรี ตามสมควรแล้ว

นอกจากนี้ กสทช. ได้กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ โทรคมนาคมโดยใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ ซึ่งรวมถึง ดีแทค ไตรเน็ต ต้องลดอัตราค่าบริการลงโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของ อัตราค่าบริการเฉลี่ยของบริการประเภทเสียง (Voice) และบริการที่ไม่ใช่ ประเภทเสียง (Non-voice) ที่มีการให้บริการอยู่ในตลาด ณ วันที่ได้ รับใบอนุญาตซึ่งบริษัทเห็นว่าเงื่อนไขเรื่องการลดอัตราค่าบริการดังกล่าว ยังมีความไม่ชัดเจน ซึ่ง ดีแทค ไตรเน็ต และผู้รับใบอนุญาตรายอื่น จะต้องร่วมหารือกับ กสทช. เพื่อทราบความชัดเจนต่อไป

ข. ความเสี่ยงจากการลดอัตราค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่าย โทรคมนาคม

เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2556 กสทช. ได้มีคำสั่งที่ 34/2556 กำหนดให้ผู้ได้ รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ ทุกสายซึ่งรวมถึง

ดีแทค ไตรเน็ต ใช้อัตราค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม เป็นการชั่วคราว ในอัตรานาทีละ 0.45 บาท

เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2556 กสทช. ได้แจ้งขอความร่วมมือมายังบริษัท ให้ดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม ครั้งที่ 22/2556 เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2556 โดยใช้อัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม หรือแก้ไขสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ในส่วนของอัตราค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ให้เป็นอัตราเดียวกัน ทั้งบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการโทรศัพท์ประจำที่ ในอัตรานาทีละ 0.45 บาท (Call Termination และ Call Origination) และ 0.06 บาท (Call Transit)

เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2557 กสทช. ได้กำหนดให้ใช้อัตราค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ในอัตรานาทีละ 0.34 บาท (Call Termination และ Call Origination) และ 0.04 บาท (Call Transit) ตั้งแต่วันที่ 23 กรกฎาคม 2557 ถึงวันที่ 31 มิถุนายน 2559 และเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2559 กสทช. ได้กำหนดให้ขยายระยะเวลาการใช้อัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมข้างต้นไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2559

ต่อมา กสทช. ได้มีการทบทวนอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม อีกครั้ง และได้มี ประกาศเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2559 ให้ใช้อัตราค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ในอัตรานาทีละ 0.27 บาท (Call Termination และ Call Origination) และ 0.03 บาท (Call Transit) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 ถึง 31 ธันวาคม 2560 และในอัตรานาทีละ 0.19 บาท (Call Termination และ Call Origination) และ 0.03 บาท (Call Transit) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 ถึง 31 ธันวาคม 2561

ซึ่งจะเห็นได้ว่า กสทช. มีนโยบายในการปรับลดอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการลดลงของอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อรายได้จากการประกอบธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อยได้

ณ. ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากข้อพิพาทเนื่องจากการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตและส่วนแบ่งรายได้

นโยบายของรัฐบาลยังไม่มีความแน่นอนเกี่ยวกับการเรียกเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับบริการโทรคมนาคม นอกจากนี้ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาษีสรรพสามิต เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2551 กสทช. ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนในปีสัมปทานที่ 12 ถึง 16 เพิ่มเติม พร้อมเบี้ยปรับและภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมเป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ 23,164 ล้านบาท เนื่องจากในช่วงปีสัมปทานดังกล่าว บริษัทได้นำค่าภาษีสรรพสามิตที่ได้ชำระให้แก่กรมสรรพสามิตไปแล้วมาหักออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่จะต้องนำส่งให้แก่ กสทช. ตามมติของคณะรัฐมนตรี และตามหนังสือของ กสทช. และเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2555 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสทช. ดังกล่าวโดยให้เหตุผลว่าบริษัทได้ชำระหนี้ผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสทช. เสร็จสิ้นแล้ว และหนี้ทั้งหมดดังกล่าวได้ระงับไปแล้ว ต่อมา กสทช. ได้แย้งคำวินิจฉัยของ

คณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าวต่อศาลปกครองกลาง ซึ่งศาลปกครองกลางพิพากษาไม่เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ อย่างไรก็ตาม กสทช. มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด

ณ. ความเสี่ยงจากการไม่สามารถเข้าถึงโครงข่ายโทรคมนาคมเพื่อให้บริการในย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์

กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกันสำหรับโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ พ.ศ. 2556 (“ประกาศการใช้โครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน”) มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2556 ซึ่งสาระสำคัญของประกาศดังกล่าวกำหนดให้มีการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกัน ซึ่งประกอบด้วยอาคารและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการรับส่งสัญญาณและระบบสื่อสารของสถานีฐาน

ภายหลังจากที่ กสทช. ได้ออกประกาศการใช้โครงสร้างพื้นฐานร่วมกันแล้ว กสทช. ได้ยื่นฟ้อง กสทช. ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอให้เพิกถอนประกาศดังกล่าวในประเด็นเกี่ยวกับสิทธิในการให้ใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกัน และได้ยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับใช้ประกาศดังกล่าวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา อย่างไรก็ดี ศาลปกครองกลางได้ยกคำร้องขอทุเลาการบังคับใช้ประกาศดังกล่าวของ กสทช. ในเวลาต่อมา

นอกจากนี้ กสทช. ยังได้ยื่นฟ้อง กสทช. ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอให้เพิกถอนมติของที่ประชุม กสทช. ที่เห็นชอบข้อเสนอการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทตามประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ซึ่งสาระสำคัญของประกาศดังกล่าวกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมมีหน้าที่ต้องยินยอมให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของตน และได้ยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับตามมติดังกล่าวของ กสทช. ด้วย อย่างไรก็ดี ศาลปกครองกลางได้ยกคำร้องขอทุเลาการบังคับใช้ประกาศดังกล่าวของ กสทช. ในเวลาต่อมา ปัจจุบัน คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองกลางเช่นกัน

เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2557 ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับคำฟ้องที่ กสทช. ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางโดยอ้างว่า ดีแทค ไตรเน็ต ได้ทำละเมิดต่อ กสทช. ด้วยการนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมสำหรับคลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ ของ ดีแทค ไตรเน็ต ไปเชื่อมต่อกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีไว้ใช้สำหรับให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ตามสัญญาร่วมการทำงานของบริษัท กสทช. จึงเรียกร้องให้ ดีแทค ไตรเน็ต รื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าวและห้ามมิให้ติดตั้งหรือเชื่อมต่อเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมของดีแทค ไตรเน็ต กับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาร่วมการทำงานของบริษัท รวมทั้งเรียกร้องให้ ดีแทค ไตรเน็ต ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ กสทช. จำนวน 449,663,091.88 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี หากไม่ยอมรับ รื้อถอน ดีแทค ไตรเน็ต จะต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ กสทช. เป็นเงินเดือนละ 44,177,642 บาท นับถัดจากวันยื่นคำฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะดำเนินการรื้อถอนเสร็จสิ้น นอกจากนี้ กสทช. ได้ยื่นคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษาโดยขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามมิให้ดีแทค ไตรเน็ต นำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมสำหรับคลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์

ไปเชื่อมต่อกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาร่วมการทำงานของ บริษัท อย่างไรก็ตาม ศาลปกครองกลางมีคำสั่งยกคำร้องของ กสท ในเวลาต่อมา ปัจจุบัน คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองกลางเช่นกัน

เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2557 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ โดยอ้างว่าได้รับความเสียหายจากการที่บริษัทปฏิบัติผิดสัญญาร่วมการทำงานข้อ 2.1 และข้อ 2.3 ด้วยการนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาร่วมการทำงานไปให้ ดีแทค ไตรเน็ต ร่วมใช้เพื่อติดตั้งและเชื่อมต่อเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมสำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ย่านความถี่ 2.1 กิกะเฮิรตซ์นอกจากนี้ กสท ยังเรียกร้องให้บริษัทชดเชยค่าเสียหายจำนวน 658,017,180 บาทพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี หากไม่ยอมรื้อถอน บริษัทจะต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่ กสท เป็นเงินเดือนละ 44,177,642 บาท นับแต่เดือนที่ยื่นคำเสนอข้อพิพาทเป็นต้นไปจนกว่าจะดำเนินการรื้อถอนเสร็จสิ้น นอกจากนี้ กสท ยังได้ยื่นคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษาต่อศาลปกครองกลางขอให้มีคำสั่งห้ามมิให้บริษัทนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาร่วมการทำงานไปให้ ดีแทค ไตรเน็ต ร่วมใช้เพื่อติดตั้งและเชื่อมต่อเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมสำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ย่านความถี่ 2.1 กิกะเฮิรตซ์ ซึ่งศาลปกครองกลางมีคำสั่งให้คุ้มครองชั่วคราวในกรณีดังกล่าว บริษัทจึงได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งคุ้มครองชั่วคราวของศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด

เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2558 ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองกลาง เนื่องจากการคุ้มครองชั่วคราวอาจมีผลกระทบต่อการให้บริการต่อประชาชน จึงถือว่าไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะให้คุ้มครองชั่วคราว ทำให้คำสั่งคุ้มครองชั่วคราวสิ้นผลไปและบริษัทสามารถเชื่อมต่อการใช้โครงข่ายพื้นฐานโทรคมนาคมกับ ดีแทค ไตรเน็ต และผู้ให้บริการรายอื่นได้ในระหว่างที่การระงับข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการยังไม่ถึงที่สุด และทำให้ ดีแทค ไตรเน็ต สามารถขยายโครงข่ายบนคลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ ได้อย่างรวดเร็วครอบคลุมประชากรได้อย่างทั่วถึง และด้วยต้นทุนต่ำ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มโอกาสให้ผู้ให้บริการ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ห่างไกลในชนบทมีโอกาสเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้มากขึ้น และในราคาที่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังเป็นการลดการลงทุนที่ซ้ำซ้อน และสนับสนุนการใช้ทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งอุตสาหกรรมโทรคมนาคม ผู้ให้บริการ และประเทศชาติโดยรวม

อย่างไรก็ดี ปัจจุบัน ยังมีการฟ้องร้องเกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับประกาศและมติดังกล่าวข้างต้นของ กสท. ทั้งนี้ หากศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนประกาศและมติดังกล่าว จะทำให้ผู้ประกอบการที่เป็นผู้รับสัมปทาน รวมถึงบริษัท ไม่อาจนำโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมหรือโครงข่ายโทรคมนาคมให้ผู้ประกอบการรายอื่นรวมถึง ดีแทค ไตรเน็ต ใช้ได้ ซึ่งเหตุดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ของบริษัท และอาจทำให้การขยายโครงข่ายโทรคมนาคมและการให้บริการโทรคมนาคมบนคลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์ ของ ดีแทค ไตรเน็ต มีต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น

2. ความเสี่ยงที่เกิดจากการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ

2.1. กิจกรรมโทรคมนาคมของไทยมีการแข่งขันสูงและมีความอ่อนไหวต่อการแข่งขันด้านราคา

ธุรกิจให้บริการโทรคมนาคมผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประเทศไทยนับเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูง และมีความอ่อนไหวต่อการแข่งขันด้านราคา เนื่องจากตลาดโทรคมนาคมมีการเติบโตอย่างมากโดยเฉพาะปริมาณการใช้ข้อมูลในปีที่ผ่านมา โดยมีการแข่งขันสูงทั้งในด้านราคา โปรโมชัน รวมถึงกิจกรรมทางการตลาดอื่นๆ หากการแข่งขันทางด้านราคาเพิ่มความรุนแรงขึ้น และหากบริษัทและ ดีแทค ไตรเน็ต ไม่สามารถตอบสนองต่อการแข่งขันดังกล่าวได้ทันทั่วถึงและด้วยต้นทุนที่เหมาะสม การแข่งขันดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจและโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

2.2. บริษัทอาจเผชิญกับการแข่งขันเพิ่มมากขึ้นจากผู้ประกอบการรายใหม่

ปัจจุบัน ผู้ที่ประสงค์จะประกอบกิจการโทรคมนาคมมีสิทธิขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กสทช. ได้โดยเสรีหากมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายและกฎเกณฑ์ของ กสทช. กำหนด อีกทั้ง กสทช. ยังได้ประกาศใช้กฎเกณฑ์ที่สนับสนุนให้ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการปัจจุบันได้ เช่น การออกประกาศ กสทช. เรื่องการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ พ.ศ. 2556 และประกาศ กสทช. เรื่องการใช้โครงข่ายพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกัน ซึ่งประกาศทั้งสองฉบับกำหนดให้ผู้ประกอบการที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมให้บริการอยู่ในขณะนี้ มีหน้าที่ต้องให้ผู้ประกอบการรายอื่นเข้าถึงโครงข่ายโทรคมนาคมที่ตนนำออกให้บริการ นอกจากนี้ กสทช. ยังได้ออกประกาศ กสทช. เรื่องบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบโครงข่ายเสมือน พ.ศ. 2556 ซึ่งมีสาระสำคัญว่าเมื่อได้รับอนุญาตจาก กสทช. แล้ว ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมสามารถขยายส่งบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้แก่ผู้ประกอบการโทรคมนาคมแบบโครงข่ายเสมือนได้ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มการแข่งขันในธุรกิจ

การปฏิรูปกฎหมายและการเปิดเสรีกิจการสื่อสารโทรคมนาคมจึงอาจทำให้การแข่งขันในตลาดทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น บริษัทไม่สามารถประเมินได้ว่าจะมีผู้ประกอบการรายใหม่จำนวนเท่าใดที่จะได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กสทช. และหาก กสทช. ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมให้แก่ผู้ประกอบการรายใหม่อาจทำให้การแข่งขันในตลาดทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้ประกอบการรายใหม่ อาจมีต้นทุนในการให้บริการที่ต่ำกว่า และอาจใช้วิธีการลดราคาอย่างรุนแรง หรืออาจใช้กลยุทธ์ช่วยอุดหนุน (Subsidy Approach) เพื่อเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดของตน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถของบริษัทและ ดีแทค ไตรเน็ต ในการแข่งขันในตลาด และอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ และโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

3. ความเสี่ยงเกี่ยวกับการดำเนินงาน

3.1. ความเสี่ยงจากการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่าย และระบบสำคัญอื่นๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้งานบริการ

บริษัทและดีแทคไดรเนต ตระหนักถึงความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่าย และระบบสำคัญอื่นๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการใช้งานบริการ โดยบริษัทและดีแทคไดรเนตมีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาแผนเพื่อรองรับเหตุการณ์และการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่ายและระบบสำคัญอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง

บริษัทและดีแทคไดรเนต ได้จัดทำระบบการบริหารจัดการโครงข่าย (Network Management System) ควบคุมและกำหนดขั้นตอนการบำรุงรักษาโครงข่ายและอุปกรณ์ เพื่อให้โครงข่ายและอุปกรณ์ทั้งหมดอยู่ในสภาพที่สามารถให้บริการด้านโทรคมนาคมแก่ลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริการเสียงและบริการข้อมูล และได้ปรับปรุงระบบโครงข่ายส่งสัญญาณสำรองให้ดีขึ้นโดยการเพิ่มการสื่อสารสัญญาณด้วยเส้นใยนำแสงและเครือข่ายระบบสื่อสารสัญญาณแสงหลายช่องแบบ DWDM (Dense Wavelength Division Multiplexing) ที่มีประสิทธิภาพสูง รวมถึงได้จัดทำและพัฒนาแผนรองรับการหยุดชะงักของระบบที่สำคัญอื่นๆ เช่น ระบบการจัดเก็บข้อมูล ระบบการจัดเก็บค่าบริการและการให้บริการลูกค้า เพื่อให้สามารถดำเนินการและให้บริการลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ บริษัทและดีแทค ไดรเนต ยังได้กำหนดแผนสำรองเพื่อรองรับเหตุการณ์ ซึ่งครอบคลุมถึงการลงทุนเพิ่มเติมในอุปกรณ์สำคัญและระบบป้องกันภัยต่างๆ เช่น ระบบป้องกันเพลิงไหม้ และระบบควบคุมการใช้งานโครงข่ายและอุปกรณ์แบบ Real Time โดยบริษัทและดีแทค ไดรเนต ได้จัดให้มีการฝึก ฝันทักษะอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้พนักงานตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ ขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆ รวมถึงมีการทดสอบแผนรองรับต่างๆ อย่างเข้มงวด

นอกจากนี้ บริษัทและดีแทค ไดรเนต ได้ทำสัญญาประกันภัยเพื่อคุ้มครองกรณีที่เกิดเหตุทำให้โครงข่ายและอุปกรณ์ของบริษัทได้รับความเสียหาย เพื่อลดผลกระทบของปัจจัยความเสี่ยงดังกล่าวที่จะมีต่อบริษัทและดีแทค ไดรเนต

3.2. การต้องพึ่งพาศูนย์ข้อมูลภายนอกในการบำรุงรักษาอุปกรณ์โทรคมนาคม

บริษัทต้องให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีความสลับซับซ้อน ซึ่งรวมถึงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และสถานีฐาน 2G/3G/4G ทั่วประเทศ ดังนั้น ความสำเร็จของธุรกิจของบริษัทและของดีแทค ไดรเนต (ซึ่งอาจใช้สถานีฐานบางส่วนร่วมกันกับบริษัทในการให้บริการบนคลื่นความถี่ย่าน 2.1 กิกะเฮิรตซ์) จึงขึ้นอยู่กับความบำรุงรักษาและซ่อมแซมโครงข่ายและอุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจุบัน บริษัทได้ว่าจ้างบุคคลภายนอกเพื่อให้บริการบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์ของสถานีฐานและระบบโครงข่ายส่งสัญญาณบางส่วนของบริษัท ผู้ให้บริการเหล่านี้ได้ผ่านกระบวนการคัดเลือกและการทบทวนการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้แน่ใจได้ว่าบริการตรงตามมาตรฐานที่กำหนด หากบุคคลภายนอกไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาได้ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ทันเวลาที่และด้วยต้นทุนที่เหมาะสม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพและความเร็วของการให้บริการของบริษัทและดีแทค ไดรเนต เพื่อรักษาคุณภาพในการให้บริการบริษัทและดีแทค ไดรเนตอาจเปลี่ยนผู้ให้บริการถึงแม้ว่าจะทำให้ต้นทุนการดำเนินการสูงขึ้นก็ตาม

4. ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บริษัทมีความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน เนื่องจากรายได้หลักของบริษัทเป็นสกุลเงินบาท แต่บริษัทมีค่าใช้จ่ายที่ต้องชำระในรูปแบบของสกุลเงินตราต่างประเทศจำนวนหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าหนี้การค้าที่เกิดจากการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์

สำหรับมาตรการในการบริหารและจัดการความเสี่ยงนั้น บริษัทมีรายได้ส่วนหนึ่งที่เป็นเงินตราต่างประเทศจากการให้บริการข้ามแดนอัตโนมัติ ซึ่งบริษัทได้นำรายได้ส่วนนี้มาบริหารจัดการให้สอดคล้องกับรายจ่ายที่เกิดขึ้น (Natural Hedge) นอกจากนี้ยังได้มีการตกลงกับคู่ค้าเพื่อซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์บางส่วนเป็นสกุลเงินบาท และหลังจากนั้นบริษัทจะพิจารณาใช้เครื่องมือทางการเงิน (Financial Instruments) ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในการบริหารและจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากอัตราแลกเปลี่ยน

5. ผู้ถือหุ้นรายใหญ่อาจมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานตัดสินใจต่างๆ ของบริษัท

เทเลนอร์และบริษัทไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ต่างเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทโดยถือหุ้นรวมกันคิดเป็นร้อยละ 65.05 (ข้อมูล ณ วันที่ 28 กรกฎาคม 2559) ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท

อนึ่ง บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ได้มีการปรับโครงสร้างการถือหุ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 2555 โดยกลุ่มเบญจรงค์กุล ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งบริษัท ได้เข้ามาถือหุ้นในบริษัท ผ่านการถือหุ้นใน บริษัทไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด โดยถือหุ้นทั้งสิ้นร้อยละ 51 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของ บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด

ดังนั้น เทเลนอร์และ บริษัทไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด (รวมถึงกลุ่มเบญจรงค์กุล) อาจมีอิทธิพลต่อการดำเนินการตัดสินใจต่างๆ ของบริษัท เว้นแต่กรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเนื่องจากบุคคลดังกล่าวมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษหรือมีส่วนได้เสียในเรื่องดังกล่าว

การจัดการ

โครงสร้างการจัดการของบริษัทประกอบด้วยคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ และฝ่ายบริหาร นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการอื่นๆ ในระดับบริหารอีกหลายชุดเพื่อกำหนดที่ควบคุมดูแลนโยบายภายในองค์กรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน

คณะกรรมการบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 คณะกรรมการบริษัทมีจำนวน 12 ท่าน ประกอบด้วย

- กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร 11 ท่าน โดยเป็นกรรมการอิสระจำนวน 4 ท่าน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 33.33 ของคณะกรรมการบริษัท
- กรรมการที่เป็นผู้บริหาร 1 ท่าน ได้แก่ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

รายชื่อกรรมการและการถือครองหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 มีดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 58	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 59	เพิ่ม/ลด
1	นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	ประธานกรรมการ	10	10	-
2	นายมอร์เทน คาร์ลเซน ซอร์บี้	รองประธานกรรมการ	-	-	-
3	นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ	กรรมการอิสระ	-	15,000	15,000
4	นางกมลวรรณ วิบุลากร	กรรมการอิสระ	-	-	-
5	นายสตีเฟ่น วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม	กรรมการอิสระ	10,000 หุ้น 6,000 NVDR	10,000 หุ้น 6,000 NVDR	-
6	นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์	กรรมการอิสระ	-	-	-
7	นายลาร์ส โอเคะ วิลเดอมาร์ นอร์ลิ่ง	กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	-	-	-
8	นางสาวธันวดี วงศ์ธีรฤทธิ	กรรมการ	-	-	-
9	นายทอแร่ จอห์นเซน	กรรมการ	-	-	-
10	นายฮาคุน บราวเซ็ท เซิร์ล	กรรมการ	-	-	-
11	นางทูเน่ ริปเปิล ⁽¹⁾	กรรมการ	-	-	-
12	นายคริสโตเฟอร์ อัดัม ลาสก้า ⁽²⁾	กรรมการ	-	-	-

หมายเหตุ (1) นางทูเน่ ริปเปิล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายริชาร์ด โอลาฟ โอว์ (ซึ่งออกจากตำแหน่งตามวาระในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559) ตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2559 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559

(2) นายคริสโตเฟอร์ อัดัม ลาสก้า เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายมาร์ติน ยาacob ฟูรูเซ็ท (ซึ่งลาออกจากกรรมการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2559) ตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 8/2559 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2559

โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับกรรมการที่ลาออกระหว่างปี 2559 รวมทั้งการถือครองหุ้นของกรรมการดังกล่าว ดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 58	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 59 ⁽¹⁾	เพิ่ม/ลด
1	นายเฮนริก คลอสเซ่น	กรรมการ	–	–	–
2	นายริชาร์ด โอลาฟ โอว์	กรรมการ	–	–	–
3	นายมาร์ติน ยาคอบ ฟุรูเซต	กรรมการ	–	–	–

หมายเหตุ (1) ไม่มีการเปลี่ยนแปลงการถือครองหุ้น ซื้อขายหุ้นในระหว่างปี 2559

กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัทได้แก่ (1) นายบุญชัย เบญจรงคกุล (2) นายมอร์เทน คาร์ลเซน ซอร์บี้ (3) นายฮาคุน บราวเซท เซิร์ล (4) นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ (5) นายลาร์ส โอเคะ วัลเดอมาร์ นอร์ลิ่ง และ (6) นายคริสโตเฟอร์ อัดัม ลาสก้า โดยกรรมการสองในหกท่านนี้ลงลายมือชื่อร่วมกันและประทับตราสำคัญของบริษัท

คณะผู้บริหาร

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ทำหน้าที่หัวหน้าของฝ่ายบริหาร โดยโครงสร้างองค์กรของบริษัทได้แบ่งสายงานในองค์กรเป็น 7 สายงาน ได้แก่ กลุ่มการเงิน กลุ่มการตลาด กลุ่มการขาย กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มดิจิทัล กลุ่มบุคคล และกลุ่มกิจการองค์กร

รายชื่อคณะผู้บริหารของบริษัทและการถือครองหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 มีดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 58	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 59	เพิ่ม/ลด
1	นายลาร์ส โอเคะ วัลเดอมาร์ นอร์ลิ่ง	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	–	–	–
2	นายชเวเร่ เพ็เตอร์เซ่น	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงิน	–	3,000 NVDR	+3,000 NVDR
3	นายสิทธิโชค นพชินบุตร ⁽¹⁾	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการตลาด	–	103,000 หุ้น	+103,000 หุ้น
4	นายปัญญา เวชบรรยงรัตน์ ⁽²⁾	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการขาย	–	–	–
5	นายประเทศ ตันกรานนท์	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มเทคโนโลยี	6,900 หุ้น	19,700 หุ้น	+12,800 หุ้น
6	นายแอนดริว ทอร์ โอดวาร์ กวาลเซท	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มดิจิทัล	–	–	–
7	นางสาวนาฏฤดี อัจฉาญวงศ์	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มบุคคล	–	–	–
8	นายภาณุ ไชยธาดา ⁽³⁾	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มกิจการองค์กร	–	–	–

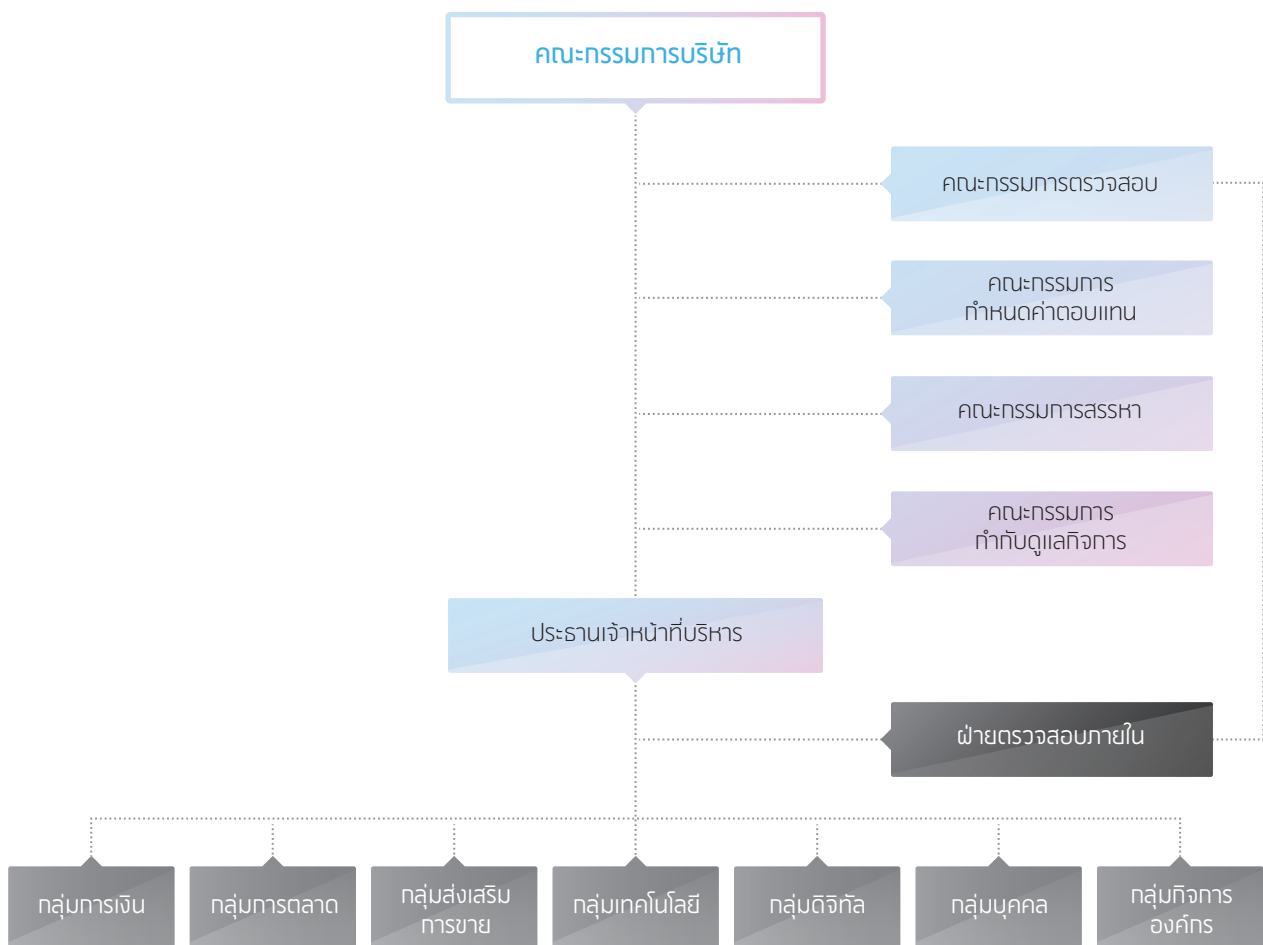
หมายเหตุ (1) นายสิทธิโชค นพชินบุตร เข้าดำรงตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการตลาดแทนนายชิกวาร์ท ไวส เอริคเซน เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2559

(2) นายปัญญา เวชบรรยงรัตน์ เข้าดำรงตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการขายแทนนายอลัน บองเก้ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2559

(3) นายภาณุ ไชยธาดา เข้าดำรงตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มกิจการองค์กรแทนนายราจีฟ บาวา เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2559

ผู้บริหารข้างต้นเป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ต. ซึ่งหมายถึง ผู้จัดการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารที่รายงานต่อจากผู้จัดการลงมา ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารรายที่สี่ทุกราย และหมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในสายงานบัญชีหรือการเงินที่เป็นระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไปหรือเทียบเท่า ทั้งนี้ ผู้บริหารของบริษัทไม่เคยเป็นพนักงานหรือหุ้นส่วนของบริษัทสอบบัญชีภายนอกที่บริษัทใช้บริการอยู่ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา

โครงสร้างการบริหารจัดการของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

เลขานุการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้ง นายวิพันธุ์ พิทักษ์ชาติวงศ์ ผู้อำนวยการอาวุโสสายงานกฎหมาย ให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการบริษัท โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ประวัติการศึกษา การทำงาน และการอบรมของเลขานุการบริษัท แสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “คณะผู้บริหารบริษัท”

อนึ่ง รายละเอียดเกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของ คณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการชดเชย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และเลขานุการบริษัท แสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ” และในเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

คำตอบแทนกรรมการ

ในการกำหนดคำตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทน คณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการนั้น คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนจะพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ หลายประการ เช่น ธุรกิจและผลการประกอบการของบริษัท บรรทัดฐานของตลาดและอุตสาหกรรม สภาพเศรษฐกิจ ตลอดจนหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย เป็นต้น คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนจะพิจารณาคำตอบแทนของกรรมการและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้น

เพื่อพิจารณาและอนุมัติทุกปี นอกจากนี้คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนจะพิจารณาบทบทนโครงสร้างคำตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยทุกๆ 3 ปี ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มของตลาดและอุตสาหกรรม

ปัจจุบัน คำตอบแทนของกรรมการบริษัทประกอบด้วยคำตอบแทนรายเดือนและเบี้ยประชุม บริษัทไม่มีคำตอบแทนในรูปสิทธิประโยชน์อื่นๆ หรือในรูปของหุ้นให้แก่กรรมการของบริษัท โครงสร้างคำตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยแสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ”

ในปี 2559 คำตอบแทนรวมของกรรมการบริษัทมีจำนวนทั้งสิ้น 9,849,600 บาท โดยมีรายละเอียดคำตอบแทนกรรมการดังนี้

รายชื่อ	คำตอบแทนกรรมการ (บาท)					รวม
	คณะกรรมการ บริษัท	คณะกรรมการ ตรวจสอบ	คณะกรรมการ กำหนด คำตอบแทน	คณะกรรมการ สรรหา	คณะกรรมการ กำกับดูแล กิจการ	
นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	3,340,800	—	—	—	—	3,340,800
นายจุลจิตต์ บุญเขต	1,235,200	600,000	43,200	43,200	14,400	1,936,000
นายสตีเฟ่น วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม	1,185,200	345,600	54,000	54,000	—	1,638,800
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์	1,185,200	—	—	—	18,000	1,203,200
นางกมลวรรณ วิบุลากร	1,185,200	316,800	43,200	43,200	14,400	1,602,800
นายฮาญน บัวเช็ท เซิร์ล	—	—	—	—	—	—
นางสาวธันวดี วงศ์ธีรฤทธิ์	128,000	—	—	—	—	128,000
นายทอว์ จอห์นเซน	—	—	—	—	—	—
นายริชาร์ด โอลาฟ โอว์ ⁽¹⁾	—	—	—	—	—	—
นายเฮนริก คลอสเซน ⁽²⁾	—	—	—	—	—	—
นายลาร์ส โอเค วัลเดอมาร์ นอร์ลิ่ง	—	—	—	—	—	—
นายมอร์เทน คาร์ลเซน ซอร์บี้	—	—	—	—	—	—
นางทูเน รีปเปิล ⁽³⁾	—	—	—	—	—	—
นายมาร์ติน ยาคอบ ฟูรูเซ็ท ⁽⁴⁾	—	—	—	—	—	—
นายคริสโตเฟอร์ อัดัม ลาสก้า ⁽⁵⁾	—	—	—	—	—	—
รวม	8,259,600	1,262,400	140,400	140,400	46,800	9,849,600

หมายเหตุ (1) นายริชาร์ด โอลาฟ โอว์ ออกจากตำแหน่งตามวาระในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559
(2) นายเฮนริก คลอสเซน ลาออกจากการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2559
(3) นางทูเน รีปเปิล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายริชาร์ด โอลาฟ โอว์ (ซึ่งออกจากตำแหน่งตามวาระในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559) ตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2559 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559
(4) นายมาร์ติน ยาคอบ ฟูรูเซ็ท ลาออกจากการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2559
(5) นายคริสโตเฟอร์ อัดัม ลาสก้า เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายมาร์ติน ยาคอบ ฟูรูเซ็ท (ซึ่งออกจากตำแหน่งกรรมการเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2559) ตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 8/2559 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2559

คำตอบแทนผู้บริหาร

คำตอบแทนของผู้บริหารของบริษัท ประกอบด้วยเงินเดือน โบนัส และเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ปัจจุบัน บริษัทไม่มีคำตอบแทนในรูปหุ้นให้แก่ผู้บริหารของบริษัท ในปี 2559 คำตอบแทนรวมของผู้บริหารของบริษัท มีจำนวนทั้งสิ้น 100,765,968.58 บาท

บุคลากร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีพนักงาน (เฉพาะพนักงานที่รับอัตราค่าจ้างเป็นเงินเดือนประจำ) จำนวนทั้งสิ้น 4,301 คน โดยแบ่งตามสายงานหลักได้ดังนี้

สายงาน	จำนวนพนักงาน (คน)
กลุ่มการเงิน	264
กลุ่มการตลาด	1,462
กลุ่มส่งเสริมการขาย	349
กลุ่มเทคโนโลยี	1,014
กลุ่มดิจิทัล	80
กลุ่มบุคคล	109
กลุ่มกิจการองค์กร	74
กลุ่มธุรกิจภูมิภาค	941
สำนักประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	8
รวม	4,301

ในปี 2559 คำตอบแทนรวมของพนักงานประกอบด้วยเงินเดือนและโบนัสเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 4,330,459,342.76 บาท และเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 115,340,478.97 บาท

กลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

การพัฒนากำลังเป็นทีมเพื่อมุ่งไปสู่ชัยชนะเป็นหนึ่งในสี่ของกลยุทธ์ที่องค์กรให้ความสำคัญ โดยกลยุทธ์นี้สื่อความหมายถึงการพัฒนาศักยภาพบุคคลอันประกอบไปด้วย การพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และการพัฒนาพนักงานซึ่งมีศักยภาพสูง (Talents) รวมถึงการพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร (Culture Development) ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาทีมและองค์กรเพื่อมุ่งไปสู่ชัยชนะ เนื่องจากบุคลากรของบริษัทถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างมากและเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้บริษัทประสบความสำเร็จ บริษัทจึงมุ่งที่จะใส่ใจและพัฒนาบุคลากรให้ดีที่สุดเพื่อนำไปสู่การเป็น “องค์กรแห่งการพัฒนาและเรียนรู้” โดยผนวกแง่มุมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นความรู้ การพัฒนาทักษะและขีดสมรรถนะต่างๆ ในขณะเดียวกันนี้ บริษัทยังมุ่งเน้นที่จะเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่จะสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นองค์กรดิจิทัลของบริษัท ซึ่งสร้างอยู่บนรากฐานของการทำงานที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์และหลักจริยธรรม ทั้งนี้ บริษัทได้มีการจัดหลักสูตรการฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานอย่างหลากหลาย โดยการพัฒนาเหล่านี้มีความสอดคล้องโดยตรงกับกลยุทธ์องค์กรและความต้องการในการดำเนินธุรกิจของบริษัท เพื่อที่จะตอบสนองต่อการพัฒนาและการเจริญเติบโตของธุรกิจโทรคมนาคมและความต้องการของลูกค้า

“dtac Academy” – ศูนย์กลางแห่งการพัฒนาบุคลากร

dtac Academy มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรที่มีความหลากหลาย และครอบคลุมพนักงานทั้งบริษัท เพื่อให้มั่นใจได้ว่าพนักงานจะสามารถพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถของตนเองตลอดจนศักยภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งทั้งตอบสนองความต้องการที่จะพัฒนาของพนักงานเองและตอบสนองต่อความต้องการทางธุรกิจของบริษัท พนักงานทุกคนจะได้รับโอกาสในการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ ตามแผนพัฒนาส่วนบุคคล ซึ่งมาจากความต้องการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับงานหรือตำแหน่งงาน รวมถึงความต้องการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างการเจริญเติบโตทางด้านสายอาชีพ

หลักสูตรที่ dtac Academy จะประกอบด้วย (1) การพัฒนาทักษะพื้นฐาน เช่น การสื่อสาร การพัฒนาภาวะผู้นำ ความเข้าใจลูกค้า การประสานและการวางแผนงาน; (2) การปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรและจริยธรรมองค์กร; (3) การพัฒนาทักษะเฉพาะทางทั้งในส่วนงานหลักและส่วนงานสนับสนุนเพื่อพัฒนาและยกระดับความสามารถเฉพาะด้านขององค์กรให้มีศักยภาพในการแข่งขัน เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีโครงข่าย การตลาดเชิงกลยุทธ์ นวัตกรรมและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การส่งเสริมการขายและการให้บริการ เป็นต้น

นอกเหนือจากการฝึกอบรมในรูปแบบของการเรียนรู้ในห้องเรียน (Classroom Training) บริษัทยังจัดการอบรมในรูปแบบของการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-learning สำหรับผู้ที่ไม่สามารถจัดสรรเวลาในการเข้าห้องเรียนได้ เพื่อให้พนักงานสามารถวางแผนและ

จัดสรรเวลาที่จะสะดวกสำหรับการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบอื่นๆ อีกด้วย เช่น การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติงานจริง (On the Job Training) การมอบหมายให้พนักงานเข้าร่วมปฏิบัติงานในโครงการที่สำคัญ การแลกเปลี่ยนความรู้กับวิทยากรที่เกี่ยวข้องจากอุตสาหกรรมต่างๆ เป็นต้น บริษัทยังได้นำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาบุคลากร ด้วยการจัดโครงสร้างการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล และการเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ ซึ่งอำนวยความสะดวกให้พนักงานสามารถเปิดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

หลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำและพนักงานที่มีศักยภาพ

การพัฒนาผู้นำรุ่นใหม่และพนักงานที่มีศักยภาพเป็นสิ่งที่บริษัทให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยบริษัทจัดให้มีหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้บริหารในทุกระดับได้มีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถที่จำเป็นในการที่จะบริหารจัดการทีมของตนเองและองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้การจัดฝึกอบรมยังมีเนื้อหาครอบคลุมถึงการบริหารเชิงธุรกิจและการบริหารบุคลากร ซึ่งมีทั้งในรูปแบบการเรียนในห้องเรียน การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และการสอนงานแบบตัวต่อตัว อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

นอกจากนี้บริษัทยังจัดให้มีหลักสูตรการพัฒนาพนักงานที่มีศักยภาพสูง (Talent Development) โดยออกแบบเพื่อที่จะส่งเสริมพนักงานที่มีความสามารถในการทำงานที่โดดเด่นให้สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างสูงสุด หลักสูตรพิเศษเหล่านี้ได้รับการพัฒนาร่วมกับสถาบันต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งความรู้ทางด้านการบริหารธุรกิจ ความรู้เฉพาะทาง และการทำหน้าที่เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับกลยุทธ์และทิศทางของบริษัท

ในปี 2559 นี้ บริษัทได้จัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาบุคลากรเป็นจำนวนทั้งสิ้น 50 ล้านบาท ซึ่งครอบคลุมจำนวนบุคลากรถึง 60% ของพนักงานในบริษัททั้งหมด ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเวลาในการฝึกอบรมเท่ากับ 16 ชั่วโมงต่อคน ต่อปี

การควบคุมภายใน

ระบบการควบคุมภายในของบริษัทเป็นกระบวนการที่กำกับดูแลโดยคณะกรรมการบริษัทและฝ่ายบริหาร เพื่อให้มีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าบริษัทได้บรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- การรับรองความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน และ
- การปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท กฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

บริษัทใช้กรอบโครงสร้างการควบคุมภายในที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) แนวทางของ Sarbanes Oxley Act Section 404 (SOX) และแนวทางที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด โดยบริษัทได้ดำเนินการตามแนวทางของ SOX มาตั้งแต่ปี 2549 เพื่อผนวกรวมการควบคุมภายในเกี่ยวกับรายงานทางการเงินเข้ากับการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัท

ระบบการควบคุมภายในของบริษัท ประกอบด้วย 5 ส่วน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

บริษัทมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานของฝ่ายบริหารและการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจนและเหมาะสม โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มีการสื่อสารเป้าหมายดังกล่าวไปยังพนักงานอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงาน

บริษัทมีหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแต่ธรรมมาภิบาล” (Code of Conduct) ซึ่งครอบคลุมข้อกำหนดห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัท แนวทางการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร การปฏิบัติต่อพนักงาน ลูกค้า คู่ค้า คู่แข่ง และหน่วยงานราชการ รวมถึงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ทรัพย์สิน การควบคุมภายใน บัญชี การรายงานและการเปิดเผยข้อมูล การบริหารข้อมูลสารสนเทศและการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล พนักงานสามารถปรึกษาหรือแจ้งเหตุการณ์ฝ่าฝืนหลักในการปฏิบัติต่อหัวหน้าผู้แทนพนักงาน (Compliance Manager) โดยตรง ทั้งนี้ การกำหนดนโยบายและจัดให้มีหลักในการปฏิบัติดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานที่คำนึงถึงความเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสีย และเพื่อประโยชน์ของบริษัทในระยะยาว

บริษัทได้จัดตั้งหน่วยงานควบคุมภายใน (Internal Control Unit) เพื่อกำกับดูแลและส่งเสริมการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงิน (Internal Control over Financial Reporting หรือ ICFR) และเพื่อพัฒนาและปรับใช้นโยบายและขั้นตอนการกำกับดูแลกิจการของบริษัท โดยหน่วยงานควบคุมภายในทำหน้าที่กำกับดูแลและรายงานสถานะของการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงินต่อฝ่ายบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อให้รายงานทางการเงินของบริษัทมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

นอกจากนี้บริษัทได้จัดให้มีหน่วยงานเพื่อดูแลรับผิดชอบด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม (Health, Safety, Security & Environment หรือ HSSE Unit) โดยได้ยึดแนวทางตามมาตรฐานสากล ISO14001 & OHSAS18001 เป็นกรอบในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ บริษัทคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในการรักษาสภาพแวดล้อม

โดยเฉพาะการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ โดยบริษัทได้จัดทำแผนงานลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และมีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

(2) การบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงของบริษัทนั้นมิวัตถุประสงค์เพื่อระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่ได้คาดการณ์ไว้ในเชิงรุก มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของบริษัท บริษัทนำข้อมูลที่ได้จากกระบวนการบริหารความเสี่ยงต่างๆ มาใช้ในการบริหารความเสี่ยงองค์กรแบบองค์รวม ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีการดำเนินการซ้ำและต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- ช่วยสนับสนุนให้บริษัทบรรลุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- ช่วยให้บริษัทรักษาสถานะความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยการจัดการภัยคุกคามที่สำคัญและการใช้ประโยชน์จากโอกาสที่สำคัญ
- ช่วยให้บริษัทสามารถพิจารณาถึงความเสี่ยงได้อย่างชัดเจนในการตัดสินใจ โดยการนำการบริหารความเสี่ยงเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจ
- ช่วยให้บริษัทมั่นใจว่าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดและมาตรฐานภายนอกด้านความเสี่ยง
- ช่วยให้บริษัทกำหนดการดำเนินการเพื่อลดภัยคุกคามและส่งเสริมโอกาสที่สำคัญได้อย่างทันทั่วถึง
- ช่วยเพิ่มความตระหนักในการบริหารความเสี่ยงและส่งเสริมวัฒนธรรมด้านความเสี่ยงภายในบริษัท

บริษัทได้กำหนดนโยบายและคู่มือการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งได้ทบทวนนโยบายและคู่มือดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ บริษัทบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของมาตรฐาน ISO 31000:2009 และ COSO II Enterprise Risk Management โดยบริษัทจะต้องระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของบริษัท

พนักงานของบริษัทมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในขอบเขตงานที่แต่ละคนรับผิดชอบ ผู้บริหารสายงานมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้แน่ใจว่ามีการจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ในกระบวนการทางธุรกิจในแต่ละวันและรายงานความเสี่ยงที่สำคัญให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารทราบอย่างทันทั่วถึง พร้อมทั้งดำเนินการจัดการภัยคุกคามที่เกิดขึ้น ฝ่ายบริหารมีหน้าที่ประเมินความเสี่ยงของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ ติดตามการเปลี่ยนแปลงของระดับความเสี่ยง ความคืบหน้าของการจัดการความเสี่ยง และความเสี่ยงสำคัญที่เกิดขึ้นใหม่ โดยฝ่ายบริหารจะรายงานความเสี่ยงที่สำคัญดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส

(3) การควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร

บริษัทมีการจัดทำนโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติงานสำหรับการบริหารจัดการในด้านต่างๆ รวมถึงการทำธุรกรรมด้านการเงิน การจัดซื้อ

จัดจ้างและการบริหารทั่วไป โดยบริษัทมีการกำหนดอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของฝ่ายบริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสมตามนโยบายการมอบอำนาจ (Policy on Delegation of Authority) ซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท มีการแบ่งแยกหน้าที่ในการอนุมัติออกจากหน้าที่ในการบันทึกรายการบัญชีและข้อมูล และหน้าที่ในการดูแลจัดเก็บทรัพย์สินออกจากกันเพื่อเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ ในการทำธุรกรรมต่างๆ กับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว บริษัทมีมาตรการที่รัดกุมในการติดตามดูแลเพื่อให้มั่นใจว่าการทำธุรกรรมนั้นๆ ดำเนินการตามระเบียบวิธีการปฏิบัติงานและผ่านขั้นตอนการอนุมัติที่กำหนด เพื่อป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ

(4) ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล

บริษัทให้ความสำคัญต่อระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล เพื่อให้การสื่อสารข้อมูลเป็นไปอย่างถูกต้องและเพียงพอต่อการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยบริษัทได้ใช้นโยบายบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเหมาะสมกับธุรกิจของบริษัท มีการจัดเก็บบัญชีและเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีอย่างเหมาะสมและสามารถตรวจสอบได้ มีการจัดทำหนังสือเชิญประชุมพร้อมเอกสารประกอบการประชุม รวมทั้งรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัทและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้น (แล้วแต่กรณี) เพื่อพิจารณาก่อนการประชุมภายในระยะเวลาที่เหมาะสมและตามที่กฎหมายกำหนด

(5) ระบบการติดตาม

บริษัทมีกระบวนการที่ชัดเจนในการติดตามระบบการควบคุมภายในและรายงานข้อผิดพลาดและจุดอ่อนในการควบคุมภายในที่สำคัญ พร้อมทั้งรายละเอียดในการดำเนินการแก้ไข ซึ่งฝ่ายบริหารจัดให้มีการติดตามอย่างต่อเนื่อง (Ongoing Monitoring) และทำการประเมินเป็นระยะ (Period Evaluation) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าบริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่มั่นคงและใช้งานได้อย่างจริง

ทั้งนี้ การติดตามอย่างต่อเนื่อง (Ongoing Monitoring) รวมถึงการทบทวนผลการดำเนินงานและข้อมูลทางการเงินที่สำคัญเป็นประจำ การวิเคราะห์และการติดตามรายงานการดำเนินงานที่อาจระบุความผิดปกติที่บ่งบอกถึงความล้มเหลวในระบบการควบคุมภายใน เป็นต้น นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารมีหน้าที่รายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัททราบถึงกรณีที่มีหรือสงสัยว่ามีการฉ้อโกง การกระทำผิดกฎหมาย หรือการประพฤติผิดที่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและสถานะทางการเงินของบริษัท

การประเมินเป็นระยะ (Period Evaluation) รวมถึง

- (1.) การทดสอบการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงินของฝ่ายบริหาร ซึ่งจัดทำขึ้นในปี 2559 ไม่พบข้อบกพร่องในการ

ควบคุมภายในที่เป็นสาระสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อรายงานทางการเงิน โดยผลการทดสอบดังกล่าวได้มีการสรุปและรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบทุกไตรมาส

- (2.) การดำเนินงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในซึ่งตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินธุรกิจของบริษัทตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับการอนุมัติโดยรายงานจุดอ่อนในการควบคุมภายในและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขจุดอ่อนเหล่านั้น โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในจะรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินการแก้ไขกับฝ่ายบริหาร และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการดังกล่าวให้กับคณะกรรมการตรวจสอบทุกเดือน และ
- (3.) การทบทวนประเด็นในการควบคุมภายในที่ตรวจพบโดยผู้สอบบัญชีภายนอกของบริษัท

อนึ่ง บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท ได้ทบทวนและประเมินการควบคุมทางการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย และไม่พบข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อความเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับงบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 โดยคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของผู้สอบบัญชีว่า ระบบการควบคุมภายในของบริษัทมีความเพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท และสามารถป้องกันทรัพย์สินของบริษัทจากการนำไปใช้โดยไม่ชอบหรือโดยไม่มีอำนาจของฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2560 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2560 คณะกรรมการบริษัทรับทราบความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท

การตรวจสอบภายใน

หน่วยงานตรวจสอบภายในมีพันธกิจในการปฏิบัติงานให้ความเชื่อมั่นอย่างอิสระและเที่ยงธรรม รวมทั้งให้คำปรึกษาเพื่อเพิ่มมูลค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของบริษัทให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางธุรกิจหน่วยงานตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ โดยรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบในด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน มีกำหนดไว้อย่างชัดเจนในกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ซึ่งได้รับการสอบทานและอนุมัติโดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบอย่างเป็นทางการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อให้มั่นใจว่าความรับผิดชอบที่ระบุในกฎบัตรและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบภายในมีความสอดคล้องกัน นอกจากนี้ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการยืนยันความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี

บริษัทได้แต่งตั้งนางฐิติมา ศรีจันทร์พันธ์ เป็นหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน ปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อสนับสนุนให้คณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การแต่งตั้ง โยกย้าย หรือเลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน และหน่วยงานอื่นใดภายใต้หน่วยงานตรวจสอบภายใน จะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ

หน่วยงานตรวจสอบภายในยึดมั่นในแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล (รวมถึงคำจำกัดความของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หลักจริยธรรม และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลของการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน) และของสมาคมผู้ตรวจสอบและควบคุมระบบสารสนเทศ คู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของบริษัท

หน่วยงานตรวจสอบภายในมีการจัดทำแผนการตรวจสอบภายในที่มีความยืดหยุ่น โดยประเมินจากทิศทางกลยุทธ์ทางธุรกิจและความเสี่ยงที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของกิจการ โดยแผนการตรวจสอบภายในประจำปีจะได้รับการสอบทานและอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบนอกเหนือจากการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติแล้วนั้นหน่วยงานตรวจสอบภายในยังปฏิบัติงานพิเศษอื่นตามการร้องขอของผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบตามความเหมาะสม

อนึ่ง ตามแผนการตรวจสอบภายในประจำปีนั้น หน่วยงานตรวจสอบภายในจะพิจารณาและทบทวนความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น สอบทานความเพียงพอและประสิทธิภาพของการควบคุมภายใน และรายงานจุดบกพร่องของการควบคุมภายในที่เป็นสาระสำคัญ การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานต่อผู้บริหารโดยหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริหารได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมถึงผู้ตรวจสอบภายนอกอื่นๆ ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบจะได้รับรายงานผลการตรวจสอบ รวมถึงความคืบหน้าในการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงของผู้บริหารและความคืบหน้าของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเป็นประจำทุกเดือน

นอกจากนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในยังรับผิดชอบในการสอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกันตามระเบียบภายในของบริษัท เพื่อให้แน่ใจว่าการทำรายการระหว่างกันนั้นเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับและประกาศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พร้อมทั้งรายงานผลการสอบทานแก่คณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกไตรมาส หน่วยงานตรวจสอบภายในมีส่วนร่วมในการดำเนินการสอบสวนการกระทำที่อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริตภายในบริษัท และรายงานผลให้ผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบทราบ นอกจากนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในยังให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้ผู้บริหารสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ทางธุรกิจ

พนักงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในได้รับการสนับสนุนให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความชำนาญอย่างต่อเนื่อง โดยเข้ารับการฝึกอบรมที่หลากหลายทั้งที่จัดขึ้นภายในและภายนอกบริษัท รวมถึงการสัมมนาในต่างประเทศ นอกจากนี้ พนักงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในยังมียุทธศาสตร์พัฒนาตนเองโดยการเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานของบริษัท

อนึ่ง เพื่อให้แน่ใจว่าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีคุณภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลของการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน และปฏิบัติงานตามกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายในและความคาดหวัง

ของผู้บริหาร หน่วยงานตรวจสอบภายในได้จัดให้มีการประเมินคุณภาพด้านการตรวจสอบภายในโดยผู้ประเมินภายนอกเป็นประจำทุก 5 ปี และรายงานผลการประเมินให้แก่คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบทราบ

ในเดือน พฤศจิกายน 2559 หน่วยงานตรวจสอบภายในได้ ว่าจ้างที่ปรึกษาภายนอกให้ดำเนินการประเมินคุณภาพด้านการตรวจสอบภายใน ผลการประเมินสรุปได้ว่า หน่วยงานตรวจสอบภายในได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานสากลเรื่องการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในซึ่งกำหนดโดยสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล

"dtac is firmly opposed to corruption in all forms and that is our standpoint against corruption"

ดีแทคได้รับมอบใบประกาศนียบัตรหลังจากที่ได้สมัครรับจาก คณะกรรมการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต Thailand's Private Sector Collective Action Coalition against Corruption หรือ CAC หลังได้ทำแบบประเมินตนเองในเรื่องมาตรการต่อต้านคอร์รัปชัน ซึ่งโครงการ CAC คือกลุ่มสมาชิกที่จัดตั้งขึ้นมาโดยองค์กรธุรกิจชั้นนำของประเทศ เป็นความริเริ่มของภาคเอกชนไทยในการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และขยายแนวร่วมสร้างกระแสต่อต้านการทุจริต กำหนดนโยบายให้ปฏิเสธการรับหรือจ่ายสินบนทุกรูปแบบ ทางดีแทคได้ยื่นขอรับรองจากทาง CAC ไปเมื่อไตรมาสที่ 2 ของปีนี้ ซึ่งคณะกรรมการ และผู้บริหารระดับสูงของบริษัทได้มีการร่วมประชุมและอบรมความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อการคอร์รัปชัน โดยวันนี้ทางดีแทคได้รับมอบใบประกาศนียบัตรเข้าร่วมเป็นสมาชิกภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริตแล้ว เรื่องนี้คุณณรงค์กล่าวเพิ่มเติมว่า

“การที่เราไม่ยอมรับการคอร์รัปชันและการติดสินบนไม่ว่าจะในรูปแบบใด เป็นการแสดงจุดยืน การต้านคอร์รัปชันอันเป็นภัยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งองค์กรและต่อประเทศชาติ ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการนำพาธุรกิจการสื่อสารโทรคมนาคมไปในทิศทางที่ถูกต้อง และเรามุ่งหวังให้ภาคสังคม และเอกชนอื่นๆ เข้าใจและร่วมมือเพื่อให้ธรรมาภิบาลที่ดีอยู่คู่กับสังคมของเรา อันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งระบบ”

การกำกับดูแลกิจการ

นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัทยึดมั่นในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อรักษาและเสริมสร้างมูลค่าของผู้ถือหุ้นในระยะยาว

โดยคณะกรรมการบริษัทได้จัดทำนโยบายการกำกับดูแลกิจการ ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ และกระบวนการในการบริหารความเสี่ยง การกำหนดกลยุทธ์ การรายงานทางการเงิน และการควบคุมภายใน นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทได้จัดทำหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแทคธรรมภิบาล” ซึ่งใช้บังคับกับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ตลอดจนบุคคลอื่นๆ ที่กระทำการในนามของบริษัท โดยเริ่มใช้บังคับตั้งแต่ปี 2549 และมีการปรับปรุงแก้ไขเรื่อยมา โดยครอบคลุมเรื่องต่างๆ เช่น สิทธิมนุษยชน แรงงาน สุขภาพอนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การใช้ข้อมูลภายใน การทุจริตคอร์รัปชัน การควบคุมภายใน และการเปิดเผยข้อมูล เป็นต้น ทั้งนี้ ตามหลักมาตรฐานสากล

บริษัทได้จัดให้มีการเผยแพร่นโยบายการกำกับดูแลกิจการและหลักในการปฏิบัติดังกล่าวทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th และระบบสื่อสารภายในของบริษัท (Intranet) เพื่อความสะดวกของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทในการเข้าถึงและใช้ในการอ้างอิง นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการและหลักในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง อาทิ จัดการบรรยายและแจกคู่มือดีแทคธรรมภิบาลให้แก่พนักงานในการปฐมนิเทศสำหรับพนักงานใหม่ และจัดการอบรมในเรื่องดังกล่าวเป็นครั้งคราวไป รวมทั้งจัดทำสื่อการเรียนรู้เรื่องดีแทคธรรมภิบาลในรูปแบบการ์ตูนเพื่ออธิบายหัวข้อต่างๆ ที่สำคัญและเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ อาทิเช่น ผลประโยชน์ทับซ้อน การคอร์รัปชันและการติดสินบนของขวัญและสินน้ำใจทางธุรกิจ ข้อมูลส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัว ความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ การเป็นผู้สนับสนุนหรือการบริจาค การสื่อสารภายนอกองค์กร รวมถึงเรื่องอื่นๆ ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวที่พนักงานควรทราบ นอกจากนี้บริษัทได้จัดทำสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ (Interactive e-Learning Program) เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจของพนักงานในเรื่อง Code of Conduct และ นโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน ทั้งนี้ การติดตามให้มีการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการนั้น ประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีหน้าที่ประเมินผลการบังคับใช้เอกสารการกำกับดูแลกิจการ รวมทั้งระดับของการปฏิบัติตามและรายงานผลต่อคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

บริษัทให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการถือปฏิบัติหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีซึ่งหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทได้อ้างอิงจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ASEAN CG Scorecard ทั้งนี้ จากการประเมินโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัท

จดทะเบียนไทยซึ่งประเมินโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย บริษัทได้รับคะแนนระดับ “ดีเลิศ” (ช่วงคะแนนระหว่างร้อยละ 90 ถึงร้อยละ 100) โดยเป็นหนึ่งใน 80 บริษัทที่ได้รับคะแนนดีเลิศ จากบริษัทจดทะเบียนที่ได้รับการประเมินทั้งหมด 601 บริษัท จึงเป็นเครื่องยืนยันว่า บริษัทยึดมั่นในหลักการของการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน รายละเอียดของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีแบ่งออกเป็น 5 หมวด มีดังนี้

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัทตระหนักและให้ความสำคัญต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้น อันได้แก่ การซื้อขายและการโอนหุ้น การได้รับส่วนแบ่งในผลกำไรของบริษัท การเข้าร่วมประชุมเพื่อใช้สิทธิออกเสียงในการประชุมผู้ถือหุ้นอย่างเป็นอิสระและเท่าเทียมกัน การร่วมตัดสินใจเรื่องสำคัญของบริษัท การแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการ การกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี การกำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี และการได้รับข้อมูลข่าวสารของบริษัทอย่างรวดเร็ว ครบถ้วน และเพียงพอ ผ่านช่องทางที่เข้าถึงได้ง่าย โดยสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตนอย่างเต็มที่ผ่านการประชุมผู้ถือหุ้น (บริษัทมีหุ้นสามัญเพียงประเภทเดียวโดยหนึ่งหุ้นสามัญมีสิทธิออกเสียงหนึ่งเสียง) ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่กระทบหรือเกี่ยวข้องกับสิทธิและผลประโยชน์ของตน

บริษัทมีนโยบายส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้น รวมถึงนักลงทุนสถาบัน ในการเข้าร่วมการประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งได้มีการแจ้งกำหนดวันประชุมล่วงหน้าผ่านช่องทางการเปิดเผยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559 และกำหนดวันกำหนด

รายชื่อผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุม (Record Date) ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2559 และกำหนดวันปิดสมุดทะเบียนเพื่อรวบรวมรายชื่อผู้ถือหุ้นในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2559 โดยบริษัทคัดเลือกสถานที่จัดการประชุมซึ่งมีระบบขนส่งมวลชนเข้าถึงและเพียงพอเพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถเดินทางเข้าร่วมการประชุมได้อย่างสะดวก และกำหนดเวลาจัดประชุมในช่วงเวลาบ่ายเพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีเวลาเตรียมตัวในการเดินทาง บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นจัดส่งเอกสารลงทะเบียนเข้าร่วมการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุม เพื่อลดระยะเวลาในการตรวจสอบเอกสารในวันประชุม และบริษัทจัดช่องทางการลงทะเบียน ณ สถานที่จัดการประชุมสำหรับผู้ถือหุ้น บุคคลธรรมดา นิติบุคคล และนักลงทุนสถาบัน โดยบริษัทได้นำระบบบาร์โค้ด (Barcode) มาใช้ในการลงทะเบียนและนับคะแนนเสียงเพื่อช่วยให้ขั้นตอนการลงทะเบียนและการประมวลผลการลงคะแนนเสียงเป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น และได้จัดเตรียมอาหารเครื่องดื่มให้แก่ผู้ถือหุ้นในการมอบฉันทะ ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้น

บริษัทดำเนินการประชุมอย่างโปร่งใสและมีกลไกที่สามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวาระและสรุปไว้ในรายงานประชุม นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้กรรมการ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้อง และผู้สอบบัญชีเข้าร่วมประชุม ผู้ถือหุ้นอย่างพร้อมเพรียงกันเพื่อตอบคำถามและรับทราบความคิดเห็นของผู้ถือหุ้น

อนึ่ง บริษัทได้จัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2559 ณ ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น 4 โรงแรมอินเตอร์คอนติเนนตัล กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย โดยมีกรรมการและผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 ทั้งหมด 17 ท่าน

บริษัทได้มอบหมายให้บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นนายทะเบียนของบริษัท เป็นผู้ดำเนินการจัดส่งหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารประกอบการประชุมให้แก่ผู้ถือหุ้นตั้งแต่วันที่ 8 มีนาคม 2559 เป็นเวลาล่วงหน้า 22 วันก่อนการประชุม และบริษัทได้จัดให้มีการเผยแพร่หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารประกอบการประชุมทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th เป็นการล่วงหน้าก่อนการประชุม 30 วัน (ตั้งแต่วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2559) เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผู้ถือหุ้นได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้นโดย หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นมีรายละเอียดประกอบระเบียบวาระต่าง ๆ อย่างเพียงพอและครบถ้วน พร้อมความเห็นของคณะกรรมการบริษัท พร้อมทั้งระบุอย่างชัดเจนว่าเป็นเรื่องเสนอเพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณา และแนบหนังสือมอบฉันทะตามแบบตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด รวมทั้งเสนอรายชื่อกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน ในหนังสือมอบฉันทะเพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้ถือหุ้นในการมอบฉันทะให้กรรมการอิสระท่านใดท่านหนึ่ง

บริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามที่เกี่ยวข้องกับวาระการประชุมรวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอเรื่องเพื่อพิจารณาบรรจุเป็นวาระการ

ประชุมและเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการของบริษัท ล่วงหน้าก่อนการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 ในระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม – 31 ธันวาคม 2558 โดยบริษัทได้เผยแพร่รายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการดังกล่าวโดยจัดส่งในรูปแบบจดหมายข่าวไปยังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th ตั้งแต่วันที่ 22 กันยายน 2558 อย่างไรก็ดี ไม่มีผู้ถือหุ้นส่งคำถามที่เกี่ยวข้องกับวาระการประชุมเสนอวาระการประชุม หรือเสนอบุคคลเข้าเป็นกรรมการแต่อย่างใด

บริษัทได้จัดให้มีการชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงลงคะแนนให้แก่ผู้ถือหุ้นก่อนเริ่มการประชุม ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะมีสิทธิออกเสียงตามจำนวนหุ้น โดยในแต่ละวาระที่ไม่สามารถแบ่งคะแนนเสียงได้ ยกเว้นผู้รับมอบฉันทะตามแบบ ค. บริษัทจัดให้มีที่ปรึกษากฎหมายที่เป็นอิสระจากภายนอก (Inspector) ทำหน้าที่กำกับดูแลการประชุมและตรวจสอบการนับคะแนนเสียงเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของบริษัท ทั้งนี้ ในการประชุมผู้ถือหุ้น ประธานในที่ประชุมได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็นและตั้งคำถามในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและวาระการประชุมได้อย่างเต็มที่

บริษัทได้แจ้งมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 โดยระบุผลการออกเสียงลงคะแนนในแต่ละวาระ แยกประเภทคะแนนเสียงเป็น “เห็นด้วย” “ไม่เห็นด้วย” และ “งดออกเสียง” โดยจัดส่งในรูปแบบจดหมายข่าวไปยังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายในวันเดียวกัน ภายหลังจากการประชุมผู้ถือหุ้นเสร็จสิ้น

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญและดูแลให้มีการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม โดยได้ดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

บริษัทมีนโยบายที่จะรักษาสิทธิของผู้ถือหุ้นทุกราย โดยในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 ประธานในที่ประชุมได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่ได้แจ้งไว้ในหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและไม่มีการเพิ่มวาระการประชุมโดยไม่แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าแต่อย่างใด ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นของบริษัททุกรายมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนตามจำนวนหุ้นที่ตนถืออยู่ โดยหนึ่งหุ้นมีสิทธิออกเสียงเท่ากับหนึ่งเสียง

บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตนเองได้สามารถมอบฉันทะให้กรรมการอิสระของบริษัทหรือบุคคลอื่นเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทนตนได้ โดยบริษัทได้จัดเตรียมหนังสือมอบฉันทะตามแบบที่กระทรวงพาณิชย์ประกาศกำหนด ซึ่งผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดทิศทางการออกเสียงลงคะแนนได้ และได้จัดส่งหนังสือมอบฉันทะให้แก่ผู้ถือหุ้นพร้อมหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ผู้ถือหุ้นสามารถดาวน์โหลดหนังสือมอบฉันทะได้ทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th

บริษัทได้มอบหมายให้บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ดำเนินการแทนบริษัทในการลงทะเบียนและนับคะแนนเสียง ซึ่งบริษัทได้จัดเตรียมบัตรลงคะแนนเสียงสำหรับผู้ถือหุ้นในการออกเสียงลงคะแนนในวาระต่างๆ โดยในวาระการเลือกตั้งกรรมการ บริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิในการเลือกตั้งกรรมการเป็นรายบุคคล การนับคะแนนเสียงในแต่ละวาระเป็นไปอย่างเปิดเผย โปร่งใส และมีการจัดเก็บบัตรลงคะแนนเสียงไว้สำหรับการตรวจสอบในภายหลัง

บริษัทได้จัดทำรายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 และจัดให้มีการเผยแพร่แบบวิดีโอที่ศูนย์ที่ภาพการประชุมผู้ถือหุ้นทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th ภายใน 14 วันภายหลังการประชุม

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

(1) การดูแลสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย

บริษัทตระหนักถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มทั้งภายในและภายนอกบริษัท และดูแลเพื่อให้มั่นใจได้ว่าสิทธิดังกล่าวได้รับการคุ้มครองและปฏิบัติด้วยดี ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและความร่วมมือระหว่างบริษัทและผู้มีส่วนได้เสีย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน สร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงให้แก่บริษัทและผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของบริษัทในระยะยาว

สิทธิของผู้ถือหุ้น

บริษัทตระหนักและให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้ถือหุ้นในฐานะเจ้าของบริษัท บริษัทดูแลให้มีการปฏิบัติตามสิทธิของทุกรายอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม โดยจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โปร่งใส และทันต่อเวลา และจัดให้มีการดูแลรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของบริษัท บริษัทมีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานเพื่อสร้างผลกำไร และการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาว รายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิของผู้ถือหุ้นแสดงอยู่ในหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น และหมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

สิทธิของพนักงาน

บริษัทตระหนักเสมอว่าพนักงานเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและเป็นรากฐานของความสำเร็จ ดังนั้น บริษัทจึงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาศักยภาพของพนักงานตลอดเส้นทางการทำงาน โดยพัฒนาทักษะ ความรู้ และความสามารถของพนักงาน รวมทั้งมอบโอกาสในการสร้างความก้าวหน้าในการทำงานให้แก่พนักงานทุกคนโดยเท่าเทียมกัน และให้คำตอบแทนแก่พนักงานในอัตราที่เหมาะสม โดยบริษัทศึกษาและทบทวนโครงสร้างองค์กร บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ประเมินผลการทำงานและความก้าวหน้าในการทำงานของพนักงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อสร้างศักยภาพและความพร้อมภายในองค์กรเพื่อพัฒนาองค์กรสู่การเป็นองค์กรที่ดี รวมถึงให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบาย คำตอบแทนของพนักงานให้สอดคล้องกับผลการดำเนินงานของบริษัททั้งในระยะสั้น และระยะยาว

บริษัทให้ความสำคัญในเรื่องสวัสดิการและความปลอดภัยของพนักงาน โดยบริษัทได้จัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด อาทิ วันเวลาทำงาน วันหยุด วันหยุดพักผ่อนประจำปี และวันลาหยุดประเภทต่างๆ รวมถึงการประกันสังคม กองทุนเงินทดแทน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยมีการประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้กับพนักงานอย่างต่อเนื่อง

บริษัทได้จัดให้มีสวัสดิการอื่นๆ นอกจากที่กฎหมายกำหนด อาทิ การประกันสุขภาพ ซึ่งครอบคลุมการรักษาพยาบาลผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน และทันตกรรม การประกันชีวิต การประกันอุบัติเหตุ การตรวจสอบสุขภาพประจำปี และการรักษาพยาบาลภายในสำนักงาน โดยจัดให้มีแพทย์และพยาบาลประจำสำนักงานในช่วงเวลาปฏิบัติงาน รวมถึงจัดให้มีมาตรการดูแลสุขภาพอนามัยของพนักงาน อาทิ การประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันโรคระบาด และการจัดหาหน้ากากอนามัยและแอลกอฮอล์เจลสำหรับล้างมือให้แก่พนักงานและบุคคลภายนอก นอกจากนี้ บริษัทยังส่งเสริมให้พนักงานออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดี โดยได้จัดสถานที่ อุปกรณ์กีฬา และกิจกรรมต่างๆ สำหรับการออกกำลังกาย เช่น โยคะ และแอโรบิค เป็นต้น และส่งเสริมเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยได้จัดสถานที่และกิจกรรมต่างๆ อาทิ ห้องเด็กเล่น ห้องสมุด ห้องให้นมบุตรและกิจกรรมในช่วงปิดเทอม เพื่อรองรับกรณีที่พนักงานมีความจำเป็นต้องนำบุตรหลานมาที่ทำงาน ในปี 2558 บริษัทได้ประกาศนโยบายใหม่ คือโครงการลาเพื่อคลอดบุตรโดยเพิ่มระยะเวลาเป็น 6 เดือน เพื่อให้พนักงานหญิงได้เตรียมตัวคลอด พักฟื้นหลังการคลอด และเพื่อแม่จะได้ดูแลบุตรอย่างใกล้ชิด โดยบริษัทจะจ่ายค่าจ้างอัตราปกติให้แก่พนักงานซึ่งลาคลอดตลอดระยะเวลาที่ลาครบหนึ่งไม่เกิน 180 วัน ซึ่งจะเริ่มมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 เป็นต้นไป นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีเงินช่วยเหลือพนักงานในกรณีต่างๆ เช่น การสมรส การคลอดบุตร การอุปสมบท การเสียชีวิตของญาติใกล้ชิด การประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น

บริษัทส่งเสริมและสนับสนุนให้พนักงานมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร โดยจัดให้มีการเลือกตั้ง “สภาผู้แทนพนักงาน” เพื่อเป็นตัวแทนของพนักงานและเป็นสื่อกลางในการประสานงานกับบริษัท เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของพนักงานในเรื่องต่างๆ เพิ่มเติมจากที่บริษัทได้จัดให้ในรูปแบบของสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่พนักงานได้รับอยู่แล้ว รวมทั้งให้คำปรึกษา และรับฟังข้อคิดเห็นของพนักงาน

บริษัทได้ดำเนินการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยที่สอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานระบบการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมสากล โดยได้จัดให้มีหน่วยงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (หน่วยงาน HSSE) เพื่อกำหนดนโยบายและหลักในการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ สวัสดิภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดและส่งเสริมให้มีการดูแลและรักษาสุขภาพอนามัยที่ดี และจัดให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย ซึ่งรวมถึงควบคุมภัยอันตรายและดำเนินการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุและโรคภัยจากการทำงาน ให้กับพนักงานทุกคนตามมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในนานาประเทศ อีกทั้งจัดให้มีการอบรมด้านความปลอดภัย

อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน (HSSE Workshop) เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในองค์กรโดยผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการจัดกิจกรรม ทั้งนี้ เพื่อสร้างจิตสำนึกและหลักในการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจำนวน 3 คณะในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของพนักงานและผู้บริหารเข้าทำงานร่วมกัน โดยทำหน้าที่รายงานและเสนอแนวทางการแก้ไขและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัย และส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน

นอกจากนี้ บริษัทยังเป็นสำนักงานจากประเทศไทยเพียงหนึ่งเดียวที่ได้รับการจัดอันดับให้เป็นหนึ่งใน “10 สุดยอดสำนักงานของโลก (Top Ten Best Office Spaces in the World) ประจำปี 2558” จากรายงาน Global Cities : The 2015 Report จัดทำโดย Knight Frank ซึ่งเป็นบริษัทที่ปรึกษาด้านอสังหาริมทรัพย์ชั้นนำของโลก

หนึ่งเพื่อพัฒนาและปรับปรุงองค์กรให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของพนักงานได้อย่างแท้จริง บริษัทได้จัดให้พนักงานทำแบบสำรวจความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อองค์กร (Employee Engagement Survey) ทุกปีผ่านช่องทางออนไลน์โดยแบบสำรวจความคิดเห็นดังกล่าวครอบคลุมเรื่องความคิดเห็นที่พนักงานมีต่อหัวหน้างาน ทีมงาน และบริษัท รวมไปถึงแนวทางและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพของบริษัท ทั้งนี้ พนักงานสามารถแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองผ่านแบบสำรวจความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ โดยข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสำรวจความคิดเห็นจะถูกเก็บเป็นความลับ

สิทธิของชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

บริษัทตระหนักถึงความเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและชุมชน และให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยบริษัทเน้นการพัฒนากิจกรรมโดยการนำเทคโนโลยีการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนกลุ่มต่างๆ (Enable) ส่งเสริมความปลอดภัยของการให้บริการด้านการสื่อสารโทรคมนาคม (Safe) และทำธุรกิจด้วยความ

ห่วงใย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม (Climate Change) เช่น โครงการ “อินเทอร์เน็ตเปลี่ยนชีวิต” และแอปพลิเคชัน “ฟาร์มเมอร์ อินโฟ” ที่บริษัทร่วมกับมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิดได้สนับสนุนและเน้นการส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ง่าย เพื่อให้สามารถเพิ่มศักยภาพด้านการพัฒนาการผลิต คุณภาพสินค้า และการกระจายสินค้า เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้

บริษัทมีนโยบายในการคุ้มครองและปกป้องสิ่งแวดล้อม โดยจะดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ บริษัทได้ดำเนินการเพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและควบคุมกิจกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อ

สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง อาทิ การจัดการของเสียที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของบริษัท เช่น การนำแบตเตอรี่ที่เสื่อมสภาพจากสถานีฐานไปกำจัดโดยกระบวนการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) การรณรงค์การใช้พลังงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ทั้งภายในอาคารสำนักงานและสถานีฐาน โดยมีการออกแบบสำนักงานในอาคารจัดรูสจุ่มจรีให้ประหยัดพลังงาน การรณรงค์ให้พนักงานใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร เช่น การประชุมผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-conference) ซึ่งจะช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการใช้พลังงานเชื้อเพลิงในการเดินทาง เป็นต้น

นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทส่งเสริมให้มีการให้ความรู้และฝึกอบรมพนักงานในเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยหน่วยงาน HSSE ได้จัดให้มีการอบรมผ่านโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (HSSE Virtual Learning Program) โดยเนื้อหาประกอบไปด้วยนโยบายเพื่อการรักษาสภาพแวดล้อม ปริมาณการใช้พลังงานและการลดปล่อยมลพิษทางอากาศ การบริหารจัดการของเสียและการนำกลับมาใช้ใหม่ (recycle) รวมถึงสภาพแวดล้อมในการทำงาน ทั้งนี้ พนักงานใหม่ทุกคนได้ผ่านการอบรมในโปรแกรมหังกล่าวแล้ว และหน่วยงาน HSSE วางแผนที่จะให้คู่สัญญาของบริษัทได้ผ่านการอบรมด้วยเช่นกัน

สิทธิของลูกค้า

บริษัทมุ่งมั่นในการปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการ รวมทั้งนำเสนอสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ตลอดจนดำเนินการต่างๆ เพื่อให้ลูกค้ามีความมั่นใจและพึงพอใจในบริการของบริษัท โดยบริษัทมีนโยบายกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าลูกค้าทุกรายจะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน ด้วยความเคารพและกิริยามารยาทที่ดี บนหลักการ “Customer Centricity” หรือการให้ความสำคัญแก่ลูกค้า โดยเน้นเรื่องการเข้าใจความต้องการของลูกค้า และให้พนักงานทุกคนยึดหลักการนี้ในการดำเนินการในเรื่องต่างๆ โดยบริษัทได้จัดให้มีกิจกรรมภายในองค์กรให้กับพนักงานตลอดทั้งปี เพื่อสนับสนุนให้พนักงานได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยบริษัทจะนำข้อคิดเห็นของพนักงานมาปรับปรุงและส่งเสริมการทำงานร่วมกันในทุกส่วนงานเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ลูกค้าไม่ทางตรงก็ทางอ้อม

ปัจจุบัน บริษัทได้จัดเตรียมช่องทางบริการเพื่อรองรับการติดต่อจากลูกค้า กล่าวคือ สำนักงานบริการลูกค้า (Service Center) และคอลเซ็นเตอร์ (Call Center) โดยลูกค้าสามารถติดต่อสอบถามข้อมูล แจ้งทำรายการเปลี่ยนแปลงต่างๆ รวมถึงร้องเรียนปัญหาผ่านสำนักงานบริการลูกค้า ซึ่งตั้งอยู่ในทำเลสำคัญในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และต่างจังหวัด และผ่านคอลเซ็นเตอร์ โทรศัพท์หมายเลข 1687 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง รวมทั้งบริษัทได้พัฒนาช่องทางการติดต่อในรูปแบบดิจิทัลผ่านทางเว็บไซต์ อีเมล หรือสังคมออนไลน์ เช่น Facebook เป็นต้น

บริษัทมีนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า โดยกำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลต้องกระทำด้วยความ

ระมัดระวังและรอบคอบ การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลให้จำกัดเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน การดูแลลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ และการดำเนินกิจกรรมเชิงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

สิทธิของคู่ค้า

บริษัทมีนโยบายในการปฏิบัติต่อคู่ค้าอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน โดยบริษัทได้กำหนดนโยบายวิธีการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นลายลักษณ์อักษรง่ายต่อการเข้าใจ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้คู่ค้าของบริษัทสามารถเชื่อมั่นในกระบวนการพิจารณาคัดเลือกคู่ค้าของบริษัทได้ในทุกกรณี โดยบริษัทมีนโยบายในการจัดให้มีการแข่งขันการประกวดราคาไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ การเจรจาตกลงเข้าทำสัญญาระหว่างคู่ค้าและบริษัทเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าปกติทั่วไป

บริษัทมีนโยบายให้คู่ค้าของบริษัทปฏิบัติตามหลักในการปฏิบัติสำหรับคู่ค้า (Supplier Code of Conduct) ในเรื่องต่างๆ เช่น แรงงาน สุขภาพอนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น โดยกำหนดให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันกับบริษัท ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในนานาประเทศ อนึ่ง เพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของคู่ค้าตามหลักในการปฏิบัติสำหรับคู่ค้าบริษัทได้จัดให้มีการเยี่ยมชมสถานที่ประกอบการของคู่ค้าและส่งแบบสอบถามไปยังคู่ค้าอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบธุรกิจ และเพื่อสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่คู่ค้าของบริษัท

นอกจากนี้ บริษัทให้ความสำคัญต่อการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของคู่ค้าและบุคคลอื่น โดยมีนโยบายให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัท หลีกเลี่ยงการล่วงละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของคู่ค้าและบุคคลอื่น ขณะเดียวกัน กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัท จะต้องปกป้องและตรวจสอบดูแลทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทเพื่อประโยชน์ของบริษัท ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแทคธรรมาภิบาล”

สิทธิของคู่แข่ง

บริษัทส่งเสริมและสนับสนุนการแข่งขันที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรมและโดยเปิดเผย และบริษัทจะไม่กระทำการใดๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนหรือขัดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า หรือที่อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของคู่แข่ง ทั้งนี้ บริษัทดำเนินการแข่งขันในตลาดโดยนำเสนอสินค้าและบริการที่ดีและในราคาที่เหมาะสม และบริษัทจะเผชิญกับคู่แข่งด้วยความซื่อตรงและด้วยความเป็นมืออาชีพ

สิทธิของเจ้าหนี้

บริษัทมีความมุ่งมั่นที่จะรักษาสัมพันธภาพที่ยั่งยืนระหว่างบริษัทและเจ้าหนี้อยู่เสมอ บริษัทมีนโยบายในการปฏิบัติต่อเจ้าหนี้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม โดยให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้แก่เจ้าหนี้

และยึดมั่นในการปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาที่มีต่อเจ้าหนี้โดยเคร่งครัด ทั้งในเรื่องการชำระคืนเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียม การดำรงอัตราส่วนทางการเงิน และเงื่อนไขอื่นๆ เป็นต้น และหากเกิดกรณีที่บริษัทไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งได้ บริษัทจะแจ้งให้เจ้าหนี้ทราบโดยเร็ว เพื่อร่วมกันพิจารณาหาแนวทางแก้ไข ทั้งนี้ ในปีที่ผ่านมา บริษัทไม่มีเหตุผิดนัดชำระหนี้และไม่มีภาวะค้างชำระแต่อย่างใด

(2) การเคารพหลักสิทธิมนุษยชนสากล

บริษัทสนับสนุนการเคารพสิทธิมนุษยชนที่ประกาศใช้ในนานาประเทศ ซึ่งรวมถึงปฏิญญาและอนุสัญญาต่างๆ ของสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ตลอดจนบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัทจะต้องเคารพในศักดิ์ศรีส่วนบุคคล ความเป็นส่วนตัว และสิทธิของแต่ละบุคคลที่ตนได้มีการติดต่อดูแลในระหว่างการทำงาน โดยจะต้องไม่กระทำการใดๆ หรือส่งเสริมให้มีการละเมิดหรือล่วงเกินสิทธิมนุษยชนใดๆ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแทคธรรมาภิบาล”

(3) การต่อต้านทุจริตและการจ่ายสินบน

บริษัทได้ประกาศใช้นโยบายต่อต้านคอร์รัปชันครั้งแรกในปี 2549 และปรับปรุงเป็นครั้งคราวเรื่อยมา ในปี 2557 บริษัทได้สรุปนโยบายดังกล่าวให้สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้นในรูปแบบของ “คู่มือปฏิบัติเพื่อต่อต้านการคอร์รัปชัน” (dtac Anti-corruption Handbook) ให้แก่พนักงานทุกคน ในปี 2558 บริษัทได้ประกาศใช้คู่มือปฏิเสธของขวัญซึ่งกำหนดมิให้บุคคลากรของดีแทครับของขวัญจากบุคคลภายนอก ทั้งนี้ ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนด ในปี 2559 บริษัทได้จัดให้มีกิจกรรมต่อต้านคอร์รัปชันหลายกิจกรรม เช่น การเรียนออนไลน์ การอบรมจากหัวหน้างาน ชุดการเรียนรู้ผ่านการ์ตูน และการสนับสนุนการจัดทำหนังสือและสัมมนาต่อต้านคอร์รัปชัน

บริษัทได้กำหนดให้คู่ค้าของบริษัทต้องตกลงยอมรับจะดำเนินนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และจะต้องยินยอมให้บริษัทเข้าตรวจสอบในเรื่องดังกล่าว และหากพบว่ามีการทุจริตคอร์รัปชัน บริษัทมีสิทธิที่จะยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจได้โดยทันที

ในปี 2555 บริษัทได้ประกาศเจตนารมณ์เข้าร่วมโครงการสร้างแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Collective Action Coalition) และในปี 2559 บริษัทได้ผ่านการประเมินที่ดำเนินการโดยบริษัท KPMG และต่อมาได้รับการรับรองโดย CAC ในฐานะบริษัทที่ได้รับการรับรองเป็นสมาชิก

(4) การดำเนินการในกรณีมีผู้แจ้งเบาะแสและการปกป้องผู้แจ้งเบาะแส

บริษัทได้จัดให้มีช่องทางการสื่อสารผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th เพื่อให้ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและร้องเรียนโดยตรงต่อคณะกรรมการบริษัทในกรณีได้รับความไม่

เป็นธรรมหรือความเดือดร้อนจากการกระทำของบริษัท นอกจากนี้พนักงานทุกคนมีหน้าที่ต้องรายงานเหตุการณ์หรือพฤติกรรมในที่ทำงานที่ไม่ถูกต้องหรือสงสัยว่าจะไม่ถูกต้องหรือละเมิดต่อธรรมาภิบาลของบริษัท กฎระเบียบหรือกฎหมายใดๆ ต่อผู้บังคับบัญชา และบริษัทได้จัดช่องทางสำหรับพนักงานเพื่อปรึกษาหรือแจ้งเหตุโดยตรงต่อเจ้าหน้าที่กำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Ethics and Compliance Officer) หากพบเห็นหรือสงสัยการกระทำใดๆ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือฝ่าฝืนต่อหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแต่ธรรมาภิบาล” ซึ่งมีหรืออาจมีผลกระทบต่อพนักงาน ผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ และบริษัท โดยทีมงานฝ่ายกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กรจะตรวจสอบข้อเท็จจริง สรุปรายละเอียดและให้ความเห็นของเหตุดังกล่าวต่อผู้บริหารที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบ ทีมงานฝ่ายกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กรมีหน้าที่ที่จะต้องรายงานการทำงานและคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยไตรมาสละครั้ง เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และดำเนินการแก้ไขเยียวยาในกรณีที่มีความสำคัญต่อบริษัท ทั้งนี้ ข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) และรายละเอียดอื่นๆ ที่ทีมงานฝ่ายกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กรได้รับจะถูกเก็บเป็นความลับเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้แจ้งเบาะแสดังนั้นบริษัทจัดให้มี “สายด่วนกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร” ซึ่งเป็นระบบการรับเรื่องทางโทรศัพท์และเว็บไซต์ ดำเนินการโดยบริษัท Navex Global ผู้ให้บริการที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในสหภาพยุโรปและมีได้อยู่ในเครือของบริษัท

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

บริษัทปฏิบัติตามข้อกำหนดของ ก.ล.ต. สำนักงาน ก.ล.ต. และ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญ โดยได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน พัฒนาการของบริษัท ข้อมูลการประกอบกิจการ ผลการดำเนินงาน และข่าวสารต่าง ๆ ที่สำคัญของบริษัทผ่านทางเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลเป็นไปอย่างโปร่งใสและเท่าเทียมกัน นอกจากนี้บริษัทได้จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน รายงานประจำปี นโยบายและกิจกรรมเพื่อสังคม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และแบบแสดงรายงานข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th โดยบริษัทได้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ บริษัทได้จัดประชุมแถลงข้อมูลผลการดำเนินงานในแต่ละไตรมาสให้แก่ผู้ถือหุ้น นักลงทุน นักวิเคราะห์ ผู้จัดการกองทุน และผู้สนใจ โดยมีผู้บริหารของบริษัทเข้าร่วมประชุมชี้แจงและตอบข้อซักถาม

บริษัทตระหนักดีว่าข้อมูลของบริษัททั้งที่เกี่ยวกับการเงินและที่ไม่ใช่การเงินล้วนมีผลต่อการตัดสินใจของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป ดังนั้น เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และโปร่งใส บริษัทได้จัดให้มีหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์เพื่อทำหน้าที่ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนไปอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ผู้สนใจสามารถติดต่อขอรับข้อมูลของบริษัทจากหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ +66 2202 8882 หรือทางอีเมล IR@dtac.co.th

ในรอบปี 2559 บริษัทได้เปิดเผยข้อมูลผ่านทางระบบของตลาดหลักทรัพย์ฯ จำนวน 26 ครั้ง และจัดกิจกรรมเพื่อพบและให้ข้อมูลกับผู้ถือหุ้น นักวิเคราะห์ และนักลงทุนในโอกาสต่างๆ สรุปได้ดังนี้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	รูปแบบการสานสัมพันธ์	จำนวนครั้ง/ความถี่	ความคาดหวัง/ข้อกังวล	การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ผู้ถือหุ้น/นักลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี การประชุมทางโทรศัพท์เพื่อแถลงผลประกอบการประจำไตรมาส การประชุมนักวิเคราะห์/นักลงทุนประจำไตรมาส ประชุม Roadshow หรือ Conference เพื่อพบผู้ถือหุ้น/นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ การประชุมกับนักลงทุนหรือประชุมทางโทรศัพท์ที่บริษัท เว็บไซต์ส่วนของนักลงทุนสัมพันธ์ อีเมลนักลงทุนสัมพันธ์ 	<ul style="list-style-type: none"> 1 ครั้งต่อปี 1 ครั้งต่อไตรมาส 1 ครั้งต่อไตรมาส 13 ครั้ง 120 ครั้ง มีการปรับปรุงข้อมูลบนเว็บไซต์อย่างสม่ำเสมอ ทุกวัน 	<ul style="list-style-type: none"> การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียม การเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องทันต่อเวลา เข้าถึงง่าย มีผลการดำเนินงานที่เติบโตสร้างผลกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้น การจ่ายเงินปันผล 	<ul style="list-style-type: none"> ปฏิบัติตามแนวทางและกฎระเบียบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ดำเนินงานตามแนวธรรมาภิบาลและรับผิดชอบต่อสังคม มีการลงทุนเพื่อสร้างความเจริญเติบโต ดำเนินการตามนโยบายการจ่ายเงินปันผล มีช่องทางสำหรับสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและนักลงทุนที่หลากหลาย เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น Roadshow หรือ Conference เพื่อพบนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ

อนึ่ง คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินของบริษัทและข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี ซึ่งงบการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย โดยบริษัทได้เลือกใช้นโยบายทางบัญชีที่เหมาะสมและใช้นโยบายทางบัญชีเดียวกันในแต่ละรอบปีบัญชี ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานทางการเงินและระบบควบคุมภายในของบริษัท รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อให้มั่นใจว่าการบันทึกข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วนและเพียงพอ เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทยังได้จัดทำรายงานคณะกรรมการบริษัทเพื่อนำเสนอในรายงานประจำปีต่อผู้ถือหุ้นเพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานและประเด็นสำคัญต่างๆ ที่เกิดขึ้นในรอบปีด้วย

ทั้งนี้ ในปี 2559 ไม่มีเหตุการณ์ที่บริษัทถูกดำเนินการโดยหน่วยงานกำกับดูแลเนื่องจากการไม่ประกาศหรือไม่เปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญภายในระยะเวลาที่กำหนด

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของกรรมการ

(1) โครงสร้างคณะกรรมการบริษัท

ปัจจุบัน คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการทั้งหมด 12 ท่าน โดยมีกรรมการซึ่งเป็นกรรมการอิสระ 4 ท่าน และกรรมการอิสระซึ่งเป็นเพศหญิง 2 ท่าน กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนจาก กสท. ตามสัญญาความร่วมมือ (ซึ่งเป็นเพศหญิง) 1 ท่านและกรรมการที่เป็นผู้บริหาร 1 ท่าน (ได้แก่ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร) อนึ่ง บริษัทไม่มีกรรมการและกรรมการอิสระที่ดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 5 บริษัท และบริษัทไม่มีนโยบายให้กรรมการที่เป็นผู้บริหารดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทอื่นและบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 2 บริษัท ทั้งนี้ ไม่นับรวมบริษัทย่อย บริษัทในเครือ และบริษัทร่วมทุนของบริษัทซึ่งบริษัทมีความจำเป็นต้องเข้าไปกำกับดูแลการบริหารจัดการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของบริษัท ทั้งนี้ บริษัทมีกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหารมากกว่า 1 ท่านที่มีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท

ประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีหน้าที่ความรับผิดชอบแยกต่างหากจากกันและไม่ใช้บุคคลเดียวกัน โดยประธานกรรมการมาจากการเลือกตั้งของกรรมการบริษัท ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม โดยควบคุมการประชุมของคณะกรรมการบริษัทให้เป็นไปตามระเบียบวาระการประชุม และสนับสนุนให้กรรมการทุกท่านมีส่วนร่วมในการประชุม เช่น ตั้งคำถามหรือข้อสังเกต ให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร และสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัท แต่จะไม่ก้าวล่วงในการบริหารจัดการกิจการของบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหารทำหน้าที่บริหารจัดการกิจการของบริษัท และกำกับดูแลให้การดำเนินงานของบริษัทเป็นไปตามข้อบังคับ มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น มติคณะกรรมการบริษัท นโยบายและแผนการประกอบธุรกิจของบริษัท และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์หลากหลาย ทั้งด้านการเงินการบัญชี การบริหารจัดการ กฎหมาย และกิจการโทรคมนาคม โดยกรรมการอิสระของบริษัทมีคุณสมบัติสูงกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำของ ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามรายละเอียดซึ่งแสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ – กรรมการอิสระ”

อนึ่ง บริษัทมิได้กำหนดให้ประธานกรรมการบริษัทเป็นกรรมการอิสระเนื่องจากกิจการโทรคมนาคมเป็นกิจการที่มีลักษณะเฉพาะ มีความซับซ้อนและมีการกำกับดูแลอย่างเข้มงวด บริษัทเห็นว่าประธานกรรมการและกรรมการของบริษัทมีความรู้ ความสามารถ และมีความเข้าใจเป็นอย่างดีถึงลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท ซึ่งจำเป็นต่อการตัดสินใจเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวม และถึงแม้ประธานกรรมการจะไม่ใช้กรรมการอิสระ แต่คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่ดี รวมทั้งมีกลไกซึ่งสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายว่าการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ของคณะกรรมการบริษัทได้ใช้ดุลยพินิจที่เป็นอิสระ ระมัดระวัง รอบคอบ และปราศจากการครอบงำหรือการชี้นำในทางความคิดในระหว่างการประชุม

(2) บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในวิสัยทัศน์ การกิจ กลยุทธ์ ทิศทางและนโยบายในการดำเนินงาน แผนการประกอบธุรกิจ และงบประมาณประจำปีของบริษัท และกำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย วัตถุประสงค์และข้อบังคับของบริษัท และมติของคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้มีส่วนได้เสียเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่บริษัท และเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาว โดยคณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการพิจารณาทบทวนและให้ความเห็นชอบในวิสัยทัศน์ การกิจ กลยุทธ์ ทิศทางและนโยบายในการดำเนินงานของบริษัทเป็นประจำทุกปี เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์และสภาพธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป รายละเอียดเกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท แสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ – คณะกรรมการบริษัท”

คณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการและการเปิดเผยข้อมูลของรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ของ ก.ล.ต. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและอนุมัติ และให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ นอกจากนี้ บริษัทได้กำหนดระเบียบปฏิบัติและจัดทำขอบเขตของธุรกรรมกับบุคคลที่มีส่วนได้เสีย (General Mandate for Interested Person Transactions) โดยกำหนดประเภทและขั้นตอนการอนุมัติรายการที่อาจ

มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งเป็นรายการที่บริษัทกระทำเป็นประจำในการประกอบธุรกิจ อันเนื่องมาจากการเข้าทำรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่มีขนาดใหญ่หรือมีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท ฝ่ายบริหารจะต้องขออนุมัติการเข้าทำรายการดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้ บริษัทจะเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติขอบเขตของธุรกรรมกับบุคคลที่มีส่วนได้เสียและรายงานการเข้าทำธุรกรรมกับบุคคลที่มีส่วนได้เสียให้คณะกรรมการบริษัททราบเป็นประจำทุกปี

คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการ โดยไม่มีการรวมการประชุมผู้บริหารและฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้กรรมการได้พิจารณาและทบทวนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฝ่ายบริหาร และบริษัท รวมถึงพิจารณาและอภิปรายประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการหรืออยู่ในความสนใจของคณะกรรมการ โดยมีการแจ้งผลการประชุมให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารรับทราบ เพื่อพิจารณาและปรับปรุงต่อไป ทั้งนี้ ในปี 2559 คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ โดยไม่มีการรวมการประชุมผู้บริหารและฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุม 1 ครั้ง

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ (Evaluation on the Performance of the Board of Directors) การประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคล (Director Self-Assessment) รวมถึงการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อย (Sub-Committee Self-Assessment) เป็นประจำทุกปีเพื่อเปิดโอกาสให้กรรมการแต่ละท่านแสดงความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและเพื่อช่วยในการพิจารณาทบทวนผลงาน ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการปฏิบัติงานในปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ในปี 2559 คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น สรุปผลได้ดังนี้

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ

บริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะเป็นประจำทุกปีเพื่อประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินงานของคณะกรรมการตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีกระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานสรุปได้ดังนี้

เลขานุการบริษัทจัดทำและทบทวนแบบประเมินผลการปฏิบัติงานให้มีความถูกต้องครบถ้วนและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนด และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงาน เลขานุการบริษัทดำเนินการสรุปผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ รวมถึงข้อดีและข้อที่ควรปรับปรุง และนำเสนอต่อคณะกรรมการสรรหาเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาและดำเนินการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะแบ่งการประเมินเป็น 6 หัวข้อได้แก่ (1) โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ (2) บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (3) การประชุมคณะกรรมการ (4) การทำหน้าที่ของกรรมการ (5) ความ

สัมพันธ์ของฝ่ายจัดการ และ (6) การพัฒนาตนเองของกรรมการและการพัฒนาผู้บริหาร และมีเกณฑ์การประเมินผลคิดเป็นร้อยละจากคะแนนเต็มในแต่ละข้อ โดยคะแนนมากกว่าร้อยละ 85 = ดีเยี่ยม คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 = ดีมาก คะแนนมากกว่าร้อยละ 65 = ดี คะแนนมากกว่าร้อยละ 50 = พอใช้ และต่ำกว่าร้อยละ 50 = ควรปรับปรุง ทั้งนี้ ผลการประเมินสรุปได้ว่า คณะกรรมการบริษัทปฏิบัติตามที่ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแทค ธรรมภิบาล” ของบริษัท โดยมีผลการปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 93.98

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อย

ในปี 2559 บริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อย โดยมีกระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยแบ่งการประเมินเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ (1) องค์ประกอบของคณะกรรมการ (2) หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการและ (3) ภาพรวมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ซึ่งผลการประเมินพบว่าผลการปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไปทั้งหมดทุกคณะ

การประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคล

บริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคลเป็นประจำทุกปีเช่นกัน โดยมีกระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคลแบ่งการประเมินเป็น 5 หัวข้อ ได้แก่ (1) การเข้ารับตำแหน่งกรรมการ (2) จริยธรรมของการเป็นกรรมการ (3) ความรับผิดชอบของกรรมการ (4) การประชุมคณะกรรมการ และ (5) ภาพรวมการปฏิบัติงานของกรรมการ ซึ่งผลการประเมินพบว่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 94.04 จึงสามารถสรุปผลการประเมินได้ว่า กรรมการของบริษัทมีคุณสมบัติและได้ปฏิบัติตามภาระหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างดีเยี่ยมและเหมาะสมตามแนวทางการปฏิบัติที่ดีของกรรมการ

(3) การประชุมคณะกรรมการบริษัท

การประชุมคณะกรรมการบริษัทจัดขึ้นอย่างน้อยทุกไตรมาส โดยบริษัทจะแจ้งกำหนดการประชุมคณะกรรมการบริษัทให้กรรมการทราบล่วงหน้าทุกปี เพื่อให้กรรมการสามารถจัดเวลาและเข้าร่วมประชุมได้อย่างพร้อมเพรียงกัน ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทมีการกำหนดวาระการประชุมที่ชัดเจน โดยบริษัทจะจัดส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมให้แก่กรรมการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้กรรมการได้มีเวลาศึกษาข้อมูลอย่างเพียงพอก่อนเข้าร่วมการประชุม การประชุมแต่ละครั้งใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 3 ชั่วโมง โดยมีผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมการประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดและตอบข้อซักถาม

ของคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้ ประธานกรรมการเปิดโอกาสให้กรรมการทุกท่านได้แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยก่อนการลงคะแนน และสรุปมติของที่ประชุมในแต่ละวาระการประชุม กรรมการที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนและจะต้องออกจากการประชุมในระหว่างการพิจารณาวาระนั้นๆ

บริษัทจัดทำบันทึกถ้อยแถลงการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร โดยจัดเก็บต้นฉบับร่วมกับหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุม และจัดเก็บสำเนาในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อความสะดวกสำหรับกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบ

เนื่องจากบริษัทมีกรรมการบางท่านซึ่งไม่มีถิ่นพำนักในประเทศไทย เพื่อให้กรรมการสามารถให้ความเห็นและข้อเสนอแนะซึ่งเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายบริหารและกิจการของบริษัท บริษัทจึงดำเนินการให้กรรมการเหล่านั้นสามารถเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริษัทโดยผ่านวิดีโอเท็กซ์ (Video Conference) หรือโทรศัพท์ (Conference Call) ได้ โดยไม่นับเป็นองค์ประชุมและไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในการประชุม

ในปี 2559 บริษัทได้จัดการประชุมคณะกรรมการบริษัทรวม 8 ครั้ง และมีอัตราการเข้าร่วมประชุมของกรรมการคิดเป็นประมาณร้อยละ 79.44 โดยมีรายละเอียดการเข้าร่วมประชุมของกรรมการเป็นรายบุคคลดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่แต่งตั้งครั้งแรก	วันที่แต่งตั้งครั้งสุดท้าย	การเข้าร่วมประชุม
นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	ประธานกรรมการ	29 ตุลาคม 2533	26 มีนาคม 2558	8/8
นายมอร์เทน คาร์ลเซน ซอร์บี้ ⁽¹⁾	รองประธานกรรมการ	28 สิงหาคม 2558	28 สิงหาคม 2558	1/8 ⁽¹⁾
นายจุลจิตต์ บุญเขต	กรรมการอิสระ	6 มีนาคม 2543	26 มีนาคม 2557	8/8
นายสตีเฟน วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม	กรรมการอิสระ	17 พฤศจิกายน 2549	26 มีนาคม 2558	7/8
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์	กรรมการอิสระ	5 กันยายน 2554	26 มีนาคม 2558	7/8
นางกมลวรรณ วิบุลการ	กรรมการอิสระ	8 ธันวาคม 2557	26 มีนาคม 2558	7/8
นายลาร์ส โอเคะ วัลเดอมาร์ นอร์ลิ่ง	กรรมการ	10 กุมภาพันธ์ 2558	30 มีนาคม 2559	8/8
นายฮาคุน บราวเซ็ท เซิร์ล	กรรมการ	5 กันยายน 2554	30 มีนาคม 2559	7/8
นางสาวธันวดี วงศ์ธีรฤทธิ์	กรรมการ	8 กุมภาพันธ์ 2556	26 มีนาคม 2557	5/8
นายทอเร็ จอห์นเซน	กรรมการ	19 สิงหาคม 2551	30 มีนาคม 2559	8/8
นางทูนเน่ รีปเปล ⁽²⁾	กรรมการ	30 มีนาคม 2559	30 มีนาคม 2559	7/7
นายคริสโตเฟอร์ อดัม ลาสก้า ⁽³⁾	กรรมการ	8 ธันวาคม 2559	8 ธันวาคม 2559	1/1

หมายเหตุ (1) นายมอร์เทน คาร์ลเซน ซอร์บี้ เข้าร่วมด้วยตนเองทั้งหมด 1 ครั้ง และผ่านทางวิดีโอเท็กซ์ (video conference) 5 ครั้ง

(2) นางทูนเน่ รีปเปล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายริชาร์ด โอลาฟ โอว์ (ซึ่งออกจากตำแหน่งตามวาระในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559) ตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2559 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559

(3) นายคริสโตเฟอร์ อดัม ลาสก้า เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายมาร์ติน ยาโคบ พูเร็ต (ซึ่งออกจากความเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2559) ตามมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 8/2559 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2559

โดยมีข้อมูลการเข้าร่วมประชุมของกรรมการที่ลาออกระหว่างปี 2559 ดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่แต่งตั้งครั้งแรก	วันที่แต่งตั้งครั้งสุดท้าย	การเข้าร่วมประชุม
นายเฮนริค คลอสเซน	กรรมการ	16 กันยายน 2557	16 กันยายน 2557	1/1
นายริชาร์ด โอลาฟ โอว์	กรรมการ	29 มีนาคม 2556	29 มีนาคม 2556	0/1
นายมาร์ติน ยาโคบ พูเร็ต	กรรมการ	30 มีนาคม 2559	30 มีนาคม 2559	4/6

(4) คณะกรรมการชุดย่อย

ในปี 2559 คณะกรรมการชุดย่อยได้ปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบจะจัดขึ้นโดยเฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้ง โดยในปี 2559 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวม 12 ครั้ง โดยมีกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมดังนี้

รายชื่อ

จำนวนครั้งที่เข้าประชุม /จำนวนการประชุมทั้งปี 2559

นายจุลจิตต์ บุญเขต	12/12
นายสตีเฟ่น วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม	12/12
นางกมลวรรณ วิบุลการ	11/12

ในปี 2559 คณะกรรมการตรวจสอบได้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการสอบทานกระบวนการรายงานทางการเงินของบริษัท ระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายใน การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท พิจารณาคัดเลือก (รวมทั้งเสนอถอดถอน) ผู้สอบบัญชีของบริษัท และสอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกัน ธุรกิจของผู้มีส่วนได้เสียหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เป็นต้น

อนึ่ง ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการพิจารณาคัดเลือก (รวมทั้งเสนอถอดถอน) ผู้สอบบัญชีของบริษัทนั้น คณะกรรมการตรวจสอบจะพิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีตามเกณฑ์การประเมินผลของบริษัท ซึ่งประกอบด้วยประสิทธิภาพผลการดำเนินงาน ความรู้ความเข้าใจในธุรกิจโทรคมนาคม และความเชี่ยวชาญในการสอบบัญชีของบริษัท โทรคมนาคม รวมถึงความเป็นอิสระในการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีในปีที่ผ่านมา เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี โดยในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2559 นางกิงกัญญา อัครวิมลชัย ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4496 นางสาวศิริรัตน์ ศรีเจริญทรัพย์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 5419 นายโสภณ เพิ่มศิริพลก ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3182 และนางสาวพิมพ์ใจ มานิตขจรกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4521 ผู้สอบบัญชีจากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย ทั้งนี้ นางกิงกัญญา อัครวิมลชัย เป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบบัญชีของบริษัทและแสดงความเห็นต่อการเงินของ

บริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 โดยนางกิงกัญญา อัครวิมลชัย ไม่ได้เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีและแสดงความเห็นต่อการเงินของบริษัทในรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2557 และ 2558

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการสอบทานระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในนั้น คณะกรรมการตรวจสอบจะนัดประชุมกับผู้สอบบัญชีของบริษัทตามลำพังโดยไม่มีผู้บริหารของบริษัทเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาเห็นว่าจำเป็นและเห็นสมควร คณะกรรมการตรวจสอบอาจขอคำชี้แจงและความเห็นจากหน่วยงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit Department) และผู้สอบบัญชีของบริษัทเกี่ยวกับรายละเอียดด้านการเงินและบัญชีเพื่อให้การทำหน้าที่เป็นไปอย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระเกินกว่ากึ่งหนึ่งคือจำนวน 3 ท่าน และกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร 2 ท่าน โดยประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเป็นกรรมการอิสระ การประชุมคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยในปี 2559 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนรวม 3 ครั้ง โดยกรรมการกำหนดค่าตอบแทนทุกท่านเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง รายละเอียด ดังนี้

รายชื่อ

จำนวนครั้งที่เข้าประชุม / จำนวนการประชุมทั้งปี 2559

นายสตีเฟ่น วูดรฟ ฟอร์ดแฮม	3/3
นายจุลจิตต์ บุญเกิด	3/3
นางกมลวรรณ วิปุลการ	3/3
นายทอว์ จอห์นเซน	3/3
นายฮาคุน บราวเช็ท เซิร์ล	3/3

ในปี 2559 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับค่าตอบแทนสำหรับประธานกรรมการและกรรมการอื่นๆ สอบทานและเสนอค่าตอบแทนและโบนัสของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร สัญญาจ้างประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และให้การสนับสนุนให้บริษัทมีแนวทางในการกำหนดค่าตอบแทนที่สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทและแผนพัฒนาบุคลากรของบริษัท เป็นต้น

อนึ่ง ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยสำหรับปี 2559 เป็นจำนวนไม่เกิน 11,500,000 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ซึ่งกำหนดไว้เป็นจำนวนไม่เกิน 11,000,000 บาท ประกอบด้วยค่าตอบแทนรายเดือนและเบี้ยประชุม มีรายละเอียดดังนี้

โครงสร้างค่าตอบแทนกรรมการ (บาท)

	ค่าตอบแทนรายเดือน	เบี้ยประชุม
ประธานกรรมการ	278,400	–
กรรมการอิสระ	69,600	50,000
กรรมการ (ผู้แทนจาก กสท)	–	25,600
ประธานกรรมการตรวจสอบ	–	50,000
กรรมการตรวจสอบ	–	28,800
ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน / ประธานกรรมการสรรหา /	–	18,000
ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ		
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการสรรหา / กรรมการกำกับดูแลกิจการ	–	14,400

หมายเหตุ (1) กรรมการท่านอื่น ๆ นอกเหนือจากประธานกรรมการ และกรรมการอิสระ ไม่รับค่าตอบแทนข้างต้น

คณะกรรมการสรรหา

ในการพิจารณาค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาจากผลการดำเนินงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารในปีที่ผ่านมา โดยประเมินตามดัชนีชี้วัด (Key Performance Indicators) ที่กำหนดไว้ ซึ่งในแต่ละหมวดจะมีการให้น้ำหนักที่แตกต่างกัน

คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระ 3 ท่าน และกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร 2 ท่าน โดยประธานคณะกรรมการสรรหาเป็นกรรมการอิสระ การประชุมคณะกรรมการสรรหาจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยในปี 2559 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการสรรหา 3 ครั้ง และมีกรรมการสรรหาเข้าร่วมประชุมดังนี้

รายชื่อ

จำนวนครั้งที่เข้าประชุม / จำนวนการประชุมทั้งปี 2559

นายสตีเฟ่น วูดรฟฟ์ ฟอร์ดแฮม	3/3
นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ	3/3
นางกมลวรรณ วิปุลการ	3/3
นายทอว์ จอห์นเซ่น	3/3
นายฮาคุน บราวเซ็ท เซิร์ล	3/3

ในปี 2559 คณะกรรมการสรรหาได้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาสรรหาบุคคลเพื่อเสนอชื่อให้แต่งตั้งเป็นกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของบริษัทและบริษัทย่อย นอกจากนี้ คณะกรรมการสรรหายังทำหน้าที่พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะผลการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและรับทราบการปรับโครงสร้างองค์กรและแผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของบริษัท เป็นต้น

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการประกอบด้วยกรรมการ 4 ท่าน โดยมีการรวมการอิสระ 3 ท่าน และกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร 1 ท่าน โดยประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการเป็นกรรมการอิสระการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยในปี 2559 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการรวม 1 ครั้ง โดยมีกรรมการกำกับดูแลกิจการเข้าร่วมประชุมครบทุกท่าน

ในปี 2559 คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการได้ทำหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับของผู้ถือหุ้น นักลงทุน หน่วยงานกำกับดูแล และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ

(5) การพัฒนากรรมการและผู้บริหาร

ในการแต่งตั้งกรรมการใหม่ บริษัทจะจัดเตรียมข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจและนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทให้แก่กรรมการรวมทั้งจัดให้มีการประชุมร่วมกับผู้บริหาร เพื่อให้กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่มีความคุ้นเคยกับธุรกิจและการกำกับดูแลกิจการของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังส่งเสริมให้กรรมการของบริษัทเข้าร่วมอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการซึ่งจัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยและสถาบันผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ โดยบริษัทจะแจ้งให้กรรมการทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการบริษัทได้ดียิ่งขึ้น ปัจจุบัน บริษัทมีกรรมการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยแล้วจำนวน 8 ท่าน ทั้งนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับการอบรมของกรรมการแสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “ประวัติของคณะกรรมการ”

อนึ่ง บริษัทมีการประเมินผลงานและทักษะของผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ โดยผลจากการประเมินจะถูกนำไปใช้ในการจัดทำแผนการพัฒนาของผู้บริหารแต่ละราย ทั้งนี้ ในการพัฒนาผู้บริหาร บริษัทได้จัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกบริษัท รายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาทรัพยากรบุคคลแสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “โครงสร้างการจัดการ – นโยบายการพัฒนาทรัพยากรบุคคล”

(6) แผนสืบทอดตำแหน่งสำหรับผู้บริหารระดับสูง

คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้ กลุ่ม People มีหน้าที่ในการจัดทำมีแผนสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) สำหรับการสืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยพิจารณาบุคคลที่มีคุณสมบัติ ความรู้ และความสามารถเหมาะสมต่อการบริหารจัดการกิจการของบริษัท โดยฝ่ายบริหารเป็นผู้นำเสนอแผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงต่อคณะกรรมการสรรหาและคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะถึงความเหมาะสมของแผนสืบทอดตำแหน่งดังกล่าว

คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย

โครงสร้างคณะกรรมการของบริษัทประกอบด้วย คณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อย ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ โดยมีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

คณะกรรมการบริษัท

อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทกำหนดไว้โดยอ้างอิงกับ พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และข้อบังคับของบริษัท

อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ มีดังนี้

- (1) ปฏิบัติและรับผิดชอบหน้าที่ของตนด้วยความระมัดระวังและความซื่อสัตย์สุจริต โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้น

- (2) มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการกิจการของบริษัท กำหนดกลยุทธ์และแผนการดำเนินธุรกิจระยะยาว จัดระบบโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม และกำกับดูแลการดำเนินธุรกิจในแต่ละวัน
- (3) อนุมัติกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ มูลค่า และความคาดหวังในการเป็นผู้นำของบริษัท
- (4) พิจารณาอนุมัติตัดสินใจในการเข้าทำธุรกรรมที่สำคัญและดำเนินการใดๆ และในบางกรณี มอบอำนาจในการตัดสินใจให้บุคคลอื่นโดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ของบริษัท ข้อบังคับของบริษัท มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
- (5) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อันเป็นที่ยอมรับทั่วไปเกี่ยวกับการกำกับดูแลและการควบคุมกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ
- (6) อนุมัติให้ความเห็นชอบและควบคุมดูแลเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนการดำเนินงาน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในเป้าหมายและกลยุทธ์และแผนการดำเนินงานดังกล่าว
- (7) จัดให้มีรายงานการประกอบกิจการและการเงินของบริษัทซึ่งถูกต้องและครบถ้วนให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนโดยทั่วไป
- (8) ติดตามตรวจสอบการควบคุมภายในเกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงิน (Internal Control over Financial Reporting) อย่างเพียงพอเพื่อให้การกำกับดูแลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อกำหนดทางกฎหมาย และนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
- (9) ประเมินและหารือเกี่ยวกับโครงสร้างทุนที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Optimal Capital Structure) นโยบายการจ่ายเงินปันผล กลยุทธ์ในการจัดหาเงินทุน และการจัดสัดส่วนเงินทุนที่เหมาะสม (Optimal Funding Composition) เป็นประจำ
- (10) พิจารณาและอนุมัติการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นเป็นครั้งคราว เมื่อเห็นว่าบริษัทมีกำไรสมควรพอที่จะทำเช่นนั้น
- (11) มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจทานร่างงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนประจำปี ซึ่งจัดทำโดยคณะผู้บริหาร โดยตรวจทานให้มั่นใจว่า งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนประจำปีจัดทำขึ้นอย่างถูกต้องและครบถ้วนและสะท้อนสถานะทางการเงินของบริษัท และผลประกอบการ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป
- (12) จัดทำรายงานประจำปีร่วมกับคณะผู้บริหาร
- (13) พิจารณา อนุมัติ และกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานกิจการโดยรวมของบริษัทและบริษัทย่อยหลัก
- (14) วางแผนเชิงรุกเพื่อบริหารความเสี่ยงและจัดการกับความเสี่ยงทางธุรกิจที่สำคัญของบริษัท โดยจะต้องพิจารณาความเสี่ยงด้านกลยุทธ์การดำเนินงาน (ทางการเงินและอื่นๆ) และทางกฎหมายเป็นสำคัญ
- (15) ดำเนินการให้ธุรกรรมที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของคณะผู้บริหาร คณะกรรมการบริษัท และผู้ถือหุ้น รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวนั้น ทำขึ้นเช่นเดียวกับการทำธุรกรรมปกติกับบุคคลภายนอก (Arm's Length Basis) ภายใต้เงื่อนไขทางการค้าปกติ และไม่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้นรายย่อย
- (16) จัดให้บริษัทมีการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม และจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อติดตามตรวจสอบการควบคุมภายในของบริษัท และรายงานความล้มเหลวหรือจุดอ่อนในการควบคุมต่างๆ ที่สำคัญ รวมถึงเสนอแนะวิธีการแก้ไข
- (17) จัดเตรียมวาระและความเห็นที่จะเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- (18) สรรหาผู้ที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มศักยภาพของคณะกรรมการบริษัทและบริษัทย่อยหลัก
- (19) พิจารณาและเสนอคำตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทเพื่อให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติ
- (20) มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท ติดตามตรวจสอบและจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นรายปี
- (21) ติดตามตรวจสอบให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและการป้องกัน บุคลากร ข้อมูล และสินทรัพย์อื่นๆ ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- (22) ดำเนินการให้บริษัทมีขั้นตอนกระบวนการที่เพียงพอสำหรับการป้องกันมิให้บริษัทเกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน
- (23) จัดให้มีการประเมินผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน ดังนี้

รายชื่อ

นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ
นายสตีเฟ่น วูดรพฟ์ ฟอร์ดแฮม
นางกมลวรรณ วิปุลากร

ตำแหน่ง

ประธานกรรมการตรวจสอบ
กรรมการตรวจสอบ
กรรมการตรวจสอบ

กรรมการตรวจสอบมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับ “กรรมการอิสระ” และไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทให้ตัดสินใจในการดำเนินงานของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่เป็นกรรมการของบริษัทจดทะเบียนซึ่งเป็นบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทร่วมของบริษัท ทั้งนี้ นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ และนางกมลวรรณ วิปุลากร เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบัญชีเพียงพอที่จะทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินของบริษัท

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบมีดังนี้

- (1) สอบทานกระบวนการรายงานทางการเงินของบริษัทเพื่อให้มีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเพียงพอ
- (2) สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งครอบคลุมถึงการควบคุมภายในทางด้านการบัญชี การเงิน การดำเนินงาน และการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ รวมถึงนโยบายการบริหารความเสี่ยงและระบบการควบคุมต่างๆ ที่กำหนดขึ้นโดยผู้บริหารของบริษัท โดยมีการสอบทานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยผู้ตรวจสอบภายในและ/หรือผู้สอบบัญชีอิสระ
- (3) สอบทานความมีประสิทธิภาพของหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยพิจารณาถึงความเพียงพอของหน่วยงานตรวจสอบภายในอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยให้มีทรัพยากรด้านต่างๆ อย่างเพียงพอ และหน่วยงานอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมในองค์กร
- (4) พิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย และเลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
- (5) สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนด ก.ล.ด. และของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมถึงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
- (6) พิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท เสนอคำตอบแทนและเงื่อนไขการทำงานของบุคคลดังกล่าว (หมายความว่ารวมถึงการเสนอ

ถอดถอนผู้ที่ขาดคุณสมบัติในการทำหน้าเป็นผู้สอบบัญชี) รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

- (7) สอบทานความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีของบริษัทเป็นรายปี
- (8) สอบทานขอบเขต ผลงาน ความคุ้มค่า ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีของบริษัท
- (9) สอบทานการจัดการให้มีช่องทางสำหรับพนักงานที่สามารถแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับความผิดปกติในเรื่องรายงานทางการเงินหรือเรื่องอื่นๆ โดยการแจ้งดังกล่าวจะถูกเก็บเป็นความลับ รวมถึงการจัดให้มีการสืบสวนและติดตามผลในเรื่องที่รับแจ้งอย่างเหมาะสม
- (10) สอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกัน อุดหนุนกับผู้มีส่วนได้เสีย หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของ ก.ล.ด. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
- (11) จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบ และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้
 - ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท
 - ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท
 - ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของ ก.ล.ด. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
 - ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี
 - ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
 - จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน
 - ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

- รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท
- (12) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน ดังนี้

รายชื่อ

ตำแหน่ง

นายสตีเฟน วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม
นายจุลจิตต์ บุญเกิด
นางกมลวรรณ วิบุลการ
นายฮาคุน บราวน์ เชิร์ล
นายทอเร็ จอห์นเซน

ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีดังนี้

(1) สอบทานและเสนอคำตอบแทนของประธานกรรมการและกรรมการอื่นๆ (2) สอบทานและอนุมัติคำตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (3) สอบทานความเหมาะสมของนโยบายกำหนดค่าตอบแทน (4) สอบทานเพื่อให้มั่นใจว่าการเปิดเผยคำตอบแทนทุกประเภทเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (5) รายงานต่อคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับคำตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (รวมถึงค่าจ้าง เงินจูงใจ คำตอบแทนในรูปหุ้น และสิทธิในการได้รับเงินเกษียณอายุหรือเงินชดเชย) ทั้งนี้ ตามนโยบายกำหนดค่าตอบแทน และพิจารณาว่าองค์ประกอบของคำตอบแทนได้ต้องได้รับการอนุมัติจากผู้ถือหุ้นหรือไม่	(6) สอบทานสิทธิตามสัญญาที่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะได้รับจากการยกเลิกสัญญาจ้าง และเงินที่จ่ายหรือเสนอว่าจะจ่าย เพื่อพิจารณาว่าสมเหตุสมผลกับสถานการณ์หรือไม่ (7) เสนอรายงานการประชุมของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนต่อคณะกรรมการบริษัทและรายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและข้อเสนอแนะที่เหมาะสมต่อคณะกรรมการบริษัท (8) จัดทำรายงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท โดยเปิดเผยโครงสร้างและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน (9) สอบทานเป็นประจำทุกปีและปรับปรุงกฎบัตรของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเพื่อให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติ (10) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ

ตำแหน่ง

นายสตีเฟน วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม
นายจุลจิตต์ บุญเกิด
นางกมลวรรณ วิบุลการ
นายฮาคุน บราวน์ เชิร์ล
นายทอเร็ จอห์นเซน

ประธานคณะกรรมการสรรหา
กรรมการสรรหา
กรรมการสรรหา
กรรมการสรรหา
กรรมการสรรหา

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหา มีดังนี้

- (1) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นกรรมการของบริษัทและบริษัทย่อย โดยเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- (2) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย
- (3) พิจารณาโครงสร้าง ขนาด และองค์ประกอบของคณะกรรมการ โดยพิจารณาจากความต้องการในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคตของบริษัท และให้คำแนะนำต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนตามที่เห็นว่าจำเป็น โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกฝ่าย รวมถึงความเชี่ยวชาญ ความสามารถ และความหลากหลายที่บริษัทต้องการ
- (4) ให้ความสำคัญกับการประเมินผลงานของตนเองของคณะกรรมการ และให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขตามที่เห็นว่าจำเป็น
- (5) ตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้มีโอกาสเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการ
- (6) ในการประเมินผู้มีคุณสมบัติเพื่อดำรงตำแหน่งคณะกรรมการทุกครั้ง จะต้องพิจารณาว่าผู้มีคุณสมบัติดังกล่าวมีประสบการณ์ คุณสมบัตินี้ และความสามารถที่จำเป็นหรือไม่
- (7) พิจารณาความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการตามวาระ
- (8) ซึ่งแจ้งเหตุผลในการให้คำแนะนำของตน และแจ้งผลการออกเสียงคัดค้าน (หากมี) ไว้ในคำแนะนำดังกล่าวข้างต้น
- (9) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งและคุณสมบัติของคณะกรรมการ
- (10) กำหนดหลักเกณฑ์ในการรับช่วงตำแหน่งคณะกรรมการ และการแต่งตั้งผู้บริหารหลัก ตามที่ตนเห็นสมควร
- (11) จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ของคณะกรรมการสรรหาตามสมควร
- (12) จัดให้มีการประเมินผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนปีละหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการประกอบด้วยกรรมการ 4 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ

ตำแหน่ง

นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์

นายจุลจิตต์ บุญเขต

นางกมลวรรณ วิปุลกร

นายทอเร็ จอห์นเซน

ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

กรรมการกำกับดูแลกิจการ

กรรมการกำกับดูแลกิจการ

กรรมการกำกับดูแลกิจการ

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ มีดังนี้

- (1) กำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามหลักการอันเป็นที่ยอมรับทั่วไปสำหรับการกำกับดูแลและการควบคุมกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ และดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- (2) กำหนดและดำรงไว้ซึ่งนโยบายและกระบวนการการกำกับดูแลกิจการที่เหมาะสม
- (3) ดำเนินการให้มีการบังคับใช้และปฏิบัติตามนโยบายและกระบวนการต่างๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลกิจการที่คณะกรรมการได้อนุมัติ เพื่อให้มีการกำกับดูแลกิจการในบริษัท และบริษัทย่อยทั้งหมดซึ่งบริษัทมีอำนาจควบคุมไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
- (4) กำกับดูแลให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารประเมินผลการบังคับใช้ และปฏิบัติตามนโยบายและกระบวนการต่างๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลกิจการและรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (5) ตรวจสอบและรายงานต่อคณะกรรมการในเรื่องสำคัญต่างๆ ผลการตรวจสอบ และคำแนะนำเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ
- (6) ซึ่งแจ้งเหตุผลในการให้คำแนะนำของตน และแจ้งผลการออกเสียงคัดค้าน (หากมี) ไว้ในคำแนะนำดังกล่าว
- (7) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- (8) จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเหมาะสมเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ของตน และหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
- (9) จัดให้มีการประเมินผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนปีละหนึ่งครั้ง

ฝ่ายบริหาร

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและฝ่ายบริหารไว้แยกจากกันอย่างชัดเจน กล่าวโดยสรุปคือ คณะกรรมการบริษัทมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและติดตามการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร และฝ่ายบริหารมีอำนาจหน้าที่ในการนำนโยบายไปปฏิบัติและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดนโยบายการมอบอำนาจ (Policy on Delegation of Authority) เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งว่าด้วยการมอบอำนาจระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายบริหาร โดยกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการและฝ่ายบริหารไว้อย่างชัดเจน

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นผู้ดำรงตำแหน่งบริหารสูงสุดของบริษัท โดยมีอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบดังนี้

- (1) รับผิดชอบในการบริหารจัดการกิจการของบริษัท โดยจะต้องปฏิบัติตามแนวทางและมติของคณะกรรมการบริษัท รวมถึงนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
- (2) มีอำนาจตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่ไม่อยู่ในอำนาจการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คำสั่งหรือมติของคณะกรรมการบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะต้องดำเนินการตามสมควรเพื่อให้บริษัทดำเนินกิจการและพัฒนาธุรกิจให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อบังคับของบริษัท มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการบริษัท
- (3) จัดรูปแบบองค์กรของบริษัท และการจัดสรรบุคลากรให้เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด
- (4) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อันเป็นที่ยอมรับทั่วไปเกี่ยวกับการกำกับดูแลและการควบคุมกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ
- (5) ให้ความเห็นชอบและควบคุมดูแลงบประมาณและแผนการดำเนินงานรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในงบประมาณและแผนการดำเนินงานดังกล่าว
- (6) วางแผนการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรเพื่อจัดการกับความเสียหายทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับบริษัท โดยพิจารณาความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ การดำเนินกิจการ และกฎหมาย และจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงซึ่งประกอบด้วยฝ่ายบริหารของบริษัท เพื่อทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- (7) เสนอแผนกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อยหลักต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อขอความเห็นชอบ และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในเรื่องอื่นๆ ที่มีนัยสำคัญในเชิงกลยุทธ์ของบริษัท
- (8) ดำเนินการให้ธุรกรรมที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของคณะผู้บริหาร คณะกรรมการบริษัท และผู้ถือหุ้น รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวนั้น ทำขึ้นเสมือนเป็นการทำ

ธุรกรรมปกติกับบุคคลภายนอก (Arm's Length Basis) ภายใต้เงื่อนไขทางการค้าปกติ และไม่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้นรายย่อย

- (9) จัดให้บริษัทมีการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม ซึ่งจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของแผนการปฏิบัติการและขั้นตอนการดำเนินงานกิจการของบริษัท เพื่อเป็นหลักประกันตามสมควรว่า บริษัทจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การดูแลรักษาทรัพย์สินของบริษัท ความน่าเชื่อถือของการรายงานทางการเงินทั้งภายในและภายนอกองค์กร และการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท และกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- (10) จัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินงานของบริษัทตามแผนการตรวจสอบภายในที่ได้รับการอนุมัติรายงานความล้มเหลวหรือจุดอ่อนในการควบคุมต่างๆ ที่สำคัญ และให้คำแนะนำที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในจะต้องรายงานโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ
- (11) รับผิดชอบให้มีการสื่อสารและความร่วมมือกับพนักงานหรือตัวแทนพนักงานตามที่สมควร เพื่อให้เกิดธรรมเนียมปฏิบัติเชิงร่วมมือทางธุรกิจที่เชื่อถือได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และมุมมองความเข้าใจของพนักงานเป็นสำคัญ
- (12) มีอำนาจที่จะร้องขอให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นและเป็นตัวแทนของบริษัท (หรือแต่งตั้งตัวแทน) ในที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยหลัก รวมถึงการออกเสียงลงคะแนนตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท และติดตามผลการพัฒนาธุรกิจ สถานะและผลกำไรของบริษัทย่อยหลัก
- (13) ติดตามตรวจสอบว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยภัยและการป้องกันบุคลากร ข้อมูล และสินทรัพย์อื่นๆ มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- (14) จัดให้มีการจัดการ รวมถึงมาตรการบังคับที่เพียงพอต่อการที่พนักงานไม่ปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท (หากมี) และรายงานการไม่ปฏิบัติที่สำคัญต่อคณะกรรมการบริษัท
- (15) นำขั้นตอนกระบวนการที่เหมาะสมมาใช้เพื่อป้องกันมิให้บริษัทเกี่ยวพันกับการทุจริตคอร์รัปชัน ทั้งนี้ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะต้องทำการตรวจสอบความเสี่ยงของกระบวนการดังกล่าวเป็นรายปีและต้องดำเนินการให้มีการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องใดๆ ที่ตรวจพบ โดยรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัท

เลขานุการบริษัท

หน้าที่และความรับผิดชอบของเลขานุการบริษัทกำหนดไว้โดยอ้างอิงกับ พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเลขานุการบริษัทมีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

- (1) ให้คำแนะนำด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท และการประกอบธุรกิจของบริษัท
- (2) จัดเตรียมเอกสารและข้อมูลประกอบการประชุมคณะกรรมการบริษัทและการประชุมผู้ถือหุ้น
- (3) ประสานงานและติดตามให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการบริษัทและมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- (4) จัดทำและเก็บรักษาทะเบียนกรรมการ หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการบริษัท รายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัท รายงานประจำปีของบริษัท หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น
- (5) เก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการหรือผู้บริหาร
- (6) จัดเตรียมข้อมูลและการบรรยายเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท รวมทั้งข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้แก่กรรมการใหม่
- (7) ดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้น

นสกรรมการอิสระ

บริษัทได้กำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของกรรมการอิสระ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดกว่าที่ ก.ล.ด. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กำหนด ดังนี้

- (1) ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 0.5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระด้วย
- (2) ไม่เคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงานที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (3) ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็นบิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร (รวมทั้งคู่สมรสของบุตร) ของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทหรือบริษัทย่อย
- (4) ไม่เคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เคยเป็นหรือเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ หรือผู้บริหารของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่

- อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (5) ไม่เคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วมหรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ ผู้บริหารหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์สังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (6) ไม่เคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใดๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมาย หรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปีจากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ให้บริการทางวิชาชีพเป็นนิติบุคคล ให้รวมถึงการเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ ผู้บริหารหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (7) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
- (8) ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท

การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการอิสระแสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ “การกำกับดูแลกิจการ – การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการ” ข้างล่างนี้

ปัจจุบันบริษัทมีกรรมการอิสระจำนวน 4 ท่านคิดเป็น 1 ใน 3 ของกรรมการทั้งหมด ได้แก่ (1) นายจุลจิตต์ บุญฤกษ์ (2) นายสตีเฟ่น วูดรอฟ พอร์ตแฮม (3) นางกมลวรรณ วิบุลการ และ (4) นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ โดยกรรมการอิสระมีความเป็นอิสระจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่และฝ่ายบริหารของบริษัทและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดข้างต้น ทั้งนี้ ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมากรรมการอิสระไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือให้บริการทางวิชาชีพแก่บริษัท

การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการและผู้บริหารระดับสูง

การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการ

บริษัทให้ความสำคัญกับการสรรหาและคัดเลือกกรรมการ โดยได้กำหนดคุณสมบัติของกรรมการและกรรมการอิสระของบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายและข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อบังคับของบริษัท

การสรรหากรรมการของบริษัทจะพิจารณาจากประวัติการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ความรู้ ความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจการโทรคมนาคม และผลการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการในช่วงเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพิจารณาจากทักษะที่ยังขาดอยู่ในคณะกรรมการ รวมถึงความหลากหลายอื่นๆ เช่น เพศ เพื่อช่วยส่งเสริมให้คณะกรรมการบริษัทปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้รับผิดชอบกระบวนการสรรหากรรมการของบริษัท ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี 2554 บริษัทได้ใช้บริการบริษัทที่ปรึกษา (Professional Recruitment Firm) ในการสรรหากรรมการอิสระ โดยคณะกรรมการสรรหาจะพิจารณาสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการเป็นกรรมการของบริษัท สรุปผลการสรรหา ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท หรือผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป (แล้วแต่กรณี)

กรรมการของบริษัทจะต้องมีคุณสมบัติของการเป็นกรรมการและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และจะต้องไม่ดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 5 บริษัท และกรรมการที่เป็นผู้บริหารจะต้องไม่ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทอื่นและบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 2 บริษัท ไม่นับรวมบริษัทย่อย บริษัทในเครือ และบริษัทร่วมทุนของบริษัท ทั้งนี้ เพื่อให้กรรมการสามารถปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรรมการของบริษัทที่มีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี และกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งให้กลับเข้าดำรงตำแหน่งอีกได้ การแต่งตั้งถอดถอน หรือการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการบริษัทเป็นไปตามข้อบังคับของบริษัท ดังนี้

- (1) คณะกรรมการบริษัทต้องประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 ท่าน และกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย
- (2) ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้
 - ผู้ถือหุ้นหนึ่งคนมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ตนถืออยู่
 - ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดเลือกตั้งบุคคลเพียงคนเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้แต่จะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดเพียงใดไม่ได้
 - ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเรียงตามลำดับจะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ในกรณีที่ได้รับคะแนนเสียงเท่ากันเกินกว่าจำนวนกรรมการที่พึงเลือกในครั้งนั้น ให้ประธานที่ประชุมเป็นผู้ชี้ขาด
- (3) ในกรณีที่กรรมการท่านใดประสงค์จะลาออกจากตำแหน่ง ให้ยื่นใบลาออกต่อบริษัท การลาออกจะมีผลนับแต่วันที่บริษัทได้รับใบลาออก
- (4) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอาจลงมติให้กรรมการออกจากตำแหน่งก่อนวาระได้โดยต้องมีคะแนนเสียงสนับสนุนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของ

จำนวนผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง และมีหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง

- (5) ในการประชุมสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการจำนวนหนึ่งในสามของกรรมการทั้งหมดของบริษัทพ้นจากตำแหน่ง โดยให้กรรมการที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดเป็นผู้ออกจากตำแหน่งก่อน กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้วอาจได้รับเลือกให้เข้าดำรงตำแหน่งอีกได้

การสรรหาและแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูง

คณะกรรมการบริษัทกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ในการสรรหาและแต่งตั้งบริหารระดับสูง และนโยบายในการสืบทอดตำแหน่ง โดยมีกระบวนการสรรหาที่ชัดเจนและโปร่งใส และพิจารณาจากประวัติการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ความรู้ ความสามารถ จริยธรรม และความเป็นผู้นำ โดยคณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้พิจารณาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเสนอชื่อและแต่งตั้งให้เป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงินของบริษัท

การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัทมีกลไกในการกำกับดูแลบริษัทย่อยและบริษัทร่วมเพื่อให้สามารถควบคุมดูแลการบริหารจัดการ การดำเนินงาน และรักษาผลประโยชน์ของบริษัท โดยบริษัทมีการแต่งตั้งผู้แทนของบริษัทเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของบริษัทเหล่านั้น ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้พิจารณาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเสนอชื่อและแต่งตั้งให้เป็นการกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงินของบริษัทย่อยทั้งหมด

นอกจากนี้ บริษัทได้ดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหารของบริษัทย่อย หลักเกณฑ์เรื่องการทำการค้าระหว่างกัน และการทำการค้าสำคัญอื่นๆ เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับหลักเกณฑ์ของบริษัท เพื่อให้การกำกับดูแลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ บริษัทได้จัดให้มีการรายงานฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยหลักต่อคณะกรรมการของบริษัทเป็นรายไตรมาส

การใช้ข้อมูลภายใน

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญเรื่องการรักษาการให้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่นในทางมิชอบ ซึ่งกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทมีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตได้รับข้อมูลที่มีได้เปิดเผยต่อสาธารณชน และป้องกันมิให้

มีการเปิดเผยข้อมูลที่มีได้เปิดเผยต่อสาธารณชน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อราคาหุ้นและตราสารทางการเงินอื่นๆ ของบริษัทก่อนที่บริษัทจะได้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวผ่านระบบข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์ หรือในขณะที่ข้อมูลดังกล่าวยังมีผลกระทบต่อราคา และมีให้กรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงานของบริษัทซื้อขายหุ้นหรือตราสารทางการเงินของบริษัท ก่อนที่ข้อมูลดังกล่าวจะเปิดเผยต่อสาธารณชน หรือในขณะที่ข้อมูลดังกล่าวยังมีผลกระทบต่อราคา การฝ่าฝืนหลักในการปฏิบัติสำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลของบริษัทจะถูกสอบสวน ลงโทษ และ/หรือให้ออกจากงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ บริษัทได้ชี้แจงและแจ้งแนวทางเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์สำหรับกรรมการและผู้บริหารของบริษัท โดยกำหนดห้ามมิให้กรรมการและผู้บริหารซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทในช่วงเวลา 1 เดือนก่อนวันประกาศผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละไตรมาสจนถึงวันถัดจากวันประกาศผลการดำเนินงานของบริษัทต่อสาธารณชน หรือซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อการเก็งกำไรในระยะสั้น โดยเลขานุการบริษัทจะแจ้งให้กรรมการ ผู้บริหารและพนักงานที่เกี่ยวข้องทราบกำหนดระยะเวลาการห้ามซื้อขายหลักทรัพย์ก่อนการประกาศผลการดำเนินงานของบริษัททุกครั้ง นอกจากนี้ บริษัทกำหนดเป็นนโยบายให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัทจะต้องแจ้งให้บริษัททราบถึงรายงานการซื้อขายหุ้น หรือการได้มาหรือการเปลี่ยนแปลง การถือครองหลักทรัพย์ของบริษัท (รวมถึงการถือครองหลักทรัพย์ของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ) ภายใน 24 ชั่วโมงนับจากวันที่มีการได้มาหรือมีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเลขานุการบริษัทจะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลและรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อทราบทุกครั้ง

นอกจากนี้ บริษัทได้กำหนดให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัทรายงานการมีส่วนได้เสียของตนและบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของบริษัทหรือบริษัทย่อยภายใน 15 วันก่อนวันสิ้นปีปฏิทินของทุกปี และภายใน 15 วันนับจากวันที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลการมีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการติดตามดูแลและดำเนินการตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งเป็นรายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

บริษัทได้จัดให้มีการเผยแพร่หลักในการปฏิบัติสำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th และระบบสื่อสารภายในของบริษัท (Intranet)

คำตอบแทนผู้สอบบัญชี

ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2559 ที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทมีมติอนุมัติค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีสำหรับปี 2559 เป็นจำนวนไม่เกิน 5,195,000 บาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)

ซึ่งประกอบด้วยค่าบริการสำหรับการตรวจสอบงบการเงินประจำปี และการสอบทานงบการเงินรายไตรมาส โดยค่าตอบแทนดังกล่าวลดลงร้อยละ 1.16 จากปี 2558 ทั้งนี้ ในปี 2559 ค่าใช้จ่ายหรือค่าบริการอื่น (Non-audit Fee) ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบบัญชีและได้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้สอบบัญชีจำนวน 2,856,505 บาท

การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในเรื่องอื่นๆ

1. บริษัทมีนโยบายและกระบวนการสรรหาผู้มีความรู้ความสามารถเพื่อมาทำหน้าที่เป็นกรรมการ โดยผู้ถือหุ้นมีสิทธิในการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการในที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีได้ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับและระเบียบของบริษัทที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้จะได้รับแต่งตั้งเป็นประธานคณะกรรมการและกรรมการบริษัทจะเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ความรู้ความสามารถในธุรกิจโทรคมนาคมหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทมีกระบวนการสรรหากรรมการอิสระเพื่อให้มั่นใจว่ากรรมการอิสระจะทำหน้าที่ได้อย่างดีเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้น

ในการนี้ ธุรกิจโทรคมนาคมเป็นธุรกิจที่มีประวัติยาวนานและมีความซับซ้อนสูง มีความจำเป็นที่กรรมการแต่ละท่านต้องมีความเข้าใจเรื่องเฉพาะด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเชิงพาณิชย์ เช่น ธุรกิจการค้าต่างๆ หรือเรื่องเชิงเทคนิคที่มีความซับซ้อน เช่น ข้อมูลย่านคลื่นความถี่ โครงข่ายโทรคมนาคม สายไฟเบอร์ออฟติก เครื่องและอุปกรณ์ส่งสัญญาณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ การดำเนินธุรกิจออนไลน์ หรืออินเทอร์เน็ตและ เทคโนโลยีต่างๆ หรือกฎเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ฯลฯ เรื่องดังกล่าวนี้เป็นเรื่องที่มีประวัติยาวนานและมีเนื้อหาที่ซับซ้อน ทำให้กิจการโทรคมนาคมเป็นกิจการยากแก่การทำความเข้าใจ แต่การทำความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดเพื่อการวิเคราะห์และวางแผนงานของบริษัท ดังนั้น การดำรงตำแหน่งกรรมการที่นานขึ้นก็จะ เป็นปัจจัยสำคัญส่งเสริมให้กรรมการสามารถมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและให้คำแนะนำหรือทิศทางที่เป็นประโยชน์แก่บริษัทได้ โดยที่ผ่านมา คณะกรรมการของบริษัทได้ทำหน้าที่ในด้านนี้ได้เป็นอย่างดี

บริษัทมีการวางแผนการประชุมคณะกรรมการเป็นการล่วงหน้าทั้งปีเป็นจำนวนอย่างน้อย 5 ครั้งต่อปี เพื่อพิจารณาวาระหลักที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปี อย่างไรก็ตาม หากมีวาระสำคัญ ประธานคณะกรรมการบริษัทก็จะเรียกประชุมสำหรับวาระสำคัญนั้น ซึ่งจะมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยไปกว่าระยะเวลาที่กฎหมายได้กำหนดไว้ โดยในปี 2559 คณะกรรมการบริษัทมีการประชุมทั้งสิ้นจำนวน 8 ครั้ง

2. บริษัทมีนโยบายในการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้บริหารและพนักงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยมีกระบวนการประเมินผลงานตามมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับทั่วไป โดยบริษัทได้ทำการเปิดเผยนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหาร และบริษัทได้เน้นย้ำให้พนักงานและผู้บริหารถือปฏิบัติตามหลักการที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในเรื่องนี้ด้วย เช่น พนักงานต้องไม่เปิดเผยจำนวนค่าตอบแทนของตนเองเป็นการทั่วไปและบริษัทก็จะถือว่าเรื่องดังกล่าวเป็นความลับของพนักงาน และจะเคารพในสิทธิความเป็นส่วนตัวของพนักงาน

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและมีประสบการณ์ด้านการเงิน การบัญชี กฎหมาย และการบริหารธุรกิจ และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งจัดทำตามแนวทางและข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) โดยในปี 2559 คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วย

1. นายจุลจิตต์ บุญเกตุ	ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
2. นายสตีเฟน วูดรूप ฟอร์ดแฮม	กรรมการตรวจสอบ
3. นางกมลวรรณ วิบุลากร	กรรมการตรวจสอบ

โดยกรรมการตรวจสอบทุกท่านไม่ได้เป็นผู้บริหารพนักงาน หรือที่ปรึกษาของบริษัทฯ

กฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทฯ กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง ในปี 2559 บริษัทฯ ได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง และได้รายงานผลการประชุมต่อคณะกรรมการบริษัทฯ ทุกครั้ง ในการประชุมแต่ละครั้ง มีผู้บริหารระดับสูง หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยง และผู้สอบบัญชีเข้าร่วมประชุมในวาระที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการตรวจสอบได้ดำเนินงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายโดยสรุปดังนี้

- สอบทานงบการเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปี 2559 เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติ งบการเงินดังกล่าวได้จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปโดยถูกต้องและเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ
- สอบทานความเพียงพอและการประเมินประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทฯ โดยประชุมร่วมกับผู้บริหารและหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของบริษัทฯ
- พิจารณาอนุมัติแผนงานการตรวจสอบประจำปีซึ่งได้จัดทำขึ้นตามแนวความเสี่ยง และผลการตรวจสอบของหน่วยงานตรวจสอบภายในสรุปได้ว่าบริษัทฯ มีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ โดยไม่พบข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ
- สอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกัน ธุรกรรมของผู้มีส่วนได้เสีย หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัทฯ เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทฯ ได้ดำเนินการตามเงื่อนไขทางธุรกิจปกติและได้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- รับทราบความเสี่ยงและติดตามความก้าวหน้าของการบริหารความเสี่ยงตามที่หน่วยงานบริหารความเสี่ยงนำเสนอ

- สอบทานและประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบและตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งผลเป็นที่น่าพอใจ
- พิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีที่มีคุณสมบัติเหมาะสม รวมถึงเสนอแต่งตั้ง และเสนอค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีประจำ ปี 2560 ต่อ คณะกรรมการบริษัท

จากการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบตามที่กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัทฯ มีการจัดทำงานการเงิน เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปและมีการเปิดเผยข้อมูลที่เพียงพอ มีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายใน ที่มีประสิทธิภาพ เพียงพอ และไม่มีข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ มีการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทฯ และการ ทำรายการที่เกี่ยวข้องกันมีความสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดตามนโยบายบริษัทฯ

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีตามเกณฑ์การประเมินผลของบริษัทฯ ที่ถือปฏิบัติ ประสิทธิภาพ ผลการดำเนินงาน และ ความเป็นอิสระในการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีในปีที่ผ่านมา และมีความเห็นว่าผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ สำนักงาน อีวาย จำกัด มีผลการดำเนินงาน เป็นที่น่าพอใจ นอกจากนี้ บริษัทฯ สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นสำนักงานสอบบัญชีที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล

คณะกรรมการตรวจสอบเห็นควรเสนอให้ผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ประจำปี 2560 และได้พิจารณา กำหนดค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อขออนุมัติจากผู้ถือหุ้นต่อไป

นายจุลจิตต์ บุญยกุล

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

30 มกราคม 2560

รายงานของคณะกรรมการสรรหา

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการจำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท โดยเป็นกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นายสตีเฟ่น วูดรฟฟ์ ฟอร์ดแฮม ประธานคณะกรรมการสรรหา นายจุลจิตต์ บุญเกตุ นางกมลวรรณ วิบุลากร นายฮาทุน บัววีฑูต เซิร์ล และนายทอว์ จอห์นสัน

คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่ความรับผิดชอบในการพิจารณาและแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่เหมาะสมเป็นกรรมการของบริษัท และบริษัทในเครือ ตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ในปี 2559 คณะกรรมการสรรหาได้จัดให้มีการประชุมรวม 3 ครั้ง เพื่อพิจารณาเรื่องประเด็นสำคัญรวมถึง (1) พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะผลการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ (2) ให้คำแนะนำผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการของบริษัทและของบริษัทย่อยหลัก และ (3) ทบทวนและรับทราบโครงสร้างองค์กร

คณะกรรมการสรรหาได้ประเมินผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาแล้ว และมีความเห็นว่าคณะกรรมการสรรหาได้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพียงพอ

นายสตีเฟ่น วูดรฟฟ์ ฟอร์ดแฮม
ประธานคณะกรรมการสรรหา

รายงานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

บริษัทฯ ยังคงให้คำมั่นที่จะปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนที่กำหนดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และที่กำหนดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ด้วยมุมมองที่จะเพิ่มพูนและดำรงไว้ซึ่งคุณประโยชน์ระยะยาวให้กับผู้ถือหุ้นทุกราย

ในการนี้ บริษัทฯ ได้จัดตั้งให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2556 ในฐานะคณะกรรมการชุดย่อยของคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2559 คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการได้พิจารณาแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีหลายครั้ง ซึ่งการดำเนินการข้างต้นเป็นผลให้มีการนำเสนอหรือพัฒนาปรับปรุงแนวปฏิบัติ ตลอดจนมาตรการต่าง ๆ เพื่อยกระดับการติดตามตรวจสอบ และการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการ และจรรยาบรรณธุรกิจของกรรมการ พนักงาน และผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2559 บริษัทฯ ได้รับรางวัลผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการในระดับ “ดีเลิศ” หัวตราสัญลักษณ์ ประจำปี พ.ศ. 2559 ซึ่งเป็นระดับสูงสุด และเป็นบริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม Top quartile ตามขนาดของ Market Capitalization จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยซึ่งได้มีการประเมินบริษัทจดทะเบียนไทยจำนวน 601 บริษัท ตามโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทยประจำปี พ.ศ. 2559 (CGR 2559) รางวัลนี้สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความพยายามอย่างต่อเนื่องของบริษัทฯ ที่มุ่งไปสู่การยกระดับการกำกับดูแลกิจการให้ดียิ่งขึ้นในช่วงสองสามปีที่ผ่านมา

ในปี พ.ศ. 2560 คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการยังมีความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนเรื่องนี้ไปข้างหน้าในระดับสากล ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทฯ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับบริษัทฯ ต่อไป

นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์

ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

รายงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการจำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท โดยเป็นกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ นายสตีเฟ่น วูดรूप ฟอร์ดแฮม ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ นางกมลวรรณ วิบุลากร นายฮาทุน บรวิเช็ท เซิร์ล และนายทอเร็ จอห์นเซน โดยคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีหน้าที่หลักในการสอบทานและเสนอค่าตอบแทนของกรรมการ รวมทั้งค่าตอบแทนประจำปีของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ในปี 2559 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้จัดให้มีการประชุมสามครั้ง โดยมีหลายประเด็นในการพิจารณารวมถึง (1) แนวทางและนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนของบริษัทโดยรวมอันดึงดูดความสามารถพนักงานที่มีศักยภาพมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความจำเป็นของบริษัท (2) ให้คำแนะนำการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการของบริษัท และ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้ประเมินผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาแล้ว และมีความเห็นว่าคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพียงพอ

นายสตีเฟ่น วูดรूप ฟอร์ดแฮม

ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

รายการระหว่างกันและเกี่ยวข้องกัน

การเข้าทำรายการระหว่างกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งจะต้องปฏิบัติตามประกาศและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องและอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่สมเหตุสมผลหรือเงื่อนไขการค้าปกติหรือราคาตลาดโดยถือเสมือนเป็นรายการที่กระทำกับบุคคลภายนอก (at arm's length basis) ตลอดจนรายงานรายการระหว่างกันดังกล่าวต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกไตรมาส

จากข้อ 7 ของหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามสัญญาที่ตกลงกันระหว่างบริษัทและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. รายการธุรกิจกับบริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด โดยมีนายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการ เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ใน บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2558	2559
1. รายได้		
– รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่	0.02	–
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– ค่าบริการจ่าย การซ่อมบำรุง และติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคม	272.2	275.4
– ค่าบริการบริหารจัดการโครงข่าย ระบบสัญญาณสื่อสาร	334.1	318.0
– ค่าเช่าที่ดิน	965.4	663.3

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้เข้าทำสัญญากับ บริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ของปี 2551 เพื่อใช้บริการบริหาร และบำรุงรักษาระบบเครือข่ายส่งสัญญาณทั้งหมดของบริษัท โดยรูปแบบการคิดอัตราค่าบริการและการต่อสัญญาแต่ละครั้งยังคงเดิมเช่นเดียวกับเงื่อนไขที่บริษัทเคยทำกับคู่สัญญารายเดิม

2. รายการธุรกิจกับกลุ่ม ไอ.เอ็น.เอ็น.

นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการ เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น.

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2558	2559
1. รายได้		
– รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่	0.1	–
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– ค่าใช้จ่ายกิจกรรมทางการตลาด	54.1	32.5
– ค่าบริการด้านข้อมูล	16.1	26.0
– เจ้านั้นการค้า	4.4	2.1
– เจ้านั้นอื่น	8.9	6.0

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทซื้อเวลาจากบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น. เรดิโอ จำกัด เพื่อโฆษณาสินค้าและบริการของบริษัทผ่านทางรายการวิทยุ และบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น. เรดิโอ จำกัด ยังเป็นผู้ให้บริการจะจัดหาข้อมูลการเกษตรและให้บริการข้อมูลดังกล่าวแก่ผู้ใช้บริการของบริษัทในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทั้งนี้ อัตราค่าบริการเป็นอัตราธุรกิจการค้าทั่วไป
- บริษัทเข้าทำสัญญาให้บริการข้อมูล (Content Provider Access Agreement) กับบริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นผู้ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยมุ่งเน้นให้บริการข้อมูล (Content) แก่ลูกค้าของบริษัท

3. รายการธุรกิจกับบริษัท ห้างเย็นและการเกษตรสากล จำกัด

นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการ เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 25 ในบริษัท ห้างเย็นและการเกษตรสากล จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2558	2559
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– ค่าเช่าที่ดิน	1.0	0.2

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าพื้นที่อาคารเพื่อใช้เป็นสถานที่ตั้งชุมสายโทรศัพท์ โดยทำเป็นสัญญาเช่ามีระยะเวลา 3 ปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด

4. รายการธุรกิจกับบริษัท ไฟรเวก พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

นายบุญชัย เบญจรงคกุล ประธานกรรมการ เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 25 ของบริษัท ไฟรเวก พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2558	2559
1. รายได้		
– รายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	0.1	–
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– ค่าเช่าพื้นที่ภายในอาคารเบญจจินดา	1.4	1.0

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าพื้นที่ในอาคารเบญจจินดาเพื่อใช้เป็นสถานที่ตั้งชุมสายโทรศัพท์ มีกำหนดระยะเวลาการเช่า 3 ปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราที่เทียบเคียงได้กับราคาตลาด

5. รายการธุรกิจกับกลุ่มเทเลนอร์

เทเลนอร์เป็นผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมของบริษัท โดยถือหุ้นร้อยละ 42.62

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2558	2559
1. รายได้		
– รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	67.6	24.2
– รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่	0.8	0.2
– รายได้ค่าเชื่อมโยงโครงข่าย	378.3	373.4
– รายได้ค่าบริการจัดการ	2.2	0.2
– รายได้จากการขายทรัพย์สิน	–	3.0
– ลูกหนี้การค้า	339	136.8
– เงินทดรองแก่บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน (ค่าใช้จ่ายที่จ่ายแทน)	130	54.6
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– ค่าธรรมเนียมการจัดการ	501.3	499.4
– ค่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและค่าซ่อมแซมรักษาระบบ	148.1	177.0
– เจ้าหนี้อื่น	582.3	491.5
– ต้นทุนค่าบริการจากการให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	1.8	31.6
– ต้นทุนค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์ในต่างประเทศ	600.1	965.0
– ค่าสัญญาโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ	25.7	34.1
– เจ้าหนี้การค้า	413.2	277.7
– เงินกู้ยืม	–	165.0

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- ตามนโยบายการกำกับดูแลบริษัทในกลุ่มซึ่งเทเลนอร์เป็นผู้ถือหุ้น เทเลนอร์จะส่งผู้มีประสบการณ์และความสามารถตามที่บริษัทร้องขอเพื่อร่วมบริหารงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้น โดยเรียกเก็บค่าที่ปรึกษาเป็นครั้งคราว ทั้งนี้ ธุรกรรมรายการดังกล่าว ฝ่ายตรวจสอบภายในของบริษัทได้ส่งรายงานการตรวจสอบให้กับคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบได้ตรวจสอบและอนุมัติการเข้าทำรายการดังกล่าว
- รายได้จากบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มาจากการใช้งานโทรศัพท์ของบริษัท เทเลนอร์ เอเชีย (อาร์โอเอช) จำกัด ซึ่งมีสำนักงานตั้งอยู่ในประเทศไทย
- รายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติมาจากการใช้บริการของลูกค้าของกลุ่มเทเลนอร์ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย และใช้บริการผ่านเครือข่ายของบริษัท โดยมีค่าบริการในอัตราตามที่ได้ตกลงไว้ในสัญญา
- รายได้และต้นทุนค่าเชื่อมโยงโครงข่ายระบบโทรคมนาคม รวมถึงค่าสัญญาโทรศัพท์ทางไกล และค่าบริการเชื่อมโยงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศเป็นการให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่าง ดีแทค ไตรเนต กับ เทเลนอร์ โกลบอลล์ เซอร์วิส
- บริษัทได้ซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งการซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบรายปี เพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน

6. รายการธุรกิจกับบริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส จำกัด (“ยูดี”)

บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส จำกัด เป็นบริษัทย่อยของบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง ซึ่งถือหุ้นร้อยละ 75 และเป็นบริษัทร่วมของบริษัทซึ่งถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 25 โดยมีนายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการ เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2558	2559
1. รายได้		
– รายได้จากการขายซิมการ์ด ชุดซิมการ์ด บัตรเติมเงิน และชุดเลขหมาย	12,643.62	10,520.5
– เงินปันผล	10.0	5.0
– ลูกหนี้การค้า	1,884.15	1,444.9
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– ค่าสนับสนุนทางการตลาด	8.3	3.4
– ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	605.18	488.8
– เจ้าหนี้การค้า	93.7	64.8
– เจ้าหนี้อื่น	1	0.5

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- ในเดือนมิถุนายน 2545 บริษัทและบริษัท ยูไนเต็ดคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) ได้โอนธุรกิจการจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์เสริมมายังยูดี โดยยูดีมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการจำหน่ายสินค้าของบริษัท ความสัมพันธ์เชิงธุรกิจนี้จะเป็นผลดีแก่บริษัทที่สามารถเน้นการประกอบและพัฒนาธุรกิจหลักของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสามารถควบคุมต้นทุนการกระจายสินค้าได้
- บริษัทซื้อเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์เสริมจากยูดี เพื่อนำมาจำหน่ายต่อให้แก่ร้านค้าและสำนักงานบริการ

7. รายการธุรกิจกับบริษัท ยูไเอช อินฟอร์เมชัน ไฮเวย์ จำกัด (“ยูไอเอช”)

ยูไอเอช เป็นบริษัทย่อยของบริษัท เบนญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100 และมีนายบุญชัย เบนญจรงค์กุล ประธานกรรมการ เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบนญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2558	2559
1. รายได้		
– รายได้จากการให้เช่าช่วงสถานีฐานและค่าไฟฟ้า	52.9	50.2
– ลูกหนี้การค้า	9.1	8.7
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่นๆ		
– ค่าเช่าวงจรความเร็วสูง (High-Speed Leased Circuit)	21.8	56.9
– ค่าอุปกรณ์และบริการสำหรับบริการ Wi-Fi	52.2	16.9
– เจ้าหนี้การค้า	4.0	5.4
– เจ้าหนี้อื่น	7.9	4.4

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- ยูไอเอช ดำเนินธุรกิจให้บริการเช่าวงจรสื่อสารสัญญาณความเร็วสูงให้กับทั้งภาครัฐบาลและเอกชน โดยผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสงทั่วประเทศที่ครบวงจรและคุณภาพสูง รวมถึงเป็นผู้ให้บริการและให้บริการแก่บริษัทและบริษัทย่อยอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ
- การทำธุรกรรมกับยูไอเอชเป็นประโยชน์แก่บริษัท เนื่องจากในปัจจุบันบริษัทไม่มีโครงข่ายสื่อสารข้อมูลประเภทนี้ และยูไอเอชมีโครงข่ายใยแก้วความเร็วสูงที่มีคุณภาพและมีโครงข่ายครอบคลุมทั่วประเทศ
- ฝ่ายจัดซื้อจะจัดหาค่าเช่าวงจรจากผู้ให้บริการอย่างน้อย 3 รายทุกปี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการตรวจสอบราคา บริษัทจะยังคงเช่าวงจรความเร็วสูงจากยูไอเอชต่อไปหากเป็นราคาที่เหมาะสมมากกว่าการใช้บริการจากผู้ให้บริการอื่น ทั้งนี้โดยพิจารณาจากชื่อเสียง ขนาดและคุณภาพของวงจรและต้นทุนในการเปลี่ยนผู้ให้บริการและวัตถุประสงค์ทางกลยุทธ์ในการทำธุรกรรม
- บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้ทำสัญญาให้บริการวงจรสื่อสารสัญญาณความเร็วสูงภายในประเทศ โดยอัตราค่าเช่าใช้เทียบเคียงได้กับราคาตลาด และได้ทำสัญญาให้บริการอุปกรณ์และบริการสำหรับบริการ Wi-Fi โดยมีอัตราค่าอุปกรณ์และบริการ เป็นอัตราการค้าปกติ

8. รายการธุรกิจกับบริษัท บางแสนทาวเวอร์ส จำกัด

นายบุญชัย เบนญจรงค์กุล ประธานกรรมการ เป็นกรรมการ และผู้ถือหุ้นใน บริษัท บางแสนทาวเวอร์ส จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 25

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2558	2559
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่นๆ		
– ค่าเช่าที่ดิน	0.6	0.6

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ปลูกสร้างอาคารชุมสายโทรศัพท์และประกอบธุรกิจของบริษัท โดยมีกำหนดระยะเวลาการเช่า 3 ปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด
- บริษัทเช่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดเก็บทรัพย์สินและประกอบธุรกิจของบริษัท มีกำหนดระยะเวลาการเช่า 3 ปี โดยอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด

9. รายการธุรกิจกับบริษัท คิง พาวเวอร์ สุวรรณภูมิ จำกัด

นายจุลจิตต์ บุญเขต กรรมการ เป็นกรรมการของบริษัท คิง พาวเวอร์ สุวรรณภูมิ จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2558	2559
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	1.5	1.1
– เจ้าหนี้อื่น	0.1	–

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้รับอนุญาตจากบริษัท คิง พาวเวอร์ สุวรรณภูมิ จำกัด ให้ดำเนินการให้เช่าโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ลูกค้าที่ต้องการใช้งานระหว่างเดินทางไปต่างประเทศ ข่ายซิมการ์ด รับชำระค่าสาธารณูปโภค และให้บริการเกี่ยวกับโทรศัพท์เคลื่อนที่ ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยจ่ายค่าสิทธิในการให้บริการในราคาที่เหมาะสม (ชำระครั้งเดียว) และแบ่งรายได้จากการให้บริการแก่ลูกค้าเป็นรายเดือน มีกำหนดระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเปิดให้บริการ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าที่ใช้บริการที่สนามบินสุวรรณภูมิ
- บริษัทเช่าพื้นที่ในสนามบินสุวรรณภูมิ ตั้งเป็นสำนักงานบริการลูกค้าของบริษัท มีกำหนดระยะเวลาเช่า 7 ปี โดยคิดอัตราค่าเช่าเป็นรายปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าที่ใช้บริการที่สนามบินสุวรรณภูมิ

10. รายการธุรกิจกับบริษัท ท็อปอัมพ์ฟอร์ยู จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท ท็อปอัมพ์ฟอร์ยู จำกัด ซึ่งนายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการ เป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2558	2559
1. รายได้และการรับชำระเงินอื่นๆ		
– รายได้จากการขายสิทธิการให้บริการเติมเงิน	357.8	296.0
– ลูกหนี้การค้า	30.5	24.0
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– ค่าบริการจ่าย ค่าคอมมิชชั่น	15.9	13
– เจ้าหนี้การค้า	1.5	1.2

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทตกลงให้บริการกับบริษัท ท็อปอัมพ์ฟอร์ยู จำกัด เป็นตัวแทนให้บริการเติมเงินค่าใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบการเติมเงินอิเล็กทรอนิกส์แก่ลูกค้า โดยค่าตอบแทนเป็นไปตามสัญญา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางให้บริการเติมเงินแก่ลูกค้าในระบบเติมเงิน

11. รายการธุรกิจกับบริษัท บีบี คอนเทนท์ แอนด์ มัลติมีเดีย จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท บีบี คอนเทนท์ แอนด์ มัลติมีเดีย จำกัด และมีนายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2558	2559
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
- ค่าบริการด้านข้อมูล	0.2	4.8
- ค่าเช่าพื้นที่	0.1	0.4

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญาให้บริการข้อมูล (Content Provider Access Agreement) กับบริษัท บีบี คอนเทนท์ แอนด์ มัลติมีเดีย จำกัด โดยมุ่งเน้นเพื่อให้บริการข้อมูล (Content) แก่ลูกค้าของบริษัท

12. รายการธุรกิจกับบริษัท รักบ้านเกิด จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท รักบ้านเกิด จำกัด และมีนายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2558	2559
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
- ค่าบริการด้านข้อมูล	-	16.5
- ค่าซื้อสินค้า	-	6.1
- ค่าเช่าพื้นที่	-	5.3

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญากับบริษัท รักบ้านเกิด จำกัด เพื่อให้บริการข้อมูล (Content) เกี่ยวกับความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรซึ่งเป็นลูกค้าของบริษัทผ่านการให้บริการข้อความสั้น (SMS) และแอปพลิเคชัน Farmer Info ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนธุรกิจของบริษัท

13. รายการธุรกิจกับบริษัท วาย แอนด์ แอสโซซิเอทส์ จำกัด

นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการ เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นใน บริษัท วาย แอนด์ แอสโซซิเอทส์ จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 25

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2558	2559
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– ค่าบริการคลังและขนส่งสินค้า	86.1	127.5
– เจ้าหนี้การค้า	9.2	–

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญาให้บริการเช่าคลังสินค้าและโลจิสติกส์กับบริษัท วาย แอนด์ แอสโซซิเอทส์ จำกัด เพื่อจัดเก็บอุปกรณ์ต่างๆ ของบริษัท ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทโดยมีเงื่อนไขการค้าทั่วไป

14. รายการธุรกิจกับบริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้ง จำกัดมหาชนและบริษัทในเครือ

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2558	2559
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– ค่าส่งเสริมการตลาด	1.9	7.4
– เจ้าหนี้อื่น	0.5	0.8

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารบางส่วนจากบริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) เพื่อใช้เป็นสถานที่ติดตั้งเสาสัญญาณและอุปกรณ์โทรคมนาคม ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก
- บริษัท ได้เสนอโครงการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการขาย (dtac reward) กับบริษัทในกลุ่ม บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

15. รายการธุรกิจกับบริษัทในกลุ่ม บริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

นางกมลวรรณ วิบุลการ กรรมการของบริษัท เป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่ของบริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	
	2558	2559
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่นๆ		
– ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	1.2	1.1

ความสมเหตุผลผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารบางส่วนจากบริษัทในกลุ่มบริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) เพื่อใช้เป็นสถานที่ติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคมและบริการอื่นๆ ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

นอกเหนือจากรายการระหว่างกันที่เกิดจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกันดังรายการข้างต้นแล้ว ไม่มีรายการอื่นที่มีสาระสำคัญอย่างมีนัยสำคัญอันเป็นผลต่อส่วนได้ส่วนเสียของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการ และผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม ซึ่งอยู่ในตำแหน่ง ณ วันสิ้นสุดปีบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 2559

มาตรการและขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน

บริษัทได้กำหนดนโยบายและขั้นตอนการทำรายการระหว่างกันเพื่อให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของบริษัท โดยบริษัทได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานภายในที่เกี่ยวข้องกับการเข้าทำรายการระหว่างของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์การทำรายการที่เกี่ยวข้องกันตามประกาศ ก.ล.ด. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ บริษัทยังได้ขออนุมัติในหลักการจากคณะกรรมการบริษัท สำหรับการเข้าทำรายการระหว่างกันที่เป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัท มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

- (1) การซื้อและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมถึง การซื้อและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้านโทรคมนาคม (รวมถึง ชุดโทรศัพท์พร้อมซิมการ์ด (Phone Kits) บัตรเติมเงิน ซิมการ์ด ชุดเลขหมายระบบรายเดือน (SIM Card Packages) และชุดเลขหมายระบบเติมเงิน (Starter Kits) และการขายผลิตภัณฑ์เติมเงินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Refill)
- (2) การจัดหาบริการต่างๆ รวมถึง
 - การจัดหาบริการซ่อมบำรุง (รวมถึงบริการติดตั้ง) สถานีฐานและอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณ (Cell Site)
 - การจัดหาบริการข้อมูลที่เป็นเนื้อหา (Content Provider Access)

- การจัดหาบริการข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming)
 - การจัดหาบริการด้านการจัดการค่าใช้จ่ายและการบริการธุรกิจ
 - การจัดหาจุดเชื่อมต่อโครงข่าย และการแบ่งส่วนค่าใช้จ่ายของบริการโทรคมนาคมระหว่างประเทศ และ
 - การจัดหาบริการการจัดเก็บค่าใช้จ่ายบริการ (Outsource Bill-Collection Service)
- (3) การเช่าทรัพย์สินและการเช่าวงจรสื่อสารต่างๆ รวมถึง
 - การเช่าวงจรสื่อสารข้อมูลความเร็วสูง (High Speed Leased Circuit) และ
 - การเช่าที่ดิน พื้นที่สำนักงานและคลังสินค้า
 - (4) การจ่ายค่านายหน้าแก่บุคคลที่มีส่วนได้เสียในการให้บริการด้านจัดจำหน่ายหรือบริการอื่นๆ (เช่น การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เติมเงินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของบริษัท)
 - (5) การจัดหาและบำรุงรักษาบริการด้านโทรคมนาคม รวมถึงการจัดหาจุดเชื่อมต่อโครงข่าย และการแบ่งส่วนค่าใช้จ่ายของบริการโทรคมนาคมระหว่างประเทศ
 - (6) การจัดหาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ บริการ และ/หรือ การเข้าทำสัญญาใดๆ ที่จำเป็น และ/หรือ เพื่ออำนวยความสะดวกในการสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัท (รวมทั้ง การจัดหาประกันภัย) และ
 - (7) การจัดหาหรือรับผลิตภัณฑ์และ/หรือบริการอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดหาหรือรับผลิตภัณฑ์และ/หรือบริการตามที่ระบุไว้ในข้อ (1) ถึง (6) ข้างต้น

ทั้งนี้บริษัทได้กำหนดขั้นตอนการอนุมัติรายการระหว่างกันที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างปี ตามกรอบที่ได้รับอนุมัติคณะกรรมการบริษัท ดังนี้

- (1) ในกรณีที่มูลค่าของรายการตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป แต่น้อยกว่า 10 ล้านบาท ผู้บริหารระดับสูงจะเป็นผู้สอบทานและอนุมัติรายการ

- (2) ในกรณีที่มูลค่ารายการเท่ากับหรือมากกว่า 10 ล้านบาทแต่น้อยกว่า 100 ล้านบาท ผู้บริหารระดับสูงจะเป็นผู้สอบทานและอนุมัติรายการ นอกจากนั้น ฝ่ายตรวจสอบภายในจะทำหน้าที่ตรวจสอบการกำหนดราคา รวมถึงเงื่อนไขอื่นๆ สำหรับรายการระหว่างกันนั้นว่าเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าปกติและก่อความเสียหายให้กับบริษัทและผู้ถือหุ้นส่วนน้อยหรือไม่ ฝ่ายตรวจสอบภายในจะจัดทำรายงานการสอบทานรายการระหว่างกัน (Review Report) และส่งให้คณะกรรมการตรวจสอบเป็นรายไตรมาส
- (3) ในกรณีที่มูลค่ารายการ (ซึ่งอาจเป็นรายการเดียว หรือหลายรายการรวมกันที่ได้เข้าทำในระหว่าง 6 เดือนกับคู่สัญญาเดียวกันที่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน) เท่ากับหรือมากกว่า 100 ล้านบาท คณะกรรมการตรวจสอบจะต้องสอบทานและอนุมัติรายการก่อนที่บริษัทจะสามารถดำเนินการทำสัญญาหรือตกลงเข้าทำรายการได้ โดยคณะกรรมการตรวจสอบจะพิจารณาการกำหนดราคาและเงื่อนไขของรายการโดยเปรียบเทียบกับวิธีปฏิบัติทั่วไปในอุตสาหกรรม

โครงสร้างการถือหุ้น

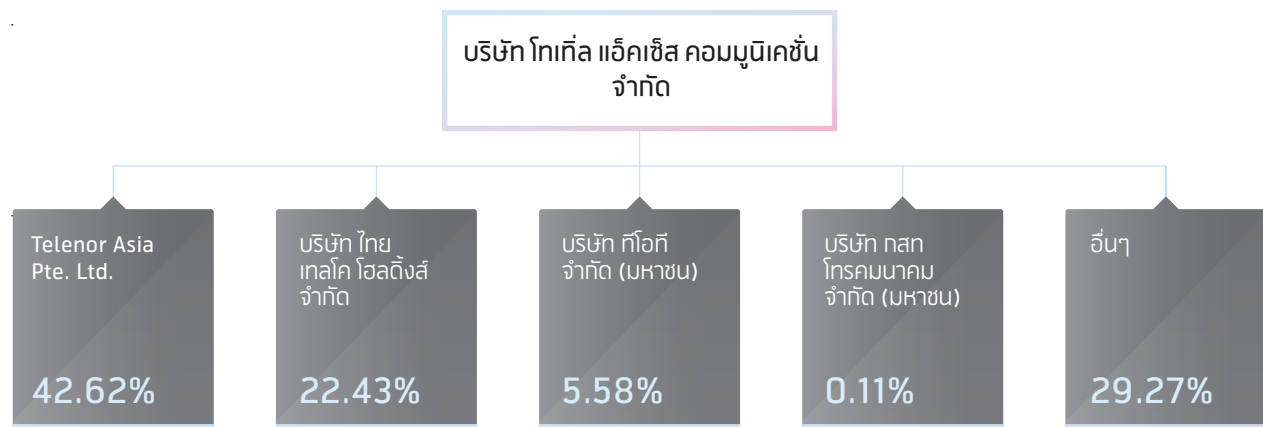
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

ข้อมูลเกี่ยวกับทุนเรือนหุ้น และผู้ถือหุ้นรายใหญ่

ณ วันที่ 28 กรกฎาคม 2559

ทุนเรือนหุ้น

ทุนจดทะเบียน :	4,744,161,260 บาท
ทุนที่ออกจำหน่ายและเรียกชำระแล้ว :	4,735,622,000 บาท
ประเภทของหุ้น :	หุ้นสามัญ 2,367,811,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 2 บาท
สิทธิการลงคะแนนเสียง :	1 เสียง ต่อ 1 หุ้น

รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 10 อันดับแรก

(ข้อมูลตามทะเบียนผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 28 กรกฎาคม 2559)

ลำดับที่	ชื่อ	จำนวนหุ้น	ร้อยละ
1	TELENOR ASIA PTE LTD	1,009,172,497	42.62
2	บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด	531,001,300	22.43
3	บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	151,194,605	6.39
4	บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	132,145,250	5.58
5	THE HONGKONG AND SHANGHAI BANKING CORPORATION LIMITED, FUND SERVICES DEPARTMENT	43,964,300	1.86
6	สำนักงานประกันสังคม	42,665,800	1.80
7	กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เค มาสเตอร์ พูล ฟันด์ ซึ่งจดทะเบียนแล้ว	11,946,800	0.50
8	บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	11,686,100	0.49
9	CHASE NOMINEES LIMITED	11,320,900	0.48
10	บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	9,557,800	0.40

หมายเหตุ	(1) บริษัท เทเลนอร์ เอเชีย พีทีอี แอลทีดี เป็นบริษัทย่อยของ Telenor ASA ซึ่งประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company)		
	(2) บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ณ วันที่ 22 เมษายน 2559 ดังนี้		
	บริษัท บีซีทีเอ็น โฮลดิ้ง จำกัด	ร้อยละ 51.00	
	เทเลนอร์ เซาร์ท อีสต์ เอเชีย อินเวสเมนต์ พีทีอี ลิมิเต็ด	ร้อยละ 49.00	
	เทเลนอร์	ร้อยละ 0.00	
	(3) บริษัท บีซีทีเอ็น โฮลดิ้ง จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท บีซีทีเอ็น โฮลดิ้ง จำกัด ณ วันที่ 22 เมษายน 2559 ดังนี้		
	บริษัท บีซีทีเอ็น อินโนเวชั่น จำกัด	ร้อยละ 51.00	
	เทเลนอร์ เซาร์ท อีสต์ เอเชีย อินเวสเมนต์ พีทีอี ลิมิเต็ด	ร้อยละ 49.00	
	เทเลนอร์	ร้อยละ 0.00	
	(4) บริษัท บีซีทีเอ็น อินโนเวชั่น จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท บีซีทีเอ็น อินโนเวชั่น จำกัด ณ วันที่ 22 เมษายน 2559 ดังนี้		
	บริษัท บีซีเอส โฮลดิ้ง จำกัด	ร้อยละ 51.00	
	เทเลนอร์ เซาร์ท อีสต์ เอเชีย อินเวสเมนต์ พีทีอี ลิมิเต็ด	ร้อยละ 49.00	
	เทเลนอร์	ร้อยละ 0.00	
	(5) บริษัท บีซีเอส โฮลดิ้ง จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท บีซีเอส โฮลดิ้ง จำกัด ณ วันที่ 29 เมษายน 2559 ดังนี้		
	นายวิชัย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ 64.88	
	นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ 20.12	
	นายสมชาย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ 15.00	

นโยบายเงินปันผล

“บริษัทมีนโยบายการจ่ายเงินปันผลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิของบริษัท ขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและแผนการประกอบธุรกิจของบริษัทในอนาคต โดยบริษัทมีเป้าหมายจะพิจารณาจ่ายเงินปันผลทุกครึ่งปี”

บทวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

สรุปสาระสำคัญปี 2559

อุตสาหกรรมบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประเทศไทยในปี 2559 ยังคงเติบโตจากบริการอินเทอร์เน็ต โดยบริษัทขยายโครงข่าย 4G ทั่วประเทศเพื่อสร้างความเป็นผู้นำการให้บริการ 4G รวมทั้งเสริมสร้างภาพลักษณ์ของโครงข่ายและโน้มน้าวลูกค้าให้ย้ายมาใช้บริการโครงข่ายระบบใบอนุญาตอย่างใดก็ได้ การแข่งขันในอุตสาหกรรมยังอยู่ในระดับสูงโดยเฉพาะการให้ส่วนลดค่าเครื่องเพื่อโน้มน้าวให้ลูกค้าเปลี่ยนมาใช้บริการและใช้เพื่อรักษาสถานะลูกค้าเดิม ทั้งนี้ การสร้างรายได้จากการเติบโตของบริการข้อมูลยังคงเป็นสิ่งที่ท้าทายของอุตสาหกรรมเนื่องจากการให้บริการอินเทอร์เน็ตเติบโตในอัตราที่สูงกว่าการเติบโตของรายได้จากการบริการข้อมูล

ปัจจุบันบริษัทใช้คลื่นความถี่ปริมาณ 50MHz ซึ่งมีความเพียงพอในการให้บริการ โดยบริษัทใช้เงินลงทุนกว่า 2 หมื่นล้านบาทในปี 2559 ซึ่งช่วยเพิ่มจำนวนสถานีฐาน 4G ขึ้นเป็นกว่า 21,800 สถานี จากเดิมอยู่ที่กว่า 6,300 สถานีในปีที่แล้ว ทำให้สามารถให้บริการ 4G ได้ทุกอำเภอในประเทศไทย ทั้งนี้ ในพื้นที่ซึ่งมีผู้ใช้งานหนาแน่น บริษัทได้จัดสรรคลื่นความถี่ 1800MHz จำนวน 20 MHz มาให้บริการ 4G ซึ่งเรียกว่า “Super 4G” เพื่อเสริมประสบการณ์ใช้งานของลูกค้า นอกจากนี้ บริษัทได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ของโครงข่าย และความคุ้มค่าของบริการรวมทั้งความเป็นแบรนด์ดิจิทัลของบริษัท เช่น การใช้แบรนด์ “ดีแทคเดิมนั้น” ใหม่ เป็นต้น ด้วยความมุ่งมั่นที่จะเป็นแบรนด์ดิจิทัลอันดับ 1 ในประเทศไทยภายในปี 2563 บริษัทจึงได้มอบประสบการณ์ดิจิทัลใหม่ๆ ให้กับลูกค้าในระหว่างปีที่ผ่านมา เช่น บริการ “dtac MUSIC INFINITE” และเทคโนโลยี “Voice-over-WiFi” เป็นต้น

ในปี 2559 รายได้บริการระบบรายเดือนของบริษัทเติบโต 10.5% จากปีก่อนในขณะที่รายได้บริการระบบเติมเงินลดลง 9.5% ในช่วงเวลาเดียวกัน โดยบริการระบบเติมเงินเผชิญกับสถานการณ์ท้าทายในตลาดซึ่งมีการให้ส่วนลดค่าเครื่องโทรศัพท์อย่างแพร่หลาย รวมทั้งมีโปรโมชั่นโน้มน้าวให้ลูกค้าย้ายค่ายและเปลี่ยนลูกค้าระบบเติมเงินให้มาใช้บริการระบบรายเดือน อย่างไรก็ตาม การเติบโตของบริการระบบรายเดือนดังกล่าวไม่สามารถชดเชยการลดลงของรายได้จากการบริการระบบเติมเงินจึงส่งผลให้รายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายลดลง 2.3% จากปีก่อน โดยอยู่ที่ 64,693 ล้านบาท ทั้งนี้ บริการข้อมูลยังคงเป็นบริการที่เติบโตอันเป็นผลจากการขยายโครงข่ายบริการ 4G ไปโรมรันเครื่องสมาร์ทโฟนที่ดึงดูดและความนิยมใช้งานสังคมออนไลน์รวมทั้งบริการสตรีมมิ่ง

EBITDA (ก่อนรายได้และรายจ่ายอื่น) ในปี 2559 อยู่ที่ 27,915 ล้านบาท โดยอยู่ในระดับทรงตัวจากปีก่อน ทั้งนี้ แม้รายได้จากการให้บริการจะลดลงและมีการให้ส่วนลดค่าเครื่องโทรศัพท์เพิ่มมากขึ้น แต่ผลกระทบดังกล่าวถูกชดเชยโดยการลดลงของค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้ รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพในด้านต่างๆ เช่น การบริหารต้นทุนของบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศและ IP Transit เป็นต้น นอกจากนี้ สถานะทางการเงินของบริษัทมีความยืดหยุ่นเพื่อรองรับการลงทุนในอนาคต โดยบริษัทมีสัดส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA อยู่ที่ 1.1 เท่า เทียบกับระดับ 1.4 เท่าในปีก่อน อย่างไรก็ดี กำไรสุทธิในปี 2559 ลดลง 65% จากปีก่อนมาอยู่ที่ 2,086 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เกิดจากค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายที่เพิ่มสูงขึ้นจากการขยายโครงข่าย

ด้วยเป้าหมายที่จะเป็นแบรนด์ดิจิทัลอันดับ 1 ในประเทศไทยภายในปี 2563 บริษัทจะเสริมสร้างภาพลักษณ์แบรนด์ดิจิทัล และนำเสนอบริการดิจิทัลมากขึ้น รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่มีต่อโครงข่าย โดยในปี 2560 นี้บริษัทเตรียมเงินลงทุนในช่วงประมาณ 17,000–20,000 ล้านบาท เพื่อเพิ่มความต่อเนื่องของโครงข่ายและเสริมประสบการณ์ใช้งานอินเทอร์เน็ตให้ลูกค้า ทั้งนี้บริษัทประมาณการรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายในปี 2560 ไว้ที่ระดับเดียวกับรายได้ในปีก่อนโดยมีปัจจัยจากภาพลักษณ์ของโครงข่ายที่ดีขึ้นและการนำเสนอความคุ้มค่าของบริการที่ชัดเจนขึ้น แม้การแข่งขันในอุตสาหกรรมคาดว่าจะคงอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ บริษัทประมาณการ EBITDA ไว้อยู่ที่ระดับเดียวกับปีก่อนเป็นอย่างน้อยโดยมีปัจจัยจากวินัยทางการเงินและการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัท

รายการพิเศษที่สำคัญ

การด้อยค่าของสินทรัพย์ในงบการเงินเฉพาะกิจการ

ในไตรมาส 4/2559 บริษัททำการประเมินการด้อยค่าต้นทุนเครื่องมือและอุปกรณ์รอตัดบัญชีและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งใช้ในการให้บริการตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์โดยเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าตามบัญชีและมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากสินทรัพย์ ซึ่งจากผลการประเมินดังกล่าว ทำให้บริษัทรับรู้ขาดทุนทางบัญชีจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวรวมจำนวน 5,185 ล้านบาท ซึ่งรายการดังกล่าวกระทบต่อกำไรสุทธิในงบการเงินเฉพาะกิจการเท่านั้น ไม่กระทบต่อกำไรสุทธิในงบการเงินรวม ทั้งนี้ การขาดทุนดังกล่าวไม่ใช่รายการที่กระทบต่อกระแสเงินสด (รายละเอียดโปรดดูในหมายเหตุงบการเงินปี 2559)

สรุปผลการดำเนินงาน

ณ สิ้นปี 2559 บริษัทมีจำนวนผู้ใช้บริการรวมอยู่ที่ 24.5 ล้านเลขหมาย ลดลงจากระดับ 25.3 ล้านเลขหมายเมื่อปีก่อน โดยเกิดจากจำนวนลูกค้าระบบเติมเงินที่ลดลงเนื่องจากบริษัทใช้ความระมัดระวังในการให้ส่วนลดค่าเครื่องในตลาดบริการระบบเติมเงิน ในขณะที่ในตลาดดังกล่าวมีการให้ส่วนลดค่าเครื่องในระดับสูง อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้ใช้บริการระบบรายเดือนเพิ่มขึ้นมาที่ระดับ 5 ล้านเลขหมาย จากเดิมอยู่ที่ระดับ 4.3 ล้านเลขหมาย เมื่อปีก่อน อันเป็นผลจากโปรโมชั่นที่กระตุ้นให้ลูกค้าเปลี่ยนการใช้งานจากระบบเติมเงินเป็นระบบรายเดือนซึ่งประสบความสำเร็จและแพ็คเกจบริการที่คุ้มค่าสำหรับลูกค้า ทั้งนี้ ในไตรมาส 4/2559 จำนวนผู้ใช้บริการรวมลดลง 340,000 เลขหมายจากไตรมาส 3/2559 โดยเกิดจากจำนวนผู้ใช้บริการระบบเติมเงินที่ลดลง 548,000 เลขหมาย ในขณะที่จำนวนผู้ใช้บริการระบบรายเดือนเพิ่มขึ้น 207,000 เลขหมาย

ในปี 2559 บริษัทมีความคืบหน้าอย่างต่อเนื่องในการเปลี่ยนผ่านจากระบบสัมปทานไปสู่ระบบใบอนุญาต โดยจำนวนลูกค้าที่ลงทะเบียนบนโครงข่าย

2.1GHz ซึ่งอยู่ภายใต้ระบบใบอนุญาตอยู่ที่ 95% ของฐานลูกค้ารวมเพิ่มขึ้นจากระดับ 90% เมื่อปีก่อน ในขณะที่การขยายโครงข่าย 4G และการเติบโตของการใช้งานสตรีมมิ่ง รวมทั้งราคาอุปกรณ์ที่ลดลงได้ช่วยผลักดันให้สัดส่วนผู้ใช้อุปกรณ์สมาร์ตโฟนเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 68% ของฐานลูกค้ารวม จากเดิมอยู่ที่ 61% ในปีก่อน ทั้งนี้ สัดส่วนผู้ใช้บริการ 4G เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 20% ของฐานลูกค้ารวม (5 ล้านเลขหมาย) ในขณะที่สัดส่วนจำนวนผู้ใช้บริการข้อมูลเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 62% ของฐานลูกค้ารวม (15.2 ล้านเลขหมาย)

รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมาย (ไม่รวม IC) ของปี 2559 อยู่ที่ 216 บาทต่อเดือน เพิ่มขึ้น 5.9% จากปีก่อน โดยเกิดจากสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้บริการระบบรายเดือนซึ่งมีรายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายสูงกว่า ทั้งนี้ ในไตรมาส 4/2559 รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายอยู่ที่ 220 บาทเพิ่มขึ้น 0.6% จากไตรมาสก่อนและทรงตัวจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน จำนวนนาทีเฉลี่ยต่อเลขหมาย (ไม่รวม IC) ยังคงลดลงอันเป็นผลจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนมาใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้นแทนใช้บริการเสียง รวมทั้งการโทรโดยผ่านอินเทอร์เน็ต (Voice over IP)

จำนวนผู้ใช้บริการรวม (พันเลขหมาย)	ไตรมาส 4/58	ไตรมาส 3/59	ไตรมาส 4/59	%QoQ	%YoY	ปี 2558	ปี 2559	%YoY
ระบบรายเดือน (ภายใต้สัญญาสัมปทานจาก CAT)	561	456	412	-9.6%	-27%	561	412	-27%
ระบบเติมเงิน (ภายใต้สัญญาสัมปทานจาก CAT)	2,089	1,074	815	-24%	-61%	2,089	815	-61%
ระบบรายเดือน (ภายใต้ใบอนุญาต 2.1GHz)	3,763	4,362	4,613	5.8%	23%	3,763	4,613	23%
ระบบเติมเงิน (ภายใต้ใบอนุญาต 2.1GHz)	18,840	18,928	18,640	-1.5%	-1.1%	18,840	18,640	-1.1%
รวม	25,252	24,820	24,480	-1.4%	-3.1%	25,252	24,480	-3.1%
จำนวนผู้ใช้บริการใหม่สุทธิ (พันเลขหมาย)	ไตรมาส 4/58	ไตรมาส 3/59	ไตรมาส 4/59	%QoQ	%YoY	ปี 2558	ปี 2559	%YoY
ระบบรายเดือน	208	195	207	6.0%	-0.4%	474	702	48%
ระบบเติมเงิน	192	-328	-548	-67%	-385%	-3,231	-1,473	54%
รวม	400	-132	-340	-158%	-185%	-2,756	-772	72%
ปริมาณการใช้งาน (นาทีต่อเลขหมายต่อเดือน)	ไตรมาส 4/58	ไตรมาส 3/59	ไตรมาส 4/59	%QoQ	%YoY	ปี 2558	ปี 2559	%YoY
ระบบรายเดือน	318	285	276	-3.0%	-13%	332	287	-14%
ระบบเติมเงิน	192	146	138	-5.1%	-28%	190	154	-19%
เฉลี่ยสองระบบ	213	171	165	-3.7%	-23%	211	177	-16%
ระบบรายเดือน ไม่รวม IC	231	201	194	-3.4%	-16%	240	203	-15%
ระบบเติมเงิน ไม่รวม IC	157	114	107	-6.1%	-32%	156	122	-22%
เฉลี่ยสองระบบ ไม่รวม IC	169	130	124	-4.7%	-27%	168	136	-19%
รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมาย (บาทต่อเลขหมายต่อเดือน)	ไตรมาส 4/58	ไตรมาส 3/59	ไตรมาส 4/59	%QoQ	%YoY	ปี 2558	ปี 2559	%YoY
ระบบรายเดือน	542	556	556	-0.1%	2.6%	556	551	-0.9%
ระบบเติมเงิน	178	162	159	-1.9%	-11%	166	162	-2.2%
เฉลี่ยสองระบบ	238	234	235	0.5%	-1.2%	222	231	4.0%
ระบบรายเดือน ไม่รวม IC	519	524	524	0.1%	1.0%	530	519	-2.2%
ระบบเติมเงิน ไม่รวม IC	162	151	148	-1.9%	-8.7%	149	151	1.4%
เฉลี่ยสองระบบ ไม่รวม IC	220	218	220	0.6%	-0.1%	204	216	5.9%

สรุปผลประกอบการด้านการเงิน

รายได้

ในปี 2559 บริษัทมีรายได้รวมอยู่ที่ 82,478 ล้านบาทลดลง 6% จากปีก่อนอันเป็นผลจากการลดลงของรายได้จากการให้บริการและรายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์ โดยรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายอยู่ที่ 64,693 ล้านบาท ลดลง 2.3% จากปีก่อน โดยส่วนใหญ่เกิดจากการลดลงของรายได้จากการให้บริการเสียงในขณะที่รายได้จากการบริการข้อมูลยังคงเติบโต ทั้งนี้ ในไตรมาส 4/2559 รายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายอยู่ที่ 16,023 ล้านบาท ลดลง 3.6% จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน และลดลง 1.1% จากไตรมาสก่อน จากภาพรวมเศรษฐกิจที่อ่อนตัวและสถานการณ์ที่ทำลายในตลาดบริการระบบเดิมเงิน

รายได้จากการให้บริการเสียง อยู่ที่ 22,953 ล้านบาท ลดลง 22% จากปีก่อนเนื่องจากพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปใช้บริการอินเทอร์เน็ตแทนการใช้งานบริการเสียงเมื่อใช้งานสมาร์ทโฟน

รายได้จากการบริการข้อมูล อยู่ที่ 35,744 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 16% จากปีก่อนอันเป็นผลจากจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตและปริมาณเฉลี่ยการใช้งานอินเทอร์เน็ตของลูกค้าที่เพิ่มสูงขึ้นสอดคล้องกับพัฒนาการของโครงข่ายและบริการสตรีมมิ่งซึ่งได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามรายได้จากการเติบโตของบริการข้อมูลยังคงเป็นสิ่งที่ท้าทายเนื่องจากการแข่งขันในอุตสาหกรรมที่อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ สัดส่วนรายได้จากการให้บริการข้อมูลอยู่ที่ระดับ 55.3% ของรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายเพิ่มขึ้นจากระดับ 46.4% เมื่อปี 2558

รายได้จากการบริการข้ามแดนอัตโนมัติ (IR) อยู่ที่ 1,168 ล้านบาท ลดลง 13% จากปีก่อน อันเป็นผลจากการแข่งขันในตลาด บริการทางเลือกอื่นๆ และรายการพิเศษในส่วนของรายได้จากกลุ่มลูกค้าต่างประเทศที่เข้ามาใช้โครงข่ายของบริษัทในประเทศไทย

รายได้จากการให้บริการอื่น อยู่ที่ 4,829 ล้านบาท ลดลง 1.2% จากปีก่อน ในขณะที่รายได้จากการให้บริการอื่นในไตรมาส 4/2559 อยู่ในระดับที่ทรงตัวจากไตรมาสก่อน แต่ลดลง 7% จากไตรมาสเดียวกันของปีที่แล้ว เนื่องจากรายได้จากการบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศที่ลดลง

รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย อยู่ที่ 12,181 ล้านบาท ลดลง 21% จากปีก่อน โดยส่วนใหญ่เกิดจากจำนวนเครื่องไอโฟนที่ขายลดลงและมีการให้ส่วนลดค่าเครื่องมากขึ้นสืบเนื่องจากการแข่งขันในตลาด ทั้งนี้ ในปี 2559 บริษัทมีผลขาดทุนจากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมายอยู่ที่ 2,505 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากที่ขาดทุน 1,961 ล้านบาทเมื่อปี 2558 โดยในไตรมาส 4/2559 รายได้จากการจำหน่าย

เครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมายอยู่ที่ 4,064 ล้านบาท ลดลง 23% จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน เกิดจากจำนวนเครื่องไอโฟนที่ขายลดลงและกิจกรรมการตลาดที่ส่งเสริมให้ลูกค้าเปลี่ยนการใช้งานจากระบบเดิมเงินเป็นระบบรายเดือน อย่างไรก็ตามรายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมายในไตรมาส 4/2559 เพิ่มขึ้น 108% จากไตรมาสก่อน อันเป็นผลจากการเปิดขายไอโฟนรุ่นใหม่ ทั้งนี้ บริษัทมีผลขาดทุนจากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมายในไตรมาส 4/2559 อยู่ที่ 835 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระดับ 629 ล้านบาท เมื่อไตรมาส 3/2559 และเพิ่มขึ้นจากระดับ 54 ล้านบาท เมื่อไตรมาส 4/2558 อันเป็นผลจากแคมเปญเครื่องโทรศัพท์ เช่น โปรโมชันไอโฟนราคาพิเศษ และโปรโมชัน “dtac best deal” เป็นต้น

ต้นทุนการดำเนินงาน

ต้นทุนการดำเนินงานไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC) อยู่ที่ 41,850 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 6.5% จากปีก่อน อันเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายและค่าใช้จ่ายด้านโครงข่ายในขณะที่ค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้ลดลง

ค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้ อยู่ที่ 10,472 ล้านบาท ลดลง 14% จากปีก่อนเนื่องจากมีสัดส่วนลูกค้าที่ลงทะเบียนบนโครงข่าย 2.1GHz และจำนวนผู้ใช้อุปกรณ์ 2.1GHz เพิ่มขึ้น รวมทั้งมีการปรับอัตราค่าโรมมิ่งโดยอัตราส่วนค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้ต่อรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายลดลงมาอยู่ที่ 16.2% จากเดิมอยู่ที่ 18.3% ในปีก่อน ทั้งนี้ ในไตรมาส 4/2559 ค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้อยู่ที่ 2,574 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1.8% จากไตรมาสก่อนเนื่องจากปริมาณการใช้งานอินเทอร์เน็ตบนโครงข่ายสัมปทานที่สูงขึ้น

ค่าใช้จ่ายด้านโครงข่าย อยู่ที่ 5,900 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 12% จากปีก่อน ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการขยายโครงข่าย 4G โดย ณ สิ้นปี 2559 จำนวนสถานีฐาน 4G (รวมทั้งคลื่น 1800MHz และ 2.1GHz) อยู่ที่ 21,800 สถานี เพิ่มขึ้น 244% จากปีก่อน โดยบริษัทสามารถให้บริการ 4G ได้ทุกอำเภอทั่วประเทศไทย ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายด้านโครงข่ายในไตรมาส 4/2559 อยู่ในระดับทรงตัวจากไตรมาสก่อนและเพิ่มขึ้น 12% จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

ค่าใช้จ่ายอื่น อยู่ที่ 3,333 ล้านบาท ลดลง 23% จากปีก่อน โดยส่วนใหญ่เกิดจากต้นทุนค่า IP transit และค่าใช้จ่ายในการให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศที่ลดลง

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายของต้นทุนการให้บริการ อยู่ที่ 22,145 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 26% จากปีก่อน อันเป็นผลจากการขยายทั้งโครงข่าย 2.1GHz ภายใต้ระบบใบอนุญาต และโครงข่าย 1800MHz/850MHz ภายใต้ระบบสัมปทาน

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร อยู่ที่ 17,796 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 5.5% จากปีก่อนโดยส่วนใหญ่เกิดจากค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างองค์กร และค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาดที่สูงขึ้นเพื่อตอบสนองต่อการแข่งขันในตลาด

ค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาด อยู่ที่ 7,192 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 4.2% จากปีก่อน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการขาย เสริมสร้างภาพลักษณ์ของแบรนด์ และทำกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า เช่น กิจกรรม Blue Member และ ดีแทคเวิร์ด เป็นต้น โดยสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาดต่อรายได้รวมเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 8.7% จากเดิมอยู่ที่ 7.9% ในปีก่อน ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาดในไตรมาส 4/2559 ลดลง 14% จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนโดยส่วนใหญ่เกิดจากค่าใช้จ่ายในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่ลดลง อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาดเพิ่มขึ้น 5.5% จากไตรมาสก่อนจากปัจจัยฤดูกาล

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร อยู่ที่ 8,887 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 14% จากปีก่อน ทั้งนี้ หากไม่รวมค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างองค์กรแล้วค่าใช้จ่ายในการบริหารจะเพิ่มขึ้น 7.7% จากปีก่อน อันเป็นผลมาจากค่าใช้จ่ายในการเพิ่มช่องทางการให้บริการค่าใช้จ่ายด้านไอที และการด้อยค่าสินทรัพย์

ค่าใช้จ่ายการตั้งสำรองหนี้สูญ อยู่ที่ 725 ล้านบาท ลดลง 25% จากปีก่อน โดยส่วนใหญ่เกิดจากการตั้งสำรองหนี้ภายหลังจากการบังคับลงทะเบียนชิมในระบบเดิมเงินเมื่อปีก่อน

EBITDA และกำไรสุทธิ

EBITDA (ก่อนรายได้และรายจ่ายอื่น) เท่ากับ 27,915 ล้านบาท อยู่ในระดับทรงตัวจากปีก่อน ทั้งนี้ ค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้ที่ลดลงรวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพในด้านต่างๆ ได้ช่วยชดเชยผลกระทบจากรายได้จากการให้บริการที่ลดลงและการให้ส่วนลดค่าเครื่องที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน

งบแสดงสถานะทางการเงิน (ล้านบาท)	สิ้นปี 2558	สิ้นปี 2559
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	10,121	18,293
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	16,153	13,608
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	84,771	83,467
รวมสินทรัพย์	111,044	115,369
หนี้สินหมุนเวียน	49,922	38,222
หนี้สินไม่หมุนเวียน	33,899	50,002
รวมหนี้สิน	83,821	88,224
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	27,224	27,145
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	111,044	115,369

EBITDA margin อยู่ที่ 33.8% เพิ่มขึ้นจาก 31.8% เมื่อปีที่แล้ว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลจากการลดลงของค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้ รวมทั้งการลดลงของค่าใช้จ่ายอื่น โดยหากไม่รวมผลจากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมายแล้ว EBITDA margin จะอยู่ที่ 43.3% เพิ่มขึ้นจากระดับ 41.3% ในปีก่อน

กำไรสุทธิ อยู่ที่ 2,086 ล้านบาท ลดลง 65% จากปีก่อน โดยส่วนใหญ่เกิดจากค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายที่สูงขึ้น รวมทั้งมีค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างองค์กร ในขณะที่ EBITDA อยู่ในระดับที่ทรงตัว ทั้งนี้ กำไรสุทธิในไตรมาส 4/2559 อยู่ที่ 30 ล้านบาท ลดลง 97% จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนและลดลง 95% จากไตรมาสก่อน โดยส่วนใหญ่เกิดจากค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายที่สูงขึ้น รวมทั้งการให้ส่วนลดค่าเครื่องโทรศัพท์ที่เพิ่มขึ้น โดยบริษัทได้มีการบันทึกค่าใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างองค์กรจำนวน 146 ล้านบาท ในไตรมาส 4/2559 ด้วย

งบดุลและข้อมูลสำคัญทางการเงิน

ณ สิ้นปี 2559 สินทรัพย์รวม อยู่ที่ 115,369 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระดับ 111,044 ล้านบาท เมื่อปีก่อนเนื่องจากมีเงินสดและสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด อยู่ที่ 18,293 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระดับ 10,121 ล้านบาท จากปีก่อน โดยส่วนใหญ่เกิดจากจำนวนเงินปันผลที่จ่ายลดลง หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย อยู่ที่ 49,165 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระดับ 48,000 ล้านบาทเมื่อปีก่อน ทั้งนี้ อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA ลดลงมาอยู่ที่ 1.1x จากเดิมอยู่ที่ระดับ 1.4x เมื่อปีก่อนเนื่องจากมีเงินสดเพิ่มขึ้น

กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน (คำนวณจาก EBITDA หักด้วยเงินลงทุน) อยู่ที่ 7,605 ล้านบาท ลดลง 1.5% จากปีก่อน โดยในปี 2559 บริษัทใช้เงินลงทุนจำนวน 20,310 ล้านบาท สอดคล้องกับประมาณการที่กำหนดไว้

งบกระแสเงินสด (ล้านบาท)	ปี 2558	ปี 2559
เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	28,100	30,706
จ่ายดอกเบี้ยและภาษีเงินได้	(3,324)	(4,080)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	24,776	26,626
เงินสดสุทธิที่ใช้ในกิจกรรมลงทุน	(23,572)	(17,392)
เงินสดสุทธิรับ/ (ชำระคืน) – เงินกู้ยืมและหุ้นกู้	14,336	1,165
จ่ายเงินปันผล	(11,242)	(2,226)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน	3,094	(1,061)
เงินสดและเทียบเท่าสุทธิเพิ่มขึ้น/(ลดลง)	4,297	8,173
เงินสดและเทียบเท่าต้นงวด	5,823	10,121
เงินสดและเทียบเท่าสิ้นงวด	10,121	18,293

งบกำไรขาดทุน (ล้านบาท)	ไตรมาส 4/58	ไตรมาส 3/59	ไตรมาส 4/59	%QoQ	%YoY	ปี 2558	ปี 2559	%YoY
บริการเสียง	7,084	5,463	5,046	-7.6%	-29%	29,252	22,953	-22%
บริการข้อมูล	7,899	9,340	9,502	1.7%	20%	30,746	35,744	16%
บริการข้ามแดนอัตโนมัติ	347	184	270	47%	-22%	1,336	1,168	-13%
รายได้จากการให้บริการอื่น	1,296	1,208	1,205	-0.3%	-7.0%	4,887	4,829	-1.2%
รายได้จากการให้บริการ ไม่รวม IC	16,627	16,196	16,023	-1.1%	-3.6%	66,222	64,693	-2.3%
รายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	1,206	1,124	1,093	-2.7%	-9.4%	5,637	4,559	-19%
รวมรายได้จากการให้บริการ	17,834	17,320	17,116	-1.2%	-4.0%	71,858	69,252	-3.6%
รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	5,280	1,949	4,064	108%	-23%	15,411	12,181	-21%
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	134	268	285	6.2%	112%	483	1,044	116%
รวมรายได้	23,249	19,537	21,465	9.9%	-7.7%	87,753	82,478	-6.0%
ต้นทุนการให้บริการ	(11,475)	(11,671)	(11,922)	2.1%	3.9%	(44,692)	(46,160)	3.3%
ค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้	(2,897)	(2,527)	(2,574)	1.8%	-11%	(12,112)	(10,472)	-14%
ค่าใช้จ่ายด้านโครงข่าย	(1,391)	(1,556)	(1,556)	0.0%	12%	(5,277)	(5,900)	12%
ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	(1,170)	(1,055)	(1,041)	-1.3%	-11%	(5,386)	(4,310)	-20%
ค่าใช้จ่ายอื่น	(1,157)	(774)	(751)	-3.0%	-35%	(4,312)	(3,333)	-23%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(4,861)	(5,759)	(6,001)	4.2%	23%	(17,605)	(22,145)	26%
ต้นทุนการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	(5,335)	(2,579)	(4,898)	90%	-8.2%	(17,372)	(14,686)	-15%
รวมต้นทุน	(16,810)	(14,249)	(16,820)	18%	0.1%	(62,063)	(60,846)	-2.0%
กำไรขั้นต้น	6,439	5,288	4,645	-12%	-28%	25,689	21,632	-16%
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(4,926)	(4,114)	(4,368)	6.2%	-11%	(16,866)	(17,796)	5.5%
การขายและการตลาด	(2,072)	(1,680)	(1,773)	5.5%	-14%	(6,905)	(7,192)	4.2%
การบริหาร	(2,274)	(1,986)	(2,234)	12%	-1.8%	(7,825)	(8,887)	14%
การตั้งสำรองหนี้สูญ	(303)	(206)	(130)	-37%	-57%	(968)	(725)	-25%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(276)	(242)	(232)	-4.1%	-16%	(1,169)	(992)	-15%
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	58	7	7	7.0%	-87%	(295)	84	128%
ดอกเบี้ยรับ	55	45	53	18%	-3.1%	136	170	25%
รายได้อื่นและส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	26	16	19	19%	-28%	165	68	-59%
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้	1,653	1,241	356	-71%	-78%	8,829	4,158	-53%
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(372)	(383)	(376)	-1.9%	1.2%	(1,384)	(1,567)	13%
ภาษีเงินได้	(283)	(199)	50	-125%	-118%	(1,557)	(506)	-68%
กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น	998	659	30	-95%	-97%	5,893	2,086	-65%

EBITDA (ล้านบาท)	ไตรมาส 4/58	ไตรมาส 3/59	ไตรมาส 4/59	%QoQ	%YoY	ปี 2558	ปี 2559	%YoY
กำไรสำหรับงวด	998	659	30	-95%	-97%	5,888	2,086	-65%
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	372	383	376	-1.9%	1.2%	1,384	1,567	13%
ภาษีเงินได้	283	199	(50)	-125%	-118%	1,557	506	-68%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	5,137	6,000	6,232	3.9%	21%	18,774	23,137	23%
รายการอื่น	(50)	(16)	168	-1,160%	-437%	339	620	83%
EBITDA	6,740	7,226	6,757	-6.5%	0.3%	27,941	27,915	-0.1%
EBITDA margin	29.0%	37.0%	31.5%			31.8%	33.8%	
EBITDA margin - ไม่รวมการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	37.8%	44.7%	43.6%			41.3%	43.3%	

EBITDA ในที่นี้เป็น EBITDA ก่อนรายได้และรายจ่ายอื่นบางประการ รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถดูในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

กำหนดการคืนหนี้เงินกู้ระยะยาว (ล้านบาท)

ณ สิ้นปี 2559

	เงินกู้	หุ้นกู้
ปี 2561	–	2,000
ปี 2562	12,600	1,500
ปี 2563	12,600	4,000
ปี 2564 – ปี 2570	3,800	12,500

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

ปี 2558 ปี 2559

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (%)	20%	8%
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (%)	5%	2%
อัตราส่วน Interest coverage (เท่า)	7x	3x
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA (เท่า)	1.4x	1.1x
อัตราส่วนเงินลงทุนต่อรายได้รวม (%)	23%	25%

แนวโน้มปี 2560

อุตสาหกรรมบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องจากบริการอินเทอร์เน็ต โดยคาดว่าผู้ใช้บริการมีแนวโน้มในการบริโภคอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นจากการใช้งานสังคมออนไลน์และบริการสตรีมมิ่ง รวมทั้งภาคธุรกิจต่างๆ ได้ให้ความสำคัญกับช่องทางการขายและการตลาดในรูปแบบดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ จำนวนผู้ใช้สมาร์ตโฟนและจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตคาดว่าจะยังคงเพิ่มสูงขึ้นอันเป็นผลจากกิจกรรมการตลาดด้านเครื่องโทรศัพท์และแพ็คเกจบริการที่ดึงดูดใจ ทั้งนี้ ระบบการให้บริการคงสิทธิเลขหมาย (MNP) รูปแบบใหม่ ซึ่งเริ่มใช้ในเดือนมกราคม 2560 มีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อสถานะการแข่งขันในตลาด

เป้าหมายของดีแทคคือการเป็นแบรนด์ดิจิทัลอันดับหนึ่งในประเทศไทย ภายในปี 2563 บริษัทจึงต้องพัฒนาภาพลักษณ์ของแบรนด์ให้มีความเป็นดิจิทัลมากยิ่งขึ้น ด้วยการส่งมอบประสบการณ์ดิจิทัลมากขึ้นและดียิ่งขึ้น และสร้างความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่มีต่อโครงข่ายของเรา ทั้งนี้ ภายหลังจากการขายโครงข่าย 4G ในช่วงปีที่ผ่านมา บริษัทมีแผนการที่จะลงทุนในปี 2560 ด้วยวงเงินประมาณ 17,000–20,000 ล้านบาท เพื่อพัฒนาความต่อเนื่องของโครงข่ายและเสริมสร้างประสบการณ์ใช้งานอินเทอร์เน็ตของลูกค้า นอกจากนี้ การแข่งขันภายในอุตสาหกรรมยังคงมีแนวโน้มอยู่ในระดับสูง บริษัทจึงประมาณการรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายของปี 2560 อยู่ในระดับเดียวกับในปีที่ผ่านมา โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากภาพลักษณ์โครงข่ายของบริษัทที่ดีขึ้นและการนำเสนอบริการที่มีความคุ้มค่า ทั้งนี้ บริษัทคาดว่าจะยังมีการให้ส่วนลดค่าเครื่องในตลาด

บริการระบบรายเดือนเพื่อสนับสนุนการเพิ่มฐานลูกค้าระบบรายเดือน และโน้มน้าวให้ลูกค้าเปลี่ยนจากการใช้บริการระบบเติมเงินมาเป็นบริการระบบรายเดือนแทน

บริษัทคาดว่า EBITDA ของปี 2560 มีแนวโน้มอยู่ในระดับเดียวกับปี 2559 เป็นอย่างน้อย โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากวินัยทางการเงินและการเพิ่มประสิทธิภาพในด้านต่างๆ ของบริษัท ทั้งนี้ ในช่วงที่มีการแข่งขันในอุตสาหกรรมอยู่ในระดับสูง บริษัทจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งรักษาวินัยทางการเงินเพื่อให้บริษัทมีความพร้อมต่อโอกาสทางธุรกิจซึ่งรวมถึงการจัดสรรคลื่นความถี่ในอนาคต

แนวโน้มสำหรับปี 2560

- รายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย : อยู่ในระดับเดียวกับปีก่อน
- EBITDA : อยู่ในระดับเดียวกับปีก่อนเป็นอย่างน้อย
- เงินลงทุน : 17,000 – 20,000 ล้านบาท

บริษัทคงนโยบายการจ่ายเงินปันผลโดยมีนโยบายการจ่ายเงินปันผลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิของบริษัท ขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและแผนการประกอบธุรกิจของบริษัทในอนาคต โดยบริษัทมีเป้าหมายจะพิจารณาจ่ายเงินปันผลทุกครึ่งปี

ข้อปฏิเสธความรับผิดชอบ

ในเอกสารฉบับนี้อาจจะมีข้อมูลบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ในอนาคตโดยใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในหลายด้าน ซึ่งจะขึ้นอยู่กับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนต่างๆ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวรวมถึงแผนธุรกิจกลยุทธ์และความเชื่อของบริษัท รวมทั้งข้อมูลอื่นที่ไม่ใช่ข้อมูลที่เกิดขึ้นในอดีต ตัวอย่างของคำที่ใช้ในการคาดการณ์ในอนาคต เช่น “อาจจะ” “จะ” “คาดว่า” “ตั้งใจว่า” “ประมาณ” “เชื่อว่า” “ยังคง” “วางแผนว่า” หรือคำใดๆ ที่มีความหมายทำนองเดียวกัน เป็นต้น

แม้ว่าการคาดการณ์ดังกล่าวจะถูกจัดทำขึ้นจากสมมติฐานและความเชื่อของฝ่ายบริหาร โดยอาศัยข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นพื้นฐานก็ตาม สมมติฐานเหล่านี้อาจมีความเสี่ยงและความไม่แน่นอนต่างๆ ซึ่งอาจจะทำให้ผลงาน ผลการดำเนินงาน ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากที่บริษัทคาดการณ์ไว้ในอนาคต ดังนั้นผู้ใช้ข้อมูลดังกล่าวจึงควรระมัดระวังในการใช้ข้อมูลข้างต้น อีกทั้งบริษัท และผู้บริหาร/พนักงาน ไม่อาจควบคุมหรือรับรองความเกี่ยวข้อง ระยะเวลาที่จะเกิดขึ้น หรือความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าวได้

รายงานความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึงข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปีของบริษัท งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย โดยเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม ใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวังรอบคอบ และประมาณการที่สมเหตุสมผลในการจัดทำ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน งบการเงินดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบและให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่เป็นอิสระ ดังนั้นจึงสะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่เป็นจริง โปร่งใส และสมเหตุสมผล เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้น และนักลงทุนทั่วไป

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการบันทึกข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของบริษัท และป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการดำเนินการที่ผิดปกติดังมีนัยสำคัญ

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งประกอบด้วยกรรมการอิสระ เพื่อทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินที่ถูกต้องและเพียงพอ มีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวปรากฏในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีฉบับนี้แล้ว

คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า ระบบการควบคุมภายในของบริษัทโดยรวมอยู่ในระดับที่น่าพอใจ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อความน่าเชื่อถือของงบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

ในนามของคณะกรรมการ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

30 มกราคม 2560

นายอาทูน บรวัชชีก เฮอร์ลิ่ง
กรรมการ

นายอาร์ส ไอเคะ วาเลอมาร์ นอร์ลิ่ง
กรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และ บริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 งบกำไรขาดทุนรวม งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีต่อไปนี้แต่อย่างใด

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อต่อไปนี้

1. คดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญ

ก. ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33 บริษัทฯ มีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) กับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) โดยบริษัทฯ ได้บันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ในอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2550 ไว้แล้วในงบการเงินจำนวน 1,973 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทฯ ได้แจ้งยกเลิกข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมเดิมทั้งสองฉบับ (Access Charge) บริษัทฯ จึงมิได้บันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ในงบการเงิน เพราะฝ่ายบริหารเห็นว่าภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมได้สิ้นสุดลงอย่างไรก็ตาม ปัจจุบันทีโอทียังมิได้เข้าทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) กับบริษัทฯ นอกจากนี้ ทีโอทีได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 และคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2554 เรียกร้องให้บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท”) และบริษัทฯ ร่วมกันชำระค่าเสียหายจากค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ถึงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 (วันฟ้อง) พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยรวมเป็นจำนวนประมาณ 113,319 ล้านบาท ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 ทีโอทีได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องโดยแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนค่าเสียหายจนถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557 พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินประมาณ 245,638 ล้านบาท จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ผู้บริหารของบริษัทฯ

มีความเชื่อมั่นว่าบริษัทฯ ไม่มีภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมที่ที่โอทีเรียกร้อง เนื่องจากเชื่อว่าข้อตกลงเดิมดังกล่าวไม่เป็นไปตามหลักกฎหมายในปัจจุบัน (ประกาศของกทช.) และบริษัทฯ ได้มีหนังสือบอกเลิกข้อตกลงเดิมแล้ว ขณะนี้ข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินการตามกฎหมาย และคดีฟ้องร้องอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาตัดสินของศาล ซึ่งผลของข้อพิพาทดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับผลการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในอนาคต

- ข. ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 34 บริษัทฯ และบริษัทย่อยแห่งหนึ่งมีข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญกับ กสท ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ของบริษัทฯ ขณะนี้ข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาของศาลและกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ ผลของข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับกระบวนการยุติธรรมในอนาคต
- ค. ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 35 บริษัทฯ มีข้อพิพาทกับ กสท เกี่ยวกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม เนื่องจากบริษัทฯ ได้ติดตั้งและเชื่อมต่อเครื่องและอุปกรณ์ย่านความถี่ 2.1 GHz ของบริษัทย่อยบนเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาสัมปทาน ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ ซึ่งผลของข้อพิพาทดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับกระบวนการยุติธรรมในอนาคต

2. ความเสี่ยงจากข้อกำหนดและการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมที่สำคัญบางประการ

- ก. ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 36 เรื่อง ความเสี่ยงจากข้อกำหนดและการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมที่สำคัญบางประการ บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงในเรื่องดังกล่าวซึ่งรวมถึงสัญญาสัมปทานกับ กสท ในการดำเนินงานให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ในย่านความถี่ 800 MHz และ 1800 MHz จะสิ้นสุดในวันที่ 15 กันยายน 2561 และใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลย่าน 2.1 GHz ของบริษัทย่อยจะสิ้นสุดในวันที่ 6 ธันวาคม 2570 ดังนั้น กระบวนการในการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ใหม่เพียงพอและมีต้นทุนการได้มาที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการประกอบกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่จึงมีความสำคัญอย่างมากต่อบริษัทและบริษัทย่อยในการดำเนินธุรกิจในการโทรคมนาคม

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในส่วนของ ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน ในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญ

ตามที่กล่าวในวรรคข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น เกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญและตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33 ข้อ 34 และ ข้อ 35 บริษัทฯ และบริษัทย่อยแห่งหนึ่งมีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญดังกล่าว

ขณะนี้ข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินการตามกฎหมาย และคดีฟ้องร้องอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาตัดสินของศาล ซึ่งผลของข้อพิพาททางการค้าและคดีฟ้องร้องดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับผลการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในอนาคต ซึ่งรวมถึงความไม่แน่นอนเกี่ยวกับระยะเวลา และจำนวนเงินอันอาจเกิดจากผลของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้า ฝ่ายบริหารจึงจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการพิจารณาซึ่งรวมถึงการพิจารณาข้อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการประเมินผลของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเพื่อใช้ในการประมาณการหนี้สินจากความเสียหาย เนื่องจากความไม่แน่นอนและความซับซ้อนของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าดังกล่าว จึงได้กำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

ข้าพเจ้าได้สอบถามฝ่ายบริหารของบริษัทและบริษัทย่อยเกี่ยวกับกระบวนการรวบรวม ติดตาม และประเมินผลข้อพิพาทและคดีฟ้องร้องต่างๆ ที่สำคัญของบริษัทและบริษัทย่อย และประเมินการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการประเมินผลของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวโดยทำการตรวจสอบซึ่งรวมถึงวิธีการต่อไปนี้

- ก) สอบถามข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากฝ่ายบริหารของบริษัทและบริษัทย่อยเกี่ยวกับคดีความและข้อพิพาทที่สำคัญดังกล่าว
- ข) สอบทานหนังสือยืนยันคดีความและข้อพิพาทจากทนายความภายนอกบริษัทและบริษัทย่อยและประเมินผลของหนังสือยืนยันดังกล่าว สอบถามรายละเอียดความคืบหน้าของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าทั้งหมดจากฝ่ายกฎหมายและฝ่ายบริหารของบริษัทและบริษัทย่อย ตลอดจนวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการประเมินและพิจารณาประมาณการหนี้สินจากคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้า รวมถึงสอบทานรายงานความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายภายนอกของบริษัทและบริษัทย่อยซึ่งใช้ประกอบการพิจารณาของฝ่ายบริหาร
- ค) ประเมินการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

การประเมินการด้อยค่าของสิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์ดัญชีและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 13 และ 14 การประเมินการด้อยค่าของสิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์ดัญชีและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์ของบริษัทและบริษัทย่อยจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่สำคัญของฝ่ายบริหารของบริษัทและบริษัทย่อยที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคต การประเมินแผนงานในอนาคตในการจัดการและใช้งานสินทรัพย์ดังกล่าว การดูแลรักษาและการลงทุนในอนาคต และการกำหนดอัตราคิดลดและสมมติฐานที่สำคัญ ดังนั้นจึงมีความไม่แน่นอนของประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตซึ่งใช้ในการประเมินการด้อยค่าของสิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์ดัญชีและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์

ข้าพเจ้าได้ประเมินการพิจารณาการด้อยค่าของสิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์ดัญชีและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์ของฝ่ายบริหาร โดยประเมินการกำหนดหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดและแบบจำลองทางการเงินที่ฝ่ายบริหารของบริษัทและบริษัทย่อยเลือกใช้โดยการทำความเข้าใจกระบวนการพิจารณาของฝ่ายบริหารว่าสอดคล้องตามลักษณะการให้ประโยชน์และคาดการณ์การให้ประโยชน์ในอนาคตของสินทรัพย์หรือไม่ ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจและประเมินในสิ่งดังต่อไปนี้

- ก) สมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำแผนและคาดการณ์กระแสเงินสดในอนาคตของบริษัทและบริษัทย่อย โดยการทำความเข้าใจกระบวนการที่ทำให้ได้มาซึ่งประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตดังกล่าว เปรียบเทียบสมมติฐานดังกล่าวกับแหล่งข้อมูลภายนอกที่มีและข้อมูลภายในที่บริษัทและบริษัทย่อย มีสอบทานประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตดังกล่าวกับข้อมูลการประมาณการที่ได้รับการอนุมัติจากฝ่ายบริหารและแผนงานธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อย และพิจารณาความแม่นยำของประมาณการกระแสเงินสดในอดีตกับผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง
- ข) อัตราคิดลด โดยเปรียบเทียบต้นทุนถ่วงเฉลี่ยของเงินทุนของบริษัท และเปรียบเทียบกับต้นทุนถ่วงเฉลี่ยของเงินทุนของบริษัทอื่นในอุตสาหกรรม
- ค) สมมติฐานและวิธีการที่ฝ่ายบริหารของบริษัทและบริษัทย่อยใช้ในการคำนวณหามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์

นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้ประเมินการเปิดเผยข้อมูลของผู้บริหารของบริษัทและบริษัทย่อยเกี่ยวกับการประเมินการด้อยค่าของสิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์ดัญชีและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์

การรับรู้รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 4.1 นโยบายการบัญชีของการรับรู้รายได้ บริษัทและบริษัทย่อยมีโครงสร้างการกำหนดราคาและเงื่อนไขการเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองการใช้งานของผู้ใช้บริการ และมีจำนวนรายการการให้บริการที่มีนัยสำคัญ สถานการณ์การแข่งขันในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมไร้สายที่มากขึ้น ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงพิจารณาเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในเรื่องมูลค่าและเวลาในการรับรู้รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ข้าพเจ้าได้ทำการตรวจสอบซึ่งรวมถึงการประเมินนโยบายการบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ การประเมินความมีประสิทธิภาพของการควบคุมทั่วไปของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมและการประเมินความมีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในของบริษัทและบริษัทย่อยที่เกี่ยวข้องกับวงจรรายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และเวลาที่เหมาะสมของการบันทึกรายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ผมตรวจสอบเอกสารประกอบรายการรายได้ที่เกิดขึ้นในระหว่างปีและช่วงใกล้เคียงปี วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบแยกย่อย และตรวจสอบรายการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้องกับบัญชีรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่บันทึกผ่านสมุดรายวันทั่วไป

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่อยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น) ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้กับข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต้องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใดๆ ต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว และหากสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วยความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญคือคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ

- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่าการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการหรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัท เพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในซึ่งข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบัน และกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้คือ นางกิงกาญจน์ อัครวิงษ์สุภญ์

กิงกาญจน์ อัครวิงษ์สุภญ์

กิงกาญจน์ อัครวิงษ์สุภญ์

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4496

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ : 30 มกราคม 2560

บริษัท โกลบอล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5, 32.3.1	18,293,445,738	10,120,533,381	7,862,508,882
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	6	8,973,449,154	9,722,020,688	8,837,445,598
สินค้าคงเหลือ	8	2,063,288,325	2,825,771,627	1,984,474,131
ต้นทุนของรายได้รับล่วงหน้า				
ค่าบริการโทรศัพท์รอดัดจ่าย		102,074,359	101,128,232	102,074,359
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9	2,469,302,161	3,504,030,886	1,195,872,149
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		31,901,559,737	26,273,484,814	19,982,375,119
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	32.3.2	198,059	198,059	–
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	10	287,826,846	282,771,509	50,000,000
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	11	–	–	1,953,917,315
เงินลงทุนทั่วไป	12	17,082,443	22,270,041	1,800,000
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7	196,295	430,738	216,767,275
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	7	–	–	15,500,000,000
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	13	37,623,229,798	28,494,702,371	4,159,581,195
สิทธิการใช้อุปกรณ์รูดบัตรเครดิต	14	28,489,398,331	38,056,753,561	17,643,165,091
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่		9,818,794,592	10,719,021,902	–
เครื่องมือและอุปกรณ์สัมปทานระหว่างติดตั้ง		678,266,848	2,163,060,195	679,216,496
เงินมัดจำและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อการจัดซื้อ				
และติดตั้งอุปกรณ์ดำเนินงาน		368,789,987	473,843,167	40,185,541
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	15	1,189,932,773	1,500,463,807	274,646,067
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	25	2,050,369,832	1,088,793,020	4,013,551,281
ค่าความนิยม		–	19,171,700	–
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	16	2,943,073,252	1,949,241,062	2,675,445,160
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		83,467,159,056	84,770,721,132	47,208,275,421
รวมสินทรัพย์		115,368,718,793	111,044,205,946	67,190,650,540
หนี้สิน				
หนี้สินหมุนเวียน				
หนี้สินระยะสั้น				
หนี้สินระยะยาว				
รวมหนี้สินหมุนเวียน		57,490,836,667	57,490,836,667	57,490,836,667
รวมหนี้สิน		57,490,836,667	57,490,836,667	57,490,836,667
รวมสินทรัพย์สุทธิ		57,877,882,126	53,553,369,279	9,700,813,873

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2559	2558	2559	2558
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	17	32,919,650,123	29,867,882,622	20,289,035,435	19,784,776,545
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	7	165,000,000	—	—	—
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	18	—	10,000,000,000	—	10,000,000,000
ส่วนของหุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	19	—	5,000,000,000	—	5,000,000,000
รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์		3,561,742,682	3,108,992,652	377,094,275	450,016,896
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		575,076,813	884,839,168	—	—
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		1,000,542,554	1,060,176,231	594,195,932	610,000,531
รวมหนี้สินหมุนเวียน		38,222,012,172	49,921,890,673	21,260,325,642	35,844,793,972
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
เงินกู้ยืมจากบริษัทย่อย	7	—	—	28,000,000,000	18,000,000,000
เงินกู้ยืมระยะยาว – สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	18	29,000,000,000	18,000,000,000	—	—
หุ้นกู้ – สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	19	20,000,000,000	15,000,000,000	—	—
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	20	438,375,554	452,415,750	438,375,554	452,415,750
เงินมัดจำตามสัญญาการใช้บริการ					
ข้ามโครงข่ายภายในประเทศ	7	—	—	3,750,763,651	3,750,763,651
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		563,143,411	446,320,059	430,637,040	438,540,211
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		50,001,518,965	33,898,735,809	32,619,776,245	22,641,719,612
รวมหนี้สิน		88,223,531,137	83,820,626,482	53,880,101,887	58,486,513,584

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 2,372,080,630 หุ้น				
มูลค่าหุ้นละ 2 บาท	4,744,161,260	4,744,161,260	4,744,161,260	4,744,161,260
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว				
หุ้นสามัญ 2,367,811,000 หุ้น				
มูลค่าหุ้นละ 2 บาท	4,735,622,000	4,735,622,000	4,735,622,000	4,735,622,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	8,116,352,711	8,116,352,711	8,116,352,711	8,116,352,711
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว – สรรองตามกฎหมาย	22	474,416,126	474,416,126	474,416,126
ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)		(3,816,230,650)	(3,739,227,681)	(1,662,979,545)
		(3,341,814,524)	(1,188,563,419)	2,026,685,529
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		17,634,288,769	1,647,137,361	1,647,137,361
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		27,144,448,956	13,310,548,653	16,525,797,601
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		738,700	2,127,539	–
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		27,145,187,656	13,310,548,653	16,525,797,601
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		115,368,718,793	67,190,650,540	75,012,311,185

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
รายได้จากการขายและการให้บริการ				
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์	69,252,450,291	71,858,443,385	18,031,917,452	25,085,126,695
รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	12,180,744,934	15,411,054,916	12,659,239,080	14,947,137,596
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	1,044,409,935	483,257,908	18,090,201,881	16,055,015,038
รวมรายได้จากการขายและการให้บริการ	82,477,605,160	87,752,756,209	48,781,358,413	56,087,279,329
ต้นทุนขายและการให้บริการ				
ต้นทุนการให้บริการโทรศัพท์	46,159,687,389	44,691,535,415	24,144,252,118	24,009,117,222
ต้นทุนขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	14,686,119,247	17,371,917,702	11,259,495,510	15,341,176,593
รวมต้นทุนขายและการให้บริการ	60,845,806,636	62,063,453,117	35,403,747,628	39,350,293,815
กำไรขั้นต้น	21,631,798,524	25,689,303,092	13,377,610,785	16,736,985,514
ดอกเบี้ยรับ	170,342,461	136,066,500	553,454,571	726,033,978
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	83,836,928	(294,871,197)	58,526,751	(171,078,469)
รายได้อื่น	58,295,379	161,032,616	3,944,953,576	4,436,401,188
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย	21,944,273,292	25,691,531,011	17,934,545,683	21,728,342,211
ค่าใช้จ่ายในการขายและการให้บริการ	(7,191,923,804)	(6,904,579,758)	(5,461,506,530)	(4,694,188,376)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(10,604,172,567)	(9,961,590,194)	(8,444,047,121)	(7,993,515,482)
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	13,14	-	(5,184,824,918)	-
รวมค่าใช้จ่าย	(17,796,096,371)	(16,866,169,952)	(19,090,378,569)	(12,687,703,858)
กำไร (ขาดทุน) ก่อนส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม				
ค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	4,148,176,921	8,825,361,059	(1,155,832,886)	9,040,638,353
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	10	10,055,337	-	-
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้				
และค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	4,158,232,258	8,829,069,298	(1,155,832,886)	9,040,638,353
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	24	(1,566,647,373)	(1,067,139,679)	(1,045,845,823)
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	2,591,584,885	7,444,755,186	(2,222,972,565)	7,994,792,530
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	25	(505,721,770)	1,170,556,682	(739,984,131)
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	2,085,863,115	5,888,140,794	(1,052,415,883)	7,254,808,399
การแบ่งปันกำไรขาดทุน				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	2,085,830,096	5,893,114,098	(1,052,415,883)	7,254,808,399
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	33,019	(4,973,304)		
	2,085,863,115	5,888,140,794		
กำไรต่อหุ้น	26			
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน				
กำไร (ขาดทุน) สุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	0.88	2.49	(0.44)	3.06

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โกลบอล แอ็คเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2559
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	2,085,863,115	5,888,140,794	(1,052,415,883)	7,254,808,399
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	62,731,707	(21,245,919)	62,731,707	(21,245,919)
หัก: ผลกระทบของภาษีเงินได้	—	—	—	—
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง - สุทธิจากภาษีเงินได้	62,731,707	(21,245,919)	62,731,707	(21,245,919)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	62,731,707	(21,245,919)	62,731,707	(21,245,919)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	2,148,594,822	5,866,894,875	(989,684,176)	7,233,562,480
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	2,148,561,803	5,871,868,179	(989,684,176)	7,233,562,480
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	33,019	(4,973,304)		
	2,148,594,822	5,866,894,875		

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ไทยเทลิแอดคัลส์ คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

บทแสดงการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

(หน่วย: บาท)

งบการเงินรวม									
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ									
	งบกำไรสุทธิ	ส่วนเกินทุนที่โอนมาช่วยเหลือส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนเกินทุนที่โอนมาช่วยเหลือส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนเกินทุนที่โอนมาช่วยเหลือส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนเกินทุนที่โอนมาช่วยเหลือส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนเกินทุนที่โอนมาช่วยเหลือส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนเกินทุนที่โอนมาช่วยเหลือส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนเกินทุนที่โอนมาช่วยเหลือส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนเกินทุนที่โอนมาช่วยเหลือส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนของผู้				

หมายเหตุประกอบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

บริษัท โกลบอล เอเชีย คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

(หน่วย: บาท)									
งบการเงินเฉพาะกิจการ									
	งบเรือนหุ้นที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	กำไรสะสม			องค์ประกอบอื่นของ ส่วนของผู้ถือหุ้น	ส่วนเกินทุนที่เป็น ส่วนของบริษัทย่อย ซึ่งเกิดจากการที่บริษัทฯ ซื้อบริษัทย่อยใน ราคาที่ต่ำกว่ามูลค่า ตามบัญชีของ บริษัทย่อย ณ วันซื้อ	รวม	ส่วนของผู้ถือหุ้น
			จัดสรรแล้ว - สারণ ตามกฎหมาย	ยังไม่จัดสรร (ขาดทุนสะสม)	ราคา				
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	4,735,622,000	8,116,352,711	474,416,126	5,560,446,085	1,647,137,361			20,533,974,283	
กำไรสำหรับปี	-	-	-	7,254,808,399	-			7,254,808,399	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	(21,245,919)	-			(21,245,919)	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	7,233,562,480	-			7,233,562,480	
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุ 21)	-	-	-	(11,241,739,162)	-			(11,241,739,162)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	4,735,622,000	8,116,352,711	474,416,126	1,552,269,403	1,647,137,361			16,525,797,601	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	4,735,622,000	8,116,352,711	474,416,126	1,552,269,403	1,647,137,361			16,525,797,601	
ขาดทุนสำหรับปี	-	-	-	(1,052,415,883)	-			(1,052,415,883)	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	62,731,707	-			62,731,707	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	(989,684,176)	-			(989,684,176)	
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุ 21)	-	-	-	(2,225,564,772)	-			(2,225,564,772)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	4,735,622,000	8,116,352,711	474,416,126	(1,662,979,545)	1,647,137,361			13,310,548,653	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	2,591,584,885	7,444,755,186	(2,222,972,565)	7,994,792,530
รายการปรับกระทบยอดกำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้				
เป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน:				
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(10,055,337)	(3,708,239)	–	–
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	–	–	(3,915,393,952)	(4,371,918,437)
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	–	–	(5,000,000)	(10,000,000)
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนทั่วไป	(375,000)	(40,325,000)	(375,000)	(20,325,000)
ค่าเผื่อผลขาดทุนจากสินค้าล้าสมัย (โอนกลับ)	(140,700,814)	112,174,712	(153,128,386)	108,673,663
ค่าเผื่อนี้สงสยจะสูญเสียของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น (โอนกลับ)	110,669,496	272,041,775	(46,586,534)	(18,464,768)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทย่อย	–	–	–	39,230,000
ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนอื่น	14,820,000	–	14,820,000	–
ค่าเผื่อการด้อยค่าของอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน				
สนับสนุนการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์	–	–	489,489,333	–
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์ดัญชี	–	–	4,695,335,585	–
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (หมายเหตุ 27)	23,201,537,913	18,795,810,708	13,052,555,581	10,067,931,844
ตัดจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร	119,873,940	128,373,436	36,730,543	128,373,436
ตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	103,215,636	877,583	–	305,631
ตัดจำหน่ายค่าความนิยม	19,171,700	–	–	–
ขาดทุน (กำไร) จากการจำหน่ายอุปกรณ์	52,539,724	(9,347,518)	28,822,339	(9,296,756)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	59,461,637	51,092,389	59,461,637	51,092,389
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	1,502,190,676	1,362,090,941	1,056,763,292	1,031,352,456
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง				
ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	27,623,934,456	28,113,835,973	13,090,521,873	14,991,746,988
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น)				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	637,902,038	454,844,172	1,312,168,633	3,184,568,186
สินค้าคงเหลือ	903,184,116	953,213,876	880,425,174	835,777,023
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	1,033,782,598	1,349,536	609,000,098	393,597,859
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(83,747,926)	(201,182,992)	(46,612,383)	(29,594,853)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	91,759,259	(722,850,359)	1,746,864,500	(3,760,578,407)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	393,116,353	(397,306,105)	(88,727,219)	(524,909,070)
เงินมัดจำตามสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายภายในประเทศ	–	–	–	(1,589,010,215)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	106,053,226	(101,598,939)	(18,673,297)	(102,111,850)
เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	30,705,984,120	28,100,305,162	17,484,967,379	13,399,485,661
จ่ายดอกเบี้ย	(1,308,732,373)	(1,211,602,641)	(1,089,121,812)	(1,014,796,606)
จ่ายภาษีเงินได้	(2,938,246,903)	(2,205,014,614)	(1,166,149,502)	(1,172,221,700)
รับคืนภาษีเงินได้	166,860,944	92,155,557	166,860,944	–
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	26,625,865,788	24,775,843,464	15,396,557,009	11,212,467,355

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินลงทุนระยะยาวอื่นเพิ่มขึ้น	(9,632,402)	(1,949,975)	—	—
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อย	—	—	25,750,000	—
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	—	—	3,915,393,952	5,338,251,933
เงินปันผลรับจากบริษัทรวม	5,000,000	10,000,000	5,000,000	10,000,000
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนทั่วไป	375,000	40,325,000	375,000	20,325,000
การคืนทุนให้กับผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม				
เนื่องจากการชำระบัญชีของบริษัทย่อย	(1,415,810)	—	—	—
ลูกหนี้บริษัทที่เกี่ยวข้องกันลดลง	—	—	145,141,690	18,566,500
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อยลดลง	—	—	—	6,500,000,000
เงินสดจ่ายซื้ออาคารและอุปกรณ์	(11,401,376,435)	(12,303,829,446)	(1,714,004,958)	(1,807,608,902)
เงินสดรับจากการขายอาคารและอุปกรณ์	36,742,689	23,820,906	35,861,078	23,458,526
เครื่องมือและอุปกรณ์ระหว่างติดตั้งลดลง (เพิ่มขึ้น)	1,463,855,517	(809,760,854)	1,484,793,347	(810,710,503)
เงินสดจ่ายซื้อสิทธิการใช้อุปกรณ์รื้อตัดบัญชี	(6,899,543,160)	(6,789,209,532)	(7,043,077,610)	(6,789,190,532)
เงินมัดจำและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อการจัดซื้อ				
และติดตั้งอุปกรณ์สัมปทานลดลง	128,631,913	140,873,968	129,172,859	140,873,968
เงินมัดจำและเงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อ				
และติดตั้งอุปกรณ์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น)	(25,661,539)	543,875,246	—	—
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นเพิ่มขึ้น	(689,358,384)	(1,051,509,660)	(92,618,009)	(203,575,356)
เงินสดจ่ายค่าใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	—	(3,375,000,000)	—	—
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(17,392,382,611)	(23,572,364,347)	(3,108,212,651)	2,440,390,634
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	165,000,000	—	—	—
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้น	—	4,500,000,000	—	4,500,000,000
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น	—	(6,000,000,000)	—	(6,000,000,000)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว	11,000,000,000	21,000,000,000	—	3,000,000,000
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(10,000,000,000)	(20,164,399,998)	(10,000,000,000)	(20,164,399,998)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมบริษัทย่อย	—	—	10,000,000,000	18,000,000,000
ออกหุ้นกู้	5,000,000,000	15,000,000,000	—	—
ชำระหุ้นกู้	(5,000,000,000)	—	(5,000,000,000)	—
จ่ายเงินปันผล	(2,225,570,820)	(11,241,745,725)	(2,225,564,772)	(11,241,739,162)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	(1,060,570,820)	3,093,854,277	(7,225,564,772)	(11,906,139,160)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	8,172,912,357	4,297,333,394	5,062,779,586	1,746,718,829
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	10,120,533,381	5,823,199,987	2,799,729,296	1,053,010,467
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสิ้นปี	18,293,445,738	10,120,533,381	7,862,508,882	2,799,729,296

ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม:

รายการที่ไม่ใช่เงินสด:

 เจ้าหนี้ค่าซื้อสิทธิการใช้อุปกรณ์รื้อตัดบัญชี

 และเครื่องมืออุปกรณ์สัมปทานระหว่างติดตั้ง

 เจ้าหนี้ค่าซื้ออุปกรณ์

2,512,050,086	3,722,297,177	2,512,050,086	3,722,297,177
6,986,250,917	3,009,453,887	—	—

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย บริษัทฯจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2550

บริษัทฯ มีผู้ถือหุ้นใหญ่สองราย คือ เทเลนอร์ เอเชีย พีทีอี แอลทีดี ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศสิงคโปร์ และบริษัท ไทย เทลโคโฮลดิ้งส์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทย ธุรกิจหลักของบริษัทฯ คือ การให้บริการการสื่อสารไร้สายและจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์เสริม

ที่อยู่ตามที่ตั้งทะเบียนของบริษัทฯ อยู่ที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

1.2 สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ หรือสัญญาสัมปทาน

เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2533 บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญากับการสื่อสารแห่งประเทศไทย (“กสท”) (ปัจจุบันการสื่อสารแห่งประเทศไทยได้เปลี่ยนทุนเป็นหุ้นภายใต้ พรบ. รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 เป็น บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)) ในการที่จะดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ในย่านความถี่ 800 เมกะเฮิร์ตซ์ และ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ ภายใต้สัญญาสัมปทานกับ กสท บริษัทฯ ผู้ผูกพันที่จะต้องโอนกรรมสิทธิ์ในเครื่องและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการภายใต้สัญญาสัมปทานดังกล่าวให้กับ กสท โดยไม่คิดมูลค่า ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่มอันเกิดจากการโอนทรัพย์สินดังกล่าวจะเรียกชำระได้จาก กสท โดยบันทึกไว้เป็น “ภาษีมูลค่าเพิ่มรอเรียกคืนจาก กสท” ในงบแสดงฐานะการเงิน

บริษัทฯ ได้รับสัมปทานเป็นระยะเวลา 15 ปี และได้ทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2536 และวันที่ 22 พฤศจิกายน 2539 โดยขยายระยะเวลาดำเนินการที่ได้รับสัมปทานเป็น 22 ปี และ 27 ปีตามลำดับ อัตราค่าบริการและค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากผู้ใช้บริการจะต้องได้รับการอนุมัติจาก กสท (ปัจจุบันต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) (เดิมคือ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กทช.”))) บริษัทฯ ผู้ผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามข้อสัญญาต่าง ๆ (เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ พรบ. โทรคมนาคมและกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง) และจ่ายค่าธรรมเนียมตามสัญญาสัมปทาน

ค่าธรรมเนียมดังกล่าวเป็นผลประโยชน์ตอบแทนรายปีซึ่งคำนวณจากร้อยละของรายได้จากการให้บริการตามสัญญาสัมปทานและต้องไม่ต่ำกว่าผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปี อย่างไรก็ตาม สัญญาไม่ได้ระบุให้ต้องจ่ายชำระผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำรวมตลอดอายุของสัญญา อัตราร้อยละของรายได้จากการให้บริการและอัตราผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปีเป็นดังนี้

ปี	อัตราผลประโยชน์ตอบแทนรายปีจากการให้บริการ	
	อัตราร้อยละของรายได้ต่อปี	จำนวนขั้นต่ำต่อปี (ล้านบาท)
1 – 4	12	22 ถึง 154
5	25	353
6 – 15	20	382 ถึง 603
16 – 20	25	748 ถึง 770
21 – 27	30	752 ถึง 1,200

บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินการให้บริการดังกล่าวเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2554 และจะถึงวันครบกำหนด 27 ปี ในการให้บริการตามสัญญาสัมปทานในวันที่ 15 กันยายน 2561 ปัจจุบันอยู่ในปีดำเนินการที่ 26 (กล่าวคือ ตั้งแต่เดือนกันยายน 2559 ถึงเดือนกันยายน 2560) ซึ่งบริษัทฯ มีหน้าที่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท. ที่อัตราร้อยละ 30 ของรายได้ต่อไป

บริษัทฯ อยู่ระหว่างการเข้าพูดคุยกับ กสท. เพื่อส่งเสริมธุรกิจการใช้โครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน พร้อมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท. ทั้งหมด ซึ่งในปัจจุบัน ยังมีความไม่แน่นอนว่าจะสามารถหาข้อสรุปในเรื่องดังกล่าวได้หรือไม่

1.3 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทย่อย ดีแทค ไตรเนต จำกัด

บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด (“ดีแทค ไตรเนต”) เป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ โดยจัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทจำกัด และมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ดีแทค ไตรเนต ได้รับใบอนุญาตในการประกอบกิจการดังนี้

- ก) ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม (การให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ (IDD)) จาก กทช. มีกำหนดระยะเวลา 20 ปี โดย ดีแทค ไตรเนต ได้เริ่มให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2550 ดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดตามเงื่อนไขในใบอนุญาต และผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและค่าธรรมเนียมในการจัดให้บริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (USO) ตามที่กฎหมายกำหนด
 - ข) ใบอนุญาตให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่งจาก กทช. มีกำหนดระยะเวลา 1 ปี ต่อมาในปี 2552 กทช. ได้พิจารณาเพิ่มกำหนดระยะเวลาใบอนุญาตเป็นคราวละ 5 ปี โดย ดีแทค ไตรเนต ต้องดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทุกปี และต่ออายุใบอนุญาตทุก 5 ปี
 - ค) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม (การได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่) จาก กทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2555 และสิ้นสุด ณ วันที่ 6 ธันวาคม 2570) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication – IMT) ย่าน 2.1 GHz ความถี่ช่วง 1920–1935 MHz คู่กับ 2110–2125 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตทั่วราชอาณาจักรไทย
- ดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมตามที่ กทช. กำหนด ซึ่งดีแทค ไตรเนต คาดว่าจะมีรายได้จากการให้บริการโทรคมนาคมตามใบอนุญาตเกิน 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ซึ่งจะต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อปีและค่าธรรมเนียม USO อีกร้อยละ 3.75 ต่อปี รวมเป็นค่าธรรมเนียมทั้งสิ้นร้อยละ 5.25 ต่อปี
- ง) ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สองจาก กทช. (การให้บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศและบริการชุมสายอินเทอร์เน็ตแบบที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง) โดย ดีแทค ไตรเนต ต้องดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทุกปีและต่ออายุใบอนุญาตทุก 5 ปี
 - จ) ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามจาก กทช. (การให้บริการโทรศัพท์ประจำที่) มีกำหนดระยะเวลา 12 ปี (ตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน 2558 และสิ้นสุด ณ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2570) ปัจจุบัน ดีแทค ไตรเนต ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการให้บริการสำหรับใบอนุญาตนี้
 - ฉ) ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามจาก กทช. (การให้บริการวงจรเช่าส่วนบุคคลระหว่างประเทศ) มีกำหนดระยะเวลา 11 ปี (ตั้งแต่วันที่ 12 กรกฎาคม 2559 และสิ้นสุด ณ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2570) เริ่มให้บริการเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2559

1.4 ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection charge)

ในเดือนธันวาคม 2556 กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2556 (“ประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย 2556”) มาแทนที่ประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 มากขึ้น ประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย 2556 ยังคงกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคม มีหน้าที่ให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของตนกับผู้รับใบอนุญาตรายอื่นอยู่เช่นเดิม โดยบริษัทฯ ต้องนำเสนอข้อเสนอกการใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้ กสทช. ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ อย่างไรก็ตามข้อเสนอกการใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมนำเสนอและได้รับความเห็นชอบแล้วตามประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 ถือเป็นข้อเสนอกการใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามประกาศนี้ไปพลางก่อน

บริษัทฯ ได้รับการอนุมัติข้อเสนอการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Reference of Interconnect Offering – RIO) ที่บริษัทฯ เสนอไปจาก กทท. เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2549 และบริษัทฯ ได้ลงนามสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับผู้รับใบอนุญาตรายอื่น โดยสัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้ดังนี้

ผู้ประกอบการ	ระยะเวลาการมีผลบังคับใช้
ก) บริษัท ทรู มูฟ จำกัด	17 พฤศจิกายน 2549 เป็นต้นไป
ข) บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	1 กุมภาพันธ์ 2550 เป็นต้นไป
ค) บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	22 ธันวาคม 2549 เป็นต้นไป
ง) บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด	16 กรกฎาคม 2550 เป็นต้นไป
จ) บริษัท ดิจิตอลโฟน จำกัด	1 กันยายน 2550 เป็นต้นไป
ฉ) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	6 กรกฎาคม 2553 เป็นต้นไป
ช) บริษัท ทรู ยูนิเวอร์แซล คอนเวอร์เจนซ์ จำกัด	1 กันยายน 2554 เป็นต้นไป
ซ) บริษัท ทรู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ณ) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ญ) บริษัท ทรู อินเทอร์เน็ตชนันแนล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	1 มกราคม 2557 เป็นต้นไป

ตามสัญญาสัมปทานบริษัทฯ ต้องจ่ายเงินผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท เป็นรายปีซึ่งคิดจากร้อยละของรายได้จากการให้บริการตามสัญญา และต้องไม่ต่ำกว่าผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปีตามที่สัญญากำหนด อย่างไรก็ตาม การเข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ทำให้การคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนภายหลังการเข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายยังไม่มีผลชัดเจน บริษัทฯ จึงคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนที่ต้องจ่ายให้แก่ กสท ตั้งแต่ปีสัมปทานที่ 17 เป็นต้นไป จากรายได้ที่ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย จนกว่าจะได้ข้อสรุปที่ชัดเจนในเรื่องนี้ อย่างไรก็ตาม กสท ได้ได้แจ้งวิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนในกรณีดังกล่าวของบริษัทฯ โดยได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุข้อ 34 (ง))

นอกจากนี้ ดีแทค ไตรเน็ต ได้ลงนามในสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับผู้รับใบอนุญาตรายอื่น ดังนี้

ผู้ประกอบการ	ระยะเวลาการมีผลบังคับใช้
ก) บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ข) บริษัท ทรู มูฟ จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ค) บริษัท ทรู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ง) บริษัท ทรู ยูนิเวอร์แซล คอนเวอร์เจนซ์ จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
จ) บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ฉ) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ช) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ซ) บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ณ) บริษัท ทรู อินเทอร์เน็ตชนันแนล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด	1 มกราคม 2557 เป็นต้นไป

2. เกณฑ์ในการจัดงบการเงิน

- 2.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าลงวันที่ 28 กันยายน 2554 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯ ใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลมาจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทางการเงินรวม

ก) งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บริษัทย่อย”) ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะของธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	อัตราร้อยละที่ถือหุ้น	
			2559 ร้อยละ	2558 ร้อยละ
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัทฯโดยตรง				
บริษัท เวลดีโฟน ซ็อบ จำกัด	อยู่ระหว่างการแบ่งทรัพย์สินชำระแก่เจ้าหนี้	ไทย	100	100
บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	บริหารสินทรัพย์	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด	ให้บริการโทรคมนาคม	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด	จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการโทรคมนาคม (ปัจจุบันให้บริการ WiFi) โดยได้รับใบอนุญาตจาก กสทช.	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด	ให้บริการโฆษณาสินค้าและบริการผ่านสื่อดิจิตอล	ไทย	–	100
บริษัท ยูไนเต็ดคอมมูนิตี้ อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	หยุดดำเนินงานชั่วคราวตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2556	ไทย	99.81	99.81
บริษัท เพย์สกาย จำกัด	บริการชำระเงินออนไลน์ บริการบัตรเครดิต บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และ บริการรับชำระเงิน	ไทย	100	100
บริษัท ครีเอ จำกัด	เลิกกิจการและเสร็จการชำระบัญชี	ไทย	–	51
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด				
บริษัท อีสเทิร์น บิซ จำกัด	บริหารสินทรัพย์	ไทย	100	100
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด				
บริษัท ดีแทค แอ็คเซลเรท จำกัด	สนับสนุนการพัฒนาแอปพลิเคชันบนอินเทอร์เน็ต	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค เซอร์วิส จำกัด	บริหารและจัดการทรัพย์สิน	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค เน็ตซ์ จำกัด	บริหารและจัดการทรัพย์สิน	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด	ให้บริการโฆษณาสินค้าและบริการผ่านสื่อดิจิตอล	ไทย	100	–
บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด	บริหารและจัดการทรัพย์สิน	ไทย	100	–

- ข) บริษัทฯจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทฯมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้
- ค) บริษัทฯนำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทางการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทฯมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทฯสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น
- ง) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ
- จ) ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯและบริษัทย่อย รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญของบริษัทฯและบริษัทย่อย ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินของบริษัทฯกับส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยได้ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว
- ฉ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมคือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ ซึ่งแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 บริษัทฯจัดทางการเงินเฉพาะกิจการ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

ก. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

ในระหว่างปี บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2558) และฉบับใหม่รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชี ที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้งานมาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

ข. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับในอนาคต

ในระหว่างปีปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2559) จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้งานมาตรฐาน

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อยเชื่อว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินเมื่อนำมาถือปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ สรุปได้ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ

มาตรฐานฉบับปรับปรุงนี้กำหนดทางเลือกเพิ่มเติมสำหรับการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการโดยเลือกบันทึกตามวิธีส่วนได้เสียได้ ตามที่อธิบายไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า ทั้งนี้ กิจการต้องใช้วิธีการบันทึกบัญชีเดียวกันสำหรับเงินลงทุนแต่ละประเภทและหากกิจการเลือกบันทึกเงินลงทุนดังกล่าวตามวิธีส่วนได้เสียในงบการเงินเฉพาะกิจการ กิจการต้องปรับปรุงรายการดังกล่าวโดยวิธีปีย้อนหลัง

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การรับรู้รายได้

รายได้รับล่วงหน้าจากการให้บริการโทรศัพท์ระบบเติมเงิน (Prepaid)

รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์ระบบเติมเงินเป็นมูลค่าของค่าบริการโทรศัพท์ตามบัตรเติมเงินที่บริษัทฯ ได้ขายไปแล้ว โดยจะทยอยรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว หรือ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการให้บริการตามที่ระบุในบัตรเติมเงิน แล้วแต่ว่าอย่างไรจะเกิดขึ้นก่อน

รายได้รับล่วงหน้าจากการให้บริการโทรศัพท์ระบบจ่ายรายเดือน (Postpaid)

รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์ระบบจ่ายรายเดือนเป็นมูลค่าของค่าบริการโทรศัพท์รายเดือน (monthly fee) ที่ลูกค้ายังใช้บริการไม่หมด และสามารถทยอยออกไปใช้ในงวดถัดไป

รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์

รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ รวมถึงการบริการโทรศัพท์ในประเทศ โทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศและการบริการข้ามแดนอัตโนมัติถือเป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว

ส่วนลดมักจะให้ในรูปของส่วนลดเงินสด หรือในรูปของสินค้าหรือบริการที่บริษัทฯ ส่งมอบให้โดยไม่คิดมูลค่า ส่วนลดดังกล่าวจะบันทึกอย่างมีระบบตลอดระยะเวลาที่ได้รับส่วนลด ส่วนลดเงินสดหรือสินค้าที่ส่งมอบให้โดยไม่คิดมูลค่าบันทึกเป็นส่วนหักจากรายได้

ในกรณีที่ให้ส่วนลดตามแผนที่กำหนดขึ้น เช่น แผนการส่งเสริมการขายเพื่อรักษากลุ่มลูกค้า (loyalty programs) หากบริษัทมีประสบการณ์ในอดีตที่สามารถใช้อ้างอิงในการประมาณการส่วนลดที่น่าเชื่อถือได้ มูลค่าส่วนลดที่บันทึกต้องไม่เกินมูลค่าประมาณการที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจริง มูลค่าและระยะเวลาของส่วนลดมักต้องประมาณขึ้นโดยใช้เทคนิคการประมาณการ และมีการปรับผลต่างในงวดที่มีการเปลี่ยนประมาณการหรือเมื่อทราบจำนวนที่เกิดขึ้นจริง

รายได้และต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

รายได้จากการเชื่อมต่อโครงข่ายซึ่งเป็นรายได้ที่บริษัทได้รับจากผู้รับใบอนุญาตรายอื่นซึ่งเกิดจากการเรียกเข้าจากโครงข่ายของผู้รับใบอนุญาตรายอื่นมายังโครงข่ายของบริษัทโดยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในอัตราเรียกเก็บที่ระบุไว้ในสัญญา

ต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่ายที่ต้องจ่ายให้กับผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเป็นต้นทุนการให้บริการจากการเรียกออกผ่านโครงข่ายของบริษัทไปยังโครงข่ายของผู้รับใบอนุญาตรายอื่นรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้างในอัตราเรียกเก็บที่ระบุไว้ในสัญญา

รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย

รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อบริษัทได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว รายได้จากการขายแสดงมูลค่าตามราคาในใบกำกับสินค้าโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับสินค้าที่ได้ส่งมอบหลังจากหักส่วนลดแล้ว

ในกรณีที่มีการขายสินค้าพร้อมการให้บริการ (Multiple element arrangements) องค์ประกอบของรายได้จะปันส่วนตามสัดส่วนมูลค่ายุติธรรมของสินค้าที่ส่งมอบ ส่วนบริการที่เกิดขึ้นหลังการขายบันทึกโดยใช้ราคาขายปกติหรือมูลค่าที่ปรับลด ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ

รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศถือเป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว และแสดงมูลค่าตามราคาในใบกำกับสินค้าโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มของบริการที่ได้หลังจากหักส่วนลดแล้ว

รายได้จากการให้บริการส่งผ่านข้อมูลระหว่างประเทศและบริการอินเทอร์เน็ต

รายได้จากการให้บริการส่งผ่านข้อมูลระหว่างประเทศและบริการอินเทอร์เน็ตถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างตามระยะเวลาของการให้บริการและตามอัตราที่ตกลงร่วมกัน

รายได้จากการใช้โครงข่ายโทรคมนาคม

รายได้จากการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมเป็นรายได้ที่บริษัทได้รับจากผู้รับใบอนุญาตรายอื่นซึ่งเกิดจากการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัท โดยบริษัทรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในอัตราตามที่ระบุในสัญญา

รายได้จากการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม

รายได้จากการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเป็นรายได้ที่บริษัทได้รับจากผู้รับใบอนุญาตโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นซึ่งเกิดจากการอนุญาตให้ใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมของบริษัท โดยบริษัทรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในอัตราตามที่ระบุในสัญญา

รายได้จากการดำเนินงานอื่น

กิจการรับรู้รายได้จากการดำเนินงานอื่น เมื่อกิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากผลสำเร็จของรายการนั้น รายได้แสดงไว้โดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

ดอกเบี้ยรับ

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

เงินปันผลรับ

เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อบริษัทมีสิทธิในการรับเงินปันผล

4.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดหมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มา และไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

4.3 ลูกหนี้การค้าและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ลูกหนี้การค้าแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุหนี้

4.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือเป็นสินค้าสำเร็จรูปซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาทุน (ตามวิธีต้นทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก) หรือมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับแล้วแต่อย่างใดจะต่ำกว่า

4.5 เงินลงทุน

- ก) เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย
- ข) เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)
- ค) เงินลงทุนระยะยาวอื่นที่เป็นเงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดแสดงด้วยราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

บริษัทฯ ใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

4.6 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์/ค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี) ราคาทุนดังกล่าวประกอบด้วย ราคาซื้อและต้นทุนที่เกี่ยวข้องอื่นเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของการบำรุงรักษาหรือขาดทุน

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ดังต่อไปนี้

อาคาร	20 – 30 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคารสำนักงานและสิทธิการเช่า	3 – 20 ปี
อุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์	5 ปี 7 ปี และอายุที่เหลือของสัญญาสัมปทาน
ส่วนปรับปรุงอาคารสถานีรับส่งสัญญาณ	20 ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	5 ปี
เครื่องมือและอุปกรณ์	3 ปี
อุปกรณ์โฆษณาและอุปกรณ์สื่อสาร	5 ปี
สินทรัพย์ถาวรอื่น	3 ปี และ 5 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน อาคารระหว่างก่อสร้าง งานระหว่างก่อสร้างและอุปกรณ์ระหว่างติดตั้ง

บริษัทฯ และบริษัทย่อยตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น) จะรับรู้ในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนเมื่อบริษัทฯ ตัดรายการสินทรัพย์นั้น ออกจากบัญชี

4.7 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมของเงินกู้ที่ใช้ในการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่ต้องใช้ระยะเวลานานในการทำให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้หรือขายได้ถูกนำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามที่มุ่งประสงค์ ส่วนต้นทุนการกู้ยืมอื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมนั้น

4.8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และค่าตัดจำหน่าย

บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการรวมธุรกิจตามมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ณ วันที่ซื้อธุรกิจ ส่วนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการอื่น บริษัทจะบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์นั้นตามราคาทุน โดยต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลย่าน 2.1 GHz บันทึกเป็น “สินทรัพย์ไม่มีตัวตน” โดยวัดมูลค่าเทียบเท่าเงินสดตามมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่จะจ่ายชำระ ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระกับมูลค่าเทียบเท่าเงินสดบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทางการเงินตามระยะเวลาการชำระค่าธรรมเนียมการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ซึ่งจะเริ่มตัดจำหน่ายในงบกำไรขาดทุนเมื่อพร้อมที่จะให้บริการในเชิงพาณิชย์

ภายหลังการรับรู้รายการเริ่มแรก สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี) ของสินทรัพย์นั้น

บริษัทและบริษัทย่อยตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า บริษัทและบริษัทย่อยจะทบทวนระยะเวลาการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์จำกัดของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนแต่ละประเภทดังต่อไปนี้

สิทธิการใช้อุปกรณ์รอตตัมที่ตัดจำหน่ายโดยวิธีเส้นตรงตามอายุที่เหลือของสัญญาสัมปทาน

ค่าใช้จ่ายรอตตัมที่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมต่อระบบสื่อสารสัญญา (transmission facilities) และค่าซอฟต์แวร์ตัดจำหน่ายโดยวิธีเส้นตรงภายในระยะเวลา 3 ปี ถึง 10 ปี และตามอายุที่เหลือของสัญญาสัมปทาน

ต้นทุนทางการเงินรอตตัมที่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมในการจัดหาเงินกู้ ค่าธรรมเนียมในการจัดจำหน่ายหุ้นกู้ และค่าธรรมเนียมในการขยายอายุสัญญาเงินกู้ ตัดจำหน่ายตามอายุสัญญาเงินกู้และหุ้นกู้

ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตัดจำหน่ายตามอายุของใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่

4.9 ค่าความนิยม

บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยมในราคาทุน ซึ่งเท่ากับต้นทุนการรวมธุรกิจส่วนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมสุทธิของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มา หากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาสูงกว่าต้นทุนการรวมธุรกิจ บริษัทจะรับรู้ส่วนที่สูงกว่านี้เป็นกำไรในส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

บริษัทแสดงค่าความนิยมตามราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม และจะทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมทุกปี หรือเมื่อใดก็ตามที่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น

เพื่อวัตถุประสงค์ในการทดสอบการด้อยค่า บริษัทจะปันส่วนค่าความนิยมที่เกิดขึ้นจากการรวมกิจการให้กับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด (หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) ที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการรวมกิจการ และบริษัทจะทำการประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดแต่ละรายการ (หรือกลุ่มของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชี บริษัทจะรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุน และบริษัทไม่สามารถกลับบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่าได้ในอนาคต

4.10 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกบริษัทฯ ควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลที่มีสิทธิออกเสียงโดยทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัทฯ ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯ ที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯ

4.11 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า หรืออายุของสัญญาเช่า แล้วแต่ระยะเวลาใดจะต่ำกว่า

จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินการรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

4.12 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทำการประเมินการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์หรือสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่นของบริษัทฯ และบริษัทย่อยหากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า และจะทำการประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยมเป็นรายปี บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ บริษัทฯ และบริษัทย่อยประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์และคำนวณคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีที่สะท้อนถึงการประเมินความเสี่ยงในสภาพตลาดปัจจุบันของเงินสดตามระยะเวลาและความเสี่ยงซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสินทรัพย์ที่กำลังพิจารณาอยู่ ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย บริษัทฯ และบริษัทย่อยใช้แบบจำลองการประเมินมูลค่าที่ดีที่สุดซึ่งเหมาะสมกับสินทรัพย์ ซึ่งสะท้อนถึงจำนวนเงินที่กิจการสามารถจะได้อาจจากการจำหน่ายสินทรัพย์หักด้วยต้นทุนในการจำหน่าย โดยการจำหน่ายนั้นผู้ซื้อและผู้ขายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยนและสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

รายการขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้ในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน

หากในการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่รับรู้ในงวดก่อนได้หมดไปหรือลดลง บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้น และจะกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในงวดก่อนก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้กำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนภายหลังจากการรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าครั้งล่าสุด โดยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าต้องไม่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีที่ควรจะเป็นหากกิจการไม่เคยรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในงวดก่อนๆ บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์โดยรับรู้ไปยังส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

4.13 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทและบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

บริษัทและบริษัทย่อยจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ณ ทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าบริษัทและบริษัทย่อยจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัทและบริษัทย่อยจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

4.14 ผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

บริษัทและบริษัทย่อยและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัทและบริษัทย่อย เงินที่บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน

บริษัทและบริษัทย่อยมีการะสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

บริษัทและบริษัทย่อยคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial gains and losses) สำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.15 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทแสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

4.16 ตราสารอนุพันธ์

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

ลูกหนี้และเจ้าหนี้ตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจะถูกแปลงค่าตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศดังกล่าวจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน ส่วนเกินหรือส่วนลดที่เกิดขึ้นจากการทำสัญญาจะถูกตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงตามอายุของสัญญา

สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย

จำนวนสุทธิของดอกเบี้ยที่ได้รับจาก/จ่ายให้แก่คู่สัญญาตามสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยจะรับรู้เป็นรายได้/ค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง

4.17 ประมาณการหนี้สิน

บริษัทและบริษัทย่อยจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทและบริษัทย่อยจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดเปลื้องภาระผูกพันนั้น และบริษัทและบริษัทย่อยสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.18 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่นโดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า บริษัทและบริษัทย่อยใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัทและบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

- ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม
- ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทและบริษัทย่อยจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

4.19 การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงจึงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการทางบัญชีที่สำคัญได้แก่

การรับรู้และการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน

ในการพิจารณาการรับรู้หรือการตัดบัญชีสินทรัพย์และหนี้สินฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่าบริษัทและบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวแล้วหรือไม่ โดยใช้ดุลยพินิจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ดีที่สุดที่รับรู้ได้ในสภาวะปัจจุบัน

สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงินฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่าบริษัทและบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้เกิดจากการปรับมูลค่าของลูกหนี้จากความเสี่ยงด้านเครดิตที่อาจเกิดขึ้น ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยใช้การวิเคราะห์อายุลูกหนี้ ประสิทธิภาพการเก็บเงินในอดีตและการเปลี่ยนแปลงของสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การใช้ประมาณการและข้อสมมติฐานที่แตกต่างกันอาจมีผลต่อจำนวนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ดังนั้น การปรับปรุงค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญอาจมีขึ้นได้ในอนาคต

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา สิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์บัตช์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ และค่าตัดจำหน่ายของสิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์บัตช์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารจะต้องพิจารณาการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์บัตช์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนหากมีข้อบ่งชี้ และบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น

ข้อบ่งชี้ดังกล่าวรวมถึงการลดลงอย่างมีนัยสำคัญของมูลค่าตลาดหรือมูลค่าที่ได้รับจากการใช้ประโยชน์ในอนาคตของสินทรัพย์ การเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญของกลยุทธ์ทางธุรกิจของกิจการที่มีผลกระทบต่อการใช้สินทรัพย์นั้นในอนาคต แนวโน้มในทางลบของภาวะอุตสาหกรรมและสภาพเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง การสูญเสียส่วนแบ่งตลาดที่สำคัญของกิจการ รวมถึงภาวะเบี้ยข้อบังคับที่สำคัญหรือคำตัดสินของศาลที่มีผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ เป็นต้น

การทดสอบการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์บัตช์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์หรือหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด รวมทั้งการเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสมในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดนั้นๆ ทั้งนี้ กระแสเงินสดประมาณการบนพื้นฐานของข้อมูลการดำเนินงานที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน ซึ่งฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับข้อสมมติฐานเกี่ยวกับสถานะตลาดในอนาคต รวมถึงรายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสินทรัพย์หรือหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดนั้น โดยประมาณการกระแสเงินสดดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจาก ภาวะการแข่งขัน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของรายได้ โครงสร้างต้นทุน การเปลี่ยนแปลงของอัตราคิดลด ภาวะอุตสาหกรรมและภาวะตลาดที่เกี่ยวข้อง

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งคำนวณขึ้นจากผลแตกต่างชั่วคราว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์หรือหนี้สินกับราคาตามบัญชีของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทและบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีจากการดำเนินงานในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใดโดยพิจารณาถึงกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังออกจากรางานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากรางานของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่างๆ ในการประมาณการ เช่น อัตราคิดลด จำนวนเงินเดือนที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นในอนาคต อัตราการเกษียณและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในเชิงประชากรศาสตร์ เป็นต้น ในการกำหนดอัตราคิดลดฝ่ายบริหารได้พิจารณาถึงอัตราดอกเบี้ยที่สะท้อนถึงสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่วนอัตราการเกษียณใช้ข้อมูลตารางอัตราการเกษียณที่เปิดเผยทั่วไปในประเทศ อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์หลังการเลิกจ้างงานที่เกิดขึ้นจริงนั้นอาจแตกต่างไปจากที่ประมาณไว้

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่บันทึกในงบแสดงฐานะการเงินที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาค่าได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองในการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงด้านเครดิต (ทั้งของธนาคารและคู่สัญญา) สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณอาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน และการเปิดเผยลำดับขั้นของมูลค่ายุติธรรม

สำรองค่าใช้จ่ายการรื้อถอน

สำรองค่าใช้จ่ายการรื้อถอนอุปกรณ์โครงข่ายที่ติดตั้งบนพื้นที่เช่าประมาณการจากมูลค่าปัจจุบันของประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจริงตามข้อมูลในอดีตโดยบันทึกเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์และตัดจำหน่ายตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายการรื้อถอนที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณไว้

ข้อพิพาททางการค้า คดีฟ้องร้อง การปฏิบัติตามกฎระเบียบ/ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมโทรคมนาคมและความไม่แน่นอนในการตีความภาษีอากร

บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากข้อพิพาททางการค้า คดีฟ้องร้อง การถูกเรียกร้องค่าเสียหายจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมโทรคมนาคม และความไม่แน่นอนจากการตีความด้านภาษีอากร

ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของรายการต่างๆ ดังกล่าว ซึ่งรวมถึงการประเมินระดับของความน่าจะเป็นที่จะเกิดผลเสียหายและความสามารถในการประมาณการผลเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม การเปลี่ยนแปลงในปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ประกอบการประเมินของผู้บริหารและสถานการณ์ต่างๆ ที่ไม่คาดว่าจะเกิดขึ้นอาจส่งผลให้ผลที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างไปจากที่ได้มีการประมาณการไว้ อย่างไรก็ตามในกรณีนี้ฝ่ายบริหารเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายที่มีนัยสำคัญเกิดขึ้น บริษัทและบริษัทย่อยจะไม่ได้บันทึกประมาณการหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

5. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
เงินสด	4,557	3,958	4,442	3,893
เงินฝากธนาคาร	18,288,889	10,116,575	7,858,067	2,795,836
รวม	18,293,446	10,120,533	7,862,509	2,799,729

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.05 ถึงร้อยละ 1.25 ต่อปี (2558: ร้อยละ 0.125 ถึงร้อยละ 1.60 ต่อปี)

6. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ลูกหนี้การค้ากิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,617,606	2,265,862	3,972,248	5,096,998
หัก: ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	(2,830)	(2,830)	(2,830)	(2,830)
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	1,614,776	2,263,032	3,969,418	5,094,168

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน				
ลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์	4,123,315	3,659,394	223,261	372,096
ลูกหนี้การค้าผู้ให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	1,383,120	843,433	394,510	387,232
ลูกหนี้การค้าจากการขาย E-Refill เครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	1,167,002	2,066,406	284,555	1,012,486
ลูกหนี้การค้าอื่น	1,107,961	1,112,631	653,585	630,702
รวม	7,781,398	7,681,864	1,555,911	2,402,516
หัก: ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	(1,009,827)	(899,158)	(222,256)	(268,842)
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	6,771,571	6,782,706	1,333,655	2,133,674
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	8,386,347	9,045,738	5,303,073	7,227,842
ลูกหนี้อื่น				
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	60,560	135,863	3,034,276	2,570,356
อื่น ๆ	534,460	548,338	506,041	310,774
รวม	595,020	684,201	3,540,317	2,881,130
หัก: ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	(7,918)	(7,918)	(5,944)	(5,944)
รวมลูกหนี้อื่น, สุทธิ	587,102	676,283	3,534,373	2,875,186
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	8,973,449	9,722,021	8,837,446	10,103,028

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1,432,159	1,752,618	2,664,272	5,058,243
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	177,132	449,128	1,243,986	17,550
1 เดือน ถึง 3 เดือน	59	58,963	24,037	17,112
3 เดือน ถึง 6 เดือน	3,150	—	37,123	1,186
มากกว่า 6 เดือน	5,106	5,153	2,830	2,907
รวม	1,617,606	2,265,862	3,972,248	5,096,998
หัก: ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	(2,830)	(2,830)	(2,830)	(2,830)
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	1,614,776	2,263,032	3,969,418	5,094,168

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ได้ถึงกำหนดชำระ	2,547,743	2,253,322	96,906	175,023
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	682,994	562,943	38,636	55,883
1 เดือน ถึง 3 เดือน	284,324	177,124	29,045	31,680
3 เดือน ถึง 6 เดือน	214,058	133,300	13,680	14,132
มากกว่า 6 เดือน	394,196	532,705	44,994	95,378
รวม	4,123,315	3,659,394	223,261	372,096
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(742,052)	(696,065)	(58,445)	(133,233)
ลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์ – สุทธิ	3,381,263	2,963,329	164,816	238,863

บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญโดยพิจารณาจากประสบการณ์ในการเก็บหนี้ในอดีต โดยบันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์เป็นอัตราร้อยละของยอดลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์คงค้างในแต่ละช่วงของอายุหนี้ที่ค้างชำระตามอัตรากำหนด

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าผู้ให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ได้ถึงกำหนดชำระ	1,084,202	682,524	95,592	226,323
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	15,522	51,793	15,522	51,793
1 เดือน ถึง 3 เดือน	26,269	66,225	26,269	66,225
3 เดือน ถึง 6 เดือน	93,325	14,524	93,325	14,524
มากกว่า 6 เดือน	163,802	28,367	163,802	28,367
รวม	1,383,120	843,433	394,510	387,232
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(25,357)	(25,812)	(25,357)	(25,812)
ลูกหนี้การค้าผู้ให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ – สุทธิ	1,357,763	817,621	369,153	361,420

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าจากการขาย E-Refill เครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 แยกตามอายุหนี้ คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	936,790	1,846,564	133,494	875,817
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	48,327	61,547	26,305	32,174
1 เดือน ถึง 3 เดือน	7,834	9,338	1,978	7,911
3 เดือน ถึง 6 เดือน	51,294	22,207	50,402	1,037
มากกว่า 6 เดือน	122,757	126,750	72,376	95,547
รวม	1,167,002	2,066,406	284,555	1,012,486
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(134,718)	(104,705)	(118,039)	(89,547)
ลูกหนี้การค้าจากการขาย E-Refill เครื่องโทรศัพท์ และชุดเลขหมาย – สุทธิ	1,032,284	1,961,701	166,516	922,939

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	380,335	300,512	120,049	99,368
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	14,871	15,829	12,628	7,674
1 เดือน ถึง 3 เดือน	5,265	25,459	–	–
3 เดือน ถึง 6 เดือน	7,183	13,126	–	7,609
มากกว่า 6 เดือน	700,307	757,705	520,908	516,051
รวม	1,107,961	1,112,631	653,585	630,702
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(107,700)	(72,576)	(20,415)	(20,250)
ลูกหนี้การค้าอื่น – สุทธิ	1,000,261	1,040,055	633,170	610,452

7. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี บริษัทและบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามสัญญาที่ตกลงกันระหว่างบริษัทและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม บริษัทย่อยและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2559	2558	2559	2558	
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)					
ขายสินค้าและอุปกรณ์	—	—	930	294	ราคาทุน
ค่าบริการรับ	—	—	34,808	34,096	ราคาตามสัญญา
ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	—	—	1,977	2,572	ราคาตามสัญญา
ดอกเบี้ยรับ	—	—	471	695	ราคาตามสัญญา
ดอกเบี้ยจ่าย	—	—	840	14	ราคาตามสัญญา
เงินปันผลรับ	—	—	3,915	4,372	ตามที่ประกาศจ่าย
ซื้อสินค้า	—	—	573	35	ราคาที่ตกลงร่วมกัน
ซื้อสินทรัพย์	—	—	222	—	ราคาที่ตกลงร่วมกัน
รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม: บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด*					
ขายสินค้า	10,521	12,644	23	66	ราคาขายหักอัตรากำไรจำนวน หนึ่งราคาตามสัญญา
เงินปันผลรับ	5	10	5	10	ตามที่ประกาศจ่าย
ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	489	605	4	4	ราคาตามสัญญา
รายการธุรกิจกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันอื่น					
ค่าบริการรับจากการให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	24	68	7	46	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการรับ	424	433	50	56	ราคาตลาด
รายได้จากการขายสิทธิการให้บริการเดิมเงิน	296	358	—	—	ราคาตามสัญญา
ขายสินค้า	—	1	—	1	ราคาตลาด
ค่าบริการจ่าย	1,657	1,241	534	425	ราคาตามสัญญา
ค่าจ้างติดตั้งอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณ	275	272	275	272	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการการจัดการจ่าย	677	651	677	651	ราคาตามสัญญา
ขายสินทรัพย์	3	—	3	—	ราคาที่ตกลงร่วมกัน

* นอกจากนี้ บริษัทมีค่านับสนุนทางการตลาดให้กับตัวแทนจำหน่ายโดยจ่ายผ่านบริษัท ยูไนเต็ ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 เป็นจำนวนเงิน 3 ล้านบาท (2558: 8 ล้านบาท)

บริษัทฯ เข้าทำสัญญากับบริษัทย่อยแห่งหนึ่งเป็นรายปีโดยบริษัทฯ ตกลงที่จะขายอุปกรณ์มือถือในราคาที่ตกลงกันหากลูกค้าทำการสมัครบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทย่อยนั้น โดยบริษัทย่อยจะจ่ายค่าตอบแทนในการจัดหาลูกค้าตามที่กำหนดในสัญญา ทั้งนี้ค่าตอบแทนดังกล่าวได้รวมอยู่ในการเปิดเผยข้อมูลรายการธุรกิจกับบริษัทย่อยข้างต้นแล้ว

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 6)				
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	–	–	3,960,649	5,054,670
บริษัทรวม (หมายเหตุ 7.1)	1,444,946	1,884,153	56	26,451
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ⁽¹⁾	172,660	381,709	11,543	15,877
รวม	1,617,606	2,265,862	3,972,248	5,096,998
หัก: ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	(2,830)	(2,830)	(2,830)	(2,830)
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	1,614,776	2,263,032	3,969,418	5,094,168
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	–	–	2,973,716	2,434,493
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	60,560	135,863	60,560	135,863
รวม	60,560	135,863	3,034,276	2,570,356
หัก: ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	(5,944)	(5,944)	(5,944)	(5,944)
รวมลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	54,616	129,919	3,028,332	2,564,412
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	1,669,392	2,392,951	6,997,750	7,658,580
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย (หมายเหตุ 7.2)	–	–	216,767	361,909
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	26,539	26,774	–	–
รวม	26,539	26,774	216,767	361,909
หัก: ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	(26,343)	(26,343)	–	–
รวมลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	196	431	216,767	361,909
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย				
บริษัทย่อย (หมายเหตุ 7.3)	–	–	15,500,000	15,500,000
รวมเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	–	–	15,500,000	15,500,000
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 17)				
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	–	–	220,955	384,839
บริษัทรวม	64,848	93,705	–	–
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	950,071	1,388,735	130,617	257,432
รวมเจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,014,919	1,482,440	351,572	642,271

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	–	–	988,695	83,955
บริษัทร่วม	459	1,317	459	1,317
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	510,333	602,119	507,416	599,202
รวมเจ้าหนี้อื่น – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	510,792	603,436	1,496,570	684,474
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,525,711	2,085,876	1,848,142	1,326,745
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ⁽¹⁾ (หมายเหตุ 7.4)	165,000	–	–	–
รวมเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	165,000	–	–	–
เงินกู้ยืมจากบริษัทย่อย				
บริษัทย่อย (หมายเหตุ 7.5)	–	–	28,000,000	18,000,000
รวมเงินกู้ยืมจากบริษัทย่อย	–	–	28,000,000	18,000,000
เงินมัดจำตามสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายภายในประเทศ				
บริษัทย่อย	–	–	3,750,764	3,750,764

ลักษณะความสัมพันธ์กับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

⁽¹⁾ มีผู้ถือหุ้นใหญ่ร่วมกัน⁽²⁾ มีกรรมการร่วมกัน

7.1 ลูกหนี้การค้าบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 จำแนกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
อายุหนี้ค้างชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1,289,868	1,471,304	52	18,803
ค้างชำระน้อยกว่า 1 เดือน	155,078	412,849	4	7,648
ลูกหนี้การค้าบริษัทร่วม	1,444,946	1,884,153	56	26,451

7.2 จำนวนดังกล่าวโดยส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (บริษัทย่อย) จากการขายอุปกรณ์เพื่อใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ซึ่งไม่กำหนดชำระคืนและไม่มียอดเบี้ย

7.3 เงินให้กู้ยืมจำนวน 15,500 ล้านบาท (2558: 15,500 ล้านบาท) เป็นเงินให้กู้ยืมแก่ ดีแทค ไตรเน็ต (บริษัทย่อย) เพื่อใช้ในการเข้าขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ และดำเนินการภายใต้ใบอนุญาตดังกล่าวโดยมีอัตราดอกเบี้ย BIBOR บวกด้วยส่วนเพิ่มจำนวนหนึ่งเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อยดังกล่าวมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถาม อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ไม่คาดว่าจะมีการเรียกชำระคืนเงินให้กู้ยืมดังกล่าวภายใน 1 ปี บริษัทฯ จึงจัดประเภทเงินให้กู้ยืมดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในงบการเงิน

ยอดคงค้างของเงินให้กู้ยืมระหว่างบริษัทฯ และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 และการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมดังกล่าว มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

เงินให้กู้ยืม	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่	เพิ่มขึ้น ระหว่างปี	ลดลง ระหว่างปี	ยอดคงเหลือ ณ วันที่
	31 ธันวาคม 2558			31 ธันวาคม 2559
บริษัทย่อย				
บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด	15,500,000	—	—	15,500,000
	15,500,000	—	—	15,500,000

- 7.4 เงินกู้ยืมระยะสั้นจำนวน 165 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2558: ไม่มี) เป็นเงินกู้ยืมที่บริษัทย่อยแห่งหนึ่งกู้ยืมจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อใช้ในการดำเนินงานของบริษัทย่อยนั้น โดยมีอัตราดอกเบี้ย THBFIX บวกด้วยส่วนเพิ่มส่วนหนึ่งและมีกำหนดชำระคืนตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาเงินกู้ยืมและสัญญาที่เกี่ยวข้องซึ่งคาดว่าจะมีการชำระคืนภายใน 1 ปี
- 7.5 เงินกู้ยืมจำนวน 28,000 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2558: 18,000 ล้านบาท) เป็นเงินกู้ยืมจาก ดีแทค ไตรเนต (บริษัทย่อย) เพื่อใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ โดยมีอัตราดอกเบี้ย BIBOR บวกด้วยส่วนเพิ่มจำนวนหนึ่ง เงินกู้ยืมจากบริษัทย่อยดังกล่าวมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถามอย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ไม่คาดว่าจะมีการเรียกชำระคืนเงินกู้ยืมดังกล่าวจากบริษัทย่อยภายใน 1 ปี บริษัทฯ จึงจัดประเภทเงินกู้ยืมดังกล่าวเป็นหนี้สินไม่หมุนเวียนในงบการเงิน

ยอดคงค้างของเงินกู้ยืมระหว่างบริษัทฯ และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 และการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมดังกล่าว มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

เงินกู้ยืม	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่	เพิ่มขึ้น ระหว่างปี	ลดลง ระหว่างปี	ยอดคงเหลือ ณ วันที่
	31 ธันวาคม 2558			31 ธันวาคม 2559
บริษัทย่อย				
บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด	18,000,000	10,000,000	—	28,000,000
	18,000,000	10,000,000	—	28,000,000

7.6 ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานของกรรมการและผู้บริหารดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม / งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558
ผลประโยชน์ระยะสั้น	109,783	83,140
ผลประโยชน์หลังออกจากงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	2,467	2,315
รวม	112,250	85,455

8. สินค้ำคงเหลือ

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม					
	ราคาทุน		รายการปรับลดราคาทุนเป็น		สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	
			มูลค่าสุทธิที่จะได้รับ			
	2559	2558	2559	2558	2559	2558
สินค้าสำเร็จรูป	2,162,660	3,065,844	(99,372)	(240,072)	2,063,288	2,825,772
รวม	2,162,660	3,065,844	(99,372)	(240,072)	2,063,288	2,825,772

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	รายการปรับลดราคาทุนเป็น					
	ราคาทุน		มูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	
	2559	2558	2559	2558	2559	2558
สินค้าสำเร็จรูป	2,067,432	2,947,857	(82,958)	(236,086)	1,984,474	2,711,771
รวม	2,067,432	2,947,857	(82,958)	(236,086)	1,984,474	2,711,771

ในระหว่างปีปัจจุบัน บริษัทฯและบริษัทย่อยบันทึกการปรับลดราคาทุนของสินค้ำคงเหลือให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นจำนวน 497 ล้านบาท (2558: 495 ล้านบาท) (เฉพาะบริษัทฯ: 473 ล้านบาท 2558: 492 ล้านบาท) โดยแสดงเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขาย และมีการกลับรายการปรับลดมูลค่าสินค้ำคงเหลือเป็นจำนวน 638 ล้านบาท (2558: 383 ล้านบาท) (เฉพาะบริษัทฯ: 626 ล้านบาท 2558: 383 ล้านบาท) โดยนำไปหักจากมูลค่าของสินค้ำคงเหลือที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างปี

9. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ภาษีมูลค่าเพิ่มตั้งพัก	1,377,880	1,951,228	873,154	1,315,251
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าและค่าใช้จ่ายรอตัดจ่าย	216,117	290,126	167,568	216,377
ค่าเช่าที่ดินจ่ายล่วงหน้าเพื่อติดตั้งสถานีรับส่งสัญญาณ	886,525	629,397	155,150	274,190
เงินประกันการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 เมกะเฮิรตซ์	–	644,500	–	–
รวม	2,480,522	3,515,251	1,195,872	1,805,818
หัก: สำรองค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	(11,220)	(11,220)	–	–
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น – สุทธิ	2,469,302	3,504,031	1,195,872	1,805,818

10. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

10.1 รายละเอียดของบริษัทร่วม

(หน่วย: พันบาท)

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	งบการเงินรวม							
			สัดส่วนเงินลงทุน				ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชีตามวิธีส่วนได้เสีย	
			2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558
			ร้อยละ	ร้อยละ						
บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด	จัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซิมการ์ด บัตรเติมเงินและ อุปกรณ์เสริมต่างๆ	ไทย	25	25	50,000	50,000	287,827	282,772		

(หน่วย: พันบาท)

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	งบการเงินเฉพาะกิจการ									
			สัดส่วนเงินลงทุน				ราคาทุน		ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน		มูลค่าตามบัญชีตามวิธีราคาทุน - สุทธิ	
			2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558		
			ร้อยละ	ร้อยละ								
บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด	จัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซิมการ์ด บัตรเติมเงินและ อุปกรณ์เสริมต่าง ๆ	ไทย	25	25	50,000	50,000	—	—	50,000	50,000		

10.2 ส่วนแบ่งกำไรและเงินปันผลรับ

ในระหว่างปี บริษัทฯรับรู้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวมและรับรู้เงินปันผลจากบริษัทร่วมดังกล่าวในงบการเงินเฉพาะกิจการ ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)				
บริษัท	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ส่วนแบ่งกำไรจาก			
	เงินลงทุนในบริษัทร่วม		เงินปันผลที่บริษัทฯรับระหว่างปี	
	2559	2558	2559	2558
บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด	10,055	3,708	5,000	10,000

10.3 ข้อมูลทางการเงินของบริษัทร่วม

ข้อมูลทางการเงินตามที่แสดงอยู่ในงบการเงินของบริษัทร่วมโดยสรุป (2558: งบการเงินที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีแล้ว, 2559: งบการเงินที่จัดทำโดยฝ่ายบริหารของบริษัทร่วม) ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

บริษัท	ทุนเรียกชำระ		สินทรัพย์รวม		หนี้สินรวม		รายได้รวมสำหรับปี		กำไรสำหรับปี	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม		สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558
บริษัท ยูไนटेด ดิสทริบิวชั่น										
บิซซิเนส จำกัด	200	200	2,691	3,140	1,540	2,009	1,261	1,644	40	30

11. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

	งบการเงินเฉพาะกิจการ									
	ทุนชำระแล้ว		สัดส่วนเงินลงทุน		เงินลงทุนวิธีราคาทุน		ค่าเผื่อการด้อยค่า		สุทธิ	
	2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558
	ล้านบาท	ล้านบาท	ร้อยละ	ร้อยละ	พันบาท	พันบาท	พันบาท	พันบาท	พันบาท	พันบาท
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัทฯ										
บริษัท เวลดีโฟน ซ้อป จำกัด	450	450	100	100	450,000	450,000	(450,000)	(450,000)	–	–
บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	1	1	100	100	1,000	1,000	–	–	1,000	1,000
บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด	1,160	1,160	100	100	1,270,000	1,270,000	–	–	1,270,000	1,270,000
บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด	175	175	100	100	175,000	175,000	–	–	175,000	175,000
บริษัท ยูไนเต็ดยูนิคอม อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) (UCOM)	272	272	99.81	99.81	271,161	271,161	–	–	271,161	271,161
บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด	–	26	–	100	–	25,750	–	–	–	25,750
บริษัท เพย์สบาย จำกัด	200	200	100	100	236,756	236,756	–	–	236,756	236,756
บริษัท ครีเอ จำกัด	–	0.2	–	51	–	39,230	–	(39,230)	–	–
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด										
บริษัท อีสเทิร์น บิช จำกัด	80	80	100	100	–	–	–	–	–	–
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด										
บริษัท ดีแทค แอ็คเซลเลเรท จำกัด	15	15	100	100	–	–	–	–	–	–
บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด	26	–	100	–	–	–	–	–	–	–
บริษัท ดีแทค เซอร์วิส จำกัด	0.25	0.25	100	100	–	–	–	–	–	–
บริษัท ดีแทค เน็ทซ์ จำกัด	0.25	0.25	100	100	–	–	–	–	–	–
บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด	0.25	–	100	–	–	–	–	–	–	–
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย – สุทธิ					2,403,917	2,468,897	(450,000)	(489,230)	1,953,917	1,979,667

- ก) ในระหว่างปี 2559 บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด และบริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ ได้ประกาศจ่ายเงินปันผลให้แก่บริษัทฯ เป็นจำนวนเงิน 2,830 ล้านบาท และ 1,085 ล้านบาท ตามลำดับ (ปี 2558: 3,138 ล้านบาท และ 1,056 ล้านบาท ตามลำดับ)
- ข) ในเดือนเมษายน 2559 ดีแทค ไตรเน็ต ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ ได้เข้าถือหุ้นในบริษัท เทเลแอสเสท จำกัด (“เทเลแอสเสท”) จำนวน 9,997 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ของหุ้นที่ออกจำหน่ายทั้งหมดในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ 100 บาทต่อหุ้น ซึ่งเรียกชำระแล้วร้อยละ 25 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 250,000 บาท โดย เทเลแอสเสท ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2559 เพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการบริหารและจัดการทรัพย์สิน
- ค) ในเดือนมิถุนายน 2559 บริษัทฯ ได้ทำการโอนหุ้นในบริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด จำนวน 999,993 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ของหุ้นที่ออกจำหน่ายทั้งหมดในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ 100 บาทต่อหุ้น ให้กับ ดีแทค ไตรเน็ต โดยตกลงราคาโอนกันทั้งสิ้นเป็นจำนวนเงิน 26 ล้านบาท ซึ่งเป็นราคาเทียบเท่ากับราคาซื้อขายแล้วร้อยละ 25 ของหุ้นที่ออกจำหน่ายทั้งหมดดังกล่าว
- ง) เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2558 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ครีเอ จำกัด (“ครีเอ”) ครั้งที่ 3/2558 ได้มีมติอนุมัติให้เลิกบริษัท โดยครีเอ ได้จดทะเบียนเลิกบริษัทกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2558 ปัจจุบัน ครีเอเลิกกิจการและเสร็จสิ้นการชำระบัญชีแล้ว
- จ) ในปี 2558 ดีแทค ไตรเน็ต ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ ได้เข้าถือหุ้นในบริษัท ดีแทค เซอร์วิส จำกัด (“ดีแทค เซอร์วิส”) จำนวน 9,997 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ของหุ้นที่ออกจำหน่ายทั้งหมดในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ 100 บาทต่อหุ้น ซึ่งเรียกชำระแล้วร้อยละ 25 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 250,000 บาท โดย ดีแทค เซอร์วิส ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2558 เพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการบริหารและจัดการทรัพย์สิน
- ฉ) ในปี 2558 ดีแทค ไตรเน็ต ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ ได้เข้าถือหุ้นในบริษัท ดีแทค เน็ตซ์ จำกัด (“ดีแทค เน็ตซ์”) จำนวน 9,997 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ของหุ้นที่ออกจำหน่ายทั้งหมดในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ 100 บาทต่อหุ้น ซึ่งเรียกชำระแล้วร้อยละ 25 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 250,000 บาท โดย ดีแทค เน็ตซ์ ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2558 เพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการบริหารและจัดการทรัพย์สิน
- ช) ตามที่ระบุในสัญญาซื้อขายทรัพย์สิน (Master Sale and Purchase Agreement) ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2549 UCOM มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการงานเดิมโดยไม่จำกัดวงเงินจากบริษัทผู้ซื้อ ดังนั้น ภาระความรับผิดชอบทั้งหมดต่อภาระหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น (ถ้ามี) จึงตกอยู่กับบริษัทผู้ซื้อ โดยที่ระยะเวลาในการใช้สิทธิเรียกร้องมีระยะเวลา 2 ปีนับจากวันโอนทรัพย์สิน หรือจนกว่าหน้าที่และความรับผิดชอบของ UCOM จะได้มีการปลดปล่อยไป

12. เงินลงทุนทั่วไป

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด	49,400	49,400	49,400	49,400
บริษัทอื่น	47,415	37,783	32,133	32,133
รวม	96,815	87,183	81,533	81,533
หัก: สำรองผลขาดทุนจากการด้อยค่า	(79,733)	(64,913)	(79,733)	(64,913)
รวมเงินลงทุนทั่วไป – สุทธิ	17,082	22,270	1,800	16,620

ในระหว่างปี 2559 บริษัทฯ ได้บันทึกสำรองผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด เพิ่มเติมจำนวน 15 ล้านบาท

13. ทัดียน จาการและจุปนกรณ

นศทอได้รับทุน

(หมายเหตุ: พันบาท)

[illegible]

งบการเงินรวม

(หน่วย: ล้านบาท)

		อุปกรณ์ใช้ การดำเนินงาน		ส่วนปรับปรุง อาคาร-สถาน		ส่วนปรับปรุง อาคาร-สถาน		เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ เครื่องใช้ สำนักงาน		เครื่องมือ และอุปกรณ์		อุปกรณ์ สื่อสารและ อุปกรณ์สื่อสาร ระหว่างทำ งาน		อื่นๆ		รวม	
		ที่ดิน	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคาร	ส่วนปรับปรุง สิทธิต่อเช่า	การให้บริการ ระบบข้อมูล	การให้บริการ ระบบข้อมูล	การให้บริการ ระบบข้อมูล	การให้บริการ ระบบข้อมูล	การให้บริการ ระบบข้อมูล	การให้บริการ ระบบข้อมูล	การให้บริการ ระบบข้อมูล	การให้บริการ ระบบข้อมูล	การให้บริการ ระบบข้อมูล	การให้บริการ ระบบข้อมูล	การให้บริการ ระบบข้อมูล	การให้บริการ ระบบข้อมูล	การให้บริการ ระบบข้อมูล
ราคาทุน																	
1 มกราคม 2559		1,006,221	1,702,693	1,285,801	31,771,720	213,011	675,793	6,868,115	121,879	2,519,885	351,976	46,517,094					
ซื้อเพิ่ม		-	-	20,121	3,166,076	-	1,108	2,923	53,401	12,140,601	680	15,384,910					
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย		(2,405)	(7,378)	(118,663)	(312,804)	-	(26,825)	(112,317)	(39,318)	(3,190)	(45,425)	(668,325)					
โอนเข้า (ออก)		-	7,219	163,407	12,324,346	-	60,168	390,118	722	(13,063,610)	782	(116,848)					
31 ธันวาคม 2559		1,003,816	1,702,534	1,350,666	46,949,338	213,011	710,244	7,148,839	136,684	1,593,686	308,013	61,116,831					
ค่าเสื่อมราคาสะสม																	
1 มกราคม 2559		-	1,276,162	686,276	8,762,536	177,437	642,382	6,089,698	79,200	-	211,261	17,924,952					
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี		-	67,526	159,362	5,277,612	10,536	36,006	394,326	37,830	-	24,629	6,007,827					
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย/ตัดจำหน่าย		-	(7,378)	(88,073)	(228,035)	-	(26,049)	(53,136)	(36,944)	-	(42,583)	(482,198)					
โอนเข้า		-	-	-	(54,420)	-	-	-	-	-	-	(54,420)					
31 ธันวาคม 2559		-	1,336,310	757,565	13,757,693	187,973	652,339	6,430,888	80,086	-	193,307	23,396,161					
ค่าเผื่อการตัดค่า																	
1 มกราคม 2559		3,000	-	-	-	-	-	11,465	-	-	82,975	97,440					
31 ธันวาคม 2559		3,000	-	-	-	-	-	11,465	-	-	82,975	97,440					
มูลค่าสุทธิตามบัญชี																	
31 ธันวาคม 2558		1,003,221	426,531	599,525	23,009,184	35,574	33,411	766,952	42,679	2,519,885	57,740	28,494,702					
31 ธันวาคม 2559		1,000,816	366,224	593,101	33,191,645	25,038	57,905	706,486	56,598	1,593,686	31,731	37,623,230					
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน																	
ปี 2558												4,593,710					
ปี 2559												6,007,827					

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้ว มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการตัดค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวน 7,707 ล้านบาท (2558: 7,037 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯและบริษัทย่อยมียอดคงเหลือของยานพาหนะซึ่งได้มาภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินโดยมีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนเงิน 11 ล้านบาท (2558: 23 ล้านบาท)

งานการเงินเฉพาะกิจการ

[illegible]

งบการเงินเฉพาะกิจการ

(หน่วย: ล้านบาท)

อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน											
สนับสนุน											
เครื่องตกแต่ง											
ติดตั้งและ											
เครื่องใช้											
และอุปกรณ์											
สำนักงาน											
ส่วนปรับปรุงอาคาร-สถานี											
รับส่งสัญญาณ											
อุปกรณ์สื่อสาร											
ระหว่างท่า											
งาน											
อื่นๆ											
รวม											
ราคาทุน											
1 มกราคม 2559	725,445	1,702,240	1,244,536	3,405,762	86,942	641,155	6,187,106	120,444	202,268	220,508	14,536,406
ซื้อเพิ่ม	-	-	19,110	72,406	7,037	797	1,527	53,401	1,559,046	680	1,714,004
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	(2,405)	(7,378)	(117,312)	(170,192)	-	(26,825)	(27,509)	(39,312)	-	(32,568)	(423,501)
โอนเข้า (ออก)	-	7,219	154,709	1,265,420	-	58,253	188,930	722	(1,675,253)	-	-
31 ธันวาคม 2559	723,040	1,702,081	1,301,043	4,573,396	93,979	673,380	6,350,054	135,255	86,061	188,620	15,826,909
ค่าเสื่อมราคาสะสม											
1 มกราคม 2559	-	1,275,709	656,895	1,695,620	62,913	614,231	5,679,546	77,960	-	99,110	10,161,984
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	67,526	155,590	393,915	6,028	34,152	279,689	37,656	-	15,002	989,558
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(7,378)	(87,430)	(108,888)	-	(26,049)	(27,226)	(36,939)	-	(29,726)	(323,636)
31 ธันวาคม 2559	-	1,335,857	725,055	1,980,647	68,941	622,334	5,932,009	78,677	-	84,386	10,827,906
ค่าเผื่อการตัดค่า											
1 มกราคม 2559	3,000	-	-	263,958	-	-	-	-	-	82,975	349,933
ค่าเผื่อการตัดค่าระหว่างปี	-	-	-	489,489	-	-	-	-	-	-	489,489
31 ธันวาคม 2559	3,000	-	-	753,447	-	-	-	-	-	82,975	839,422
มูลค่าสุทธิตามบัญชี											
31 ธันวาคม 2558	722,445	426,531	587,641	1,446,184	24,029	26,924	507,560	42,484	202,268	38,423	4,024,489
31 ธันวาคม 2559	720,040	366,224	575,988	1,839,302	25,038	51,046	418,045	56,578	86,061	21,259	4,159,581
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน											
ปี 2558	880,438										
ปี 2559	989,558										

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯมีอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้ว มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการตัดค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวน 7,412 ล้านบาท (2558: 6,888 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯมียอดคงเหลือของยานพาหนะซึ่งได้มาภายใต้สัญญาเช่าการเงินโดยมีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนเงิน 11 ล้านบาท (2558: 23 ล้านบาท)

ในปี 2558 และ 2559 บริษัทฯ ได้ทบทวนมูลค่าของอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ซึ่งมูลค่าตามบัญชีของอุปกรณ์ดังกล่าวได้รวมเป็นหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดเดียวกับต้นทุนเครื่องมือและอุปกรณ์รื้อตัดบัญชีตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 14

14. สิทธิการใช้อุปกรณ์รื้อตัดบัญชี

สิทธิการใช้อุปกรณ์รื้อตัดบัญชีโดยส่วนใหญ่เป็นรายการจ่ายค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ของบริษัทฯ ภายใต้สัญญาเช่า กสท. ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 1.2 ซึ่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวที่เกี่ยวข้องจะตกเป็นของ กสท. นับแต่วันเริ่มเปิดให้บริการหรือเริ่มใช้เครื่องมือและอุปกรณ์นั้นในการดำเนินงานให้บริการ

ต้นทุนของเครื่องมือและอุปกรณ์ดังกล่าวถือเป็นค่าใช้จ่ายตั้งพักและตัดจำหน่ายภายในระยะเวลาที่เหลือของสัญญาสัมปทาน

สิทธิการใช้อุปกรณ์รื้อตัดบัญชีประกอบด้วย

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		
	ต้นทุนเครื่องมือ และอุปกรณ์รื้อตัดบัญชี	ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมต่อ ระบบสื่อสารวิทยุคมนาคมรื้อตัดบัญชี	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	146,386,043	971,620	147,357,663
เพิ่มขึ้น	8,454,411	–	8,454,411
โอนออก	(372,363)	–	(372,363)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	154,468,091	971,620	155,439,711
เพิ่มขึ้น	5,689,295	–	5,689,295
โอนเข้า	143,535	–	143,535
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	160,300,921	971,620	161,272,541
การตัดจำหน่าย			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	(104,383,401)	(710,284)	(105,093,685)
ค่าตัดจำหน่าย	(12,310,183)	(52,762)	(12,362,945)
โอนออก	73,673	–	73,673
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	(116,619,911)	(763,046)	(117,382,957)
ค่าตัดจำหน่าย	(15,254,000)	(77,187)	(15,331,187)
โอนเข้า	(68,999)	–	(68,999)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	(131,942,910)	(840,233)	(132,783,143)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	37,848,180	208,574	38,056,754
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	28,358,011	131,387	28,489,398
ค่าตัดจำหน่ายซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน			
2558	12,310,183	52,762	12,362,945
2559	15,254,000	77,187	15,331,187

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ดินทุนเครื่องมือ และอุปกรณ์รอตัดบัญชี	ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมต่อ ระบบสื่อสารสัญญาณรอตัดบัญชี	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	146,385,463	971,620	147,357,083
เพิ่มขึ้น	8,454,409	—	8,454,409
โอนออก	(372,363)	—	(372,363)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	154,467,509	971,620	155,439,129
เพิ่มขึ้น	5,832,831	—	5,832,831
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	160,300,340	971,620	161,271,960
การตัดจำหน่าย			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	(100,484,998)	(710,284)	(101,195,282)
ค่าตัดจำหน่าย	(8,678,676)	(52,762)	(8,731,438)
โอนออก	73,673	—	73,673
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	(109,090,001)	(763,046)	(109,853,047)
ค่าตัดจำหน่าย	(11,644,460)	(77,187)	(11,721,647)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	(120,734,461)	(840,233)	(121,574,694)
ค่าเผื่อการด้อยค่า			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2558	(17,358,765)	—	(17,358,765)
เพิ่มขึ้น	—	—	—
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	(17,358,765)	—	(17,358,765)
เพิ่มขึ้น	(4,695,336)	—	(4,695,336)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	(22,054,101)	—	(22,054,101)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	28,018,743	208,574	28,227,317
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	17,511,778	131,387	17,643,165
ค่าตัดจำหน่ายซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน			
2558	8,678,676	52,762	8,731,438
2559	11,644,460	77,187	11,721,647

บริษัทได้ทำการประเมินการด้อยค่าต้นทุนเครื่องมือและอุปกรณ์รอตัดบัญชีและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งใช้ในการให้บริการตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ของบริษัทฯ (สัญญาสัมปทาน) โดยเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าตามบัญชีและมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดดังกล่าว โดยมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนคือ มูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ซึ่งคำนวณจากประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ดังกล่าวภายใต้สมมติฐานที่ว่าสัญญาสัมปทานจะสิ้นสุดในเดือนกันยายน 2561 และคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน

ในปี 2559 จากผลการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวข้างต้น บริษัทฯรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเพิ่มเติมทั้งสิ้นจำนวน 5,185 ล้านบาทในงบการเงินเฉพาะกิจการในส่วนของกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ซึ่งประกอบด้วยค่าเผื่อการด้อยค่าของต้นทุนเครื่องมือและอุปกรณ์รอตัดบัญชีจำนวน 4,695 ล้านบาท และค่าเผื่อการด้อยค่าของอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์จำนวน 490 ล้านบาท ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 13

15. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ซอฟต์แวร์			ซอฟต์แวร์		
	ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	คอมพิวเตอร์ระหว่างการพัฒนา	รวม	ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	คอมพิวเตอร์ระหว่างการพัฒนา	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559:						
ราคาทุน	12,124,828	86,709	12,211,537	9,927,719	20,173	9,947,892
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(11,021,604)	–	(11,021,604)	(9,673,246)	–	(9,673,246)
มูลค่าตามบัญชี – สุทธิ	1,103,224	86,709	1,189,933	254,473	20,173	274,646
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558:						
ราคาทุน	11,463,250	263,001	11,726,251	9,775,405	80,101	9,855,506
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(10,225,787)	–	(10,225,787)	(9,362,372)	–	(9,362,372)
มูลค่าตามบัญชี – สุทธิ	1,237,463	263,001	1,500,464	413,033	80,101	493,134

การกระทบบยอดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสำหรับปี 2559 และ 2558 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	1,500,464	1,622,971	493,134	710,276
ซื้อซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	682,623	703,355	92,618	155,086
ค่าตัดจำหน่าย	(877,822)	(875,107)	(311,099)	(422,046)
โอนเข้า (ออก)	(12,109)	50,123	–	50,123
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(103,223)	(878)	(7)	(305)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	1,189,933	1,500,464	274,646	493,134

16. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ค่าธรรมเนียมในการจัดจำหน่าย/จัดหาเงินกู้และหุ้นกู้รอดัดบัญชี – สุทธิ	102,190	155,647	–	10,376
เงินมัดจำ	374,116	313,161	302,541	265,578
สิทธิการเช่า	20,210	23,601	18,921	22,169
ภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	2,362,406	1,365,195	2,338,673	1,338,877
อื่น ๆ	84,151	91,637	15,310	22,796
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	2,943,073	1,949,241	2,675,445	1,659,796

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ อยู่ระหว่างการขอคืนภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย จำนวน 1,171 ล้านบาท (2558: 167 ล้านบาท) จากกรมสรรพากร ทั้งนี้จำนวนเงินที่ได้รับคืนขึ้นอยู่กับผลของการตรวจสอบภาษีดังกล่าว

17. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
เจ้าหนี้การค้าจากการซื้อเครื่องมือ และอุปกรณ์ในการให้บริการ				
โทรศัพท์และเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	10,013,007	6,756,803	3,601,538	4,491,330
เจ้าหนี้การค้า – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 7)	1,014,919	1,482,440	351,572	642,271
เจ้าหนี้ – กสท	8,193,682	7,377,323	8,172,310	7,267,861
เจ้าหนี้ – ทีโอที	1,256,215	1,259,861	1,249,419	1,249,592
ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตค้างจ่าย	2,558,887	4,188,358	–	–
เจ้าหนี้ – ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายผู้ให้บริการโทรศัพท์ในประเทศไทย	65,421	52,670	118	21
เจ้าหนี้ผู้ให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	1,285,239	1,439,521	1,174,692	1,353,604
เจ้าหนี้การค้าอื่น	1,726,366	2,052,101	485,859	676,046
เจ้าหนี้อื่น – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 7)	510,792	603,436	1,496,570	684,474
เจ้าหนี้อื่น	1,417,137	1,415,033	781,879	880,788
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	4,548,762	3,149,758	2,975,078	2,448,210
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	329,223	90,579	–	90,580
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	32,919,650	29,867,883	20,289,035	19,784,777

18. เงินกู้ยืมระยะยาว

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
18.1 เงินกู้ยืมของบริษัทฯ จากสถาบันการเงินต่างประเทศที่มีสาขาในประเทศไทย	–	10,000,000	–	10,000,000
18.2 เงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจากสถาบันการเงินในประเทศไทย	29,000,000	18,000,000	–	–
รวม	29,000,000	28,000,000	–	10,000,000
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	–	(10,000,000)	–	(10,000,000)
เงินกู้ยืมระยะยาว – สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	29,000,000	18,000,000	–	–

เงินกู้ยืมระยะยาวของบริษัทฯ

- เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2555 บริษัทฯได้เข้าทำสัญญาสินเชื่อกับกลุ่มสถาบันการเงินต่างประเทศที่มีสาขาในประเทศไทย โดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อมีดังนี้

วงเงินสินเชื่อ	: 10,000 ล้านบาท (เบิกใช้แล้วเต็มจำนวน)
อัตราดอกเบี้ย	: BIBOR บวกส่วนเพิ่ม (ส่วนเพิ่มเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา)
กำหนดชำระดอกเบี้ย	: ทุก 1 เดือน 3 เดือน หรือ 6 เดือน ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	: 4 งวด ทุกงวด 6 เดือน เริ่มชำระงวดแรกเดือนมิถุนายน 2559

บริษัทฯได้แจ้งความจำนงค์ขอชำระคืนเงินกู้ดังกล่าวทั้งจำนวนก่อนถึงกำหนดชำระคืนตามงวดปกติในปี 2559

เงินกู้ยืมระยะยาวของบริษัทย่อย

- ในเดือนพฤศจิกายน 2558 บริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาสินเชื่อกับกลุ่มสถาบันการเงิน โดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อมีดังนี้

วงเงินสินเชื่อ	: 69,000 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	: BIBOR บวกส่วนเพิ่ม (ส่วนเพิ่มเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา)
กำหนดชำระดอกเบี้ย	: ทุกเดือน ทุก 3 เดือน หรือทุก 6 เดือน ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	: ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา

- ในเดือนมกราคม 2559 บริษัทย่อยเข้าทำสัญญาเงินกู้เพิ่มเติมกับสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง โดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อดังกล่าวมีดังนี้

วงเงินสินเชื่อ	: 3,000 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	: BIBOR บวกส่วนเพิ่ม (ส่วนเพิ่มเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา)
กำหนดชำระดอกเบี้ย	: ทุก 1 เดือน 3 เดือน หรือ 6 เดือน ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	: 5 งวด ทุกงวด 12 เดือน เริ่มชำระงวดแรกในเดือนมกราคม 2562

ในระหว่างงวด บริษัทย่อยได้เบิกใช้วงเงินสินเชื่อดังกล่าวเต็มจำนวนแล้ว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทย่อยมีวงเงินกู้ยืมระยะยาวตามสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวที่ยังไม่ได้เบิกใช้จำนวน 43,000 ล้านบาท (2558 : 51,000 ล้านบาท)

ภายใต้สัญญาสินเชื่อเงินกู้ยืมข้างต้นระบุให้บริษัทฯและบริษัทย่อยต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ ในสัญญา เช่น การรักษาอัตราส่วนทางการเงินให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในสัญญาและการนำสินทรัพย์ไปเป็นหลักประกัน การห้ามให้กู้ยืมหรือค้ำประกัน ยกเว้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ

19. หุ้นกู้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
หุ้นกู้	20,000	20,000	–	5,000
หัก: หุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	–	(5,000)	–	(5,000)
หุ้นกู้ – สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	20,000	15,000	–	–

การเปลี่ยนแปลงของบัญชีหุ้นกู้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)					
	อายุ หุ้นกู้	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	บวก: ออก หุ้นกู้เพิ่ม	หัก: จ่ายคืน หุ้นกู้	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559
บริษัทฯ					
หุ้นกู้จำนวน 5,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2556)	3 ปี	5,000	–	(5,000)	–
		5,000	–	(5,000)	–
บริษัทย่อย					
หุ้นกู้จำนวน 2,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2558)	3 ปี	2,000	–	–	2,000
หุ้นกู้จำนวน 4,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2558)	5 ปี	4,000	–	–	4,000
หุ้นกู้จำนวน 3,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2558)	7 ปี	3,000	–	–	3,000
หุ้นกู้จำนวน 6,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2558)	10 ปี	6,000	–	–	6,000
หุ้นกู้จำนวน 1,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2559)	3 ปี	–	1,500	–	1,500
หุ้นกู้จำนวน 1,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2559)	5 ปี	–	1,000	–	1,000
หุ้นกู้จำนวน 1,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2559)	7 ปี	–	1,500	–	1,500
หุ้นกู้จำนวน 1,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2559)	10 ปี	–	1,000	–	1,000
		15,000	5,000	–	20,000
รวม		20,000	5,000	(5,000)	20,000

หุ้นกู้ของบริษัทฯ

เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2556 บริษัทฯออกหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือประเภทไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีประกัน และมีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้เป็นจำนวนเงิน 5,000 ล้านบาท (5,000,000 หน่วย หน่วยละ 1,000 บาท) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.72 ต่อปี หุ้นกู้ดังกล่าวครบกำหนด และบริษัทฯ ชำระคืนเงินต้นทั้งจำนวนในเดือนกรกฎาคม 2559

หุ้นกู้ของบริษัทย่อย

เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2558 ที่ประชุมคณะกรรมการของ ดีแทค ไตรเนต (บริษัทย่อย) มีมติอนุมัติให้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ใหม่ ซึ่งเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2558 ดีแทค ไตรเนต ได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือ ประเภทไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีประกัน และมีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้แก่ผู้ลงทุนสถาบันและ/หรือผู้ลงทุนรายใหญ่จำนวน 15,000 ล้านบาท (15,000,000 หน่วย หน่วยละ 1,000 บาท) โดยแบ่งเป็น 4 ชุด อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.16, 2.92, 3.52 และ 3.98 ต่อปี ซึ่งครบกำหนดชำระคืนเงินต้นทั้งจำนวนในปี 2561, 2563, 2565 และ 2568 ตามลำดับ

นอกจากนี้เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2559 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทย่อยได้มีมติอนุมัติการออกและเสนอขายหุ้นกู้ใหม่เพิ่มเติม ซึ่งเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2559 บริษัทย่อยได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือ ประเภทไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีประกัน และมีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้จำนวนไม่เกิน 5,000 ล้านบาท (5,000,000 หน่วย หน่วยละ 1,000 บาท) โดยแบ่งเป็น 4 ชุด อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.98, 2.44, 3.01 และ 3.19 ต่อปี ซึ่งครบกำหนดชำระคืนเงินต้นในปี 2562, 2564, 2566 และ 2569

บริษัทย่อยได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยกับสถาบันการเงินสำหรับหุ้นกู้ดังกล่าวข้างต้น จำนวนรวม 16,500 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 82.5 ของหุ้นกู้ที่เสนอขาย โดยแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยคงที่เป็นอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวบวกด้วยส่วนเพิ่มจำนวนหนึ่งตามที่ระบุในสัญญา

หุ้นกู้ดังกล่าวข้างต้นระบุให้บริษัทย่อยต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ ที่ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ออกหุ้นกู้และผู้ถือหุ้นกู้ เช่น ข้อจำกัดเกี่ยวกับการนำสินทรัพย์ไปเป็นหลักประกัน และการห้ามให้กู้ยืมหรือค้ำประกัน ยกเว้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ

20. สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	452,416	380,077
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน:		
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	45,522	38,147
ต้นทุนดอกเบี้ย	13,940	12,946
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:		
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	(12,966)	19,963
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	(49,766)	1,283
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(10,770)	—
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	438,376	452,416

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนรับรู้ในค่าใช้จ่ายในการบริหารทั้งหมด

บริษัทฯ คาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้า เป็นจำนวนประมาณ 5 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: จำนวน 5 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของบริษัทฯประมาณ 15 ปี (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 15 ปี) (2558: 15 ปี งบการเงินเฉพาะกิจการ: 15 ปี)

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ร้อยละต่อปี)

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558
อัตราคิดลด	3.2	3.1
อัตราการขึ้นเงินเดือน	5.5	5.6
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	0 – 25	0 – 25

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	เพิ่มขึ้น 0.5%	ลดลง 0.5%
อัตราคิดลด	(31)	34
อัตราการขึ้นเงินเดือน	33	(30)
	เพิ่มขึ้น 10%	ลดลง 10%
อัตราการลาออกโดยสมัครใจของพนักงาน	(27)	30

21. เงินปันผล

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น
		(ล้านบาท)	(บาท)
เงินปันผลประกาศจ่ายจากการดำเนินงาน ของงวดวันที่ 1 ตุลาคม 2557 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2557 และจากกำไรสะสม	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2558	5,537	2.34
เงินปันผลระหว่างกาลประกาศจ่าย จากการดำเนินงานของ งวดวันที่ 1 มกราคม 2558 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2558	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2558	2,107	0.89
เงินปันผลระหว่างกาลประกาศจ่าย จากการดำเนินงานของ งวดวันที่ 1 เมษายน 2558 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2558	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2558	1,893	0.80
เงินปันผลระหว่างกาลประกาศจ่าย จากการดำเนินงานของ งวดวันที่ 1 กรกฎาคม 2558 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2558	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2558	1,705	0.72
รวมเงินปันผลสำหรับปี 2558		11,242	

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลประกาศจ่าย จากการดำเนินงานของ งวดวันที่ 1 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2559	1,231	0.52
เงินปันผลระหว่างกาลประกาศจ่าย จากการดำเนินงานของ งวดวันที่ 1 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2559	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2559	994	0.42
รวมเงินปันผลสำหรับปี 2559		2,225	

22. สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้ ในปัจจุบัน บริษัทฯได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายไว้ครบถ้วนแล้ว

23. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายตามลักษณะประกอบด้วยรายการค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
เงินเดือนและค่าแรงและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	4,683,683	4,197,106	4,693,682	4,281,345
ค่าเสื่อมราคา	6,007,827	4,593,710	989,558	880,438
ค่าตัดจำหน่าย	17,193,711	14,202,101	12,062,997	9,187,494
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	2,627,720	2,467,930	1,575,304	1,868,411
ซื้อสินค้า	13,923,636	16,306,515	10,532,199	14,396,711
การเปลี่ยนแปลงในสินค้าสำเร็จรูป	903,184	953,214	880,425	835,777

24. ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ดอกเบี้ยจ่าย	1,405,348	1,311,508	1,046,735	999,751
ตัดจำหน่ายต้นทุนทางการเงินรอตดับบัญชี	64,456	22,223	10,377	14,493
ค่าใช้จ่ายทางการเงินอื่น	96,843	50,583	10,028	31,602
รวมค่าใช้จ่ายทางการเงิน	1,566,647	1,384,314	1,067,140	1,045,846

25. ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน:				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	1,495,477	1,761,135	—	—
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	(28,178)	(22,041)	(43,327)	48,686
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี:				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่าง				
ชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	(961,577)	(182,480)	(1,127,230)	691,298
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุน	505,722	1,556,614	(1,170,557)	739,984

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	2559	2558
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	—	—

รายการกระทบยอดระหว่างกำไรทางบัญชีกับค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้มีดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
กำไร (ขาดทุน) ทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	2,591,585	7,444,755	(2,222,973)	7,994,793
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	20%	20%	20%
กำไร (ขาดทุน) ทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	518,317	1,488,951	(444,595)	1,598,959
ขาดทุนสะสม	(721)	(1,857)	—	—
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	(28,178)	(22,041)	(43,327)	48,686
ผลกระทบทางภาษีสำหรับ:				
รายได้ที่ไม่รวมคิดภาษีเงินได้	(1,282)	(10,540)	(784,154)	(960,449)
ค่าใช้จ่ายต้องห้าม	128,743	29,998	106,735	21,682
รายจ่ายฝ่ายทุนที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น	(187,160)	—	(37,916)	—
การปรับลดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	16,620	6,170	16,620	6,170
ผลกระทบจากการปรับปรุงภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	54,740	62,364	16,080	24,936
อื่น ๆ	4,643	3,569	—	—
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุน	505,722	1,556,614	(1,170,557)	739,984

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้การค้า	189,945	167,641	44,451	53,768
ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าเงินลงทุน/ผลขาดทุนในบริษัทย่อย	90,000	90,000	90,000	90,000
ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ	19,875	47,217	16,592	47,217
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	344,774	322,160	330,189	322,160
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	39,528	70,906	20,997	52,391
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นของตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน				
สำหรับเงินกู้ยืมระยะยาว	(7,117)	—	—	—
รายได้จากการจำหน่ายบัตรเติมเงิน	229,146	201,151	39,450	54,524
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	—	—	2,292,734	1,992,812
ใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจบัตรเติมเงินอิเล็กทรอนิกส์				
(ส่วนล้ำมูลค่าหุ้นจากการซื้อบริษัทย่อย)	(13,768)	(13,768)	—	—
ขาดทุนสะสมทางภาษียกไป	1,130,114	—	1,130,114	—
อื่น ๆ	27,873	203,486	49,024	230,123
รวม	2,050,370	1,088,793	4,013,551	2,842,995

ขาดทุนสะสมทางภาษียกไปข้างต้นนี้จะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2564

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จำนวนเงิน 1,392 ล้านบาท (2558: 1,309 ล้านบาท) ซึ่งบริษัทไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี เนื่องจากบริษัทพิจารณาแล้วเห็นว่าบริษัทอาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้ใช้ข้างต้นมาใช้ประโยชน์ได้

26. กำไรต่อหุ้น

กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
กำไร (ขาดทุน) ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (พันบาท)	2,085,830	5,893,114	(1,052,416)	7,254,808
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (พันหุ้น)	2,367,811	2,367,811	2,367,811	2,367,811
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท/หุ้น)	0.88	2.49	(0.44)	3.06

27. ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 ประกอบด้วย

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2559	2558	2559	2558
ค่าเสื่อมราคา				
อาคารและอุปกรณ์	6,007,827	4,593,710	989,558	880,438
ค่าตัดจำหน่าย				
สิทธิการใช้อุปกรณ์รูดบัตรเครดิต	15,331,187	12,362,945	11,721,647	8,731,438
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	900,227	897,052	–	–
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น				
– บันทึกรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	897,841	919,881	330,973	441,563
– บันทึกรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายทางการเงิน	64,456	22,223	10,377	14,493
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	23,201,538	18,795,811	13,052,555	10,067,932

28. กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย และรายได้และรายจ่ายอื่นบางรายการ (EBITDA before other incomes and other expenses)

(หน่วย: พันบาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม	
		2559	2558
กำไรสำหรับปี		2,085,863	5,888,141
บวก :			
: ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	24	1,566,647	1,384,314
: ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	25	505,722	1,556,614
: ค่าเสื่อมราคา	27	6,007,827	4,593,710
: ค่าตัดจำหน่าย	27	17,129,255	14,179,878
EBITDA		27,295,314	27,602,657
บวก (หัก) :			
: ดอกเบี้ยรับ		(170,342)	(136,066)
: ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยน		(83,837)	294,871
: ค่าใช้จ่ายอื่นเกี่ยวกับพนักงาน		578,956	108,026
: เงินปันผลรับจากการลงทุนอื่นๆ		(375)	(40,325)
: ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม		(10,055)	(3,708)
: ขาดทุนจากการจำหน่าย/ตัดจำหน่ายอุปกรณ์			
และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน		294,801	119,904
: ค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุนอื่น		14,820	–
: รายได้อื่น		(3,831)	(4,136)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้			
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย และรายได้และรายจ่ายอื่นบางรายการ			
(EBITDA before other incomes and other expenses)		27,915,451	27,941,223

29. เครื่องมือทางการเงิน

29.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของบริษัทฯและบริษัทย่อยตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 “การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน” ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น หุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาว บริษัทฯและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

29.2 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยอันเนื่องมาจากเงินฝากธนาคาร หุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาว

สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญ (ซึ่งบางส่วนอยู่ภายใต้ตราสารอนุพันธ์ตามที่กล่าวรายละเอียดไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 19) สามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ยได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	หมายเหตุ	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559			รวม
		อัตราดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย	ไม่มี	
		ลอยตัว	คงที่	อัตราดอกเบี้ย	
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	13,483	4,738	72	18,293
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	6	–	–	8,973	8,973
หนี้สินทางการเงิน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	17	–	–	32,920	32,920
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	7	165	–	–	165
เงินกู้ยืมระยะยาว	18	29,000	–	–	29,000
หุ้นกู้	19	–	20,000	–	20,000

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	หมายเหตุ	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558				รวม
		อัตราดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย	ไม่มี		
		ลอยตัว	คงที่	อัตราดอกเบี้ย		
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	9,066	650	404	10,120	
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	6	–	–	9,722	9,722	
หนี้สินทางการเงิน						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	17	–	–	29,868	29,868	
เงินกู้ยืมระยะยาว	18	28,000	–	–	28,000	
หุ้นกู้	19	–	20,000	–	20,000	

สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยคงที่แยกตามวันที่ครบกำหนด (หรือวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินมีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559				อัตราดอกเบี้ย
	หมายเหตุ	ภายใน 12 เดือน	มากกว่า 12 เดือน	รวม	
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		4,738	–	4,738	0.05% – 1.25%
หนี้สินทางการเงิน					
หุ้นกู้	19	–	20,000	20,000	1.98% – 3.98%

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558				
	หมายเหตุ	ภายใน 12 เดือน	มากกว่า 12 เดือน	รวม	อัตราดอกเบี้ย
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		650	–	650	0.125% – 1.60%
หนี้สินทางการเงิน					
หุ้นกู้	19	5,000	15,000	20,000	2.16% – 3.98%

29.3 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอันเกี่ยวเนื่องกับลูกหนี้การค้าผู้ให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ และการซื้ออุปกรณ์เป็นเงินตราต่างประเทศ บริษัทและบริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม			อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2559	2558	สกุลเงิน	2559	2558
	(ล้าน)	(ล้าน)		(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
สินทรัพย์					
เงินฝากธนาคาร	12.57	7.91	เหรียญสหรัฐอเมริกา	35.5660	35.8295
ลูกหนี้การค้าบริษัทอื่นๆ	28.72	16.81	เอสดีอาร์	48.1540	50.1643
	4.96	8.78	เหรียญสหรัฐอเมริกา	35.5660	35.8295
	0.07	0.25	ยูโร	37.2769	38.9721
ลูกหนี้การค้ากิจการที่เกี่ยวข้องกัน	0.17	0.11	เอสดีอาร์	48.1540	50.1643
	3.44	9.29	เหรียญสหรัฐอเมริกา	35.5660	35.8295
หนี้สิน					
เจ้าหนี้การค้า	35.02	105.56	เหรียญสหรัฐอเมริกา	36.0025	36.2538
	0.29	0.26	ยูโร	38.1362	39.7995
	—	0.03	เหรียญสิงคโปร์	25.0755	25.7905
	0.48	0.03	โครนอร์เวย์	4.2031	4.1796
	0.01	—	ริงกิตมาเลเซีย	8.0925	8.5661
	26.03	28.69	เอสดีอาร์	48.1540	50.1643
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	85.61	88.35	โครนอร์เวย์	4.2031	4.1796
	0.35	0.04	ยูโร	38.1362	39.7995
	0.97	1.13	เอสดีอาร์	48.1540	50.1643
	2.13	—	ริงกิตมาเลเซีย	8.0925	8.5661
	8.93	9.32	เหรียญสหรัฐอเมริกา	36.0025	36.2538
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	—	0.09	โครนอร์เวย์	4.2031	4.1796
รวมสินทรัพย์ (หนี้สิน) สุทธิ	(22.98)	(88.90)	เหรียญสหรัฐอเมริกา		
	(0.57)	(0.05)	ยูโร		
	1.89	(12.90)	เอสดีอาร์		
	—	(0.03)	เหรียญสิงคโปร์		
	(86.09)	(88.47)	โครนอร์เวย์		
	(2.14)	—	ริงกิตมาเลเซีย		

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทฯได้ทำสัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจำนวน 9 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกาเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากเจ้าหนี้การซื้อเครื่องโทรศัพท์ ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุสัญญาไม่เกิน 1 ปี (2559: ไม่มี)

29.4 ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้า ฝ่ายบริหารควบคุมความเสี่ยงนี้โดยการกำหนดให้มีนโยบายและวิธีการในการควบคุมสินเชื่อที่เหมาะสม นอกจากนี้ การให้สินเชื่อของบริษัทฯและบริษัทย่อยไม่มีการกระจุกตัวเนื่องจากบริษัทฯและบริษัทย่อยมีฐานของลูกค้าที่หลากหลายและมีจำนวนมากมาย ดังนั้น บริษัทฯและบริษัทย่อยจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อ จำนวนเงินสูงสุดที่บริษัทฯและบริษัทย่อยอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อ คือ มูลค่าตามบัญชีของลูกค้าหนี้การค้าซึ่งได้หักด้วยสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

29.5 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เนื่องจากสินทรัพย์ทางการเงินจัดอยู่ในประเภทระยะสั้น หนี้สินทางการเงินบางส่วนจัดอยู่ในประเภทระยะสั้นและเงินกู้ยืมสกุลเงินบาทที่มีอัตราดอกเบี้ยขึ้นลงตามอัตราตลาด ฝ่ายบริหารของบริษัทฯจึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินดังกล่าวใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

มูลค่าตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินทางการเงินระยะยาวและตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
	2559		2558	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง				
หุ้นกู้สกุลเงินบาท	16,500	17,235	13,500	14,079
รายการที่ไม่มีการป้องกันความเสี่ยง				
หุ้นกู้สกุลเงินบาท	3,500	3,608	6,500	6,642
ตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน				
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	–	(108)	–	28

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
	2559		2558	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
รายการที่ไม่มีการป้องกันความเสี่ยง				
หุ้นกู้สกุลเงินบาท	–	–	5,000	5,052

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- มูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้คำนวณโดยใช้การวิเคราะห์กระแสเงินสดคิดลด อัตราคิดลดที่บริษัทฯและบริษัทย่อยใช้เท่ากับอัตราผลตอบแทนของเครื่องมือทางการเงิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีเงื่อนไข ลักษณะ และระยะเวลาที่เหลืออยู่เหมือนกับเครื่องมือทางการเงินที่บริษัทฯและบริษัทย่อยกำลังพิจารณาหามูลค่ายุติธรรม
- มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ทางการเงินคำนวณโดยใช้เทคนิคการคิดลดกระแสเงินสดในอนาคตและแบบจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่า ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินมูลค่าส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ในตลาดที่เกี่ยวข้อง เช่น เส้นอัตราผลตอบแทนของอัตราดอกเบี้ย เป็นต้น บริษัทฯและบริษัทย่อยได้นำถึงผลกระทบของความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์

ในระหว่างปีปัจจุบัน ไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

30. ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีหนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้	–	20,843	–	20,843
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยที่เสียประโยชน์	–	108	–	108

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้	–	–	–	–

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้	–	20,721	–	20,721
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยที่ได้ประโยชน์	–	(28)	–	(28)

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้	–	5,052	–	5,052

31. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์หลักของบริษัทฯและบริษัทย่อยในการบริหารจัดการทุน คือ การจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมและการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

บริษัทฯและบริษัทย่อยบริหารจัดการสถานะของทุนโดยใช้อัตราส่วน Net Interest-Bearing Debt to EBITDA เพื่อให้สอดคล้องกับเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 งบการเงินรวมแสดงอัตราส่วนดังกล่าวเป็น 1.17:1 (2558: 1.42:1)

โครงสร้างเงินทุนของกลุ่มบริษัทฯประกอบด้วยหนี้สินที่รวมถึงเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้ตามที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 18 และ 19 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดตามที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 5 และส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯตามที่แสดงในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทฯไม่ได้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ นโยบาย หรือกระบวนการในการบริหารจัดการทุน

32. การผูกพัน

32.1 การผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงาน

บริษัทฯและบริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าอาคารสำนักงาน และการเช่าที่ดินและอาคารสำหรับติดตั้งสถานีรับส่งสัญญาณ อายุของสัญญามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 1 ถึง 3 ปีและ 12 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2559	2558
จ่ายชำระ		
ภายใน 1 ปี	957	798
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	2,051	2,366
มากกว่า 5 ปี	20	210

ในระหว่างปี 2559 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายจ่ายตามสัญญาเช่าที่รับรู้แล้วในงบกำไรขาดทุนเป็นจำนวนเงิน 2,628 ล้านบาท (2558: 2,468 ล้านบาท)

32.2 การผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายคุณ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีการผูกพันรายจ่ายฝ่ายคุณซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวเนื่องกับการสั่งซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการให้บริการโทรคมนาคมเป็นจำนวน 3,354 ล้านบาทและ 24 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2558: 2,079 ล้านบาทและ 44 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) และเกี่ยวเนื่องกับการก่อสร้างสถานีฐานและการซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯและบริษัทย่อยจำนวน 43 ล้านบาท 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และ 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2558: 48 ล้านบาท และ 6 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)

32.3 เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน

32.3.1 การดำรงเงินฝากธนาคารชั้นต่ำสำหรับเงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า

ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง “การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเงินอิเล็กทรอนิกส์” บริษัท เพย์สบาย จำกัด (บริษัทย่อย) จะต้องฝากเงินที่ได้รับล่วงหน้าจากลูกค้าไว้เป็นเงินสดที่ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ณ เวลาใดเวลาหนึ่งไม่ต่ำกว่ามูลค่ายอดคงค้างของเงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของ บริษัท เพย์สบาย จำกัด ได้รวมเงินฝากธนาคารที่ต้องดำรงเงินฝากชั้นต่ำไว้จำนวน 1,780 ล้านบาท (2558: 1,896 ล้านบาท)

32.3.2 เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 เงินฝากธนาคารของบริษัทย่อยจำนวน 0.2 ล้านบาท (2558: 0.2 ล้านบาท) ได้นำไปวางเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้ำประกันวงเงินสินเชื่อที่ได้รับจากธนาคาร

32.4 หนังสือค้ำประกันของธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในนาม บริษัทฯและบริษัทย่อยเหลืออยู่เป็นจำนวนเงิน 4,022 ล้านบาท (2558: 3,986 ล้านบาท) ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการผูกพันทางปฏิบัติบางประการตามปกติธุรกิจของบริษัทฯและบริษัทย่อย ซึ่งส่วนใหญ่ออกให้แก่ กสท. เพื่อค้ำประกันการชำระผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาสัมปทาน

32.5 สัญญาจ้างติดตั้งอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณและดำเนินการและบริหารเครือข่ายระบบสื่อสารสัญญาณ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯมีการผูกพันจากการว่าจ้างบริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน เป็นผู้ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณและออกแบบและวางแผนเชิงวิศวกรรม ติดตั้ง และบริการซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครือข่ายระบบสื่อสารสัญญาณ โดยบริษัทฯต้องชำระค่าตอบแทนให้แก่บริษัทดังกล่าวตามอัตราที่ระบุในสัญญา

32.6 การผูกพันเกี่ยวกับสัญญาระยะยาว

- ก. บริษัทฯได้ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัทแห่งหนึ่งโดยบริษัทฯจะได้รับสิทธิในการจัดจำหน่ายสินค้า อุปกรณ์และบริการต่างๆ สำหรับโทรศัพท์มือถือและแท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ของบริษัทดังกล่าวในประเทศไทย โดยบริษัทฯตกลงที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา และบริษัทฯมีการผูกพันเกี่ยวเนื่องกับการสั่งซื้อสินค้าขั้นต่ำและรายจ่ายขั้นต่ำในการจัดการขายและการตลาดภายใต้สัญญาซื้อขายดังกล่าว
- ข. บริษัทฯและบริษัทย่อยได้ทำสัญญาหลัก (Frame contract) กับบริษัท 2 แห่ง เพื่อจัดซื้ออุปกรณ์โครงข่ายรวมถึงบริการต่างๆ สำหรับระบบโครงข่ายวิทยุคมนาคมของบริษัทฯและบริษัทย่อย โดยราคาสินค้าและค่าบริการเป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา
- ค. บริษัทฯได้ทำสัญญาว่าจ้างบริหารจัดการกับบริษัทแห่งหนึ่งเพื่อให้ดำเนินการจัดการดูแล ตรวจสอบ แก้ไขระบบคอมพิวเตอร์ของบริษัทฯ ซึ่งรวมถึงการจัดเตรียมข้อมูลการขยายขีดความสามารถของระบบคอมพิวเตอร์ในอนาคตตลอดจนการจัดการปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยราคาค่าบริการเป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา

33. คดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างบริษัท และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”)

- 1) ตามที่ ทีโอที กสท และบริษัทฯ ได้ทำข้อตกลงเรื่องการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบจัดทะเบียนรายเดือน (Postpaid) เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2537 และโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2544 โดยทีโอทีจะเชื่อมโยงโครงข่ายเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่บริษัทฯให้บริการให้สามารถใช้งานได้อย่างสมบูรณ์โดยจะคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในอัตราหมายเลขละ 200 บาทต่อเดือน สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบจัดทะเบียนรายเดือน และในอัตราร้อยละ 18 ของราคาค่าหน้าบัตร (รวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว) สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบจ่ายเงินล่วงหน้า (Prepaid Card)

เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2549 กทช. (ปัจจุบันคือ กสทช.) ได้ออกประกาศ กทช. ว่าด้วยการเชื่อมต่อโครงข่ายเพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมที่จะต้องยินยอมให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมรายอื่นเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเข้ากับโครงข่ายโทรคมนาคมของตนเมื่อมีการร้องขอ ทั้งนี้เพื่อให้การสื่อสารข้ามโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นไปได้อย่างดีและให้ผู้ให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายมีสิทธิที่จะเรียกเก็บค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge) ในอัตราที่สะท้อนต้นทุน

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2549 บริษัทฯได้ทำหนังสือแจ้งทีโอทีเพื่อขอเจรจาเกี่ยวกับสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ของบริษัทฯกับโครงข่ายโทรคมนาคมของทีโอที และเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2549 บริษัทฯได้ทำหนังสือแจ้งให้ทีโอทีและ กสท ทราบว่าบริษัทฯจะเปลี่ยนแปลงอัตราค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมที่ทำกับทีโอที เนื่องจากบริษัทฯเห็นว่าข้อตกลงดังกล่าวมีการคิดอัตราและวิธีการจัดเก็บที่มีลักษณะขัดแย้งต่อกฎหมายหลายประการ และบริษัทฯได้แจ้งให้ทีโอทีและ กสท ทราบว่าบริษัทฯจะชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ให้แก่ทีโอทีในอัตราค่าตอบแทนที่สอดคล้องกับกฎหมาย

เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2549 บริษัทฯได้รับหนังสือแจ้งจากทีโอทีโดยในหนังสือดังกล่าวทีโอทีได้แจ้งว่าบริษัทฯไม่มีสิทธิเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับทีโอที เนื่องจากบริษัทฯมิได้เป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กทช. และมิได้มีโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นของตนเองและข้อตกลงเดิมมิได้ขัดต่อกฎหมายแต่อย่างใด ดังนั้นการเก็บค่าตอบแทนและวิธีการจัดเก็บค่าตอบแทนการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ยังคงต้องเป็นไปตามข้อตกลงเดิม และทีโอทีได้แจ้งปฏิเสธการรับชำระเงินค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge)

ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2550 บริษัทฯได้มีหนังสือแจ้งต่อทีโอทีว่าบริษัทฯยินดีที่จะชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้แก่ทีโอทีในอัตราตามข้อเสนอการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (“RIO”) ของทีโอทีตามที่ได้รับความเห็นชอบจาก กทช.

- 2) เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2550 กทช.ได้มีคำสั่งข้อพิพาทที่ 1/2550 เรื่องข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมโดยให้ทีโอทีเจรจาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมภายใน 7 วัน และต้องทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ภายใน 30 วันนับตั้งแต่วันที่เริ่มเจรจากับบริษัทฯ และต่อมาเลขาธิการ กทช. ได้มีคำสั่งให้ทีโอทีปฏิบัติตามคำสั่งขาดของ กทช. ซึ่งทีโอทีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ กทช. และเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2550 กทช.ได้มีคำวินิจฉัยเป็นเอกฉันท์ยืนตามคำสั่งของเลขาธิการ กทช. ให้ทีโอทีปฏิบัติตามคำสั่งขาดของกทช.ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ทีโอทีได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขคำที่ 1523/2550 เพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งขาดของ กทช.และคำสั่งของเลขาธิการ กทช. ดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2553 ศาลได้มีคำพิพากษายกฟ้อง ทีโอที ซึ่งทีโอทีได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุดแล้ว ขณะนี้ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด
- 3) เนื่องจากทีโอทียังคงปฏิเสธไม่เข้าทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) กับบริษัทฯ ดังนั้นในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทฯจึงได้ส่งจดหมายเรื่องการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมไปยังทีโอทีเพื่อแจ้งยกเลิกข้อเสนอของบริษัทฯในเรื่องที่บริษัทฯได้แสดงความประสงค์ที่จะชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ในอัตราที่สอดคล้องกับกฎหมายตามที่ทั้งสองฝ่ายจะได้มีการเจรจากันโดยสุจริต และข้อเสนอที่ว่าบริษัทฯจะนำส่งค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ให้แก่ทีโอทีในอัตราที่ทีโอทีกำหนดในข้อเสนอการเชื่อมต่อโครงข่ายของทีโอที ซึ่ง กทช.ได้ให้ความเห็นชอบ พร้อมทั้งแจ้งยกเลิกข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมเดิมทั้งสองฉบับ (Access Charge) ดังนั้นบริษัทฯจึงบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ในอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ในระหว่างวันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2550 ไว้ในงบการเงินจำนวน 1,973 ล้านบาท และตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทฯได้หยุดบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในงบการเงิน เพราะเห็นว่าภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมนั้นได้สิ้นสุดลงจากการยกเลิกสัญญา

- 4) เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 ทีโอทีได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง (คดีหมายเลขดำที่ 1097/2554) และคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2554 เรียกร้องให้ กสท. และบริษัทฯ ร่วมกันชำระค่าเสียหายจากค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) อันได้แก่ (1) ค่าเสียหายจากค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ตามข้อตกลง Postpaid และ Prepaid Card โดยคำนวณนับตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 (วันฟ้อง) พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน และ (2) ค่าเสียหายจากค่าเชื่อมโยง (Access Charge) ตามข้อตกลง Postpaid และ Prepaid Card ที่มีจำนวนครั้งหนึ่งของผลประโยชน์ตอบแทนที่ กสท. ได้รับจาก บริษัทฯ โดยคำนวณนับตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2549 ถึงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 (วันฟ้อง) พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี รวมเป็นจำนวนที่ทีโอทีเรียกร้องให้บริษัทฯ รับผิดชอบจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 113,319 ล้านบาท ต่อมาบริษัทฯ ได้รับแจ้ง เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2557 ว่าทีโอทีได้แก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 โดยแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนค่าเสียหายพร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยจากจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 113,319 ล้านบาทเป็นจำนวน 245,638 ล้านบาท (คำนวณถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557) ส่วนประเด็นอื่น ๆ ในคดีนี้ไม่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง
- 5) แม้ว่า กทท. จะได้มีคำชี้ขาดข้อพิพาทที่ 1/2550 เรื่องข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้ทีโอทีเข้าเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) กับบริษัทฯ และเลขาธิการ กทท. ได้ออกมาตรการบังคับทางปกครอง (คำปรับทางปกครอง ในอัตราวันละ 20,000 บาท จนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งของเลขาธิการ กทท. ครบถ้วน) บังคับให้ ทีโอที เข้าทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับบริษัทฯ ให้แล้วเสร็จ แต่ทีโอทีก็ยังไม่ได้เข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายกับบริษัทฯ จนถึงปัจจุบัน โดยทีโอทีได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดของ กทท. และมาตรการบังคับทางปกครองของเลขาธิการ กทท. ดังกล่าว และเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2555 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษา (คดีหมายเลขดำเลขที่ 1033/2553 และคดีหมายเลขแดงที่ 1178/2555) ให้ยกคำฟ้องของทีโอทีโดยเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ทีโอทีไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองกลางจึงได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด
- จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ผู้บริหารของบริษัทฯ เชื่อว่า บริษัทฯ ไม่มีภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายในอัตราค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ที่ระบุไว้ในข้อตกลงเดิมทั้งสองฉบับ เนื่องจากข้อตกลงดังกล่าวไม่เป็นไปตามกฎหมายในปัจจุบัน (โดยเฉพาะอย่างยิ่งประกาศ กทท. ว่าด้วยการเชื่อมต่อโครงข่าย) และบริษัทฯ ได้มีหนังสือบอกเลิกข้อตกลงเดิมแล้ว ดังนั้นผู้บริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าผลสรุปของข้อพิพาทและกระบวนการยุติธรรมในอนาคต ไม่น่าจะส่งผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่อฐานะการเงินของบริษัทฯ
- ผลกระทบสุทธิภายหลังจากหักส่วนแบ่งรายได้ (ก่อนภาษีเงินได้) จากการที่บริษัทฯ หยุดบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายตามข้อตกลงเดิม (Access Charge) ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ทำให้บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายลดลงประมาณ 68,872 ล้านบาท
- ถึงแม้ว่าบริษัทฯ จะหยุดบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 แล้วก็ตาม บริษัทฯ ได้บันทึกสำรองค่าใช้จ่ายที่อาจจะเกิดขึ้นจากผลสรุปของข้อพิพาทหรือกระบวนการพิจารณาคดีดังกล่าวข้างต้นไว้ในบัญชีจำนวนหนึ่งตามที่เห็นว่าเหมาะสม

34. ข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ (สัญญาสัมปทาน)

บริษัทฯ และบริษัทฯ ย่อมมีข้อพิพาทหลายคดีซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ภายใต้สัญญาสัมปทานที่สำคัญดังนี้

- (ก) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท. เกี่ยวกับการคิดผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าบริการที่ได้รับจากบริษัทฯ ดิจิตอล โฟน จำกัด (“DPC”) จากการที่บริษัทฯ ได้ให้ DPC ใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ

ในปี 2545 กสท. ได้แจ้งให้บริษัทฯ ทราบว่า กสท. จะเรียกเก็บผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าบริการที่บริษัทฯ ได้รับจาก DPC จากการที่บริษัทฯ ได้ให้ DPC ใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ และได้ทำหนังสือลงวันที่ 25 สิงหาคม 2546 แจ้งให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าบริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศดังกล่าวให้แก่ กสท. เป็นจำนวน 477 ล้านบาท

ต่อมาเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2547 กสท ได้ยื่นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ โดยเรียกให้บริษัทฯ ชำระเงินพร้อมเบี้ยปรับสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าบริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศคำนวณถึงวันที่ยื่นข้อพิพาทรวมทั้งสิ้น 692 ล้านบาท และได้เรียกให้บริษัทฯ ชำระเงินค่าปรับจนกว่าจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนครบถ้วน

เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2558 บริษัทฯ ได้รับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการแจ้งว่าคณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดให้ยกค่าเสนอข้อพิพาทของ กสท ต่อมา บริษัทฯ ได้รับแจ้งเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2559 ว่า กสท ได้ฟ้องร้องเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง ซึ่งต่อมาศาลปกครองกลางมีคำสั่งไม่รับคำร้องของ กสท ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เนื่องจากการยื่นคำร้องเมื่อล่วงพ้นในระยะเวลาการฟ้องคดี อย่างไรก็ตาม กสท.มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุดภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ศาลปกครองกลางมีคำสั่ง ซึ่ง ณ ขณะนี้บริษัทฯ ยังคงไม่ได้รับแจ้งว่า กสท มีการอุทธรณ์แล้วหรือไม่อย่างไร ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ จึงยังคงตั้งสำรองผลประโยชน์ตอบแทนจำนวนหนึ่งไว้ในงบการเงิน

(ข) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับวิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท อันเกิดจากส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่าย

เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2548 และวันที่ 19 กรกฎาคม 2548 กสท ได้ทำหนังสือแจ้งให้บริษัทฯ ทราบว่า วิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนของบริษัทฯ นับตั้งแต่วันที่บริษัทฯ ได้รับอนุมัติส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายจากที่ไต่ถามนั้นไม่ถูกต้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทฯ ต้องนำส่งให้แก่ กสท ต่ำไปเป็นจำนวน 448 ล้านบาท (คำนวณตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2539 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2547) อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ เห็นว่าบริษัทฯ ได้ใช้วิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนตามแนวทางที่เคยได้รับแจ้งจาก กสท ดังนั้น บริษัทฯ จึงมีได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่ายดังกล่าวไว้ในงบการเงิน เนื่องจากเห็นว่ามีการชำระเงินถูกต้องแล้ว

ในปี 2550 กสท จึงได้ยื่นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทน พร้อมเบี้ยปรับรวมเป็นเงิน 749 ล้านบาทจากบริษัทฯ ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่า คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการจะไม่ส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ

ในปี 2554 กสท ได้ยื่นข้อพิพาทเพื่อเรียกให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 16 ในเรื่องเดียวกันนี้อีกเป็นจำนวน 16 ล้านบาท พร้อมทั้งเบี้ยปรับ ซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการโดยมติเสียงข้างมากได้มีคำชี้ขาดเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2557 ให้ยกข้อเรียกร้องที่ กสท ขอให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมอันเกิดจากส่วนลดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายสำหรับปีสัมปทานที่ 16 ต่อมาบริษัทฯ ได้รับแจ้งว่า กสท ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2557 บริษัทฯ เชื่อว่าคำพิพากษาของศาลปกครองกลางจะไม่ส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

(ค) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับการชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติม (ภาษีสรรพสามิต) ตามสัญญาสัมปทาน

เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2551 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมในปีสัมปทานที่ 12 ถึงปีสัมปทานที่ 16 จำนวน 16,887 ล้านบาท พร้อมทั้งเบี้ยปรับ รวมเป็นเงินจำนวนทั้งหมดประมาณ 23,164 ล้านบาท โดยคำร้องเสนอข้อพิพาทของ กสท ดังกล่าวมิได้อ้างถึงสาเหตุที่บริษัทฯ นำส่งผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วน (บริษัทฯ คาดว่าจำนวนเงินที่เรียกร้องดังกล่าวเป็นเรื่องของเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่บริษัทฯ ได้ชำระให้แก่กรมสรรพสามิตไปและนำมาหักออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่จะต้องนำส่งให้แก่ กสท ตามมติของคณะรัฐมนตรี และตามหนังสือของ กสท)

อย่างไรก็ดี คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาด ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2555 ให้บริษัทฯ ชำระคดีและยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท ทั้งหมด ต่อมาเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2555 กสท ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าว ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2559 ศาลปกครองกลางพิพากษาไม่เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการที่พิพาท อย่างไรก็ตาม กสท มีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด

(ง) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับการคิดผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมบางรายที่เข้ามาใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทฯ ทั้งก่อนและหลังประกาศ กทช. ว่าด้วยการเชื่อมต่อโครงข่ายมีผลใช้บังคับ

ในปี 2549 กสท ได้ยื่นข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับการเรียกเก็บผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 11 ถึงปีสัมปทานที่ 14 จากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมบางรายที่เข้ามาใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทฯก่อนประกาศ กทช. ว่าด้วยการเชื่อมต่อโครงข่ายมีผลใช้บังคับเป็นจำนวน 14 ล้านบาท ซึ่งเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2559 บริษัทฯ ได้รับคำชี้ขาดข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการโดยคณะอนุญาโตตุลาการเสียงข้างมากชี้ขาดให้ยกค่าเสนอข้อพิพาทของ กสท ซึ่งต่อมา บริษัทฯ ได้รับแจ้ง ว่า กสท ได้ร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางแล้วเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2559

ในปี 2553 กสท ได้ยื่นข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 15 ในเรื่องเดียวกันนี้อีกเป็นจำนวน 4 ล้านบาท ในปี 2554 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เพื่อเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ในปีสัมปทานที่ 16 (16 กันยายน 2549 – 15 กันยายน 2550) ที่ขาดไปรวมทุกคดีเป็นจำนวนเงินประมาณ 4,026 ล้านบาท พร้อมชำระเบี้ยปรับอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินที่ค้างชำระเนื่องจากบริษัทฯ คำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท โดยการหักกลบระหว่างรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นและรายจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บ แต่ กสท เรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนของรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นทั้งหมดโดยไม่ให้นำรายจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บมาหักออก

ในปี 2555 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมสำหรับปีสัมปทานที่ 17 เป็นจำนวน 3,860 ล้านบาท พร้อมทั้งเบี้ยปรับ และในปี 2556 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทเป็นอีกคดีหนึ่งต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการโดยเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมสำหรับปีสัมปทานที่ 18 เป็นจำนวน 3,340 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับ

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2557 คณะอนุญาโตตุลาการโดยมติเสียงข้างมากได้มีคำชี้ขาดให้ยกข้อเรียกร้องที่ กสท ขอให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเฉพาะข้อพิพาทหมายเลขคดีที่ 90/2554 (หมายเลขแดงที่ 75/2557) สำหรับปีสัมปทานที่ 16 เป็นจำนวนเงิน 4 ล้านบาท ซึ่งต่อมาบริษัทฯ ได้รับแจ้งว่า กสท ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2557

นอกจากนี้ ในปี 2558 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม สำหรับปีสัมปทานที่ 19 เป็นจำนวน 3,667 ล้านบาท พร้อมทั้งเบี้ยปรับ และผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมสำหรับปีสัมปทานที่ 20 เป็นจำนวน 3,914 ล้านบาท พร้อมทั้งเบี้ยปรับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ มิได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมที่ กสท เรียกเก็บข้างต้นไว้ในงบการเงิน เนื่องจากจากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เห็นว่าบริษัทฯ ไม่มีหน้าที่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมให้แก่ กสท ตามที่ กสท เรียกร้อง ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อมั่นว่าคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการไม่น่าส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

- (จ) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับการส่งมอบเสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศ (Towers) ที่ติดตั้งและเปิดให้บริการแล้วให้แก่ กสท ตามสัญญาสัมปทาน

เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2551 กสท ได้เสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯ ส่งมอบและโอนกรรมสิทธิ์เสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศที่ติดตั้งและเปิดให้บริการแล้วจำนวน 121 ต้นให้แก่ กสท ในปี 2552 กสท ได้เพิ่มจำนวนเสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศที่เรียกร้องให้บริษัทฯ ส่งมอบจากจำนวน 121 ต้น เป็นจำนวน 3,873 ต้น และในปี 2555 กสท ได้เพิ่มจำนวนเสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศจากจำนวน 3,873 ต้น เป็นจำนวน 4,968 ต้น หากไม่สามารถส่งมอบและโอนกรรมสิทธิ์ได้ให้บริษัทฯ ชำระค่าเสียหายแทนเป็นเงินรวมเป็นมูลค่าความเสียหายทั้งสิ้น 2,392 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2556 กสท ได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง เรียกร้องให้บริษัทฯ ส่งมอบและโอนกรรมสิทธิ์เสาโครงเหล็กเพิ่มเติมอีก 696 ต้น หรือรวมเป็นมูลค่าความเสียหายตามฟ้องจำนวนทั้งสิ้น 351 ล้านบาท (รวมดอกเบี้ย)

ต่อมาเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 บริษัทฯได้รับแจ้งว่า กสท ได้แก้ไขเพิ่มเติมคำเสนอข้อพิพาทโดยเรียกร้องให้บริษัทฯ ส่งมอบและโอนกรรมสิทธิ์เสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศอีกจำนวน 48 ต้น หากไม่สามารถส่งมอบได้ให้บริษัทฯ ชำระค่าเสียหายแทนเป็นเงินอีกจำนวน 20 ล้านบาท ส่วนประเด็นอื่น ๆ ในข้อพิพาทไม่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

บริษัทฯเห็นว่าเสาอากาศและอุปกรณ์เสาอากาศพิพาทมิได้เป็นเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาสัมปทาน แต่เป็นอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัทฯ ดังนั้น บริษัทฯจึงไม่มีหน้าที่ต้องโอนกรรมสิทธิ์ในเสาอากาศและอุปกรณ์พิพาทให้แก่ กสท แต่อย่างใด ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการและศาล ฝ่ายบริหารของบริษัทฯเชื่อว่าคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการและคำพิพากษาของศาลปกครองกลางไม่น่าส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

- (จ) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมอันเกิดจากการหักค่าใช้จ่ายจากการให้บริการเสริม (Content) ของผู้ให้บริการเสริม (Content Providers) ออกจากรายได้

ในปี 2550 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจำนวนประมาณ 24 ล้านบาทพร้อมเบี้ยปรับ โดยอ้างว่าบริษัทฯได้ชำระผลประโยชน์ตอบแทนในปีสัมปทานที่ 13 และ 14 (ระหว่าง 16 กันยายน 2546 – 15 กันยายน 2548) ไม่ครบถ้วน เนื่องจากบริษัทฯได้หักค่าใช้จ่ายจากการให้บริการเสริมของผู้ให้บริการเสริม (Content Providers) ออกจากรายได้ก่อนการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทน โดยไม่ได้รับอนุมัติจาก กสท ซึ่งตามสัญญาสัมปทานห้ามมิให้หักค่าใช้จ่าย ซึ่งต่อมา เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2555 คณะอนุญาโตตุลาการเสียงข้างมากได้มีคำชี้ขาดให้บริษัทฯชำระเงินจำนวนประมาณ 24 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จากต้นเงินดังกล่าวนับถัดจากวันยื่นเสนอข้อพิพาท (28 ธันวาคม 2550) จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ซึ่งบริษัทฯได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2558 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกคำร้องของบริษัทฯ

ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯได้พิจารณาคำชี้ขาด คำพิพากษา และมีความเห็นทางกฎหมายถึงความเชื่อมั่นในข้อต่อสู้ทั้งประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายว่า บริษัทฯไม่ควรที่จะต้องรับผิดชอบในผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมอันเกิดจากการหักค่าใช้จ่ายจากการให้บริการเสริม (Content) ของผู้ให้บริการเสริม (Content Providers) ออกจากรายได้ในปีสัมปทานที่ 13 และ 14 ดังกล่าว

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯมีความเชื่อมั่นในเหตุผลและข้อต่อสู้ในการอุทธรณ์ทั้งในประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายดังกล่าว โดยบริษัทฯได้ยื่นอุทธรณ์เพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดและคำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุดเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2558

ในปี 2553 ถึงปี 2556 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 15 ถึงปีสัมปทานที่ 18 อีกรวมเป็นจำนวน 338 ล้านบาทพร้อมทั้งเบี้ยปรับ ต่อมา ในปี 2558 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 19 และปีสัมปทานที่ 20 เป็นจำนวน 153 ล้านบาทพร้อมทั้งเบี้ยปรับ รวมทั้งสิ้น กสท เรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 15 ถึงปีสัมปทานที่ 20 เป็นจำนวนเงิน 491 ล้านบาท โดยข้อพิพาทสำหรับปีสัมปทานที่ 15 ถึงปีสัมปทานที่ 20 มีลักษณะเช่นเดียวกันกับข้อพิพาทสำหรับปีสัมปทานที่ 13 และ 14 ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ (ยกเว้นข้อพิพาทสำหรับปีสัมปทานที่ 16)

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2557 คณะอนุญาโตตุลาการโดยมติเสียงข้างมากได้มีคำชี้ขาดเฉพาะข้อพิพาทหมายเลขดำที่ 90/2554 (หมายเลขแดงที่ 75/2557) ให้บริษัทฯชำระเงินตามที่ กสท เรียกร้องสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมของปีสัมปทานที่ 16 จำนวนประมาณ 96 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จากต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันที่ 14 ธันวาคม 2550 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯเห็นว่าคำชี้ขาดดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายปกครองและกฎเกณฑ์ของ กสท. ที่เกี่ยวข้อง บริษัทฯจึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2557 เพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมของปีสัมปทานที่ 16 อนึ่ง คำชี้ขาดในข้อพิพาทดังกล่าวมีผลทางกฎหมายเฉพาะข้อพิพาทเท่านั้น โดยไม่มีผลทางกฎหมายและผลผูกพันต่อข้อพิพาทอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ ไม่ได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่ายที่ กสท เรียกเก็บเพิ่มเติมอันเกิดจากการหักค่าใช้จ่ายจากการให้บริการเสริม (Content) ของผู้ให้บริการเสริม (Content Providers) ออกจากรายได้ข้างต้นเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 491 ล้านบาท (ไม่รวมดอกเบี้ย) ไว้ในงบการเงิน เนื่องจากฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เห็นว่า ผลประโยชน์ตอบแทนดังกล่าวทั้งหมดไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของรายได้จากการให้บริการอันจะนำมาเป็นฐานในการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าผลของข้อพิพาทดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

- (ข) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้บริการบัตรเติมเงิน (Prepaid Service Revenue) ระบบบริการไอดีให้ยืม

ในปี 2553 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 15 จำนวนประมาณ 23 ล้านบาทพร้อมเบี้ยปรับ โดยอ้างว่าบริษัทฯ นำรายได้จากบริการบัตรเติมเงิน (Prepaid Service Revenue) ระบบไอดีให้ยืมมาคำนวณผลประโยชน์จากบริการดังกล่าวไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่ กสท และบริษัทฯ ได้ยอมรับและถือปฏิบัติกันมา ตั้งแต่เริ่มสัญญาสัมปทาน

ในปี 2554 ถึงปี 2556 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมของปีสัมปทานที่ 16 ถึงปีสัมปทานที่ 18 อีกประมาณ 295 ล้านบาทพร้อมเบี้ยปรับ ต่อมา ในปี 2558 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 19 และปีสัมปทานที่ 20 เป็นจำนวน 58 ล้านบาทพร้อมทั้งเบี้ยปรับ รวมทั้งสิ้น กสท เรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 16 ถึงปีสัมปทานที่ 20 เป็นจำนวนเงิน 353 ล้านบาท โดยข้อพิพาทสำหรับปีสัมปทานที่ 16 ถึงปีสัมปทานที่ 20 มีลักษณะเช่นเดียวกับข้อพิพาทสำหรับปีสัมปทานที่ 15 ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ (ยกเว้นข้อพิพาทสำหรับปีสัมปทานที่ 16)

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2557 คณะอนุญาโตตุลาการโดยมติเสียงข้างมากได้มีคำชี้ขาดเฉพาะข้อพิพาทหมายเลขคำที่ 90/2554 (หมายเลขแดงที่ 57/2557) ให้บริษัทฯ ชำระเงินตามที่ กสท. เรียกร้องสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมของปีสัมปทานที่ 16 จำนวนประมาณ 51 ล้านบาทพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จากต้นเงินดังกล่าวนับถัดจากวันที่ 14 ธันวาคม 2550 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เห็นว่าคำชี้ขาดดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายปกครองและกฎเกณฑ์ของ กสท. ที่เกี่ยวข้อง บริษัทฯ จึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2557 เพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมของปีสัมปทานที่ 16 อนึ่ง คำชี้ขาดในคดีดังกล่าวมีผลทางกฎหมายเฉพาะคดีเท่านั้น โดยไม่มีผลทางกฎหมายและผลผูกพันต่อคดีพิพาทอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ ไม่ได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่ายที่ กสท เรียกเก็บเพิ่มเติมข้างต้นเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 353 ล้านบาท ไว้ในงบการเงิน เนื่องจากฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เห็นว่าผลประโยชน์ตอบแทนข้างต้นไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของรายได้จากการให้บริการอันจะนำมาเป็นฐานในการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าผลของข้อพิพาทดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

- (ข) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับค่าบริการที่ลูกค้าปลอมแปลงเอกสารจดทะเบียน (สำหรับการโทรศัพท์ภายในประเทศ) ซึ่งไม่สามารถเรียกเก็บเงินได้

ในปี 2549 ถึงปี 2556 กสท ได้ยื่นข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระเงินผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจำนวนรวมกันประมาณ 52 ล้านบาทพร้อมเบี้ยปรับ โดยอ้างว่าบริษัทฯ ได้ชำระผลประโยชน์ตอบแทนในปีสัมปทานที่ 11 ถึงปีสัมปทานที่ 18 ไม่ครบถ้วนเนื่องจากบริษัทฯ ได้หักหนี้เสียกรณีลูกค้าปลอมแปลงเอกสารจดทะเบียนออกจากรายได้ก่อนการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ ซึ่งเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2559 บริษัทฯ ได้รับคำชี้ขาดข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อเรียกร้องปีสัมปทานที่ 11 ถึงปีสัมปทานที่ 14 โดยคณะอนุญาโตตุลาการเสียงข้างมากชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท ซึ่งต่อมา บริษัทฯ ได้รับแจ้ง ว่า กสท ได้ร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2559

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ ไม่ได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่ายที่ กสท เรียกเก็บเพิ่มเติมข้างต้นเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 52 ล้านบาท ไว้ในงบการเงิน เนื่องจากฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เห็นว่าผลประโยชน์ตอบแทนข้างต้นไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของรายได้จากการให้บริการอันจะนำมาเป็นฐานในการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท อีกทั้ง กสท ก็ได้เคยยกเว้นไม่เรียกเก็บผลประโยชน์ตอบแทนจากรายได้ค่าใช้บริการอันเกิดจากการปลอมแปลงดังกล่าว นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าผลของข้อพิพาทดังกล่าวไม่น่าส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

(ณ) ข้อพิพาทอื่นเกี่ยวกับผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาสัมปทาน

นอกเหนือจากข้อพิพาทตามที่กล่าวข้างต้น ในระหว่างปี 2552 – 2556 กสท ยังได้ยื่นข้อเรียกร้องอีกหลายคดีต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตามสัญญาสัมปทานเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 263 ล้านบาท ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการอนุญาโตตุลาการและศาล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ ไม่ได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่ายที่ กสท เรียกเก็บเพิ่มเติมข้างต้นเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 263 ล้านบาท ไว้ในงบการเงิน เนื่องจากฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เห็นว่าผลประโยชน์ตอบแทนที่ กสท เรียกร้องมาไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของรายได้จากการให้บริการอันจะนำมาเป็นฐานในการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท และฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อมั่นว่าผลของข้อพิพาทดังกล่าวไม่น่าส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

(ญ) หนังสือจาก กสท ให้ปฏิบัติตามข้อ 14.8 ข้อ 2.1 และข้อสัญญาอื่นๆ ของสัญญาสัมปทาน

เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2556 บริษัทฯ ได้รับหนังสือจาก กสท แจ้งว่าบริษัทฯ ไม่ปฏิบัติตามข้อสัญญาที่เกี่ยวกับข้อห้ามการแข่งขันตามข้อ 14.8 ของสัญญาสัมปทาน (หนังสือ 14.8) และได้แจ้งให้บริษัทฯ ดำเนินการแก้ไข และต่อมา กสท ได้ส่งหนังสือเป็นรายเดือนขอให้บริษัทฯ ระงับการที่ผู้ให้บริการของบริษัทฯ โอนย้ายไปยัง ดีแทค ไตรเน็ต และเรียกร้องค่าเสียหายโดยหากนับค่าเสียหายระหว่างเดือนกันยายน 2556 ถึงเดือนพฤษภาคม 2558 เท่ากับ 16,468 ล้านบาท รวมทั้งได้กล่าวอ้างในหนังสือฉบับลงวันที่ 10 มกราคม 2557 ว่าบริษัทฯ ปฏิบัติผิดสัญญาสัมปทานในข้อ 14.8 และ ข้อ 2.1 เกี่ยวกับเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาให้ดำเนินการฯ และยังได้อ้างอีกว่าบริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วน (โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 34 (ง)) อีกทั้งอ้างว่าบริษัทฯ ผิดสัญญาสัมปทานในข้ออื่นๆ โดยหากบริษัทฯ ไม่แก้ไขให้ถูกต้องภายใน 90 วัน นับแต่ได้รับหนังสือลงวันที่ 10 มกราคม 2557 กสท จะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาต่อไป และขอสงวนสิทธิเรียกค่าเสียหายด้วย

ต่อมา กสท ส่งหนังสือลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2557 วันที่ 9 กันยายน 2557 และวันที่ 23 กันยายน 2557 แจ้งว่าบริษัทฯ ไม่ปฏิบัติตามข้อสัญญาที่เกี่ยวกับข้อห้ามการแข่งขันตามข้อ 14.8 และข้อสัญญาอื่นๆ ของสัญญาสัมปทาน รวมทั้งสร้างความเสียหายให้แก่ กสท ด้วยการให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ดีแทค ไตรเน็ต เข้าถือหุ้นในดีแทค ไตรเน็ต และโอนย้ายผู้ให้บริการของบริษัทฯ ไปยังดีแทค ไตรเน็ต กสท แจ้งอีกว่าจะนำกรณีดังกล่าวเสนอเป็นข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้ยืนยันกลับไปยัง กสท ตามหนังสือลงวันที่ 11 เมษายน 2557 วันที่ 21 สิงหาคม 2557 และวันที่ 3 ตุลาคม 2557 ว่าบริษัทฯ ไม่ได้ผิดสัญญาให้ดำเนินการฯ และ กสท ไม่มีสิทธิบอกเลิกสัญญาแต่อย่างใด โดยในการดำเนินการทุกขั้นตอน บริษัทฯ ได้ปฏิบัติตามสัญญาสัมปทานและบทบัญญัติของกฎหมายทั้งสิ้น ข้อกล่าวอ้างของ กสท ที่ว่าบริษัทฯ ทำผิดสัญญาสัมปทานข้ออื่น ๆ นั้นส่วนใหญ่เป็นข้อพิพาทที่ยังไม่เป็นที่ยุติและยังคงอยู่ในขั้นตอนกระบวนการอนุญาโตตุลาการ และกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองที่ กสท ควรรอผลคดีให้ถึงที่สุดก่อน บริษัทฯ ขอสงวนสิทธิ์ต่าง ๆ ที่บริษัทฯ พึ่งมีตามสัญญาสัมปทานและตามกฎหมายทุกประการ โดยไม่ถือว่าหนังสือดังกล่าวเป็นการสละสิทธิ์หรือการสละเงื่อนไขเวลาใด ๆ ที่บริษัทฯ พึ่งมีตามสัญญาสัมปทานหรือตามกฎหมายทั้งสิ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ มิได้บันทึกค่าเสียหายตามที่ กสท เรียกร้อง เนื่องจากเมื่อพิจารณาความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เห็นว่าการกระทำของบริษัทฯ สอดคล้องกับสัญญาสัมปทานและกฎหมายทุกประการ กสท ไม่อาจอ้างเหตุที่ระบุไว้ในหนังสือของ กสท ดังกล่าวข้างต้น เพื่อบอกเลิกสัญญาสัมปทานกับบริษัทฯ ได้โดยชอบด้วยกฎหมายและบริษัทฯ ย่อมมีสิทธิประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้ตามกฎหมายและสัญญาสัมปทานทุกประการ

(ฎ) คดีฟ้องร้องระหว่าง ดีแทค ไตรเนต และ กสท เกี่ยวกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาสัมปทาน

เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2557 ดีแทค ไตรเนต ได้รับคำฟ้องที่ กสท ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลางโดยอ้างว่าดีแทค ไตรเนต ได้ทำละเมิดต่อ กสท ด้วยการนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมสำหรับคลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz ของดีแทค ไตรเนตไปเชื่อมต่อกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีไว้สำหรับให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ตามสัญญาให้ดำเนินการฯ ของบริษัทฯ กสท จึงเรียกร้องให้ดีแทค ไตรเนตรื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์ออกไปและห้ามมิให้ติดตั้งหรือเชื่อมต่อเครื่องและอุปกรณ์ของดีแทค ไตรเนตกับเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาให้ดำเนินการฯ ของบริษัทฯ รวมทั้ง เรียกร้องให้ดีแทค ไตรเนต ชดใช้ค่าเสียหายแก่ กสท เป็นเงินเดือนละ 42 ล้านบาท (ซึ่งภายหลังแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องเป็นเดือนละ 44 ล้านบาท) นับถัดจากวันยื่นฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะดำเนินการรื้อถอนอุปกรณ์โทรคมนาคมของดีแทค ไตรเนตออกจากเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาให้ดำเนินการของบริษัทฯ

นอกจากนี้ กสท ได้ขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดให้ใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของ กสท ในระหว่างการพิจารณาคดีโดยห้ามมิให้ดีแทค ไตรเนต นำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมย่านความถี่ 2.1 GHz ไปติดตั้ง เชื่อมต่อ หรือใช้ร่วมกับเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาสัมปทานของบริษัทฯ อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2557 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งยกคำขอให้ศาลกำหนดวิธีการชั่วคราวของ กสท

จากการพิจารณาความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทย่อย ฝ่ายบริหารของบริษัทย่อยเห็นว่าการติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมสำหรับคลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz ของดีแทค ไตรเนตกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมของบริษัทฯ เป็นการกระทำไปโดยการเข้าทำสัญญาการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกันและสัญญาการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมต่อกัน ซึ่งเป็นไปตามสิทธิและหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมายและประกาศ กสทท. ที่เกี่ยวข้องทุกประการ จึงไม่อาจถือว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อ กสท

35. ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม

ตามที่บริษัทฯ และ กสท มีข้อโต้แย้งกันตั้งแต่ปี 2556 เรื่องการไม่ปฏิบัติตามข้อ 2.1 ของสัญญาสัมปทานเกี่ยวกับเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาสัมปทานตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 34 (ฎ) เนื่องจากบริษัทฯ ได้ติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์ย่านความถี่ 2.1 GHz ของดีแทค ไตรเนตบนเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาสัมปทาน กสท จึงขอให้บริษัทฯ รื้อถอนอุปกรณ์ย่านความถี่ 2.1 GHz ออกจากเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาสัมปทานภายในกำหนดเวลา 15 วัน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว กสท จะเสนอข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการ

ต่อมา เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2557 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ โดยอ้างว่าได้รับความเสียหายจากการที่บริษัทฯ ปฏิบัติผิดสัญญาสัมปทานข้อ 2.1 และข้อ 2.3 ด้วยการนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาสัมปทานไปให้ดีแทค ไตรเนตร่วมใช้เพื่อติดตั้งและเชื่อมต่อเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมสำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ย่านความถี่ 2.1 GHz ของดีแทค ไตรเนตกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาสัมปทาน กสท จึงเรียกร้องให้บริษัทฯ รื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าวของดีแทค ไตรเนต หรือผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นที่ติดตั้งและเชื่อมต่อกับเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาสัมปทานออกไป และให้ชดใช้ค่าเสียหายจำนวนประมาณ 658 ล้านบาทพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี หากไม่รื้อถอน กสท ขอให้ชดใช้ค่าเสียหายรายเดือนประมาณเดือนละ 44 ล้านบาท นับถัดจากวันยื่นคำเสนอข้อพิพาทเป็นต้นไปจนกว่าจะดำเนินการรื้อถอนเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมสำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ย่านความถี่ 2.1 GHz ของดีแทค ไตรเนต ออกจากเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาสัมปทาน นอกจากนั้น กสท ยังห้ามมิให้บริษัทฯ นำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาสัมปทานไปให้ดีแทค ไตรเนต หรือผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นใช้ร่วมโดยการติดตั้งและหรือเชื่อมต่อกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมสำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ย่านความถี่ 2.1 GHz ของผู้ให้บริการดังกล่าวกับเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาสัมปทาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก กสท เป็นลายลักษณ์อักษร ปัจจุบันคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ

บริษัทฯ ได้รับคำสั่งศาลปกครองกลางให้บริษัทฯ ไปให้ถ้อยคำต่อศาลในวันที่ 24 ตุลาคม 2557 เพื่อพิจารณาคำร้องของ กสท ที่ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของ กสท ในระหว่างการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ ด้วยการขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามมิให้บริษัทฯ นำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมตามสัญญาสัมปทานติดตั้งและหรือเชื่อมต่อกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมย่านความถี่ 2.1 GHz หรือไปให้ดีแทค ไตรเนตหรือผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นใช้ร่วมเป็นการชั่วคราวในระหว่างการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ ซึ่งต่อมา บริษัทฯ ได้ยื่นคำคัดค้านคำร้องดังกล่าวของ กสท เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2557 และวันที่ 7 พฤศจิกายน 2557 ตามลำดับ ซึ่งเมื่อวันที่ 20

พฤษภาคม 2558 บริษัทฯ ได้รับคำสั่งศาลปกครองกลางกรณีขอใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ขณะดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ โดยศาลปกครองได้มีคำสั่งตามคำขอของ กสท ห้ามมิให้บริษัทฯ ดำเนินการนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่ได้มาจากการจัดหาและจัดสร้างตามสัญญาให้ดำเนินการ ไปใช้โดยการติดตั้งหรือเชื่อมต่อเครื่องอุปกรณ์โทรคมนาคมย่านความถี่ 2.1 GHz หรือไปให้ดีแทค ไตรเน็ตหรือผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นใช้ร่วมโดยการติดตั้งและหรือเชื่อมต่อกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมย่านความถี่ 2.1 GHz ของดีแทค ไตรเน็ตหรือผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้นจนกว่าคณะอนุญาโตตุลาการจะมีคำสั่งขาดหรือศาลจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น เนื่องจากคำสั่งกรณีขอใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ขณะดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการมีผลใช้บังคับในทันที บริษัทฯ จึงระงับการติดตั้งและหรือเชื่อมต่อกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมบนย่านความถี่ 2.1 GHz เข้ากับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่ได้มาจากการจัดหาและจัดสร้างตามสัญญาให้ดำเนินการ

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ แล้ว บริษัทฯ เห็นว่าการให้ดีแทค ไตรเน็ตและผู้รับใบอนุญาตรายอื่นติดตั้งเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมของบริษัทฯ เป็นการกระทำตามวิธีการตามสัญญาการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกันและสัญญาการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมต่อกัน ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นไปตามสิทธิและหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมายและประกาศ กสทท. ที่เกี่ยวข้องทุกประการ คำสั่งศาลปกครองกลางดังกล่าวอาจมีผลก่อให้เกิดความเสียหายต่อบริษัทฯ และผู้ประกอบการรายอื่น ซึ่งเป็นคู่สัญญาการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมร่วมกันกับบริษัทฯ บริษัทฯ จึงได้อุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองกลางกรณีขอใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ขณะดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองสูงสุดเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2558 ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2558 บริษัทฯ และ กสท ได้ทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันโดยบริษัทฯ และ กสท ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขบางประการตามบันทึกข้อตกลงและร่วมกันยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อยกเลิกคำสั่งศาลปกครองกรณีขอใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ขณะดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการต่อมา เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2558 ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองกลางโดยยกคำขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ขณะดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯ มิได้บันทึกค่าเสียหายตามที่ กสท เรียกร้อง เนื่องจากเมื่อพิจารณาความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เห็นว่าการกระทำของบริษัทฯ สอดคล้องกับสัญญาสัมปทานและกฎหมายทุกประการ และเชื่อว่าบริษัทฯ มีสิทธิให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเข้าร่วมใช้โครงข่ายโทรคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมได้ตามกฎหมายและตามสัญญาสัมปทาน

36. ความเสี่ยงจากข้อกำหนดและการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมที่สำคัญบางประการ

36.1 การปฏิรูปกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (เรียกโดยย่อว่า “กสทท.”) ซึ่งถูกจัดตั้งโดยผลของ พรบ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 เป็นองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งจัดสรรและบริหารคลื่นความถี่ ซึ่งได้มีการแต่งตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2554

ทั้งนี้ กสทท. มีอำนาจออกหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม เช่น การกำหนดโครงสร้างและอัตราค่าบริการ การกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค เป็นต้น ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวต่าง ๆ อาจมีผลกระทบในเชิงลบต่อบริษัทฯ ในด้านต่าง ๆ ทั้งในเรื่องการดำเนินการตามกฎหมายธุรกิจของ บริษัทฯ หรือการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพตลาด

อย่างไรก็ตาม สัญญาสัมปทานกับ กสท ในการดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ในย่านความถี่ 800 MHz และ 1800 MHz จะสิ้นสุดในวันที่ 15 กันยายน 2561 และใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลย่าน 2.1 GHz ของบริษัทฯ จะสิ้นสุดในวันที่ 6 ธันวาคม 2570 ดังนั้น กระบวนการในการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ใหม่เพียงพอและมีต้นทุนการได้มาที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการประกอบกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่จึงมีความสำคัญอย่างมากต่อบริษัทและบริษัทย่อยในการดำเนินธุรกิจในการโทรคมนาคมในปัจจุบัน และส่งผลต่อกลยุทธ์ทางธุรกิจในอนาคต รวมถึงการลงทุนเพิ่มเติมที่มากพอที่จะสามารถให้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เกิดประโยชน์สูงสุด

36.2 การดำเนินงานของบริษัทในการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับผู้ประกอบการบางรายยังไม่ชัดเจน

ตาม พรบ. ประกอบกิจการโทรคมนาคม ผู้ขอเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมและผู้ให้บริการเชื่อมต่อจะต้องทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมต่อกัน ในปัจจุบัน ผู้ประกอบการบางรายยังไม่ได้เจรจาตกลงเข้าทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายกับบริษัทฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทีโอที ซึ่งเป็นคู่สัญญากับบริษัทฯ ตามข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายซึ่งทำขึ้นในปี 2537 และ 2544 ซึ่งภายใต้สัญญาดังกล่าว ทีโอทีกำหนดให้บริษัทฯ ต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในอัตราคงที่ต่อเลขหมายต่อเดือนและอัตราร้อยละตามราคาระบบสำหรับลูกค้าระบบเดิมเงิน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างผู้ประกอบการ รวมทั้งบริษัทฯ ต้องดำเนินโดยสอดคล้องกับ พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคมและประกาศ กทช. ว่าด้วยการเชื่อมต่อโครงข่าย บริษัทฯ เห็นว่าค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ซึ่งทีโอทีกำหนดขึ้นตามกฎหมายเดิมไม่มีผลใช้บังคับอีกต่อไปเนื่องจากไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตาม พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กทช. ว่าด้วยการเชื่อมต่อโครงข่าย

36.3 ผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาสัมปทานกับ กสท

สัญญาสัมปทานกำหนดให้บริษัทฯ มีภาระที่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนจากการให้บริการให้แก่ กสท ปัจจุบัน กสท ซึ่งเป็นคู่สัญญาของ บริษัทฯ ภายใต้สัญญาสัมปทาน ได้แปรสภาพเป็นผู้ประกอบการซึ่งแข่งขันกับบริษัทฯ ในกิจการโทรคมนาคม ระยะเวลาการดำเนินการภายใต้สัญญาความร่วมมือการดำเนินงานของผู้ประกอบการรายอื่นสิ้นสุดก่อนระยะเวลาการดำเนินการตามสัญญาสัมปทานของบริษัทฯ ซึ่งผู้ประกอบการรายอื่นที่สามารถประกอบกิจการต่อไปได้ในฐานะผู้รับใบอนุญาต อาจมีภาระต้นทุนที่น้อยกว่าจำนวนผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทฯ ต้องชำระให้แก่ กสท ตามสัญญาสัมปทาน และอาจทำให้บริษัทฯ อยู่ในฐานะเสียเปรียบทางการแข่งขันซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

36.4 สัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3

สืบเนื่องจากความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ 292/2550) ที่ได้ให้ความเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานทั้ง 3 ครั้งของบริษัทฯ ไม่ได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 (“พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ”) ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานทั้ง 3 ครั้งยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ แต่ กสท จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตาม พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ (กล่าวคือ กสท ต้องเสนอคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา 22 พิจารณาและนำความเห็นของคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา 22 ดังกล่าวประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี) และเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป โดยให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาถึงผลกระทบ และความเหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ

ต่อมาคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา 22 ได้ให้ความเห็นเบื้องต้นต่อกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (“กระทรวงฯ”) โดยไม่รับรองเฉพาะการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3 ในประเด็นเรื่องการปรับลดผลประโยชน์ตอบแทน

เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2554 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาความร่วมมือการดำเนินงานให้ถูกต้องตามแนวทางปฏิบัติของ พรบ. ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ตามที่กระทรวงฯ เสนอ ซึ่งกระทรวงฯ เสนอให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเจรจาผลประโยชน์ตอบแทนจากการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาความร่วมมือการดำเนินงาน (“คณะกรรมการฯ”) เพื่อทบทวนการจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนในส่วนที่เกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3

เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2554 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ว่าคณะกรรมการฯ ไม่อาจพิจารณาข้อเสนอของบริษัทเอกชนผู้รับสัมปทานได้ เนื่องจากข้อเสนอนั้น เกินกว่าอำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการฯ และเห็นควรส่งเรื่องให้ กสท. ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาหลักเกณฑ์และมาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบัน พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ได้ถูกยกเลิกและมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 เพื่อบังคับใช้แทน อย่างไรก็ตาม จนถึงปัจจุบันยังไม่มีมติเห็นชอบในร่างดังกล่าวและบริษัทฯ ก็ไม่ทราบได้ว่ากฎหมายใหม่จะส่งผลกระทบต่อเรื่องนี้ และคณะรัฐมนตรีจะมีข้อสรุปในการดำเนินการต่อไปอย่างไร หรือจะใช้ดุลพินิจอย่างไร ในขณะที่บริษัทฯ จึงยังไม่สามารถประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้

อย่างไรก็ดี บริษัทฯ เชื่อว่าสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานทั้ง 3 ครั้งได้กระทำขึ้นโดยสุจริต และหากมีการกระทำใด ๆ ที่ไม่สอดคล้องกับ พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ กรณีดังกล่าวก็ไม่ได้เกิดจากการกระทำของบริษัทฯ

36.5 ความเสี่ยงจากข้อกำหนดทางกฎหมายและนิติกรรมสัญญาเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนต่างดาว

การประกอบธุรกิจของบริษัทฯอยู่ภายใต้ข้อจำกัดการถือหุ้นของคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 (“พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว”)

การฝ่าฝืนสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวอาจส่งผลให้มีการยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม หรือบอกเลิกสัญญาร่วมการทำงาน และส่งผลให้บริษัทฯ และ/หรือ บริษัทย่อยไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

อย่างไรก็ตาม มาตรา 4 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กำหนดว่าหากบริษัทใดมีหุ้นที่ถือโดยคนต่างด้าวไม่เกินร้อยละ 50 ของทุนทั้งหมดของบริษัท ให้ถือว่าบริษัทนั้นเป็นบริษัทไทย

จากข้อมูลบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ พบว่า บริษัทฯ มีหุ้นที่ถือโดยคนต่างด้าวไม่เกินร้อยละ 50 ของทุนทั้งหมดของบริษัทฯ ดังนั้น บริษัทฯ จึงถือเป็นบริษัทไทยตามความในมาตรา 4 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว โดยเมื่อเดือนกันยายน 2555 บริษัทฯ ได้รับหนังสือยืนยันจากกระทรวงพาณิชย์ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบตามพรบ.นี้ยืนยันว่าบริษัทฯ เป็นบริษัทไทยตามมาตรา 4 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

นอกจากนี้ บริษัทฯ เห็นว่ายังไม่มีความชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติ ทำให้บริษัทฯ อาจมีความเสี่ยงดังกล่าวในการประกอบกิจการของบริษัทฯ เนื่องจาก พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว แม้ว่าจะมีการใช้บังคับมากกว่า 10 ปี แต่ยังไม่มีความชัดเจนของศาลฎีกาหรือแนวปฏิบัติที่ชัดเจนของกระทรวงพาณิชย์ในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นแทนหรือ “นอมินี” (Nominee) ตามมาตรา 36 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เพื่อให้บริษัทฯ สามารถนำมาใช้ในการประเมินหรือคาดการณ์ผลกระทบจากการใช้บังคับ หรือการตีความบทบัญญัติดังกล่าวที่อาจมีต่อบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้

จากปัญหาความไม่ชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวดังกล่าวทำให้เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2554 บริษัทฯ แห่งหนึ่งได้ยื่นข้อกล่าวหาเกี่ยวกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินคดีอาญากับบริษัทฯ (รวมทั้งกรรมการ ผู้ถือหุ้นบางรายของบริษัทฯ และกรรมการของผู้ถือหุ้นดังกล่าว) โดยกล่าวหาว่าบริษัทฯ ประกอบกิจการโทรคมนาคมฝ่าฝืน พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวซึ่งกรณีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2554 ผู้ถือหุ้นรายย่อยของบริษัทฯ รายหนึ่ง (ซึ่งถือหุ้นบริษัทฯ จำนวน 100 หุ้น) ได้ยื่นฟ้องหน่วยงานของรัฐ ซึ่งรวมถึง กสทช. ต่อศาลปกครองกลาง โดยกล่าวหาว่า บริษัทฯ เป็น “คนต่างด้าว” ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

ในวันที่ 26 พฤศจิกายน 2558 ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษา โดยศาลปกครองกลางไม่มีอำนาจในการเพิกถอนสิทธิในการประกอบกิจการของบริษัทฯ แต่อย่างไรก็ตาม ศาลปกครองได้มีคำสั่งให้ กสทช. ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดโดยให้พิจารณาว่าบริษัทฯ กระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามหรือมีการกระทำที่ลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวหรือไม่ภายใน 90 วันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด บริษัทฯ และ กสทช. ได้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้คดีทั้งสองดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและศาลปกครองสูงสุด

เมื่อพิจารณาความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ แล้ว เห็นว่าบริษัทฯ ไม่ได้เข้าข่ายเป็นบริษัทที่กระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามหรือมีการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวตามประกาศ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2554 อันจะมีผลทำให้บริษัทฯ เสี่ยงสิทธิในการประกอบกิจการ

บริษัทฯ ยังคงเชื่อมั่นว่าบริษัทฯ มิได้เป็น “คนต่างด้าว” และได้ปฏิบัติตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวอย่างถูกต้องครบถ้วน อย่างไรก็ตาม หากท้ายที่สุด บริษัทฯ ถูกตัดสิน (โดยคำพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งถึงที่สุดแล้ว) ว่าไม่มีสถานะเป็นบริษัทไทยตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และ พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และเหตุดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไข อาจถือเป็นเหตุให้ กสทช. บอกเลิกสัญญาร่วมการทำงาน หรือ กสทช. ยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมของบริษัทฯ ย่อยได้

36.6 ประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555

กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555 (“ประกาศ ครอบงำกิจการ”) ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2555 ซึ่งประกาศครอบงำกิจการได้กำหนดว่า “การครอบงำกิจการ” หมายถึง “การมีอำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมโดยคนต่างด้าวในการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการ การดำเนินงาน การแต่งตั้งกรรมการ การแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูง อันอาจมีผลต่อการบริหารกิจการหรือการประกอบกิจการโทรคมนาคมของผู้ขอรับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาต ทั้งนี้ โดย (ก) การถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมด (ข) การมีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือ (ค) การแต่งตั้งหรือการถอดถอนกรรมการตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด”

บริษัทฯ เห็นว่า

- (ก) ณ วันที่ กสทช. มีประกาศครอบงำกิจการนั้น ประกาศครอบงำกิจการดังกล่าวไม่สามารถใช้บังคับกับบริษัทฯ ที่เป็นผู้ได้รับสัมปทานอยู่ก่อน และได้รับการคุ้มครองตามมาตรา 305 (1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ประกอบกับวรรคแรกแห่งมาตรา 80 ของ พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคมได้ เนื่องจากบริษัทฯ ไม่ใช่ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กสทช. ซึ่งความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ก็สอดคล้องกับความเห็นของบริษัทฯ ดังกล่าว อย่างไรก็ดี เนื่องจากประกาศครอบงำกิจการได้ประกาศใช้บังคับแล้ว บริษัทฯ จึงได้จัดทำหนังสือกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวตามประกาศครอบงำกิจการ และได้ยื่นต่อ กสทช. ตามที่ประกาศครอบงำกิจการกำหนดเรียบร้อยแล้ว และ
- (ข) สำหรับบริษัทย่อยของบริษัทฯ (กล่าวคือ ดีแทค ไตรเนต) ในฐานะผู้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2.1 GHz และใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม ได้จัดทำหนังสือกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวตามประกาศครอบงำกิจการ และได้ยื่นต่อ กสทช. ตามที่ประกาศครอบงำกิจการกำหนดแล้ว

อนึ่ง กสทช. อาจไม่เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของบริษัทฯ ตามที่ระบุข้างต้น อย่างไรก็ดี สืบเนื่องจากแนวทางคำอธิบายที่ กสทช. ชี้แจงในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเกี่ยวกับประกาศครอบงำกิจการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ในปี 2555 นั้น บริษัทฯ เห็นว่า บริษัทฯ และดีแทค ไตรเนต ไม่เข้าข่ายเป็นบริษัทที่ถูกครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวตามคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ภายใต้ประกาศ ครอบงำกิจการ อย่างไรก็ดี ยังคงมีความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการบังคับใช้กฎหมายซึ่งอาจส่งผลกระทบในทางลบต่อการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

37. การเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 2 ส่วนงาน ดังนี้

- (1) ส่วนงานการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการที่เกี่ยวข้อง
- (2) ส่วนงานจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน บริษัทฯประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานและสินทรัพย์รวมซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานและสินทรัพย์รวมในงบการเงิน

ข้อมูลรายได้ กำไร (ขาดทุน) และสินทรัพย์รวมของส่วนงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)			
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559			
	การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	การจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	งบการเงินรวม
รายได้			
รายได้จากลูกค้าภายนอก	69,252,450	12,180,745	81,433,195
รวมรายได้	69,252,450	12,180,745	81,433,195
ผลการดำเนินงาน			
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้นของส่วนงาน	23,092,763	(2,505,374)	20,587,389
รายได้อื่น			1,366,940
ค่าใช้จ่ายในการขายและให้บริการ			(7,191,924)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร			(10,604,173)
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน			(1,566,647)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้			2,591,585
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้			(505,722)
กำไรสำหรับปี			2,085,863
สินทรัพย์รวมของส่วนงาน			
การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ไม่รวมเครื่องมือทางการเงิน			
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีและ			
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ	25,961,330	—	25,961,330

(หน่วย: พันบาท)			
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558			
	การให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่	การจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์ และชุดเลขหมาย	งบการเงินรวม
รายได้			
รายได้จากลูกค้าภายนอก	71,858,443	15,411,055	87,269,498
รวมรายได้	71,858,443	15,411,055	87,269,498
ผลการดำเนินงาน			
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้นของส่วนงาน	27,166,908	(1,960,863)	25,206,045
รายได้อื่น			784,065
ค่าใช้จ่ายในการขายและให้บริการ			(6,904,580)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร			(10,256,461)
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน			(1,384,314)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้			7,444,755
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้			(1,556,614)
กำไรสำหรับปี			5,888,141
สินทรัพย์รวมของส่วนงาน			
การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ที่ไม่รวมเครื่องมือทางการเงิน			
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีและ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ	28,618,616	—	28,618,616

สินทรัพย์ของส่วนงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 2558 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)					
สินทรัพย์ของส่วนงาน	การให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่	การจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์ และชุดเลขหมาย	รวมส่วนงาน	สินทรัพย์ ที่มิได้เป็นส่วน	งบการเงินรวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	83,568,148	2,425,900	85,994,048	29,374,671	115,368,719
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558	86,774,072	3,976,180	90,750,252	20,293,954	111,044,206

ข้อมูลเกี่ยวกับเขตภูมิศาสตร์

บริษัทฯ และบริษัทย่อยดำเนินธุรกิจในเขตภูมิศาสตร์เดียว คือประเทศไทย ดังนั้นรายได้และสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในงบการเงิน จึงถือเป็น
การรายงานตามเขตภูมิศาสตร์แล้ว

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

ในปี 2559 และ 2558 บริษัทฯ ไม่มีรายได้จากลูกค้ารายใดที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ของกิจการ

38. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทและพนักงานได้ร่วมกันจัดระเบียบจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานเลือกจ่ายสะสมในอัตราร้อยละ 3 หรือ 4 หรือ 5 และเงินที่บริษัทฯจ่ายสมทบให้อัตราร้อยละ 5 ของเงินเดือน ทั้งนี้เงินสะสมของพนักงาน เงินสมทบส่วนของบริษัทฯและผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินสะสมและเงินสมทบจะจ่ายให้กับพนักงานในกรณีที่ออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนดังกล่าว กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้นี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทหารไทย จำกัด ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 บริษัทฯได้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเป็นจำนวนประมาณ 110 ล้านบาท (2558: 104 ล้านบาท)

39. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

การโอนสำรองตามกฎหมายและส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญเพื่อลดผลขาดทุนสะสม

เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯได้มีมติอนุมัติการโอนสำรองตามกฎหมายจำนวน 474 ล้านบาท และส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญจำนวน 1,189 ล้านบาท เพื่อลดผลขาดทุนสะสมในงบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ และเสนอเพื่อการอนุมัติต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560

40. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการของบริษัทฯเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2560

คำนิยาม

เทคโนโลยี 3G

เทคโนโลยี 4G

ค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (ไอซี)

เอไอเอส

แอตดับบลิวเอ็น

ARPU

แบนด์วิดท์

BMA

BTO

กสท

CAPEX

CDR

CDP

สัญญาร่วมการใช้งาน

ดีพีซี

ดีทีเอ็น, ดีแทค ไตรเนต

EDGE

พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

กระแสเงินสด

GB

GPRS

GSM

GHz

HSPA

IMEI

ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (ไอซี)

IMT

IVR

LTE

MB

MHz

เทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ 3

เทคโนโลยีการสื่อสารในยุคที่ 4

ค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมที่ชำระให้แก่ทีโอทีเพื่อเชื่อมโยงโครงข่ายกับโครงข่ายโทรคมนาคมของทีโอที (Access Charge)

บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด

รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือน (Average Revenue Per User)

ความกว้างของคลื่นความถี่

พื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล

สร้าง-โอน-ดำเนินงาน

บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (เดิมคือการสื่อสารแห่งประเทศไทย)

เงินลงทุน

บันทึกรายละเอียดการใช้งาน (Call Detail Record)

The Central Depository (Pte) Limited

สัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท กับ บริษัท (รวมถึงฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

บริษัท ดิจิตอล โฟน จำกัด

บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด

Enhanced Data-Rates for GSM Evolution

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

EBITDA ลบด้วยเงินลงทุน

กิกะไบต์ เป็นหน่วยวัดปริมาณข้อมูล

General Packet Radio Service

Global System for Mobile Communications

กิกะเฮิรตซ์ เป็นหน่วยวัดคลื่นความถี่

High Speed Package Access, ชื่อเรียกเทคโนโลยี 3G

International Mobile Equipment Identity

ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่ชำระให้แก่ผู้ประกอบการรายอื่นเพื่อเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge)

กิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunications)

ระบบตอบรับอัตโนมัติ (Interactive Voice Response System)

Long-Term Evolution, ชื่อเรียกเทคโนโลยี 4G

เมกะไบต์ เป็นหน่วยวัดปริมาณข้อมูล

เมกะเฮิรตซ์ เป็นหน่วยวัดความถี่

MMS

บริการคงสิทธิเลขหมาย (MNP)

MOU

ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบเสมือน (MVNO)

กสทช.

กทช.

จำนวนลูกค้าเพิ่ม

เงินกู้สุทธิ

อัตราส่วนเงินกู้สุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

อัตราส่วนเงินกู้สุทธิต่อ EBITDA

ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน (OPEX)

PCN 1800

Penetration Rate

QoQ

บัตรเครดิตเงิน

ก.ล.ด.

ตลท.

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ซิมการ์ด

สมาร์ทโฟน

SMS

คลื่นความถี่ (Spectrum)

Telecommunications Act

ทีโอที

ทรูมูฟ

ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์

ยูคอม

USO

VAS

VoIP

WiFi, Wi-Fi

YoY

บริการรับส่งข้อความมัลติมีเดีย (Multimedia Messaging Service)

บริการที่ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สามารถโอนย้ายเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตนไปใช้บริการของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นได้

ปริมาณการใช้งานนาที่ต่อเลขหมายต่อเดือน (Minute of Use)

ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง (Mobile Virtual Network Operator)

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543

จำนวนลูกค้าใหม่สุทธิที่หักด้วยจำนวนลูกค้าที่ออกจากระบบ

เงินกู้ที่มีภาระดอกเบี้ยหักด้วยเงินสดหรือเทียบเท่า

เงินกู้สุทธิดำเนินการด้วยส่วนของผู้ถือหุ้น

เงินกู้สุทธิดำเนินการด้วย EBITDA

ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานซึ่งส่วนใหญ่ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายด้านโครงข่าย ด้านการขายการตลาด และบริหารจัดการทั่วไป

ระบบการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ดิจิทัลจีเอสเอ็ม ในคลื่นความถี่ 1800

อัตราส่วนจำนวนเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อประชากรรวม

ไตรมาสนี้เทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา

บัตรเครดิตเงินค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบเติมเงิน

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Singapore Exchange Securities Trading Limited (SGX-ST)

Subscriber Identity Module card (SIM card)

โทรศัพท์ที่รองรับระบบปฏิบัติการต่าง ๆ ที่มีคุณสมบัติการทำงานเทียบเคียงกับคอมพิวเตอร์

บริการรับส่งข้อความตัวอักษร (Short Message Service)

คลื่นความถี่ที่ใช้สำหรับให้บริการโทรคมนาคม

พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 (รวมถึงฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (เดิมคือองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย)

บริษัท ทรู มูฟ จำกัด

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด

บริษัท ยูเนียดิจิตอลคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)

การจัดให้มีบริการอย่างทั่วถึง (Universal Service Obligation)

บริการเสริม (Value Added Service)

การใช้บริการเสียงผ่านอินเทอร์เน็ต (Voice over Internet Protocol)

ไวไฟ (Wireless Fidelity) เทคโนโลยีเครือข่ายแบบไร้สายประเภทหนึ่ง

ปีปัจจุบันเทียบกับปีที่แล้ว

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท
แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330
โทรศัพท์ (66 2) 202 8000
โทรสาร (66 2) 657 6083
เว็บไซต์ www.dtac.co.th